

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[Αἱ λύσεις τῶν κάτωθι πνευματικῶν ἀσκήσεων εἶνε δεκταὶ μέχρι τῆς 30 Ἀπριλίου 1893]

88. Συλλαβόγραφος.

Μ' ἀποτελοῦν δύο μολπαὶ τῆς μουσικῆς· πλὴν εἶμαι
Νῆσος μικρὰ καὶ ἄσπρος καὶ ἔς τὸ Αἰγαῖον κεῖμαι.

Ἑστάλῃ ὑπὸ τῆς Ἀνθισμένης Λυγαριᾶς.

89. Συλλαβόγραφος.

Τὸ πρῶτον μου εἶνε θεᾶ, τὸ δεύτερον εἶνε κλειδί
Τὸ σύνολόν μου ἦρως ποῦ ἡ γῆ δὲν ἔχει μεταδῆ.

Ἑστάλῃ ὑπὸ τοῦ Ἀνθρωπομόρφου Γορίλλου.

90. Στοιχειόγραφος.

Διῶξε Π καὶ βάλε Λ
Καὶ θά ὄγῃ εἰς τὰ ψηλὰ
Τὸ νησάκι νὰ πετιέται
Καὶ ὡς ὅρος νὰ λογιέται.

Ἑστάλῃ ὑπὸ Ἰακώβου Πολίτου.

91. Λένεγμα.

Τῆς Τουρκίας νῆσος εἶμαι
Καὶ εἰς τὸ Αἰγαῖον κεῖμαι
Ἄν τὸν πόδα μου ἐκβάλῃς
Κι' ἄλλο γράμμα εὐθὺς βάλλῃς
Εὐωδίαν θὰ σκορπίσω
Νὰ περνᾷς νὰ σε μυρίζω.

Ἑστάλῃ ὑπὸ τῆς Δούλης, Ἑλλάδος.

92. Πρόβλημα.

Ἐάν παρὰ τὸ τετράγωνον τῆς ἡλικίας τοῦ υἱοῦ μου, ἔλεγε
πατήρ τις, τεβῆ ἡ ἡλικία τῆς θυγατρὸς μου, σχηματίζεται
τὸ τετράγωνον τῆς ἡλικίας μου. Τὸ πρῶτον ψηφίον τοῦ ἀριθμοῦ
τῆς ἡλικίας μου εἶνε τὸ τέταρτον τῆς ἡλικίας τοῦ υἱοῦ μου,
τὸ δὲ δεύτερον ψηφίον τῆς ἡλικίας μου εἶνε τὸ διπλάσιον
τῆς ἡλικίας τῆς θυγατρὸς μου. Ποία εἶνε ἡ ἡλικία τοῦ πα-
τρός, ποία ἡ τοῦ υἱοῦ καὶ ποία ἡ τῆς θυγατρὸς;

Ἑστάλῃ ὑπὸ τοῦ Μείλντος Ναυάρχου.

93. Παίγνιον.

Πῶς εἶνε δυνατὸν ν' ἀνα-
γνωσθῇ ἡ παρακειμένη ἐπι-
γραφή καὶ ποία εἶνε ἡ ἐν-
νοιά της;

N, P, Π, Σ, N, Y, P, Σ
Ω, E, N, Π, O, O, A, E
Α, K, P, Σ, A, Y, Γ, Y
N, N, I, A, E, I, Σ, E
I, K, E, A, O, Ω, Θ, Δ

Ἑστάλῃ ὑπὸ Θεοφ. Χριστοφίδου.

94. Ἀκροστιχίς.

Τὰ ἀρχικά γράμματα τῶν ζητουμένων λέξεων ἀποτε-
λοῦσιν ὄνομα θεᾶς τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων.

1. Πόλις τῆς Ἑλλάδος. 2. Ποταμὸς τῆς Εὐρώπης. 3.
Ἀρχαῖος ποιητής. 4. Θεὸς τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων. 5. Βα-
σιλεὺς τῆς Σπάρτης. 6. Κράτος τῆς Ἀσίας. 7. Νῆσος τῆς
Μεσογείου θαλάσσης.

Ἑστάλῃ ὑπὸ Κωνσταντίνου Γ. Κουμντή.

95. Μεσοστιχίς.

Τὰ μεσαῖα γράμματα τῶν ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦσι
τι ἄνευ τοῦ ὁποίου δὲν δυνάμεθα νὰ ζήσωμεν.

Α'. Σύνδεσμος. Β'. Πτηνόν. Γ'. Ἀρχαία θεά.

Ἑστάλῃ ὑπὸ Ι. Θεοφιλοπούλου.

96. Κυβόλεξιν.

Σχημάτισον κυβόλεξιν τοῦ ὁποίου τὴν μίαν πλευρὰν νὰ
κατέχῃ ἡ λέξις «Ἄδως.»

Ἑστάλῃ ὑπὸ τῆς Ἀνθισμένης Λυγαριᾶς.

97—99. Κεκρυμμένα ὀνόματα θεῶν.

1. Προσπάθει νὰ εἶσαι ἀρεστὸς εἰς πάντας.
2. Ὁ Θεμιστοκλῆς ἦτο μέγας ἀνὴρ.
3. Ἀριστον τὸ θηῖσκαι ὑπὲρ Πατρίδος.

Ἑστάλῃ ὑπὸ τῆς Κόρης τῆς Δοξασμένης Ἰδης.

100. Κρυπτογραφικόν.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2	3	5	3	9				
2	6	7	8	5				
3	9	7	1	9				
4	1	5	4	8				
5	1	9						
6	1	6	4	3	9			
7	6	5	7	6	5	3	9	
8	5	6						
9	1	7	3	9				

Ἑστάλῃ ὑπὸ τῆς Δούλης, Ἑλλάδος.

101. Ἐρώτησις.

Τί εἶνε ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ταξιδεύει μὲ ἐκπληκτικὴν τα-
χύτητα χωρὶς ἄμυν, χωρὶς μηχανὴν καὶ οὐτε δάση οὐτε
ὄρη τὸ κρατοῦν;

Ἑστάλῃ ὑπὸ τῆς Δρόσου τῆς Πρωίας.

102. Μυθολογικὴ ἐρώτησις.

Τίνες εἶνε αἱ ἀδελφαί, αἵτινες μετεμορφώθησαν ἡ μὲν
εἰς χελιδόνα, ἡ δὲ εἰς ἀηδόνα;

Ἑστάλῃ ὑπὸ τοῦ Ἀστρου τῆς Αὐγῆς.

103. Ἱστορικὴ ἐρώτησις.

Πότε καὶ ποῦ ἐγεννήθη ὁ Θεόδωρος Κολοκοτρώνης καὶ
πῶς ὀνομάζετο ἡ μήτηρ του;

Ἑστάλῃ ὑπὸ τοῦ Πικουλίου.

104. Λογοπαλίνδρον.

Ποῖόν εἶνε τὸ ἀθωότερον δένδρον τοῦ κόσμου;

Ἑστάλῃ ὑπὸ τοῦ Μεγαθύμου Κεραλλῆνος.

105. Ἑλλητισοσύμφωνον.

ωη—υη—ωουη—ει

Ἑστάλῃ ὑπὸ τοῦ Σεντεριμένου Πουλιού.

106. Φωνηεντόλεπον.

ργς—πγς—μγς—μ—μκς

πρχ—σπς—σ—σν—πκς.

Ἑστάλῃ ὑπὸ τῆς Λευκῆς Περιστερᾶς.

107. Γρῆφος.

$$\frac{\mu + \epsilon}{\Gamma} \quad \text{πωλεῖς } 1 \tau' \frac{1}{2} \alpha!$$

Ἑστάλῃ ὑπὸ Παν. Καραθία.

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν ἐν σφ. φυλλαδίῳ τῆς 15 Φεβρουαρίου πνευματικῶν ἀσκήσεων.

37. Τόνος, ὄνος.—38. Τὸ ἀδράχτι.—39. Στέφανος, φα-
νός.—40. Ἐθός, Θεός.—41. ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΗΣ (Ρήνος,
Ἱστορία, Σήμερον, Τισσαμένος, Ὀμηρος, Μενότιος, Ἐναν-
τίον, Νηνεμία, Πρόστρατος.—42. Ὁ Πρωτεσίλαος.—43.
Ὁ Λύσιππος, ὁ Ἀπλλῆς, ὁ Πυργοτέλης· ὁ πρῶτος ἦτο
γλύπτης, ὁ δεύτερος ζωγράφος, ὁ τρίτος σφραγιδογλύπτης.

Ο ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ROBINΣΩΝΟΣ

[ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΥΠΟ ANDRÉ LAURIE]

[Συνέχεια· ἴδε σελίδα 81]

«Πές του νὰ μπῇ ἀμέσως... γὰρ τὸ νομα τοῦ
Θεοῦ!» εἶπεν ὁ συνταγματάρχης. «Δὲν εἶνε ἄν-
θρωπος γὰρ νὰ περιμένῃ αὐτός!»

Οἱ ἀξιωματικοὶ ὅλοι ἐγέλασαν. Ἦτο γνωστὸν
ἐν Σαίγκον ὅτι ἡ ματαιοδοξία τοῦ ἐκλαμπροτάτου
κ. Ρετύ μόνον πρὸς
τὴν ἐξουθιμίαν του
ἡμιλλᾶτο.

Κοντὸς καὶ πα-
χύς, εὐθυτενής,
φέρων στολὴν ἀ-
ξιωματικοῦ καὶ
λύραν χρυσὴν
κεντημένην ἐπὶ
τοῦ περιλαϊμίου,
παρουσιάσθη ἐν τῇ
αἰθούσῃ. Προῦ-
χώρησε πρὸς τὸν
συνταγματάρχην
καὶ τον ἐχαιρέτη-
σε μὲ τὴν ἀξιο-
πρέπειαν ἀνθρώ-
που ὑπερηφάνου
συναισθανομένου
ὅτι κατέχει εἰς τὰς
χεῖράς του ὅλο-
κλήρου συντάγμα-
τος τὴν αἰσθητι-
κὴν ἀγωγὴν.

«Μ' ἐζητήσα-
τε, συνταγματάρ-
χα μου;

— Μάλιστα,
κύριε Ρετύ...
Ἦθελαν νὰ σας
παρακαλέσω νὰ
τροποποιήσετε ὁ-
λίγον τὸ πρόγραμ-
μά σας διὰ τὴν
αὐριανὴν συναυ-
λίαν. Αἱ κυρίαι
παραπονοῦνται ὅτι
παίζετε πάντα τὰ ἴδια κομ-
μάτια.

— Νὰ τροποποιήσω τὸ πρόγραμμά μου!...
Μὰ αὐτὸ, συνταγματάρχα μου, εἶνε ἀδύνατον! Τώρα
παῖα τυπώθηκε. Μὰ τὴν ἀλήθειαν πολὺ ἀπαιτητι-
καὶ καὶ πολὺ ἀδαιεῖς εἶνε αὐταὶ αἱ κυρίαι. Ταῖς

ΕΤΟΣ 15^{ον}. — ΤΕΥΧΟΣ 7^{ον}

φαίνεται πῶς ἔτσι ἔς τὸ φτερό αὐτοσχεδιάζονται
μουσικὰ κομμάτια!

— Αὐτοσχεδιάζονται εἶπατε;... Μὰ πῶς,
εἶνε ἰδική σας ὅλη ἡ μουσική, ποῦ παίζετε, κύριε
Ρετύ;» ἠρώτησε πονηρῶς ὁ συνταγματάρχης
Οὐγκόν.

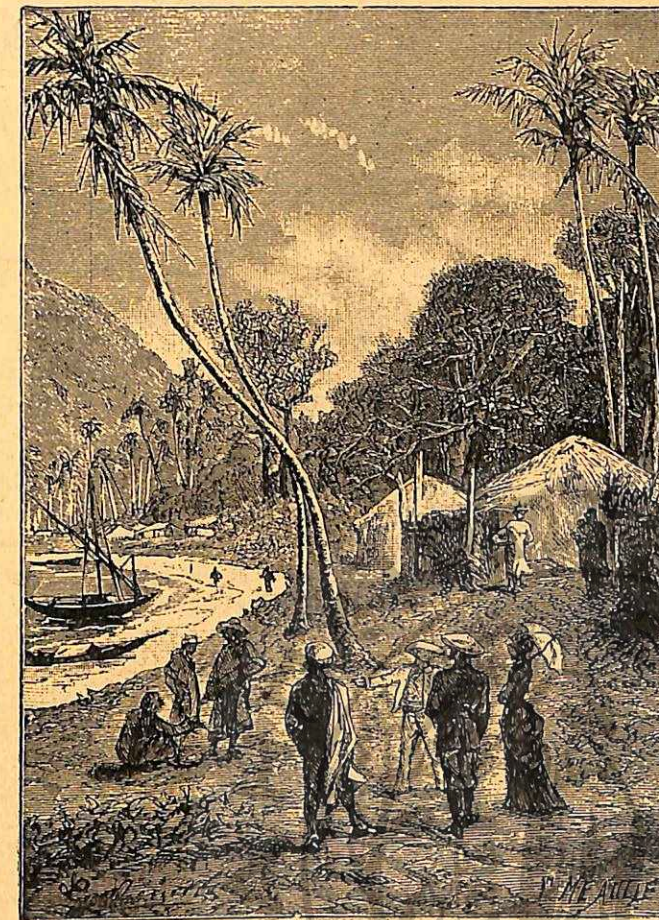
«Βεβαίωτατα!»
ἀπήντησεν ἀπα-
θῶς καὶ ἀταράχως
ὁ διευθυντὴς τῆς
ὀρχήστρας. «Ἰδέ-
τε δῶ, σὰς παρα-
καλῶ συνταγμα-
τάρχα μου!»

Καὶ ἐπέδωκε
τὸ τυπωμένον του
πρόγραμμα, τὸ ὁ-
ποῖον ὁ συνταγμα-
τάρχης ἀνέγνωσεν
ὕψιλοφῶνως:

- 1) Ροδέρτος Διά-
βολος ὑπὸ τοῦ Κ.
Ρετύ.
- 2) Ὁ Κουρεὺς
τῆς Σεβίλλης,
ὑπὸ τοῦ Κ. Ρετύ.
- 3) Γουλιέλμος
Τέλλος, ὑπὸ τοῦ
Κ. Ρετύ.
- 4) Τὸ μαῦρο Δό-
μινο, ὑπὸ τοῦ Κ.
Ρετύ.
- 5) Οἱ Οὐγενότοι,
ὑπὸ τοῦ Κ. Ρετύ.
- 6) Νόρμα, ὑπὸ τοῦ
Κ. Ρετύ.
- 7) Ἡ Ἀφρικανίς,
ὑπὸ τοῦ Κ. Ρετύ.

«Α» ὑπέλαθεν
ὁ συνταγματάρ-
χης, χωρὶς νὰ φή-
σῃ τὸ σοδάρὸν του
ἦθος. «Εἶχα λά-
θος... Ἀφ' οὗ τὸ λέγει τὸ τυπωμένο πρόγραμ-
μα, ὅλ' αὐτὰ τὰ κομμάτια εἶνε ἰδικὰ σας. Καὶ
ὅμως τώρα ἐνδομῆξα ὅτι συνθέται τῶν ἦσαν ἕνας
κάποιος Μάγερβερ, ἕνας κάποιος Ροσσίνης, ἕνας
Ῥμπέρ...»

— Μάλιστα δὲν λέγω ὅχι... αὐτοὶ ἔγραψαν
ΤΟΜΟΣ 23^{ος} — 7

«Ο ΟΡΜΟΣ ΤΩΝ ΚΟΚΟΦΟΙΝΙΚΩΝ» (Σελ. 101)

Οἱ ἀλλάσσοντες κατοικίαν συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ γνωστοποιῶσιν ἡμῖν ἐγκαίρως τὴν νέαν των διευ-
θυνσιν συναποστέλλοντες καὶ 25 λεπτῶν γραμματόσημον διὰ τὴν δαπάνην τῆς ἐκτυπώσεως τῆς νέας ταινίας.
Παράπονα περὶ μὴ λήψεως φύλλον γνώμενα μετὰ παρέλευσιν ἑνὸς μηνὸς τὸ πολὺ ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως των εἰσὶν ἀπαράδεκτα.

ὑπερες πολιτικές... ἀλλ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν στρατιωτικὴν μουσικὴν, ξεύρετε, ἡ ἐνοργάνωσις εἶνε τὸ πᾶν.

— Ἐννοῶ, "Ὡστε δὲν ὑπάρχει ἐλπίς νὰ ἔχωμεν τίποτε νέον διὰ τὴν αὐρινὴν συναυλίαν.

— "Ὅχι, συνταγματάρχα μου! ὁ ἴδιος ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν νὰ μού το ζητοῦσε, θά του ἔλεγα: Στρατηγέ μου, λόγῳ τιμῆς, ἀδύνατον!

— Τότε, τί νὰ κάμωμε! Θὰ εὐχαριστηθοῦμε μὲ τὰ παληὰ, κύριε Ρετύ, καὶ θὰ διαβιάσωμεν τὰς δικαιολογήσεις σας εἰς τὰς κυρίας, αἱ ὅποιαι μᾶς ἐπεφόρτισαν νὰ σας παρακαλέσωμεν διὰ τίποτε νέον... Μοῦ κάμνετε τώρα τὴν εὐχαρίστησιν νὰ πάρετε ἕνα ποτηράκι κονιάκ;

— Εὐχαριστῶ, συνταγματάρχα μου! Δὲν πέρνω ποτὲ τίποτε πρὸ τοῦ φαγητοῦ. Ὁ καλλιτέχνης πρέπει νὰ ἐμμένῃ εἰς τὰς ἀρχάς του καὶ μία ἀπὸ τὰς ἰδικὰς μου εἶνε νὰ μὴ πίνω τίποτε ἄλλο ἀπὸ νερό.

— Τότε, χαίρετε, κύριε Ρετύ.

Καὶ ὁ ἀρχιμουσικὸς ἀπῆλθεν ὑπερήφανος, καὶ κατευχαριστημένος.

Καθ' ὃν χρόνον τὸ ἐπιτελεῖον τοῦ πεζοναυτικοῦ συντάγματος διήρχετο οὕτως ἐν οἰκείᾳ συνδιαλέξει τὰς μετὰ τὰ πρωῒνὰ γυμνάσια ὥρας, κίνησις πυρετώδης ἐπεκράτει ἐπὶ τοῦ ὀπλιταγωγοῦ «Ἡρας».

Ἀπὸ πέντε ἡδὴ ἡμερῶν, ὀλόκληρον τὸ πλήρωμα, βοηθούμενον ὑπὸ πολυαρίθμων ἀχθοφόρων ἰθαγενῶν, εἰργάζοντο νὰ γεμίσουν κάρβουνα τὰς κενωθεῖσας ἀποθήκας τοῦ πλοίου· τῆς ἐργασίας δὲ ταύτης συντελεσθεῖσης, ἐπρόκειτο τώρα νὰ καθάρίσωσιν ὅλα γενικῶς τὰ καταστρώματα καὶ τὰς κανονιοστοιχίας δι' ἀφθόνων κάδδων ὕδατος, νὰ χρωματίσωσιν ἐξωτερικῶς τὰς πλευράς, ἐν ἐνὶ λόγῳ νὰ καλλωπίσουν τὸ πλοῖον ὀλόκληρον.

Ὁ πλοίαρχος τῆς «Ἡρας» Μανκαρύ, ἦτο παλαιὸς καὶ πεπειραμένος ναυτικός, δύο κανόνες τηρῶν ἐξόχως διὰ τὴν καλὴν τοῦ πλοίου του διαύθυνσιν. Ὁ πρῶτος συνίστατο εἰς τὸ νὰ ἀναγκάζῃ τοὺς ναῦτας του νὰ ἐργάζωνται νυχθημερόν, ἐφ' ὅσον τὸ πλοῖον εὐρίσκετο ἡγχυροβολημένον· ὁ δεῦτερος δὲ εἰς τὸ νὰ μὴ τοῖς πληρόνῃ τοὺς μισθοὺς των ἢ τὴν προτεραίαν τῆς ἡμέρας τοῦ ἀπόπλου. Οὕτως οἱ ναῦται του δὲν ἠδύναντο νὰ ἐξοδεύωσι τὰ χρήματά των μεθοκοποῦντες, ἐγίνοντο δὲ οὕτω καὶ καλοὶ υἱοὶ καὶ καλοὶ ἀδελφοὶ καὶ καλοὶ γονεῖς, ὅσον οἱ ναῦται οὐδενὸς ἄλλου γαλλικοῦ πλοίου.

Οὕτως ἡ μεγάλη ἡμέρα τῆς πληρωμῆς ἦλθεν. Ἀπὸ πρωῒας, ἐνωρὶς δὲ φροντιστῆς τοῦ πλοίου, κομψὸς τις κύριος βοστρυχιμένος καὶ μεμυρωμένος, ὁ κ. Γίλβερετ, ἀπεβίβασθαι εἰς τὴν ξηρὰν, μὲ τὸ ξύλινον χρηματοκιβώτιόν του, τὸ συνδεδεμένον

δι' ἐλασμάτων σιδηρῶν, διὰ νὰ πάρῃ ἀπὸ τὸ Ταμεῖον τὰναγκαῖα πρὸς πληρωμὴν χρήματα.

Μετὰ μίαν ὥραν εἶχεν ἐπιστρέψῃ.

«Νὰ ὁ παρᾶς, ὁ παρᾶς!»

Εἰς διάστημα δύο δευτερολέπτων ἡ λέξις εἶχε διατρέξει ὀλόκληρον τὸ πλοῖον καὶ τὸ πλήρωμα ἐχαίρετα διὰ τῶν φαιδρῶν του ἀναφωνήσεων τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ εὐεργετικοῦ κιβωτίου.

Ἡ μὲν τῶν ἀπογοήτευσιν ὑπῆρξεν ὅτι τῇ ἐπομένῃ μόνον ἐπὶ δύο ὥρας θά τοις ἐδίδοτο ἄδεια νὰ ἐξέλθωσιν. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἀπογοήτευσίς των αὕτη παρήλθεν ὅταν, περὶ τὴν μεσημβρίαν, τὸ ἀγγλικὸν ἀντράκιο Δε κ. κ. ν., προσερχόμενον ἐκ Καλκούτας, εἰσῆλθεν εἰς τὸν λιμένα. Καὶ οἱ ναῦται τῆς Ἡρας, τὰ πάντα λησμονήσαντες, συνηθροίσθησαν καὶ παρηκολούθουν μετὰ περιεργίας τὰς κινήσεις τῆς ἀγκυροβολήσεως καὶ τοὺς διαφόρους χειρισμούς, ὡς ἐὰν πρῶτην φορὰν ἐπὶ ζωῆς των, παρίσταντο εἰς παρόμοιον θέαμα.

Ζ'.

Εἰς τὴν ΠΑΓΟΔΑΝ ΤΗΣ ΦΑΛΛΙΝΗΣ

Μόλις ἐγκατασταθεὶς εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον Ταϊβάγκ, ἐπὶ τῆς προκυμαίας τῆς Σαϊγκόν, ὁ κ. Κλοακὲν ἀνήσυχος, ἐζήτησε νὰ μάθῃ ποῖα ἦσαν τὰ μέσα τῆς συγκοινωνίας μετὰ τῆς ἄνω Καμβόδης. Ἐπληροφόρηθαι ἀμέσως· αὐτὸς ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ Ξενοδοχείου, ὁ κ. Ταϊβάγκ, ἔτυχε νὰ εἶνε Ἀνναμίτης πολιτισμένος, μαθητὴς τῆς ἐν Σαϊγκόν Γαλλικῆς Σχολῆς τῶν Ξεναγῶν καὶ γνώστης βαθὺς παντὸς ὅ,τι ἀφώρα εἰς τὸν τόπον του. Ἐνδεδυσμένος κατὰ τὸν εὐρωπαϊκὸν τρόπον, ἐνήμερος εἰς τὰ ἥθη τοῦ καλοῦ κόσμου, ὁ ἔντιμος οὗτος βιομήχανος θὰ ἐπεριποιεῖ τιμὴν εἰς τὸ ἐπάγγελμά του ἐν οἰκότητι πρωτευούσῃ τοῦ κόσμου.

«Θέλετε νὰ ἐπισκεφθῆτε τὴν ἄνω Κομβόδην;» εἶπε πρὸς τὸν κ. Κλοακὲν. «Τίποτε εὐκολώτερον. Ὑπάρχει τακτικὴ συγκοινωνία. Κανονιοφόροι τοῦ Κράτους διαπλέουν δις τοῦ μηνὸς ὅλους τοὺς ποταμούς τῆς ἐπαρχίας.

— Καὶ φεύγει προσεχῶς κανονιοφόρος;

— Μετὰ ἑξ ἡμέρας. Θὰ σας ἀρέσῃ πολὺ. Εἶνε ἀδύνατον νὰ φαντασθῆτε τρόπον ἀπλούστερον καὶ ἀνετώτερον ταξιδίου εἰς χώραν θερμὴν, ὡς τὴν ἰδικὴν μας.

— Καὶ ἔτσι θὰ ἡμπορέσω νὰ φθάσω εἰς τὰ ἐρείπια τῆς κμερικῆς ἀρχιτεκτονικῆς;

— Τούλάχιστον θὰ ἡμπορέσετε νὰ πλησιάσετε τόσον, ὥστε ἐκεῖθεν νὰ εἶνε εὐκόλος πλέον μικρὰ ἐκδρομὴ συμπληρωματικὴ.

Μόνον μερικὰς δυσκολίας θὰ εὐρετε ὡς πρὸς τὴν τροφὴν, διότι ἐκεῖ δὲν ἔχουν εὐρωπαϊκὴν μαγειρικὴν. Ἀλλ' ἂν θέλετε, εἰμπορῶ ἐγὼ νὰ σας ἐ-

τοιμάσω κιβώτια εὐκολομετακτόμιστα μὲ διάφορες κονσέρβες καὶ νὰ σας προμηθεύσω ἕναν ὑπηρετὴν κινέζον, ποῦ νὰ ἡμπορῇ νὰ μαγειρεύῃ γαλλικά· ὑπάρχουν ἐδῶ τέτοιοι, ἐκτὸς ἐὰν προτιμήσετε νὰ συμμορφωθῆτε μὲ τὸν τρόπον ποῦ μαγειρεύουν οἱ Ἀνναμίται, αὕτη δὲ εἶνε ἡ καλλιτέρα μέθοδος διὰ νὰ μὴ σας λείψῃ ποτὲ τίποτε.

— Ναί, ἀλλὰ διὰ νὰ συνειθίσω νὰ τρώω τὰ ἀνημίτιχα φαγητὰ πρέπει πρῶτα νὰ τα γνωρίσω... ἐγὼ δέ...

— Θὰ λάβω τὴν τιμὴν νὰ σας παραθέσω ἀπόψε ἐν ἀνναμιτικῶν γεύμα, ἂν ἀγαπᾶτε, κύριε!

Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶχε πρόχειρον τὴν ἀπάντησιν δι' ὅλα. Ὁ κ. Κλοακὲν ἔσπευσε νὰ δεχθῇ τὰς προτάσεις του καὶ νὰ μεταβιβάσῃ τὴν καλὴν εἰδήσιν εἰς τοὺς συντρόφους του. Ἐν τῇ συνδιασκέψει τὴν ὁποίαν ἔκαμε μετὰ τῆς Κας Ὁμολλοᾶ, ἀπεφασίσθη ὁριστικῶς νὰ συνενωθῶσιν ὅλοι καὶ νὰ ὑπάγουν μαζὶ του νὰ ἐπισκεφθοῦν τὰ περίφημα ἐρείπια. Τὸ ἀρχαιολογικὸν λοιπὸν τοῦτο προσκύνημα ἔμελλε νὰ μεταβληθῇ εἰς ἀληθὴ ἐκδρομὴν διασκεδάσεως. Τὰ πράγματα ἤρχοντο οὕτω καλῶς καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Κάζης, ὑπὸ τὴν ἐπιτροπὴν τῆς ἀλλαγῆς τοῦ περιβάλλοντος, ἐφαίνετο ἀπὸ ὥρας εἰς ὥραν ἀναλαμβάνων γαλήνην ψυχῆς, ἥτις πρὸ πολλῶν μηνῶν τῷ ἦτο τι ἀγνωστον.

Ὅταν ὁ καύσων τῆς ἡμέρας ἤλαττώθῃ ὀλίγον, οἱ ταξιδιῶται ἐξῆλθον ὁμοῦ, διὰ νὰ λάβωσι γεμικὴν τινα ἰδέαν περὶ τῆς πόλεως. Ἐγνώριζον ἤδη περὶ αὐτῆς ὅτι ἐσχματίζε κανονικὸν τετράγωνον ὀριζόμενον ὑπὸ τοῦ Δοναί, ὑπὸ δύο παραποταμίων παραλλήλων, ἐκβαλλόντων εἰς τὸν ποταμὸν καὶ ὑπὸ διώρυγος ἐγκαρσίας ἐνούσης τὰ δύο παραποτάμια.

Ἡ ὑπὸ τοῦ Δοναί ὀριζομένη πλευρὰ εἶνε ἡ ζωηροτέρα, μὲ τὸν στρατιωτικὸν καὶ τὸν ἐμπορικὸν αὐτῆς ὄρμον, τὰ δημόσια οἰκοδομήματα, τὰ πολυαρίθμα πάσης προελεύσεως πλοῖα, τὸν περίπατόν της πρὸς τὴν ἄκραν Λεζέν, ὅπου ὑψοῦται ὁ Φάρος. Πρὸς τὸ ἐσπέρας πρὸ πάντων ἡ ὄψις τοῦ ποταμοῦ εἶνε ἐξόχως γραφικὴ καὶ φαιδρά. Ὁ ποταμὸς χρησιμεύει ὡς τόπος συνοικισμοῦ εἰς πολυαρίθμους Κοχι-κινέζους, οἱ ὅποιοι δὲν ἐγκαταλείπουν σχεδὸν ποτὲ τὰς προγαστορας αὐτῆς λέμβους καὶ τὰ ἐλαφρὰ ἀχυρόστεγα αὐτῶν πλοιάρια. Βλέπει τις γυναῖκας αἱ ὁποῖαι ἐκεῖ μαγειροῦν, ἐκεῖ πλύνουν, ἐκεῖ γαλουχοῦν τὰ τέκνα των, τὰ ὅποια ἀναρτῶσι κατόπιν ἐντὸς κανίστρων ἐπὶ τῆς θωλιτῆς στέγης τῶν πλοίων των. Ἀκάτια ἰθαγενῶν καὶ εὐρωπαϊῶν διασχίζουσι τὸν ποταμὸν καθ' ὅλας τὰς διεθυώσεις. Θὰ ἔλεγε τις ὅτι ὅλος ἐκεῖνος ὁ κόσμος ζῇ ἐπὶ τῶν ὕδατων.

Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς ξηρᾶς ἡ κίνησις εἶνε ἀντα-

ξία μεγαλοπόλεως. Πολυαρίθμοι εἶνε οἱ διαβάται καὶ οἱ πλανόδιοι ἔμποροι. Ἄνδρες καὶ γυναῖκες φοροῦσι σχεδὸν ὁμοίομορφον ἐνδυμασίαν, μακρὰν ἐσθῆτα, ἄνευ ζώνης, καὶ πλατὺ πανταλόνιον· εἰς ἀμφοτέρω τὰ φύλα, ἡ κόμη εἶνε μακρὰ ἀναδεμένη εἰς κόρυμβον ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῆς κεφαλῆς. Μόνον ὁ πῖλος διαφέρει καὶ τῶν μὲν γυναικῶν εἶνε ἐπίπεδος ἢ ἐπικυρτός των δὲ ἀνδρῶν κωνοειδῆς καὶ μέγας, εἰς πολλὰ δυνάμενος νὰ τοῖς χρησιμεύσῃ.

Ἡ θη καὶ ἔθιμα νέα παρουσιάζοντο πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῶν περιηγητῶν μας. Ὁ Παῦλος καὶ ὁ Χάνδος προπάντων ἐδείκνυν μέγα ἐνδιαφέρον εἰς ὅσα ἐδίδοντο. Ἐσταμάτων πρὸ τῶν ὑπαίθριων πρατηρίων, ἐστολισμένων δι' ἀντικειμένων ἀγνώστων, ἐδωδύμων παραδόξων, κοσμημάτων φανταστικῶν. Παρατήρουν μετὰ τέρψεως ὅμιλον παιδίων καθομένων κατὰ γῆς, ἐν κύκλῳ, τὰ ὅποια ἔπαιζαν τὴν σφαῖραν, ἀναρρίπτοντα αὐτήν, ὅχι διὰ τῆς χειρός, ἀλλὰ τότε διὰ τοῦ ποδός, τότε διὰ τοῦ ἀγκῶνος καὶ τότε διὰ τῆς κεφαλῆς... Παρηκολούθουν δὲ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν κανένα πτωχὸν ἰθαγενῆ, ὁ ὁποῖος ἀντὶ μιᾶς σαπέκας (τοῦ μικροτέρου τῶν ἐκεῖ ἐν χρήσει νομισμάτων) ἠγόραζεν ἐν ἰνδικὸν κάρυον καὶ κύπελλον τείου, τὰ ὅποια ἀπῆρτιζον ὅλον τὸ γεῦμά του.

Ἐκαμαν τότε μικρὰν τινα συζήτησιν περὶ τῆς ἀξίας τῆς σαπέκας, εἰς δὲ Ἀνναμίτης, ὁ ὁποῖος τοὺς ἤκουσε, τοὺς ἐπλησίασε καὶ τοῖς ἔδωκεν ἀγγλιστὶ ὅσα ἤθελον περὶ τῶν ἐγγυρίων νομισμάτων πληροφορίας, ἐπιδείξας εἰς αὐτοὺς καὶ πληθὺν περιεργασιῶν, συλλογὴν δίσκων ἐκ ψευδαργύρου διατρυπημένων ἐν τῷ κέντρῳ καὶ περασμένων εἰς μακρὸν σειρήτιον. Ὁ Παῦλος καὶ ὁ Χάνδος ἐξήτασαν μετὰ περιεργίας τὰ πρωτογενῆ ταῦτα νομίσματα, ἔστρεψαν δὲ κατόπιν τὴν προσοχὴν των πρὸς τὸν ὑποχρεωτικὸν ἰθαγενῆ. Ἦτο νέος εἰκοσιπέντε εἰς τριάκοντα ἐτῶν, ἀθλητικῶν διαστάσεων, ἀπλούστατος ἐνδεδυσμένος κατὰ τὸν συρμόν τοῦ τόπου καὶ κρύπτων τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ προσώπου του κατὰ τὸ ἥμισυ σχεδὸν ὑπὸ τὸν πελῶριον πῖλον, τὸν ὁποῖον εὐλόγως ἀποκαλοῦν οἱ Ἀνναμίται ψηλοσοῦνι. Ἐὰν ὁ Παῦλος καὶ ὁ Χάνδος ἦσαν περισσότερον ἐξοικειωμένοι μὲ τὸν γενικὸν τύπον τῶν ἰνδοσινικῶν φυλῶν, ὀανεγνώριζον εὐκόλως ὅτι ὁ ὀμιλητὴς τῶν ἀπεμακρύνετο αὐτοῦ ἐπαισθητῶς. Δὲν εἶχε οὔτε τὴν σιμὴν ρῖνα, οὔτε τὰ ἐξηγγωμένα μῆλα, οὔτε τοὺς ἐπικλινεῖς ὀφθαλμοὺς τοῦ συνήθους Ἀνναμίτου· ἀλλὰ τὰς χαρακτηριστικὰς ταύτας διαφορὰς δὲν τὰς ἐγνόουν· ἐξ ὧν δὲ τοὺς ἔκαμνεν ἐντύπωσιν πρὸ πάντων ὅτι ὀμίλει ἰθαγενῆς αὐτὸς ἰνδοκινέζος, μετὰ τῆς εὐκολίας τ' ἀγγλικῆς.

«Έταξείδευσα πολλές φορές μ' ἐμπορικά πλοῖα εἰς τὰς σινηκὰς θαλάσσας» τοὺς εἶπεν ὁ ὑποχρεωτικὸς ἄνθρωπος, «καὶ πολὺ συχνὰ ἐχρησίμουν ὡς διερμηνεὺς εἰς τοὺς προϊσταμένους μου, συναλλασσομένους μὲ ἐμπόρους ἄγγλους... Ἐὰν οἱ κύριοι εἶχαν ἀνάγκην διερμηνέως, κατὰ τὴν διαμονὴν των ἐν Σαῖγκόν, θὰ ἦμην εὐτυχὴς νὰ τοῖς προσφέρω τὰς ὑπηρεσίας μου.»

Ὁ Παῦλος ἐσκέφθη ὅτι εἰς διερμηνεὺς ἐδύνάτο τῷ ὄντι νὰ τοὺς χρησιμεύσῃ, εἴτε κατὰ τὴν διαμονὴν των ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς Ἰνδοκίνας, εἴτε κατὰ τὴν ἐνδρὸ μὴν των εἰς τὴν ἄνω Καμβόδ-γην καί, νεύσας εἰς τὸν ξένον νὰ τον ἀκολουθήσῃ, ἐκάλεσε τὰς κυρίας καὶ τὸν κ. Κλοακὲν διὰ νὰ τοῖς ἀνακοινώσῃ τὴν πρότασίν του. Ὁ συνταγματάρχης εἶχεν ἤδη ἐπιστρέψῃ πρὸ πολλοῦ εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον αἰσθανόμενος ζωηρὸν πόνον εἰς τὸ ἵπαρ, εἰς τὸ λὰ β ε ρ καὶ διψᾷ φλογεράν.

Ἐκάλεσαν τὸν Ἀνναμίτην, τὸν ἐξήτασαν καὶ ἐν βραχεῖ ἠδυνήθησαν νὰ βεβαιωθῶν ὅτι ἦτο εὐφυὴς καὶ ἐγνώριζε καλῶς τὰ τοῦ τόπου του· ἀλλὰ χάριν δοκιμῆς βεβαιωτέρας ὁ κ. Κλοακὲν τῷ εἶπεν ὅτι ἐδέχετο προσωρινῶς τὰς ὑπηρεσίας του, οὕτω δὲ συνεπλήρωσαν τὸν περίπατόν των ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν του.

Ὁ Κρά-Ὀγκ-Δίνχ-Κύ — οὕτως ὠνομάζετο ὁ διερμηνεὺς — κατεδείχθη ἐν διαστήματι μιᾶς ὥρας ἀληθῶς θαυμάσιος ξεναγός. Τοῖς ἔλεγε τὸ ὄνομα καὶ τοῖς ἐξήγει τὴν χρῆσιν ὅλων των πραγμάτων, ἐγνώριζε τὰς τιμὰς εἰς σ α π ε κ α ς, ἐπρομήθευσεν εἰς τὰς κυρίας ἀντὶ ὀλίγων φράγκων ὀλκλήθρον συλλογὴν ῥιπιδίων, περόνας κόμης ἐξ ἐλεφαντό-δοντος καὶ διάφορα ἀνναμιτικά κομφοτεχνήματα. Ἐν ἐνὶ λόγῳ ἐπέστρεψαν εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον κατενθουσιασμένοι μαζὶ του καὶ τὸν ἐκράτησαν ὀρι-στικῶς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν των.

Τὸ γεῦμα ἦτο ἑτοιμον, κατὰ τὴν ὑπόσχεσιν δὲ τοῦ κ. Ταῖδάγκ, συνίστατο ἀποκλειστικῶς ἐξ ἐδεσμάτων κοχιγκινεζικῶν. Ὁ εὐφυὴς Ξενοδόχος δὲν ἐξήντηλσε χάριν των ξένων του τὸν κατάλογον των σπανίων καὶ παραδόξων φαγητῶν, τὰ ὁποῖα παρατίθενται, ἐν Ἰνδοκίνα, μόνον εἰς τὰς τραπέ-ζας των πλουσίων μανδαρίνων· δὲν τοῖς προσέφε-ρεν οὔτε σαλαγκάνας, οὔτε φωλεὰς χελιδόνων, οὔτε αὐγὰ κλωσσημένα, οὔτε μηροὺς τίγρεως, οὔτε πόδας ἐλέφαντος ἀπεξηραμένους, οὔτε ὀλο-θύρια, οὔτε φιλέτον λεοπαρδάλεως, οὔτε κᾶν κο-τολέτες ἀπὸ κροκόδειλον. Καλῶς σκεπτόμενος ὅτι ὁ σκοπὸς των ἦτον ἀπλῶς καὶ μόνον, νὰ βε-βαιωθῶσι διὰ τῆς πείρας ἂν θὰ ἤμπορούσαν νὰ συνειθίσουν τὰνναμιτικά φαγητά, ἠρκέσθη νὰ τοῖς παραθέσῃ φαγητά τινα ἐκ των συνηθεστέρων, ὀ-ρυζαν βραστήν, ἰχθὺν καπνιστόν, σάβρας ψητάς,

πῆταν ἐκ χρυσαλλίδων μεταξοσκώληκος, θαλασ-σίαν χελώνην, μηροὺς πιθήκου ὀπτούς, κοττολέτας κυνὸς, σπόρους λωτοῦ, ἐξηραμένους εἰς τὸν ἥλιον καὶ φέτας ἀνανᾶ· ἀντὶ ποτοῦ δὲ τῆτον χωρὶς ζά-χαριν.

Μιᾶ φωνὴ τὸ γεῦμα τοῦτο ἐκηρύχθη ἀποτρό-παιον. Ἡ Ἀνθὴ καὶ ἡ κυρία Ὀμολλοᾶ εἶπαν ὀρθὰ κοτὰ ὅτι ταῖς ἐπροξένει τὴν μεγαλειτέραν ἀηδίαν, ὁ ταγματάρχης καὶ ὁ κ. Κλοακὲν, ἂν καὶ δὲν ἐξεφράζοντο ῥητῶς, ἐφαίνοντο ὅμως ταῦτα σκε-πτόμενοι. Μόνον ὁ Παῦλος καὶ ὁ Χάνδος ἐδοκί-μασαν ἀπ' ὅλα καὶ ἰσχυρίζοντο ὅτι τὰ εὕρισκαν ἐξαιρετά· πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ὅμως δὲν τοὺς ἡμ-πόδισε νὰ ἐγκαταλείψουν τὸ ἀνναμιτικὸν γεῦμα καὶ νὰ ὑπάγουν μετὰ των ἄλλων εἰς τὸ κοινὸν Ἑστιάτοριον νὰ ικανοποιήσουν τὴν ζωηράν των ὀρεξίαν.

Ἡ κοχιγκινεζικὴ μαγειρικὴ δὲν ἔτυχεν, ὀρι-στικῶς, τῆς ἐπιδοκμασίας των ξένων· ὡς ἐκ τοῦ-του δὲ ὁ κ. Ταῖδάγκ ὑπεσχέθη ὅτι θὰ ἐφρόντιζεν ἄνευ ἀναβολῆς περὶ εὐρωπαϊκῶν προμηθειῶν, διὰ τὴν μελετωμένην ἐκδρομὴν.

Ἀλλὰ τί θὰ ἔκαμναν ἐν Σαῖγκόν κατὰ τὰς ἑαυτὰς ἡμέρας τῆς ἀναμονῆς; Ἐκδρομὰς εἰς τὰ περίχωρα, ἀπλούστατα. Ὁ κ. Ταῖδάγκ ὑπέδειξε πλείστας, ἀπεφασίσθη δὲ νὰ τὰς ἐγκαινίσωσιν ἀπὸ τῆς ἐπομένης διὰ περιπάτου εἰς τὸν Ὀρμον των Κοκκοφοινίκων.

Ἀλλὰ τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἐπρόκειτο νὰναχω-ρήσουν, ἡ κυρία Ὀμολλοᾶ ἐδήλωσεν ὅτι ἦτο πολὺ κουρασμένη καὶ ὅτι δὲν ἐδύνάτο νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν ἐκδρομὴν, ὁ ταγματάρχης οὐδέποτε εἶχε σκε-φθῇ σοβαρῶς νὰ τοὺς ἀκολουθήσῃ· ἀπ' ἐτέρου δὲ καὶ ὁ κ. Κλοακὲν ἔκρινεν ὅτι θὰ ἠύχαριστεῖτο πολὺ περισσότερον μένων ἐν τῇ πόλει καὶ ἐπιδιδό-μενος εἰς ἀναζήτησιν ἀνναμιτικῶν ἀρχαιοτήτων ἀνὰ τὰς ἀγορὰς καὶ τὰς τζαμιά. Οὕτως ὥστε ἡ ἐκδρομὴ θὰ ἐγίνετο μόνον ὑπὸ τῆς Ἀνθῆς, τοῦ Παύλου καὶ τοῦ Χάνδου, συνοδευομένων ὑπὸ τοῦ Κάζη. Ἀπεφασίσθη νὰναχωρήσουν διὰ μεγάλης λέμβου μὲ πάνιον, τὴν ὁποίαν ἐπεφόρτισθη νὰ ἐ-νοικιάσῃ ὁ Κρά-Ὀγκ-Δίνχ-Κύ. Ἐφόρτωσαν ἐπ' αὐτῆς κἀνιστρον μὲ τροφὰς καὶ κατὰ τὴν ἐννάτην τῆς πρωίας ἀπέπλευσαν.

Τὴν τελευταίαν στιγμὴν ὁ κ. Κλοακὲν ὀλίγον ἔλειψε νὰ μετανοήσῃ καὶ νὰναχωρήσῃ καὶ αὐτὸς μετὰ των τρελῶν ἐκείνων παιδιῶν ὡς τ' ἀπεκάλει ἡδὴ ἐνδομύχως. Ἀλλ' ἡ παρουσία τοῦ Κάζη ἦτο ἀρκετὴ νὰποδιώξῃ τοὺς φόβους του, ἡ δὲ κυρία Ὀμολλοᾶ εὕρισκε τὴν ἐκδρομὴν τόσο φυσικὴν, ὥστε ἐκεῖνος δὲν ἐτόλμησε νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἐλαχί-στην παρατήρησιν οὔτε κᾶν νὰ ἐκδηλώσῃ τὴν πα-τρικὴν του μικροψυχίαν συνοδεύων τὸν Παῦλον.

Ἐπειτα ὁ διερμηνεὺς Κρά-Ὀγκ-Δίνχ-Κύ ἦτο πραγματικῶς πολῦτιμος ὑπηρέτης. Δι' ὅλα ἐ-σκέφθη, δι' ὅλα ἐπρόβλεψε, μέχρι τῆς ἀγορὰς σαλάκων, ἀχυρίνων καπέλλων μυτερῶν, καὶ χει-ροκτίων ἀκόμη μεταξωτῶν πρὸς προφύλαξιν των χειρῶν. Ἐπὶ τέλους τὸ πλοιάριον ἀνεπέτασε τὸ ἰστίον του, ὁ Κρά-Ὀγκ-Δίνχ-Κύ ἐκάθησεν ἐμ-πρὸς, ὁ Κάζης ὀπίσω καὶ τὰ τρία παιδιὰ ὑπὸ τὴν ἐκ-λινού ὑφάσματος στέγην, καὶ τὸ ταξείδιον ἤρχισεν.

Ὁ ὅρμος των Κοκκοφοινίκων, τὸ τέρμα τῆς ἐκδρομῆς, καῖται ἀκριβῶς παρὰ τὸ στόμιον τοῦ Δοναί, ἀσφαλιζόμενος ὑπὸ τοῦ ἀκρωτηρίου τοῦ Ἀγίου Ἰακώβου, ἐφ' οὗ λάμπει τὸ σταθερὸν φῶς ὠραίου σιδηροῦ φάρου, κατασκευασθέντος ἐν Πα-

ρισίοις. Εἶνε παραλία χαριτωμένη ἄμμου λεπτῆς, περιφρασσομένη ὑπὸ λόφων, σκιαζομένη ὑπὸ τοῦ μεγαλοπρεποῦς φυλλώματος των κοκκοφοινίκων, καὶ γειτνιάζουσα πρὸς τὴν κοιλάδα των ὑδροχα-ρῶν Νυμφαίων, ἥτις ὀφείλει τὸν ὀνόμα τῆς εἰς τὸν τάπητα των ἐρυθρῶν λωτῶν, ὑπὸ τὸν ὁποῖον κρύ-πτονται τὰ λιμνάζοντα αὐτῆς ὕδατα. Ἐδῶ ὁ ἀῆρ εἶνε ἐξαιρετός, παρ' ὅλην τὴν κινδυνώδη ταύτην των ἐλῶν γειτνίασιν· καθαρός καὶ δροσερός, διαρ-κῶς ἀνανεούμενος ὑπὸ τῆς θαλασσίας αὔρας. Ἐδῶ λοιπὸν εἶνε τὸ προσφιλὲς καταφύγιον των ἐν Σαῖ-γκόν Εὐρωπαίων κατὰ τὸ θέρος.

[Ἐπεται συνέχεια]

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΜΙΚΡΑ ΒΟΣΚΟΠΟΥΛΑ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Τί εὐτυχισμένα ποῦ εἶνε ὅσα παιδιὰ ἔχουν μητέρα καὶ πατέρα, καὶ ξεύρουν πόσο γλυκεῖα εἶνε ἡ ζέστη τῆς ἀγκαλιᾶς, πόση ὀρσιὰ ἔχει τὸ φίλημα ποῦ δίδουν τὰ χεῖλη π' ἀγαποῦν!

Τί εὐτυχισμένα ποῦ εἶνε ὅσα παιδιὰ ἔχουν σπιτάκι ποῦ μοσχοβολᾷ οἰκογένεια, ὅσα ἔχουν καμαρούλα γιὰ νὰ μελετοῦν καὶ αὐλὴ γιὰ νὰ παίζουν!

Τί εὐτυχισμένα ποῦ εἶνε ὅσα παιδιὰ χαίρονται σὰν παιδιὰ τὴν ξέγνοιαστη, τὴν ἀφρόντιστη αὐτὴ ἡλικία, καὶ ἡ ζωὴ των εἶνε ὅλο γέλιο, ὅλο χαρὰ, ὅλο εὐτυχία!

Ἀλλὰ τέτοια εὐτυχισμένα παιδιὰ δὲν εἶνε ὅλα εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον. Εἶνε καὶ κάποια ποῦ δὲν ἔχουν αὐτὴν τὴν τύχην.

Εἶνε καὶ κάποια δυστυχισμένα· αὐτὰ δὲν ἐγνώρισαν τί θὰ 'πῇ μητέρας ἀγκαλιά, τί θὰ 'πῇ ἀγάπῃ μητέρας· εἶνε σὰν λουλουδά-κια ποῦ δὲν τα βλέπει τὸ φῶς τοῦ ἡλίου καὶ μαραίνονται τὰ κακόμοιρα.

Ἐνα τέτοιο εἶνε ἡ Σταυρούλα· δὲν ἔχει μητερούλα· τὴν ἐσκέπασε τὸ χῶμα πρὶν ἂ-κόμα τὴν γνωρίσῃ τὸ καίμενο τὸ κορίτσι. Ἦταν μικρὴ ἀκόμα ἡ Σταυρούλα· μόλις θυ-μᾶται σὰν ἴσκιον τὸ πρόσωπο τῆς μητέρας τῆς. Δὲν ἐνοιωθε ἀκόμη καλὰ καλὰ τὸ δυστύχημά της· ἔκλαιε μόνο γιατί ἔκλαιεν ὁ πατέρας τῆς. Ἀ! ἀργότερα ἐκατάλαβε τὴν πίκρα τῆς ὀρφάνιας! Ὁ πατέρας τῆς Σταυρούλας ἀπὸ τὴν λύπη του ἐγινε ἀδύ-νατος, ἀρρωστιάρης· μιὰ μέρα δουλεύει καὶ τρεῖς ὄχι· καὶ δὲν μπορεῖ οὔτε νὰ θρέψῃ καλὰ καλὰ τὸν ἑαυτὸν του καὶ τὸ κοριτσάκι του.

Μὰ ἔχει κόρη τὴν Σταυρούλα τὴν προκομμένη, τὴν νοικοκυρούλα Σταυρούλα, ποῦ φροντίζει γιὰ ὅλα· μικρὸ καὶ πτωχικὸ εἶνε τὸ καλυθόσπιτό τους μὰ ὅλα εἶνε μέσα σὲ τάξι.

Ἔχουν καὶ μία ἀγγελάδα καὶ μία κατσίκᾶ· καὶ ἡ Σταυρούλα τὰς ἀγαπᾷ, ταῖς ἔχει δώσῃ ὀνόματα, τὰς ἔχει φιλενάδες. Τὴν αὐγὴ αὐγὴ, ὅταν ἀκόμη ἡ χλόη εἶνε δροσολουσμένη, τὰς πηγαίνει ἔς τὸ λιβάδι καὶ τὰς βόσκει. Τὸ βράδυ ἔστὸ σπιτάκι τὰς ἀρμέγει· μιὰ γαβάθα γάλα κρατεῖ διὰ τὸν πατέρα της, τὸ ἄλλο τὸ πηγαίνει σ' ἕνα ἀρχοντόσπιτο καὶ παίρνει ἕνα σωρὸ λεπτὰ κάθε μῆνα καὶ μ' αὐτὰ εἰκονομοῦνται.

Πολλοὶ θὰ ποῦν: Τὸ καίμενο τὸ κορίτσι! τόσο μικρὸ ἔς τὰ βάσανα! ὀρφανό, μὲ πατέρα ποῦ νὰ μὴν ἔμπορῇ νὰ δουλεύῃ, ποῦ ὅλο παραπονιέται ὅπως παραπονιῶνται οἱ ἄρρωστοι· καὶ νὰ μὴν ἔμπορῇ καὶ αὐτὸ νὰ τρέξῃ σὰν παιδί ξέγνοιαστο, ἐλαφρὸ σὰν πεταλούδα!

Καὶ ὅμως ἡ Σταυρούλα εἶνε πολὺ εὐτυχισμένη· εἶνε εὐτυχισμένη διότι κάμνει τὸ χρέος της· εἶνε ἡ παρηγοριὰ τοῦ πατρός της, εἶνε ἡ ἐλπίδα του καὶ τὸ στήριγμά του· ἡ καρδιά της τῆς λέγει πῶς αὐτὸ ποῦ κάμνει εἶνε καλὸ· δὲν τὴν νοιάζει γι' ὅλους τοὺς κόπους, γιὰ ὅλα τὰ βάσανα· καὶ ὅποιος ἔχει μέσα τὴν χαρὰ αὐτὸς εἶνε εἰς τάληθ-θεια εὐτυχισμένος.

Ναί, εἶνε εὐτυχισμένη ἡ νοικοκυρούλα, ἡ προκομμένη Σταυρούλα.

ΚΑΛΟΣ ΚΑΙ ΚΑΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡ

Ἡ ἀγαθότης ἔχει ἐξ ὅλων τῶν ἀρετῶν τὸ μεγαλειότερον, θέλητρον εἶνε δὲ καὶ χρήσιμος εἰς τὸν ἔχοντα αὐτὴν διότι ἀφοπλίζει τὰ πάντα ὡς καὶ αὐτὸν τὸν φθόνον.

Περὶ τῆς ἀδελφῆς ἑνὸς τῶν βασιλέων τῆς Γαλλίας λέγεται ὅτι ἦτο τόσο καλὴ ὥστε δὲν ὑπέφερε νὰ κακολογοῦν κανένα ἐνώπιόν της. Εἶχε σπουδαίους λόγους δυσαρρεσκείας κατὰ κυρίας τινος τῆς αὐλῆς, ἡ δὲ θαλαμηπόλος της νομίζουσα ὅτι θὰ τὴν εὐχαριστήσῃ, ἤρχισε νὰ κατηγορῇ αὐτήν.

— Σιωπὴ, σιωπὴ! μὴ λέγετε τοιαῦτα πράγματα! εἶπε διακόπτουσα ἡ πριγκίπισσα.

— Ἀλλὰ γνωρίζετε ὅτι λέγω τὴν ἀλήθειαν.

— Ἀληθείας τοιοῦτου εἶδους δὲν θέλω νὰ μάθω.

— Ἡ κυρία ἐκείνη σὰς προσέβαλε φοβερά.

— Δέν το ἐνθυμοῦμαι πλέον.

— Εἶνε ἐχθρὰ σας.

— Ἐγὼ δέν εἶμαι ἐχθρὰ καμμιᾶς.

— Πῶς; δέν ἔμπορῶ νὰ κατηγορήσω ὅσους θέλουν τὸ κακὸν σας;

— Ὅχι!

Τοιοῦτον χαρακτήρα ἔχουσα ἡ εὐγενὴς ἐ-

κείνη δέσποινα ἐθαυμάζετο καὶ ἠγαπᾶτο μέ-χρη λατρείας ὑφ' ὅλων ὅσοι τὴν ἐγνώριζον.

Ποῖα εἶνε τὰ γνωρίσματα τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ χαρακτήρος;

Ἄς φέρωμεν δύο παραδείγματα.

Ἡ Σοφία εἶνε ἐπιεικής, δηλαδὴ συγχωρεῖ τοὺς τυχόν πρὸς αὐτὴν πταίοντας. Εἶνε καλὴ πρὸς ὅλους καὶ πρόθυμος νὰ κάμῃ ὅ,τι ἔμπορεῖ, θέλει δὲ νὰ εἶνε πάντοτε εὐάρεστος πρὸς τοὺς ἄλλους, καὶ δέν θυμόναι ὅσάκις εὕρισκε τὰ πράγματα διαφορετικὰ παρ' ὅσον τα νομίζει. Εἶνε εὐθύμος, δέν μεταπηδᾷ αἰφνιδίως καὶ ἄνευ λόγου ἀπὸ τὴν χαρὰν, εἰς τὴν λύπην, οὐδὲ ἀπὸ τὴν λύπην εἰς τὴν χαρὰν δέν εἶνε γρυιᾶρα, βλέπει τὰ πράγματα ἀπὸ τὴν καλὴν τῶν ὄψιν. Ἔχει πάντοτε τὸ μειδίαμα εἰς τὰ χεῖλη, τὸ μειδίαμα τὸ ὁποῖον εἶνε συνήθως ἀντανάκλασις ἀγαθῆς καρδίας. Εἶνε εὐτυχὴς καὶ κάμνει καὶ τοὺς περὶ αὐτὴν εὐτυχεῖς. Ἡ Σοφία ἔχει καλὸν χαρακτήρα.

Ἡ Εὐθαλία τούναντίον εἶνε πάντα μὲ καταιθασμένα μούτρα, σκυθρωπὴ, ἀνησυχεῖ δὲ ὅλον τὸ σπῆτι. Εὕρισκε πάντα ν' ἀντεῖπῃ εἰς κάττι, δέν εἶνε ἀπὸ τίποτε εὐχαριστημένη καὶ

παραπονεῖται ἀδιακόπως. Δέν συμφωνεῖ ποτὲ μὲ κανένα. Ἄν οἱ ἄλλοι λέγουν ἄσπρο αὐτὴ λέγει μαῦρο ἢ τάνάπαλιν. Ἐπαινεῖ τούναντίον ὅ,τι κατηγοροῦν οἱ ἄλλοι. Εἶνε μυιέγγικτη καὶ ἡ παρὰ μικρὰ λέξις τὴν πειράζει. Ἡ ζωὴ της εἶνε διαρκὲς μάλωμα, κάκιωμα, ἀκατάπαυστος δυσἀρέσκεια. Ὅλοι λέγουν μὲ τὸν νοῦν των: «τί ἀνυπόφορο κορίτσι!» κᾶπου, κᾶπου, τῆς το λέγουν καὶ φανερά. Ἡ Εὐθαλία δέν ἔχει καλὸν χαρακτήρα.

Ὅσοι ἔχουν καλὸν χαρακτήρα ἀποφεύγουν τὰς φιλονικίας, εὕρισκουν πάντοτε περιστάσιν νὰ εἴπουν ἕνα καλὸν λόγον, νὰ δώσουν μιὰν συμβουλὴν νὰ δείξουν τὸ πρὸς τοὺς ἄλλους ἐνδιαφέρον. Διὰ τοῦτο τοὺς ἀγαποῦν ὅλοι.

Τινὲς ὅταν τοὺς κᾶμουν παρατήρησιν ὡς δικαιολογίαν λέγουν:

— Τί νὰ κάμω, τέτοιος εἶνε ὁ χαρακτήρ μου!

Ὁ χαρακτήρ των! ἀλλὰ ποῖος τὸν ἔκαμε τὸν χαρακτήρα των; ποῖος ἄλλος παρὰ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι; διατὶ δέν τὸν ἀλλάζουν; περιμένουν λοιπὸν νὰ ῥιζωθῇ τὸ κακὸν ὥστε νὰ μὴν ἔμπορῶν νὰ το ἐκρίζωσιν πλέον; Σταματᾷ κανεὶς μικρὸν ρυάκι, ἀλλ' ὅχι καὶ μεγάλον ποταμὸν.

Ἄν λοιπὸν δέν θέλουν νὰ εἶνε διὰ παντὸς δυστυχεῖς καὶ νὰ κάμνουν δυστυχεῖς καὶ ὅλους τοὺς οἰκείους των, οἱ ἔχοντες κακὸν χαρακτήρα ἄς λάβουν μιὰν γενναίαν ἀπόφασιν καὶ ἄς διορθωθῶν. Τοῦτο δύναται νὰ γίνῃ καὶ βαθμυδόν.

Παραδείγματος χάριν τινὲς ἐξ ὑμῶν, καλοὶ μου φίλοι, κακιοῦνουν· τί δυσἀρεστον ἐλάττωμα! ὅταν ἔλθῃ ἡ στιγμή, μὴ παρασυρθῇτε ὑπὸ τὴν συνήθειαν, παλαίσατε κατ' αὐτῆς καὶ νικήσατε.

Ἐπειτα ἐπιτεθῇτε κατ' ἄλλου ἐλαττώματος. Κατὰ τῆς ἀντιλογίας. Μερικοὶ εὕρισκουν εἰς ὅλα ν' ἀντεῖπουν. Μὲ τὸν τρόπον, μὲ τὸν τόνον τῆς φωνῆς των χαλοῦν καὶ τῶν ἄλλων τὴν διαθέσιν καὶ τὴν ἰδικὴν των. Διατὶ δέν μιμοῦνται τὸν Φραγκλῖνον, τοῦ ὁποῖου αἱ ἐξῆς γραμμαὶ ἀποδεικνύουν μετὰ ποίης ἐπιμονῆς ἀπεφάσισε νὰ διορθώσῃ τὰ ἐλαττώματά του;

«Εἰς τὴν νεότητά μου, λέγει ὁ μέγας Ἀμερικανός, ἔλαβον τὴν τολμηράν καὶ δύσκολον ἀπόφασιν νὰ φθάσω εἰς τὴν ἡθικὴν τελειότητα. Ἐπεθύμουν νὰ προφυλαχθῶ ἀπὸ ὅλα τὰ ἐλαττώματα εἰς τὰ ὁποῖα ἠδύναντο νὰ μὲ παρασύ-

ρουν κακὸν φυσικόν, ἢ συνήθειαν, ἢ ἡ κακὴ συναναστροφή. Πρὸς τοῦτο δὲ ἕκαμα τὸ ἐπόμενον σχέδιον.

Συνέλεξα δώδεκα ἀρετὰς ὁποῖαι ἡ ταπεινοφροσύνη, ἡ ἐγκράτεια, ἡ οἰκονομία, ἡ εἰλικρίνεια, ἡ δικαιοσύνη κτλ. ἀρετὰς τὰς ὁποίας ἐνόμιζα κυριωτέρας καὶ τὰς ὁποίας ἐπεθύμουν ν' ἀποκτήσω.

Ἐπειδὴ τὸ σχέδιόν μου ἦτο νὰ τὰς συνηθίσω ὅλας ἀπεφάσισα ν' ἀφοσιωθῶ ἰδιαίτερος ἐκαστὴν ἐβδομάδα εἰς μίαν ἐξ αὐτῶν χωρὶς ὅμως νὰ παραμελῶ καὶ τὰς ἄλλας.

Πρὸς τοῦτο ἐσχημάτισα βιβλιάριον ἐκ δώδεκα σελίδων, ἐπὶ ἐκαστῆς τῶν ὁποίων ἔγραψα τὸ ὄνομα μιᾶς τῶν ἀρετῶν τούτων. Ἐχαράκωσα ἐκαστὴν σελίδα μὲ κόκκινην μελάνην καὶ ἀπετέλεσα ἐπτὰ στήλας, ἐπὶ ἐκαστῆς δ' ἐξ αὐτῶν ἔγραψα τὸ ὄνομα μιᾶς τῶν ἐπτὰ ἡμερῶν. Ἐπειτα ἐχάραξα δώδεκα ὀριζοντίας γραμμὰς, πρὸ ἐκαστῆς δὲ ἔγραψα τὸ ὄνομα μιᾶς τῶν δώδεκα ἀρετῶν. Ἐπὶ τῆς γραμμῆς ταύτης καὶ ἐπὶ τῆς στήλης τῆς ἡμέρας ἐσημείωνα διὰ στίγματος μελάνης τὰ σφάλματα εἰς τὰ ὁποῖα εἶχα ὑποπέση, κατὰ τὴν ὁμολογίαν τῆς συνειδήσεώς μου.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον λοιπὸν ἐν διαστήματι δώδεκα ἐβδομάδων ἡσκούμην εἰς ὅλον τὸ σύστημα τῶν ἀρετῶν μου, ἠδυνάμην δὲ νὰ το ἐπαναλάβω τετράκις τοῦ ἔτους.

Ὅτε ἔθεσα εἰς ἐνέργειαν τὸ σχέδιόν μου ἐξ-ἐπλάγην ἰδὼν ὅτι εἶχα πολὺ περισσότερα ἐλαττώματα παρ' ὅσα εἶχα φαντασθῇ· ἀλλὰ κατώρθωσα νὰ τα ὀλιγοστεύσω.

Εἶνε καλὸν νὰ μάθουν οἱ ἀπόγονοί μου ὅτι μὲ τοῦτο τὸ μέτρον, βοηθούμενος καὶ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ἀπέκτησεν εἰς τῶν προγόνων των ἀδιατάρακτον εὐτυχίαν μέχρι τοῦ ἐβδομηκοστοῦ ἐνάτου ἔτους αὐτοῦ, ὁπότε γράφει τὰς γραμμὰς ταύτας.

Ὁ Φραγκλῖνος λοιπὸν διὰ τῆς ἰσχυρᾶς θελήσεώς του κατώρθωσε νὰ ἐκρίζωσιν πάντα τὰ ἐλαττώματά του. Πράξετε καὶ σεῖς τὸ ἴδιον, καλοὶ μου φίλοι, καὶ μὴ φέρετε τοῦ λοιποῦ ὡς δικαιολογίαν: «Τί νὰ κάμω; τέτοιος εἶνε ὁ χαρακτήρ μου!»

Ὁ ἀρχαῖος φιλόσοφος Πυθαγόρας ἀπῆτει ἀπὸ τοῦ μαθητᾶς του, ἐκαστὴν ἐσπέραν, πρὶν κατακλιθεῖν νὰ ἐξετάζουν τὰς πράξεις τῆς ἡμέρας καὶ νὰ ἐρωτοῦν ἑαυτοὺς: Ποῖαν χρῆ-

σιν τῆς ἡμέρας μου ἔκαμα; Ποῦ ἐπῆγα; Ποίους εἶδα; Τί ἐπραξα;

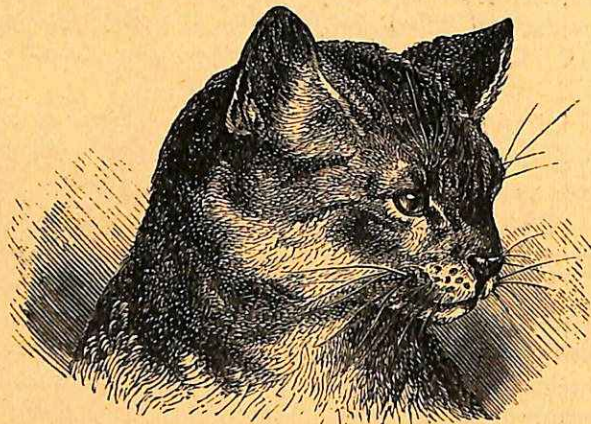
Ἄλλος δὲ φιλόσοφος εἰς τὰς παραγγελίας ταύτας προσέθετε καὶ τὰς ἐξῆς: Ἀπὸ ποίου σφάλμα διωρθώθην σήμερον; Ποῖον ἐλάττωμα ἐπολέμησα; Κατὰ τί ἐγίνα καλλίτερος; Ἀυτὴν τὴν μέθοδον μεταχειρίζομαι ἔλε-

γει ὁ φιλόσοφος Σενέκας. Ἀφ' οὗ σβύσω τὸ φῶς καὶ κατακλιθῶ, ἐξετάζω τὴν συνείδησίν μου, καὶ ζυγίζω ὅλας τὰς πράξεις καὶ ὅλους τοὺς λόγους τῆς ἡμέρας. Δὲν κρύπτω τίποτε ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν μου καὶ ὡς ἀδέκαστος δικαστής δὲν συγχωρῶ τίποτε εἰς τὸν ἑαυτὸν μου.»

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

Η ΓΑΤΑ

Ἡ γάτα σχετικῶς πρὸς τὰ ἄλλα ζῷα ἔχει σῶμα κομψὸν καὶ χαριέν. Ὅπως δὲ τὸ σῶμα αὐτῆς εἶνε χαριέν, οὕτω καὶ αἱ κινήσεις εἶνε κομψαὶ καὶ ἀνάλογοι πρὸς τὴν ἀξιοθαύμαστον τοῦ σώματός της εὐλυγιστίαν. Παρατηρήσατε τὴν γάταν βαδίζουσαν· πατεῖ τοὺς πόδας περισκεμμένως, τὸ δὲ βάδισμα διὰ τῶν βελουδίνων αὐτῆς ποδῶν εἶνε τόσον ἐλαφρόν, ὥστε οὐδὲν ἀκούεται. Καθ' ἑκαστον αὐτῆς βῆμα ἡ γάτα ἐπιδεικνύει ἡμῖν τὴν ἐξαιρετικὴν ταύτην τοῦ σώματος εὐλυγιστίαν, τὴν πλήρη χάριτος καὶ κομψότητος. Ἡ γάτα τότε μόνον ἐπισπεύδει τὸ βῆμά της ὅταν καταδιώκεται ὑπ' ἄλλου ζώου ἢ τρομάξῃ ἐξαίφνης· τότε πηδᾷ ταχέως καὶ ἀλληλοδιαδόχως μέχρις οὗ κρυβῇ ἐν τινι γωνίᾳ ἢ ἀναρριχθῇ ἐπὶ τοίχου ἢ δένδρου καὶ ἀποφύγῃ τὸν κίνδυνον. Ἀναρριχᾶται δὲ εὐχερῶς καὶ ἐπιτηδείως ἐπὶ τοίχων ἀνωμάτων καὶ δένδρων διὰ

τῶν ἀγγιστροειδῶν αὐτῆς δυνάμεων καὶ δύναται δι' ἐνὸς καὶ μόνου πηδήματος νὰ φθάσῃ εἰς ὕψος δύο ἢ καὶ τριῶν μέτρων. Ῥιπτομένη ἀπὸ ὕψους ἵσταται πάντοτε ὀρθία ἐπὶ τῶν τεσσάρων ποδῶν, οἷον ἀνδρὶς θέσιν καὶ ἂν εἶχε πρὸ τῆς πτώσεως, ἐγγίζει δὲ τὸ ἔδαφος σχετικῶς ἡσυχῶς καὶ ἄνευ κρότου ἕνεκα τῶν μαλακῶν σφαιρωμάτων τῶν κάτωθεν τῶν δακτύλων της. Εἶνε δὲ ὄντως περιεργὸν πῶς Ῥιπτομένη ὑπὲρ ὅχι μόνον ἀφ' ὕψους μέρους, διότι εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ἔχει καιρὸν καὶ διάστημα ὅπως στραφῇ, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ μικροῦ ὕψους, ἀναστρέφεται ἀστραπηδὸν καὶ εὐρίσκεται ὀρθία ἐπὶ τῶν τεσσάρων ποδῶν.

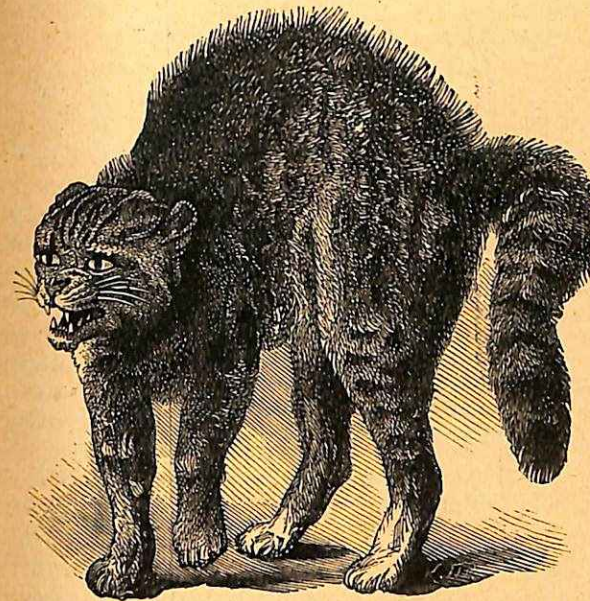
Ἡ φωνὴ τῆς γάτας εἶνε μὲν καθ' ἑαυτὴν ὀξεῖα, ἀλλ' εὐστροφὸς καὶ ἀνάλογος τῶν περιστάσεων καὶ τῶν ψυχικῶν αὐτῆς διαθέσεων. Νι α ο υ ρ ῖ ζ ο υ σ α κατὰ διαφόρους τρόπους ἔχει ἄλλην μὲν φωνὴν ὅταν ζητῇ τροφήν, ἄλλην ὅταν θωπεύηται, ἄλλην ὅταν ἐρίξῃ ἢ ἐτοιμάζεται πρὸς ἔριδα. Οὐδὲν ὅμως ὁ κύων δύναται νὰ ἐκφράσῃ διὰ τῆς φωνῆς ὅσα ἡ γάτα. Τὸ νι α ο υ αὐτῆς εἶνε ποικιλώτατον, ὅτε μὲν παρατεταμένον, ὅτε δὲ βραχὺ ἢ διακεκομμένον καὶ παρακλητικόν, ἐκφράζον παράπονον, ἐπιθυμίαν ἢ ἀπειλήν.

Ἐξαίρετοι ἐπίσης εἶνε καὶ αἱ αἰσθήσεις τῆς γάτας, ἰδίως δὲ ἡ ἀφῆ, καὶ ἡ ὄρασις καὶ ἡ ἀκοή. Χειροτέρα πασῶν τῶν αἰσθήσεων εἶνε ἡ ὀσφρησις, ὅπως δύνανται νὰ πεισθῇ εὐχερῶς παραθέτων εἰς τὴν γάταν ἀγαπητόν τι φαγητὸν κεκαλυμμένον, τὸ ὅποῖον νὰ διακρίνῃ αὐτὴ μόνον διὰ τῆς ὀσμῆς, μὴ ἐνεργούσης

ἄλλης αἰσθήσεως. Ποσάκις δὲ δὲν βλέπομεν αὐτὴν ἵσταμένην ἐν μέσῳ τοῦ δωματίου, προτείνουσιν τοὺς συστέλλομένους καὶ διαστελλομένους ῥῶθιννας καὶ κινουσαν βραδέως τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ ἀριστερά, ἐνῶ συγχρόνως σείει ἡσυχῶς τὴν οὐραν ὅπως ἀνακαλύψῃ πόθεν ἔρχεται ἡ ὀσμὴ τοῦ φαγητοῦ, ἣν ἡμεῖς πρὸ πολλοῦ ἔχομεν αἰσθανθῇ!

Λεπτοτέρα τῆς ὀσφρήσεως εἶνε εἰς τὴν γάταν ἡ ἀφῆ. Ἐὰν θίξωμεν ἐλαφρότατα μίαν καὶ μόνον τρίχα τοῦ μακροῦ καὶ ὀλιγοτρίχου αὐτῆς μύστακος, εὐθὺς ἡ γάτα συσπᾷ σπασμωδῶς τὸ δέριμα τοῦ μεταξὺ ρινὸς καὶ παρειῶν ὑποστρογγύλου ῥύγχους. Οἱ μύστακες λοιπὸν τῆς γάτας θεω-

ρητέοι ὡς ὄργανα ἀφῆς ἰδιάζοντα εἰς τὸ ζῷον τοῦτο καὶ τὰ πρὸς αὐτὸ συγγενῇ.

λίαν ἀνεπτυγμένη καὶ ὀξεῖα εἶνε ἡ ὄρασις τῆς γάτας, ἀνάλογος πρὸς τοὺς μεγάλους αὐτῆς καὶ λαμπροὺς ὀφθαλμούς, τοὺς ὑπενθυμίζοντας εἰς ἡμᾶς τοὺς ὀφθαλμούς τῆς γλαυκῆς. Αἱ γάτα βλέπουσι καλῶς ὅχι μόνον ἐν καιρῷ ἡμέρας, ἀλλὰ καὶ ἐν ὥρᾳ νυκτός, διότι ἡ κόρη τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, στενοῦται ἢ εὐρύνεται ἀναλόγως τοῦ ἀφθόνου ἢ ὀλίγου φωτός. Ἀξιοσημείωτον εἶνε ἐπίσης, ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς γάτας λάμπουσι τὴν νύκτα, ἰδίως δὲ ὅταν αὐτὴ εὐρίσκεται ἐν ὀργῇ. Ἡ ἰδιότης αὕτη, ἣν ἔχουσι καὶ ἄλλα ἀρπακτικὰ ζῷα καὶ αἱ γλαυκῆς ἐκ τῶν πτηνῶν, ἔδωκεν ἴσως ἀφορμὴν νὰ πλασθῶσι διάφοροι δεισιδαίμονες προλήψεις παρὰ τοῖς διαφόροις λαοῖς.

Τὸ αἰσθητήριον τῆς ἀκοῆς τῆς γάτας εἶνε ἔτι τελειότερον ἀνεπτυγμένον.

Ἡ γάτα ἀδιακόπως γλύφεται καὶ πλύνεται καὶ στολίζεται. Ὅλοι αἱ τρίχες αὐτῆς ἀπὸ τῆς κεφαλῆς μέχρι τοῦ ἄκρου τῆς οὐρᾶς πρέπει νὰ εἶνε πάντοτε ἐν τάξει. Ἦνα λείανθῃ δὲ καὶ κτενίσῃ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς λείχει τοὺς προσθίους αὐτῆς πόδας καὶ φέρει εἴτα αὐτοὺς ἐπὶ τῆς κεφαλῆς· καὶ αὐτὸ δὲ τὸ ἄκρον τῆς οὐρᾶς δὲν μένει ποτὲ ἀκαθάριστον.

Ἡ γάτα ἔχει αἰσθησὶν τοῦ ὕψους καὶ ἀρέσκειται θεωροῦσα κάτω ἀφ' ὕψους. Ἀναρριχᾶται ἐπὶ καθέτων δένδρων μέχρι τῆς κορυφῆς αὐτῶν, ἀγνοοῦσα ἂν δύναται νὰ κατέλθῃ κατόπιν. Ἀνελ-

θοῦσα ὁμως καταλαμβάνεται ὑπὸ μικροῦ φόβου, διὸ καὶ μένει ἐνίοτε ἐπὶ τοῦ δένδρου μέχρις οὗ καταληφθῇ ὑπὸ πείνης, ὅτε ἐπικαλεῖται βοήθειαν. Τέλος ἀποφασίζει νὰ κατέλθῃ καὶ κατέρχεται, ἀλλὰ μόνον βαδίζουσα πρὸς τὰ ὀπίσω.

Πρὶν ἢ πηδῇ μέγα πῆδημα, ὑπολογίζει πρότερον τὴν ἀπόστασιν, ἀναμετρᾷ τὰς δυνάμεις αὐτῆς καὶ τὴν ἐπιδεξιότητα, δοκιμάζει, οὕτως εἰπεῖν, ἑαυτήν.

Τὸν ἄνθρωπον διακρίνει ἐκ τῆς ἐνδυμασίας καὶ ἐκ τῆς φωνῆς. Θέλουσα νὰ ἐξεέλθῃ ζητεῖ νὰ τῆς ἀνοίξωμεν τὴν θύραν· ἔχει μνήμην τοῦ τόπου ἐξαίρετον καὶ ἀσκεῖ αὐτὴν τελειοποιουμένη ἀδιακόπως. Διέρχεται δι' ὅλων τῶν οἰκῶν τῆς γειτονείας, δι' ὅλων τῶν δωματίων, ὑπογείων, διὰ τῶν ἐντὸς τοῦ ταβανίου, διὰ τῶν ἀποθηκῶν καὶ τῶν κελλαρίων. Εἶνε ζῷον ἀποκλειστικῶς προσκεκολλημένον εἰς τὸν τόπον, καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὸ κοινὸν λόγιον, ὅτι ἀ γ α τ ο ς γ ν ω ρ ῖ ζ ε ι σ π ῖ τ ι καὶ ὅ χ ι ν ο ι κ ο κ ὁ ρ η. Κατὰ τὴν μετοίκησιν ἡ δὲν φεύγει ποσὴς τῆς οἰκίας, ἢ ἐπανέρχεται εἰς αὐτήν.

Ἡ γάτα, ἂν καὶ εἶνε σχετικῶς πρὸς ἄλλα ζῷα μικρὰ κατὰ τὸ σῶμα καὶ κατὰ τὴν δύναμιν ἀσθενεστέρα, ἔχει ὁμως θάρρος ὅπως ἀντεπεξέλθῃ καὶ κατὰ τῶν μεγάλων ἐτι κυνῶν καὶ αὐτῶν τῶν μολοσσῶν. Βλέπουσα κύνα κυρτοῦ τὴν ῥάχιν αὐ-

τῆς σχηματίζουσα χαρακτηριστικώτατον ὕδον, οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῆς σπινθηροβολοῦσιν, ἐκφράζοντες

ὀργήν ἢ αἰφνιδίως ἐκρηγνυομένην τὴν μετὰ εἰδους τινὸς φρίκη. Φυσᾷ ἀπὸ μακρὰν διὰ τοῦ ἰδιάζοντος ἤχου, ὃν σχηματίζει διὰ τῶν χειλέων καὶ τῶν ὀδόντων τῆς ζῆτ' παντὶ τρόπῳ νὰ διαφύγῃ καὶ σωθῇ· πηδᾷ ἐν τῇ αἰθούσῃ, ἐπὶ τοῦ γείσου τοῦ παραθύρου, ἐπὶ τῆς θερμάστρας, ἢ θέλει νὰ φύγῃ διὰ τῆς θύρας. Ἐχούσα τέκνα ἐπιτίθεται κατὰ τοῦ κυνός, ὅταν οὗτος πλησιάσῃ πρὸς τὴν κοίτην αὐτῶν καὶ μεθ' ὀρμῆς καὶ ἐνὸς πηδήματος ῥίπτεται κατ' αὐτοῦ, ἰδίως δὲ κατὰ τῆς κεφαλῆς καὶ καταξάινει φρικτωδῶς ὀφθαλμούς τε καὶ πρόσωπον.

Αἱ γάταί γεγνώσι δις ἡ καὶ τρίς τοῦ ἔτους, τὸ μὲν κατὰ τὰ μέσα Νοεμβρίου, τὸ δὲ κατὰ τὰ τέλη Μαρτίου. Γεννῶσι δὲ 5—6 τυφλά τέκνα, ἅτινα ἀνοίγουσι τοὺς ὀφθαλμούς των περὶ τὴν ἐνάτην ἡμέραν.

Πρὸ τοῦ τοκετοῦ ἡ μήτηρ ζῆτ' κρύβειν τι μέρος συνήθως ἐπὶ ἀχύρων ἢ χόρτων, ἢ κοίτην τινα ἄλλην μεταχειρισμένην καὶ ἐντὸς αὐτῆς κρύπτει τὰ μικρά της ὅσον τὸ δυνατόν μακρότερον χρόνον.

Ἡ γάτα παρατηροῦσα κίνδυνον μεταφέρει τὰ τέκνα της ἀλλοχού συλλαμβάνουσα αὐτὰ διὰ τοῦ στόματος. Ἐὰν δὲ ἀφαιρέσωμεν ταῦτα κρυφίως ἀπὸ τῆς παιδικῆς κλίνης, ἡ μήτηρ τὰ ἀναζητεῖ ἐπὶ μακρὸν χρόνον καὶ φροντίζει νὰ τα ἐπανέρῃ. «Εἴχομεν ποτε» γράφει φιλόγατος τις «δώσῃ τὰ μικρά τῆς γάτας τῆς οἰκίας μας εἰς τινα ἐργάτην κατοικοῦντα περὶ τὰ χίλια βήματα μακρὰν. Τὴν ἐπομένην ἡμέραν ὅλα τὰ γατάκια εὐρίσκοντο ἐν τῇ οἰκίᾳ μου εἰς τὴν παλαιάν θέσιν των.»

Ἀξιοθαύμαστος ἐπίσης εἶνε καὶ ἡ μητρικὴ τῶν γάτων πρὸς τὰ τέκνα των φιλοστοργία. Ἡ μήτηρ παρασκευάζει τὴν κλίνην, ἐφ' ἧς θὰ τεθῶσι τὰ νεογνά, τὴν φωλεάν, καὶ μεταφέρει αὐτὰ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, ἅμα ὡς αἰσθανθῇ κίνδυνον. Θηλάζουσα δὲν ἐγκαταλείπει αὐτὰ ποτέ, πλην μόνον ἵνα φροντίσῃ περὶ τροφῆς δι' αὐτὴν καὶ διὰ τὰ τέκνα της.

Ἡ γάτα καταδιώκει ὅλα τὰ εἶδη τῶν ποντικῶν, ἰδίως δὲ τοὺς μικροὺς οἰκιακοὺς καὶ ἀγροτικούς. Μεγάλους μὺς, ὀροφίας, δὲν διώκουσιν ὅλαι αἱ γάται, ἀλλὰ τὸ πλεῖστον αὐτῶν. Ἡ γάτα ἐπίσης συλλαμβάνει τὰς μυγαλάς, αἵτινες ὁμοιάζουσι κατὰ τὴν μορφήν καὶ τὸ μέγεθος πρὸς τοὺς ποντικούς, ἰδίως δὲ ὅταν εἶνε νέαι καὶ ἄπειροι, ἀλλὰ δὲν τρώγει αὐτάς, ἴσως διότι ἀπαρέσκειται εἰς τὴν ἐλαφρὰν ὁσμὴν τοῦ μύσου, ἣν τὰ ζῶα ταῦτα ἀναδίδουσι· γρηαιότεραι γάται ἀφίνουσιν αὐτάς νὰ

τρέχωσιν ἀνενόηλοι. Πρὸς ἀλλαγὴν ἐνίοτε φαγητοῦ ἡ γάτα συλλαμβάνει σάυρας, ὄφεις, μύιας, ἀκρίδας καὶ ἄλλα ἔντομα.

Κατὰ τὴν θήραν τῶν μυῶν ἡ γάτα δεικνύει ἰσχυροτάτην ἐπιμονὴν καὶ λεπτοτάτην ἐπιδειξιότητα. «Πολλάκις παρατήρησα τὴν γάταν,» λέγει ὁ Lenz, «ὅταν κάθεται ἐνεδρεύουσα πρὸ τῶν ὀπῶν πολλῶν μυοφωλεῶν. Ἐὰν ἐκάθῃτο πρὸ τῆς ὀπῆς, ὅα ἐφαίνετο ὑπὸ τοῦ ποντικοῦ, ὅστις ἡ δὲν θὰ ἐξήρχετο οὐδαμῶς, ἢ θὰ ὑπεχώρει ταχέως. Κάθεται λοιπὸν μεταξὺ τῶν ὀπῶν καὶ προσηλώνει τὰ ὄτα καὶ τοὺς ὀφθαλμούς αὐτῆς εἰς ἐκείνην τὴν ὀπὴν, ἀφ' ἧς ἀκούει ἤχον ὑπόκωφον εὐθὺς κάτωθεν τοῦ ἐδάφους ἐξερχόμενον, καὶ κάθεται οὕτως, ὥστε ὁ ἐξερχόμενος μὺς νὰ ἔχῃ πρὸς αὐτὴν ἐστραμμένα τὰ νῶτα. Οὕτως ἵσταται ἀκίνητος ἐπὶ χρόνον ἱκανόν, μὴ κινουσα οὐδὲ τὸ ἄλλως πολυκίνητον ἄκρον τῆς οὐρᾶς, διότι πιθανόν νὰ τρομάξωσι διὰ τῶν κινήσεων ταύτης οἱ ὀπισθεν αὐτῆς εὐρισκόμενοι μὺς. Οὐαὶ δὲ εἰς τὸν μῦν, ὅστις ἐξέλθῃ μικρὸν τι ἐξω τῆς φωλεᾶς! Καὶ ἂν δὲ ὀπισθεν αὐτῆς τολμήσῃ τις νὰ ἐξέλθῃ, συλλαμβάνεται τάχιστα, διότι ἡ γάτα δὲν ἀκούει μόνον ὅτι ὁ ποντικός ἐξῆλθεν, ἀλλ' ἀντιλαμβάνεται τοῦ ἤχου τόσο καλῶς, ὥστε, στρεφόμενη, ῥίπτεται ἀστραπηδὸν ἀκριβῶς πρὸς τὴν θέσιν ἐνθα ὁ μὺς εὐρίσκεται, χωρὶς οὐδέποτε νὰ παρεκτραπῇ καὶ χάσῃ αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὀνύχων της.»

Ἀλλοχού ἀνατρέφουσι τὰς γάτας καὶ χάριν τοῦ δέρματος, οἷον ἐν Βελγίῳ καὶ εἰς τὰς χώρας τοῦ Μέλανος Δρυμοῦ. Ἐν Βελγίῳ δὲ οἱ ὑπηρεταί, εἰσερχόμενοι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν οἰκίας τινός, ζητοῦσι τὴν ἄδειαν ν' ἀναθρέψωσι καὶ ἀριθμὸν τινα γάτων χάριν τοῦ δέρματος.

Ἡ γάτα δὲν εἶνε ζῷον εὐρωπαϊκόν, ἀλλ' ἤλθεν εἰς τὴν Εὐρώπην μετὰ τῶν ἄλλων δώρων τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς πνευματικῆς ἀναπτύξεως ἐξ Αἰγύπτου. Ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ Ἀριστοτέλους ἔτι γαλατῶν ὠνομάζοντο τὰ διάφορα εἶδη τῶν ἰκτιδίων (κοινῶς νυφίτσες), ἡ δὲ ἡμετέρα γάτα κατὰ τοὺς πλείστους τῶν ἐνασχοληθέντων εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ ζῴου τούτου, ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους, καθ' οὓς ἔζη ὁ φιλόσοφος οὗτος, ἀκόμη ἄγνωστος εἰς τὴν Ἑλλάδα, μόνον δὲ γνωστὴ ἐκ τῶν διηγήσεων τοῦ Ἡροδότου, πρὸ τοῦ ὁποῦ οὐδεὶς μνημονεύει αὐτήν.

[Ἐσταχυολογήθη ἐκ τοῦ ἐξαιρέτου βιβλίου τοῦ κ. Σπουρ-Μηλιαράκη Η ΓΑΤΑ, ἐκ τοῦ ὁποῦ παρέχωρήθησαν ἡμῖν φιλοφρόνως καὶ αἱ ἄνω τρεῖς εἰκόνες.]

Ο ΕΞΥΠΝΟΣ ΣΩΤΗΡΗΣ

Ὁ Σωτήρης εἶνε υἱὸς μιᾶς χήρας ἡ ὁποία κατοικεῖ εἰς ἐν χωρίον· εἶνε καλὸ παιδί ἀλλὰ κἄπως κουτό· διὰ τοῦτο καὶ οἱ συγχωρικοὶ του τὸν λέγουσιν εἰρωνικῶς: ὁ ἐξυπνος Σωτήρης.

Μίαν ἡμέραν ἡ μητέρα του τὸν ἔστειλεν εἰς τὴν γειτονικὴν κωμόπολιν νὰγοράσῃ ἕνα δρεπάνι. Κατὰ τὴν ἐπιστροφήν του ὁ Σωτήρης ἔστρεφοῦριζε τόσον ἀδεξιῶς τὸ δρεπάνι ὥστε ἐπεσεν ἐπάνω εἰς ἐν ἀρνίον ποῦ εἶχε καὶ τὸ ἐσκότωσε.

—Κουτὸ παιδί ποῦ εἶσαι! τῷ λέγει ἡ μητέρα του· δὲν ἔβαζες τὸ δρεπάνι μέσα 'ς ἕνα ἀμάξι ἀπ' αὐτὰ ποῦ ἔρχονται 'ς τὸ χωριό μας φορτωμένα ἄχυρο ἢ χορτάρη; Ἀμὴ ποῦ γνῶσι!

—Συχώρεσέ με, μάννα, εἶπε ταπεινὰ ὁ Σωτήρης· ἄλλη φορὰ θάμαι πλεῖο γνωστικός.

Τὴν ἄλλην ἐβδομάδα τὸν ἔστειλε ν' ἀγοράσῃ βελόνια καὶ τοῦ ἐπαράγγειλε ἐπανειλημμένως μὴν τα χάσῃ.

—Μή σε μέλη! εἶπε μὲ θάρρος ὁ Σωτήρης. Ἐπῆγε καὶ ἐπέστρεψε εὐχαριστημένος.

—Λοιπὸν, Σωτήρη; ποῦνε τὰ βελόνια;

—Εἶνε σὲ καλὸ μέρος. Ὅταν ἔβγαίνα ἀπὸ τὸ ἐμπορικόν, εἶδα ποῦ περνοῦσε τὸ ἀμάξι τοῦ γειτονά μας Βαρλαμῆ φορτωμένο χορτάρη· ἔβαλα λοιπὸν ἐκεῖ μέσα τὰ βελόνια· εἶνε σὲ καλὸ μέρος, σοῦ λέγω.

—Σὲ καλὸ μέρος! σὲ τόσο καλὸ ποῦ δὲν εἶνε δυνατό νὰ τα βροῦμε· ἔπρεπε νὰ τα καρφώσῃς 'ς τὸ καπέλο, ἀνόητο παιδί!

—Συχώρεσέ με· ἄλλη φορὰ θάχω τὸ νοῦ μου.

ΣΥΝΔΙΑΛΕΞΙΣ

—Τί ζῷο ποῦνε αὐτὸς ὁ γαῖδαρος! ἔλεγεν ὁ Ἀντωνάκης κτυπῶν τὸν ὄνον του μὲ ὄλην του τὴν δύναμιν. Ὅσον καὶ ἂν τον κτυπήσω, δὲν ἔννοεῖ νὰ κινηθῇ!

Ἄ! ἂν ὁ ὄνος ἠδύνατο νὰ ὁμιλήσῃ, ἰδοὺ ἀπάνω κάτω τί θὰ ἤκουεν ὁ Ἀντωνάκης:

—Δὲν εἶμαι τόσο ζῷον ὅσον θαρεῖς, ἀφεντικό μου· σὲ καταλαμβάνω πολὺ καλὰ· καὶ τὰ κτυπήματά σου τὰ νοιώθω πολὺ ἂν καὶ ὁ Θεὸς μοῦ ἔδωκε δέρμα χονδρότερον ἀπὸ τοῦ ἀλόγου· τὸ ἤξευρε βέβαια ὅτι θὰ ἐπιπτα εἰς τὰ χέρια κακῶν παιδιῶν. Σοῦ φαίνεται παράδοξον διατί δὲν τρέχω κἄποτε. Νομίζεις ὅτι δὲν θίλω;

Τὴν ἀκόλουθον ἐβδομάδα, μίαν ζεστὴν ἡμέραν, ὁ Σωτήρης ἐπῆγε νὰ πάρῃ βούτυρο. Ἐνθυμηθεὶς τὴν συμβουλὴν τῆς μητέρας του, ἔβαλε τὸ βούτυρον μέσα εἰς τὸ καπέλλο του καὶ τὸ καπέλλο του ἐπάνω 'ς τὸ κεφάλι του. Φαντάζεσθε εἰς ποίαν κατάστασιν ἐπέστρεψε· τὸ βούτυρον εἶχε λυώσῃ καὶ ἔτρεχεν ἀπὸ τὰ μάγουλά του.

Ἡ μητέρα του ἀπὸ τὴν ἡμέραν ἐκείνην δὲν τῷ ἀνέθετε πλέον καμμίαν παραγγελίαν. Τέλος πάντων μετὰ κάμποσον καιρὸν ἀπεφάσισε νὰ τον στείλῃ νὰ πωλήσῃ ἕνα ζευγάρι κοτόπουλα.

—Ἀκουσε, τῷ εἶπε· μὴ πάρῃς τὴν πρώτη τιμὴ ποῦ σου δώσουν· περίμενε νὰ σου δώσουν καὶ δευτέρη. —Ἐκατάλαβες, εἶπεν ὁ Σωτήρης.

Ἐπῆγεν εἰς τὴν ἀγοράν. Παρασιώσθη εἰς ἀγοραστῆς:—Τὰ δίνεις τρεῖς δραχμῆς τὰ κοτόπουλα νὰ ξεμπερδεύωμαι γιατί βιάζομαι;

—Ὅχι· ἡ μάνα μου εἶπε νὰ μὴ δεχθῶ τὴν πρώτη τιμὴ ποῦ μοῦ δώσουν· μόνον νὰ περιμένω τὴν δευτέρη.

—Ἐχει δίκαιον ἡ μητέρα σου, λοιπὸν ἡ δευτέρῃ μου τιμὴ εἶνε: δύο δραχμῆς.

—Ἀς εἶνε· μοῦ φαίνεται πῶς θάκανα καλλίτερα νὰ πάρω τὴν πρώτη τιμὴ ποῦ μοῦ δώκες. Μὰ πρέπει νὰ κάμω τί μου παράγγειλε ἡ μάνα μου. Μετὰ τὸ νέον τοῦτο κατόρθωμα ὁ Σωτήρης κατεδικάσθη νὰ μείνῃ εἰς τὸ σπίτι. Ἡ μητέρα του ἤξευρεν ὅτι ἐπερίπαιζαν καὶ αὐτὴν καὶ αὐτόν. Καὶ δὲν τον ἔστειλε πλέον πούθενά οὔτε νὰ πωλήσῃ οὔτε ν' ἀγοράσῃ.

Ἀλλὰ κάποτε εἶμαι ἀναγκασμένος νὰ στίκωμαι νὰ ξεκουράζωμαι καὶ ἐγὼ ὁ δυστυχὴς· ἀφ' οὗ εἶμαι τόσο φορτωμένος.

—Νὰ τα μας! τώρα μοῦ σταθῇ καὶ τρώγεις γαῖδουράγκαθα· γούστο δά! λέγει ὁ Ἀντωνάκης.

—Ἄν τρώω γαῖδουράγκαθα δὲν το κάμνω διότι μ' ἀρέσουν τόσο πολὺ, ἀπαντᾷ ὁ ὄνος· ἀλλὰ διότι σὺ μὲ τὴν ἰδέαν ὅτι εἶμαι δῆθεν ὀλιγαρκὴς δὲν μου δίδεις νὰ φάγω ὅσο χρειάζεται. —Τώρα πάλιν τί σου ἤλθε; κυλιέσαι χάμου!

—Ἄν μ' ἔξυγες μὲ τὸ ζυστρί ὅπως τὸ ἄλογό σας, δὲν θὰ εἶχα καμμίαν φαγούραν καὶ δὲν θὰ

ήναγκαζόμενη να τριβώμαι κατὰ γῆς διὰ νὰ μου περάσῃ.

—Νὰ σε ξύνω μὲ τὸ ξυστρί σὰν ἄλογο! Εἴσαι τόσο εὐμορφος, αὐτὸ σου λείπει!

—Ἄν δὲν εἶμαι εὐμορφος ποῖος πταίει; Σὺ. Ἄν μ' ἔτρεφες καλὰ ἂν δὲν μ' ἔκαμαν οἱ δικοί μας νὰ ἐργάζωμαι ὑπὲρ τὰς δυνάμεις μου, θὰ ἔβλεπες ἂν εἶμαι εὐμορφος.

—Εὐμορφος! μὲ τέτοια αὐτία;

—Ἐπειδὴ τάχα εἶνε μεγάλη! Ἀκριβῶς δι' αὐτὸ ἤμπορῶ ν' ἀκούω τί γίνεται μακρὰν.

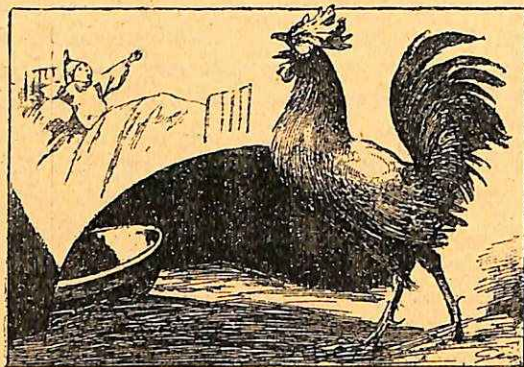
—Κ' ἔπειτα αὐτὴ ἡ μανία σου νὰ πηγαίνης 'ς τὴν ἄκρη τοῦ δρόμου!

—Μὴ φοβεῖσαι! ὅπου πατῶ, πατῶ γερά· ποτὲ μου δὲν ἐγλύστησα ἕως τώρα. Ὅταν ἦσουν μικροὶ σ' ἔβαζαν ἄφοβα 'πάνω 'ς τὴ ράχι μου. Ἐπεριπατοῦσα σιγὰ σιγὰ τότε ἦσουν χαριτωμένο παιδί. Καὶ σ' ἀγαποῦσα· καὶ τώρα ἀκόμα θὰ σ' ἀγαποῦσα, ἂν ἦσουν καλός.

Δὲν ἤξεύρω πῶς θὰ ἐτελείωνεν ἡ συνδιάλειξις, ἀλλὰ θὰ ἐπεθύμουν νὰ εἶπῃ τὰ ἐξῆς ὁ Ἀντωνάκης εἰς τὸν ὄνον· του·

—Ἐχεις δίκαιον· εἶμας κακός· ἀλλὰ τώρα πλέον δὲν θὰ εἶμαι· συγχώρησέ με.

Καὶ θὰ ἐθώπευα τὴν ράχιν τοῦ ὄνου.

Ο ΠΕΤΕΙΝΟΣ

Δέτε παράστημα εὐγενικό!
σὰν περπατῶ καὶ συχνοκαμαρώνω·
τί θόρυβο, ποῦ κάνω, τί κακό!
πρῶι ποῦ τὸ λαρύγγι μου τεντῶνω,
καὶ κοκορικό! κρᾶζω, τί κακό!

Κυττάξετε τὴ φουντωτὴ μου οὐρὰ
πῶς εἰς τὸν ἥλιο χρυσοπραδινίζει
μὰ ὅταν θυμόνω κάποτε γερά
ἔ! ἄς κοπιᾶσῃ τότε ὅποιος ὀρίζει,
χώρια ποῦ ἔχω πλῆκτρα φοβερά.

Δέτε παράστημα εὐγενικό!
σὰν περπατῶ, καὶ συχνοκαμαρώνω·
τί θόρυβο! ποῦ κάνω, τί κακό!
πρῶι ποῦ τὸ λαρυγγί μου τεντῶνω,
καὶ κοκορικό! κρᾶζω, τί κακό!

Νύχτα βαθεῖα 'ς τὴν πρώτη μου κραυγὴ
ὁ ὀρνιθῶνας 'ς τὴ στιγμὴ ξυπνάει·
τὸν γεωργό, πρὶν λάμψῃ ἡ αὐγὴ
τὸν κρᾶζω 'ς τὰ χωράφια του νὰ πάνῃ,
καὶ ψάλλω: Ἐμπρός! ὁ ἥλιος θε νὰ 'βγῇ!

Τὸ στρώμά του ἀφίνει δροσερός
ὁ δουλευτὴς πρὶν ἢ αὐγούλα δόσῃ·
'ς τὴν κλίνη του ρεμβάζει ὁ ὀκνηρός,
μὰ ὅποιος χρόνια θέλει γιὰ νὰ ζήσει,
μὲ τὴν κραυγὴ μου ἄς ξυπνᾷ παιδρός.

M. X.

ΟΛΙΓΟΝ ΑΠ' ΟΛΑ

Τὸ Ἐρέχθειον.

Εἰς τὸ βόρειον μέρος τῆς Ἀκροπόλεως τὸ ἔδαφος ταπεινούμενον ἀποτελεῖ δύο ἀνισόπεδα· ἐπὶ τοῦ ἀνωμαλοῦ τούτου ἐδάφους ἔκειτο τὸ πανάρχαιον ἱερὸν τοῦ Ἐρεχθέως, ἐν τῷ ὁποίῳ ἔγινεν ἡ ἔρις τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τοῦ Ποσειδῶνος περὶ κυριαρχίας τῆς χώρας.

Τὸ ὑπὸ τῶν Περσῶν καὶ τῷ 480 Ἐρέχθειον ἀνωκοδομήθη ἐπὶ Περικλέους, ἐκ σεβασμοῦ δὲ ἀνηγέρθη ἐπὶ τῶν ἰχνῶν τοῦ προγενοστέρου.

Ὁ ναὸς σχῆμα ὅλως διάφορον τοῦ συνήθους ἔχων περιλαμβάνει τρεῖς προστάσεις, θαυμασίας τέχνης καὶ ποικιλίας, αἵτινες σχηματίζουν πρὸς ἀνατολὰς νότον καὶ βορρᾶν τρεῖς εἰς τὸ ἱερὸν εἰσόδους.

Μία ἐκ τούτων εἶνε ἡ πρὸς τὸ νοτιοδυτικὸν ἄκρον κειμένη πρόστασις τῶν Κορῶν. Ἐχει δ' αὐτὴ ἀντὶ κίωνων ἕξ περικαλλέστατα ἀγάλματα νεανίδων τὰ ὁποῖα στηρίζουν τὸ ἐλαφρὸν γείσωμα. Συνήθως τὰ ἀγάλματα ταῦτα καλοῦνται *Καρνάτιδες*, ἀλλ' οἱ Ἀθηναῖοι τὸ πάλαι ἀπεκάλουν αὐτὰ ἀπλῶς *Κόρας*. Ἐξοχον εἶνε τὸ κάλλος τῶν νεανίδων τούτων. Ἡ πλήρης πτυχῶν, ἀπλῆ μετὰ χάριτος προσαρμοζομένη στολὴ περιβάλλει σώματα ἄκμαϊα καὶ σφριγῶντα. Αἱ εὐσμοὶ παρθένοι κρατοῦσι διὰ τῶν βραχιόνων αὐτῶν τὸ γείσωμα ἀκόπως καὶ ἀδιάστως. Ἡ δευτέρη πρὸς δυσμὰς εἶνε ἀποιμῆσις ἐξ ὁπτιῆς γῆς, τῆς ἀληθοῦς ἀφαιρέσεως ὑπὸ τοῦ Ἑλγιν.

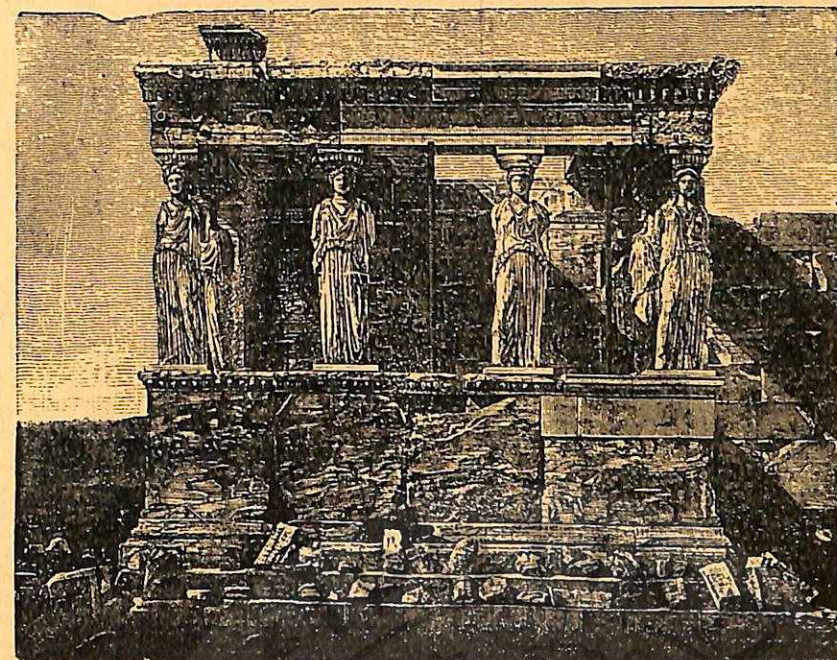
Πολλαπλασιασμός.

Οἱ βῆες οἱ ἀποτελοῦντες τὰς ἀγέλας, αἵτινες ζῶσιν εἰς τοὺς ἀπεράντους λειμῶνας τῆς Ἀργεντινῆς Δημοκρατίας, ὑπολογίζονται εἰς 80 ἑκατομμύρια, μεθ' ὧν τὴν φοβερὰν κατανάλωσιν αὐτῶν, ἥτις γίνεται καθ' ἑκάστην· ἐκεῖ βῆες καὶ ἀγελίδες σφάζονται μόνον χάριν τοῦ δέρματος καὶ τοῦ φιλέτου, τὸ δὲ λοιπὸν κρέας ἀφίεται βορὰ τῶν ἀρπακτικῶν πτηνῶν καὶ τῶν σαρκοφάγων ζῴων. Τὰ ὀγδοῇντα ταῦτα ἑκατομμύρια τῶν ζῴων προέρχονται ἐν τούτοις ἐξ ἀγέλης ἀποτελουμένης ἐξ ἐννέα μόνον ζῴων εἰσαχθέντων ἐξ Εὐρώπης εἰς Βρασιλίαν τῷ 1550.

Ἡ μακροβιότης τῶν πτηνῶν.

Ὁ κύκνος εἶνε τὸ μακροβιότατον τῶν πτηνῶν· οἱ ζωολόγοι βεβαιοῦσιν ὅτι δύναται νὰ ζήσῃ τρεῖς αἰῶνας. Ἐπειτα ἔρχονται ὁ ἱέραξ, ὁ ἀετός, καὶ ὁ γύψ. Γύψ συλληφθεὶς τῷ 1708 ἀπέθανε τῷ 1826 ἐν τῷ μεγάρῳ τοῦ Σχονδερῶν παρὰ τὴν Βιέννην μετὰ ἑκατὸ δεκαοκτὼ ἐτῶν αἰχμαλωσίαν.

Οἱ ψιττακοὶ καὶ οἱ κόρακες δύνανται νὰ υπερβῶσι

Τὸ ΕΡΕΧΘΕΙΟΝ

τὰ ἑκατὸν ἔτη· ὁ πετεινὸς ζῇ δέκα πέντε ἔτη μέχρις εἰκοσι, ἢ περιστέρω δέκα περίπου. Ἡ ἀηδὼν ἐντὸς κλωβίου σπανίως ὑπερβαίνει τὰ δέκα ἔτη· τὰ κανάρια ἐντὸς κλωβίου ζῶσι δώδεκα ἔτη μέχρι δέκα πέντε· ἀλλὰ τὰ ἐλεύθερα, ὅπως τὰ εὐρισκόμενα εἰς τὰς Καναρίους νήσους, φθάνουσιν εἰς μεγαλειτέραν ἡλικίαν.

Ἀρχαῖος ὑπολογισμός.

Χειρόγραφον τοῦ 15ου αἰῶνος εὐρισκόμενον ἐν τινὶ βιβλιοθήκῃ τῆς Εὐρώπης, περιέχει τὴν ἐπομένην σημείωσιν σχετικῶς πρὸς τὴν μακροζωίαν ζῴων καὶ φυτῶν.

Ὁ σκύλος διαρκεῖ ἐννέα ἔτη.

Ὁ ἵππος διαρκεῖ ὅσον τρεῖς σκύλοι (εἰκοσιεπτὰ ἔτη).

Ὁ ἄνθρωπος διαρκεῖ ὅσον τρεῖς ἵπποι (ὀγδοῇντα καὶ ἓν ἔτος).

Ὁ κόραξ διαρκεῖ ὅσον τρεῖς ἄνθρωποι (διακόσια σαράντα τρία ἔτη).

Ἡ ἔλφος διαρκεῖ ὅσον τρεῖς κόρακες (ἑπτακόσια εἰκοσι ἑννέα ἔτη).

Ἡ δρυς διαρκεῖ ὅσον τρεῖς ἔλφοι (δύο χιλιάδες ἑκατὸν ὀγδοῶντα ἑπτὰ ἔτη).

Περὶ τὸν νὰ προσθέσωμεν ὅτι οἱ ὑπολογισμοὶ οὗτοι οὐδεμίαν ἐπιστημονικὴν ἀξίαν ἔχουν, ἀλλὰ στηρίζονται ἀποκλειστικῶς ἐπὶ παλαιῶν παραδόσεων εὐρισκομένων εἰς πολλοὺς συγγραφεῖς τῆς ἀρχαιότητος, ὡς τὸν Ἡσίοδον, Πλίνιον, Πλούταρχον κτλ.

Γεωγραφικὴ παράδοσις περὶ Ἡρακλέους.

Ἐν Γαλλίᾳ μεταξὺ Μασσαλίας καὶ Ἀρλῆς, ἐν μέσῳ γονιμωτάτης χώρας ἐκτείνεται πετρώδης καὶ ἔρημος πεδιάς.

Κατὰ παράδοσιν τινα ἐγχώριον, τὸν παλαιὸν καίρον εἶχεν ἔλθῃ ἐκεῖ ὁ Ἡρακλῆς, ἀλλ' ὁ στρατὸς του κατετροπώθη ὑπὸ τῶν γιγάντων, οἵτινες κατῴκουν τότε τὴν χώραν. Ὁ Ζεὺς ὑπερασπιζόμενος τὸν υἱὸν του, ἐλιθοβόλησεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τοὺς ἀτιθάσσους

νικητὰς καὶ ἔκτοτε τὸ μέρος ἀποτελεῖ εὐρεῖαν πετρώδη ἑκτασιν.

Ἀφηρημένους.

Καθηγητὴς γνωστὸς διὰ τὴν ἀφηρημάδα του ἐκάθητο εἰς τὸ γραφεῖόν του βυθισμένος καὶ ὀλοκληρίαν εἰς τὴν μελέτην, ὅτε ἑξαφνα ἡ ὑπηρέτρια του ὀρμῇ φωνάζουσα σπαρτακτικῶς :

— Πάει, χάθηκα ! κατὰ πια τὴν βελόνα μου.

Ὁ καθηγητὴς ἀπλόων τὴν χεῖρά του εἰς βελονοθήκην εὐερισκομένην πλησίον του, καὶ χωρὶς νὰ στραφῇ λέγει μὲ τὴν μεγαλειτέραν ἡσυχίαν τοῦ κόσμου.

— Νά, κόρη μου, πάρε μίαν ἄλλην !

Μὲ ποῖον ;

Ὁ Κουφιοκεφαλῆς διηγείται εἰς φίλον του τὰ βάρσανα τοῦ ταξιδίου του.

— Συλλογίσου, ἐκχόνην κοντὰ σ' ἓνα παράθυρο μὲ καταιβατισμένον τζάμι, πῶς ἦταν ἀδύνατον νὰ το ἀναβάρσῃς. Κ' ἐφυσούσε κ' ἓνας ἀέρας !

— Καὶ δὲν ἄλλαζες θέσι, καίμενε ;

— Ν' ἀλλάζω θέσι ; μὲ ποῖον ; ἦμουν μόνος μὲς ἐς τὸ βαγόνι !

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ ΜΙΜΗΣ. Μαμμά, γιατί ὁ Θεὸς ἔκαμε τὰ ἱατρικὰ πικρά ;
Ἡ ΜΑΡΙΚΑ. Τόσο πρᾶγμα δὲν ξέρεις, καίμενε ; ἀν ἦταν γλυκὰ τὰ ἱατρικὰ ὅλοι ν' ἄρρωστοῦν θὰ ἤθελαν !
Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ ἱ. Θ. Δημητρίου.

*

Ἡ διδασκάλισσα βλέπουσα τὴν μικρὰν Λόλαν ἀτακτοῦσαν εἰς τὸ μάθημα τῆς μουσικῆς, τῇ λέγει :

— Τί κάνεις αὐτοῦ, Λόλα ;

— Πολὺ καλὰ, εὐχαριστῶ ! ἀπαντᾷ αὐτῇ.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τῆς Ἀργείας Τελεσίλλης.

*

— Τί θὰ γίνῃς ὅταν μεγαλώσῃς, ἐρωτᾷ τὸν Κώττον εἰς οἰκογενειακὸς τῶν φίλος.

— Θὰ γίνω δάσκαλος ! ἀπαντᾷ οὗτος σοβαρῶς.

— Μὰ τότε πρέπει νὰ εἶσαι ἐπιμελής, νὰ μάθῃς πολλὰ γράμματα.

Καὶ ὁ Κώττος :

— Μπᾶ ! ὁ διδάσκαλος τάχα εἶνε ἀνάγκη νὰ ξέρῃ γράμματα ; Ἐκεῖνος ὅλο ρωτᾷ καὶ ἡμεῖς τοῦ τα λέμε.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τῆς Ἀνθισμένης Λυγαριᾶς.

*

Ἐν καιρῷ βροχῆς ἐρωτᾷ τὸν Κωστᾶκην ὁ πατέρας του :

— Ξέρεις, παιδί μου, γιατί βρέχει ;

Καὶ ὁ Κωστᾶκης.

— Γιατί θὰ σπρουγγαρίζουν οἱ ἄγγελοι τὸν οὐρανόν.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τῆς Ἀνθισμένης Ἀμυρδαλῆς.

ΑΔΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ “ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ,”

Μίαν νέαν φίλην θὰ παρουσιάσω σήμερον εἰς τὰς φίλας τῆς «Διαπλάσεως» : τὴν *Ἑλληνίδα* τῆς *Ροδόπης*· νὰ τὴν ἀγαπᾷτε ὅλοι ὅπως τὴν ἀγαπῶ ἐγώ· διότι εἶνε πολὺ καλὴ κόρη· ἔχει ἀγάπην, ἐνθουσιασμόν πρὸς τὰ γράμματα· ἔπειτα εἶνε καὶ φιλόπατρις καὶ δι' αὐτὸ ἐξέλεξε τὸ ψευδώνυμόν της· ψευδώνυμον ὅχι τοῦ ἀέρος ἀλλὰ μὲ ἔννοιαν· ἔχει καὶ ἄλλα, καὶ ἄλλα χαρίσματα· καὶ ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ εἶνε κατευχρηστικὴν ποῦ ἀπέκτινσε μίαν τόσο καλὴν φίλην.

Τί ὥραϊο ταξίδι ἔκαμαν τὸ *Λευκὸ Περιστερί* καὶ ὁ *Ζωήρος Νεβρός*, τὰ ἀγαπημένα ἀδελφάκια ! Ἀκούσατε τί μου γράφουν ἀπὸ τὴν Ἀγγλίαν. « Χθὲς ἐπῆγαμεν εἰς τὸ νέον Brighton· ἕως τὴν ἀποβάθραν πηγαίνομεν μὲ ἀμάξι, καὶ ἔπειτα εἶνε κάτι πλοιαράκια, μὲ τὰ ὅποια πλέομεν τὸν ποταμόν. Εἶνε ὥραϊον νὰ πλῆ κανεῖς τὸν ποταμόν, διότι βλέπει ὥραϊα σπιτάκια καὶ μικροὺς λόφους. Τὸ νέον Brighton εὐρίσκειται ἀκριβῶς ἐκεῖ ὅπου χύνεται ὁ ποταμὸς Μέρσεϋς εἰς τὴν θάλασσαν. Ἐχει ὥραϊαν παραλίαν μὲ ἄμμον

ὅπου παίζομεν πολλὰς ὥρας. » Τί ὥραϊα ποῦ διασκεδάζουν τὰ καλὰ ἀδελφάκια, αἱ ;

Πόσον δίκαιον εἶχεν ὁ φιλόσοφος Ἀριστοτέλης, Ἀρχαῖε *Ἑλληνας*, λέγων ὅτι ἡ ἀρετὴ εἶνε ἐν *μεσότητι*, εἰς τὸ μέσον, μεταξὺ δύο ἐλαττωμάτων (ὡς παραδείγματα χάριν ἡ ἀνδρεία μεταξὺ τῆς δειλίας καὶ τῆς θρασύτητος) ! Αἱ υπερβολαὶ εἶνε κακαί. Μία υπερβολὴ εἶνε νὰ γράφονται λύσεις, πνευματικὰ ἀσκήσεις, παιδικὸν πνεῦμα καὶ ἐπιστολὴ ὅλα *μαζὶ ἐπὶ ἐνὸς τεμαχίου χάρτου*, ἄλλη ὑπερβολὴ νὰ γράφεται κάθε πνευματικὴ ἀσκῆσις ἢ κάθε λύσις ἢ κάθε παιδικὸν πνεῦμα *τὸ καθὲρ χωριστὰ ἐπὶ ἰδιαίτερον τεμαχίον χάρτου*, ὅπως ἔπραξες σύ, παιδί μου. Δι' ἐμὲ καὶ τὸ πρῶτον εἶνε βάσανος καὶ τὸ δεῦτερον ὁμοίως. Ἰδοὺ λοιπὸν τί θέλω ἀπ' οὗ εἶσαι τόσο πρόθυμος νὰ συμμορφώθῃς πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν μου : α) τὴν ἐπιστολήν ἐπὶ ἰδιαίτερον χάρτου· β) τὰς πνευματικὰς ἀσκήσεις ὅλας ὁμοῦ, ἐπὶ ἰδιαίτερου χάρτου· γ) τὰς λύσεις ἐκάστου φυλλαδίου

ὅλας ὁμοῦ, ἐπίσης· δ) τὸ παιδικὸν πνεῦμα τέλος, ἐπίσης. Βεβαίως τυπογραφικὸν λάθος ἔγινε καὶ ἀντὶ λειμῶν ἐτέθη χειμῶν, *Ροδόπαια Ἀδρα*.

Πολὺ εὐχαριστήθη ἐκ τῆς ἐπιστολῆς σου, *Ρόδον τοῦ Ἀπριλίου*· ἀλλὰ φεῖ ! ἔθεσες τὰς πνευματικὰς ἀσκήσεις σου εἰς τὸ ὁπίσθιον μέρος τῆς ἐπιστολῆς σου· δυστυχῶς ἐγὼ δὲν ἔμαθα ἀκόμη τὴν τέχνην τοῦ νὰ πριονίζω τὸ χαρτί ὅπως θέσω τὸ ἐμπρόσθιον μέρος τῆς σελίδος εἰς τὸν φάκελλον τῶν ἐπιστολῶν καὶ τὸ ἄλλο ἥμισυ τῆς αὐτῆς σελίδος εἰς τὸν τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων.

Αἱ ἐκ τοῦ 4ου τεύχους λύσεις ἔγιναν δεκταί, *Ἀτρόμητε Πολεμιστᾶ*, ὥστε μὴ φοβεῖσαι καὶ ἐξακολουθεῖς νὰ μὲνῃς ἀτρόμητος.

Εἰς τὸν ἀδελφὸν ἢ τὴν ἀδελφὴν ἐκάστου συνδρομητοῦ ἐπιτρέπεται νὰ λαμβάνουν μέρος εἰς τοὺς διαγωνισμούς, Ἀλ. Ἀθ. Φαρακούλη, ἀλλὰ μόνον ἂν δὲν λαμβάνῃ μέρος ὁ ἴδιος συνδρομητής. Ἐκάστη συνδρομὴ δίδει εἰς *ἕνα* μόνον τὸ δικαίωμα τοῦτο.

Σεῖς αὐτοῦ εἰς τὴν Λιθερπούλην ἔχετε ὥραϊον καιρὸν, *Κατοικακί* τῆς *Μάρης*· ἡμεῖς ἐδῶ δὲν ἔχομεν δυστυχῶς. Μήπως ἦλθε ἡ Ἑλλάς αὐτοῦ καὶ μετεκομίσθη ἡ Ἀγγλία ἐδῶ διὰ μερικῶν μῆνας ; Σεῦρω κ' ἐγὼ τί νὰ εἰπῶ ;

Καλὴ εἶνε ἡ ἐπιστολὴ σου, *Βλαδίμηρε Μορομάχε*, δεικνύει δὲ περιγραφικὴν δύναμιν ὅχι κοινήν· ἀλλ' ἔχει καὶ λάθη ὅπως : « ὁ πάταγος τῆς θαλάσσης προὔξει εἰς τὴν ὕψιν ἡμῶν σπάνιον θέαμα »· αὐτὸ εἶνε ἐσφαλμένον παιδί μου· ὁ πάταγος ἀποτείνεται εἰς τὴν ἀκοήν καὶ ὅχι εἰς τὴν ὄρασιν· ἂν θέλῃς νὰ ἀποταθῇς εἰς τοὺς ὀφθαλμούς πρέπει νὰ εὐρῇ ἄλλην εἰκόνα· τὸν ὄγκον τῶν κυμάτων, τὸν ἀπρὸν, κτλ. Ὁ ζωγράφος ἔχει ἀνάγκη πατάγου, ὅπως παραστήσῃ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μας πέλαγος ἐν τρικυμίᾳ ; Ἀλλὰ δὲν πταίεις σύ, παιδί μου. Πόσον ὀλίγοι ἐκ τῶν ἑλληνοπαίδων ἔχουν ἰδεῖν περὶ ὕψους. Νὰ ἰδοῦμεν πότε θὰ εὐκαιρήσῃ νὰ δημοσιεύσω σειρὰν ἄρθρων μετὰ παραδειγμάτων καὶ ὁδηγῶν ;

Γράφε μου συχνότερα, *Λευκὸν Τριαντάφυλλον*· βεβαίως ὁ «Κληρονόμος τοῦ Ροβινσών» εἶνε ὥραϊότατον ἔργον· ἀλλὰ ποῦ εἴμεθα ἀκόμη ; νὰ ἰδῇς ἔπειτα ἀπὸ μερικὰ φύλλα !

Χαίρω πολὺ ὅτι καὶ εἰς σέ ἀρέσκει τὸ μυθιστόρημα, *Ἀνθισμένη Ἀμυρδαλία*.

Ἐπέλεξο τὸ *Λεσθὶν Ἀηδῶν*, ἀγαπητῇ μου Α. Φ., καὶ σου εὐχομαι νὰ κελადῇς γλυκὰ, γλυκὰ ὅπως αἱ ἀηδόνες τῆς Λέσθου, αἱ περυγίζουσιν εἰς τὸ ποιητικὸν ἄλσος ὅπου ἦτο θαμμένη ἡ κεφαλὴ καὶ ἡ λύρα τοῦ Ὀρφέως.

Μπᾶ, μπᾶ, τί λόγος, φίλη μου Ἀριάδνη Γ. Σκληρᾶ ! μὲ βαρύνεις μὲ τὰς φλυαρίας σου ! καλὲ γράφε μου ἐλευθέρως καὶ ὅσον εἴμπορεῖς περισσότερα· μάθε μάλιστα ὅτι περιμένω μὲ πολὺ ἐνδιαφέρον τὰς ἐντυπώσεις τῆς ἐκδρομῆς σας εἰς Τατόιον.

Δεκτὸν τὸ ψευδώνυμόν σου, *Μικρὸ Ναυπηγέ*, καὶ εἴθε νὰ γίνῃς μίαν ἡμέραν μεγάλος ναυπηγός.

Τὰ «Κεκρυμμένα» ὀνόματα ἢ καὶ τὰ «Μαγικὰ γράμματα» *Ἀτρόμητε Τριαντάφυλλον*, λογαριάζονται ὅχι ὡς μία πνευματικὴ ἀσκῆσις, ἀλλ' ὡς τόσαι ὅσας δεικνύει ὁ ἀριθμὸς τῶν, τέσσαρες ἢ πέντε κτλ.

Τὸ ἔζητησέν σοι ἐστᾶλη, *Ξενιτεμένο Πουλί*.

Διάλεξε λοιπὸν ἐν ἀνθρωπίνῳ ψευδώνυμον, καίμενε Π. Β. Δ. Κρίμα ὅμως σ' ἓνα παιδί ποῦ θέλει δᾶ νὰ κάμῃ καὶ τὸν ἔξυπνο νὰ λέγῃ τόσας ἀνοήσιες !

Λευκὴ Μαργαρίτα, (αὐτὸ τὸ ψευδώνυμόν σου ἐξέλεξε Μ. Θ. Α.) ἐλπίζω ὅτι τώρα πλέον θὰ μου γράφῃς συχνά.

Εὐχαρίστως γίνεται δεκτὸν τὸ ψευδώνυμον τοῦ *Γερραίου* θηριώος.

Δύνασαι νὰ στέλλῃς λύσεις, Μ. Α. Β.

Νὰ εἴξευρες πόσον μ' εὐχαριστεῖ *Ἐθρος*, τοῦ *Δημο-*

κλέους, ἡ ἀγάπη τὴν ὁποῖαν δεικνύετε ὅλοι σας πρὸς ἐμὲ εἰς τὸ σπῖτι σας ! Ὡς πόσον εὐτυχῆς εἰμαι εὐρισκομένη ἐντὸς τῶν καλλιτέρων ἐλληνικῶν οἰκογενειῶν, ἐντὸς ἀτμοσφαιρᾶς ἀγάπης καὶ ἐκτιμῆσεως !

Καὶ ὅμως εἶδες ὅτι ἀπάντησα, ἀγαπητῇ Τατιανῇ Π.Μ.Ζ. Εὐχαρίστως νὰ λαμβάνῃς μέρος εἰς τοὺς Διαγωνισμούς, *Ἀηδονίτῃς Κεφαλλήν*. Ἡ λύσις ὅμως ἔπρεπε νὰ εἶνε ἐπὶ ἄλλου φύλλου χάρτου, παιδί μου.

Θυμωμένη μαζί σου, *Αἴλιε Ἀριστείδη* ; εἶνε δυνατόν καὶ νὰ το φαντασθῇς κἂν ; Καὶ διατί νὰ εἶμαι θυμωμένη μὲ ἓνα παλαιὸν φίλον μου, πιστόν, ὅστις μ' ἀγαπᾷ τόσο ; Στείλε καὶ ἄλλας πνευματικὰς ἀσκήσεις, *Καλλιτέχνα Φειδία*.

Νὰ στέλλῃς, νὰ στέλλῃς καὶ παιδικὰ πνεύματα καὶ πνευματικὰς ἀσκήσεις, ὡς *Βιταίσθητε Καρδία*.

Ἀπὸ τὸ γράμμα σου ἐνόησα ὅτι εἶσαι καλὴ κόρη, Ἄννα, Κοσμετάτου. Τὸ ψευδώνυμόν σου ὅμως δὲν μου ἤρесе, δὲν ἐκατάλαβα μάλιστα τί ἤθελε νὰ εἰπῇ καὶ διὰ τοῦτο δὲν το ἔλαβα ὑπ' ὄψιν.

Τὰ περὶ καταχρήσεως τῆς ἐμπιστοσύνης μου εἶνε ὀρθότατα Ι. Α. Θεοφιλόπουλε· δὲν σας εἶπα ὅμως νὰ μου στέλλετε πέννα καὶ τοιοῦτον πνευματικὸν ἀσκήσεων ἢ παιδικῶν πνευμάτων διὰ νὰ μὴ τὰ ὑπολογίζω εἰς τὴν κατάστροφον τῶν ἀποτελεσμάτων ; Καὶ σὺ ἀκόμη τὰς λύσεις ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ φύλλου χάρτου μὲ τὴν ἐπιστολήν ;

Εὐχομαι ἐκ καρδίας περαστικὰ εἶνε τὴν μικροτέραν ἀδελφὴν σου, *Φίλεργε Χελιδὼν*· ἐλπίζω ὅτι τὸ ροδιὸν χρῶμα τῆς ὑγείας ἀντικατέστησεν ἤδη ἐπὶ τῶν παρειῶν της τὴν ὠχρότητα τῆς ἀσθενείας.

Τὸ ψευδώνυμόν σου εἶνε ὥραϊον, φίλε μου Κ. Κ. ἀλλ' ἐκεῖνο τὸ *μεγαλοφυῆς*, τῷ δίδει πολλὰς ἀξιώσεις καὶ διὰ τοῦτο στείλε μου δύο τρία ἄλλα διὰ νὰ σοὶ ἐκλέξω ἓν.

Πολὺ μοῦ ἤρσεν ἡ ἐπιστολὴ σου, *Ἀμφιλύχη*· εἶνε γεμάτη αἰσθημα· ὡς πρὸς τὸ ποιῆμά σου πρέπει νὰ σοὶ εἰπῶ πολλά, τόσο πολλὰ ὥστε δὲν εἴμπορῶ νὰ τα εἰπῶ ἐδῶ. Ὡς βλέπω εἶνε ἀνάγκη νὰ γράφῃς κάτι περὶ στιχογραφίας, ὁμοιοκαταληξίας, ρυθμοῦ ποιήσεως ἐν γένει πρὸς ὁδηγίαν μερικῶν φίλων μου, οἵτινες δὲν φαίνονται μὲν νὰ στεροῦνται ἰδιοφυίας, ἀλλ' εἰς τοὺς ὁποίους λείπουν μερικὰ θεμελιώδεις γνώσεις.

Αἱ ἐπιστολαὶ σου, *Ἀνθισμένη Λυγαριᾶ*, ἐξακολουθοῦν νὰ με καταβέλγουν. Ἄν ἤξευρες πῶς σ' ἐφαντασθῇ διὰ σε εἶδα ἐρχομένην μὲ τόσο καλὴν συντροφίαν !... Σ' ἐφαντάσθην ὡς ἂν τὴν Ἀρτεμιν παρακολουθούμενην ἀπὸ τοῦς Νυμφας της. Πόσον εὐχαριστικὴν εἶμαι ὅτι ἐγνώρισα τὸ *Εὐδοκμον Κρίνον* καὶ τὴν *Νεράϊδα τοῦ Γαλοῦ* καὶ τὴν *Καρνάτιδα* καὶ τὴν *Παφίαν Ἀφροδίτην*. Ταῖς δίδω σήμερον διὰ τὸ καλῶς ὀρίσαστε ἐν ἐγκάρδιον φίλημα καὶ εἶμαι βεβαία ὅτι θὰ μου γράψουν τακτικὰ, ὅτι θὰ μ' ἀγαποῦν ὅπως ἐγὼ τὰς ἀγαπῶ ἤδη, ὅπως σὺ τὰς ἀγαπᾷς, ὡς *Ἀνθισμένη Λυγαριᾶ*. Περιμένω μετ' ἀνυπομονησίας τὸ νέον αἰνίγμα. Βεβαίως θὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν αἱ λύσεις σου. Περὶ τοῦ ποιήματός σου τὸ ὅσαόν μοῦ ἤρесе κατ' ἀρχήν, δὲν δύναμαι νὰ σοὶ γράψω τίποτε λεπτομερέστερον σήμερον, διότι τὸ πρᾶγμα θὰ μοὶ ἐδίδεν ἀφορμὴν νὰ εἰπῶ πολλά καὶ ὅτι ἔπρεπε νὰ γερῶμαι τρεῖς τέσσαρας σελίδας τῆς «Διαπλάσεως». *Εἰς ἄλλοτε* λοιπὸν τὰς παρατηρήσεις μου.

Ἀπ' οὗ καὶ καλὰ θέλεις νὰ γίνω νοννά σου, φίλε μου Δ. Π. Ο. ἐκ τῶν τριῶν σου ψευδώνυμον ἐκλέγω τὸ *Λυκοῦργος ὁ Νομοθέτης*, καὶ σοῦ εὐχομαι νὰ το τιμῇς ὅπως τοῦ πρέπει.

Ὁ Βάσπορος, ἡ Μαρία Θ. Ἀσλάνη καὶ ἄλλοι τινες ἄς μὴν ἀποροῦν διατί δὲν δημοσιεύονται αἱ πνευματικαὶ τῶν ἀσκήσεις· ἡ αἰτία εἶναι ἀπλουσιότης : διότι δὲν στέλλουν συγχρόνως καὶ τὰς λύσεις αὐτῶν.

είς τὸ ὕδωρ. Ἐστρεψαν τότε δεξιὰ καὶ εἶδον τὸν διερμηνέα ἡμίγυμνον, ἀλλ' ἐξακολουθοῦντα νὰ φορῇ τὸ καπέλον του, ὁ ὁποῖος διηυθύνετο κολυμβῶν πρὸς τὴν ἀκτὴν, κατ' ἀρχὰς δὲ μὴ ἐννοήσαντες τίποτε, τὸν ἐνόμισαν καταληφθέντα ὑπὸ μαγίας αἰγνιδίας.

Ἀλλὰ σχεδὸν ἀμέσως ἐν τῇ διανοίᾳ των ἐγένετο φῶς φρικῶδες.

Τὸ πλοιάριον ἐβυθίζετο.

Διατί; Πῶς; Δὲν ἔλαβον καιρὸν νὰ ἐξετάσωσιν. Ἀρπάσας διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς τὴν Ἀνθὴν καὶ διὰ τῆς ἄλλης τὸν Χάνδον, ὁ Κάζης τοὺς ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ ὑποστέγου, τοὺς ἔσυρε, τοὺς ἔρριπεν εἰς τὸ ὕδωρ καὶ ἐρρίφθη κατόπιν καὶ αὐτός.

« Πέσετε καὶ σῆς, κύριε Παῦλε, πέσετε εἰδεμὴ ἐχαθήκατε! »

Ὁ Παῦλος δὲν ἐδίστασε. Μόλις δ' ἐρρίφθη καὶ αὐτὸς εἰς τὸ ὕδωρ, τὸ πλοιάριον ἐβυθίσθη.

Ἦδη ὁ Κάζης ἐκολύμβη, ὑποστηρίζων τὴν νεαρὰν κόρην, τὴν ὁποίαν ὁ Χάνδος ἐνεθάρρυνε διὰ φωνῶν. Ὁ Παῦλος, τὸν ὁποῖον κατ' ἀρχὰς εἶχε παρασύρῃ ἢ δίνῃ, ἀνεφάνη μετ' ὀλίγον καὶ ἔσπευσε νὰ ἐνωθῇ μὲ τὸς φίλους του. Ἐκατοντάδα τινὰ μέτρων δεξιᾷ, ἐφαίνετο ὁ πῖλος τοῦ Ἀνναμίτου, διευθυνομένου πρὸς τὴν ἀκτὴν.

« Οὐρρα! ἐξαίρετα! λαμπρά! » ἀνέκραξεν ὁ Χάνδος διὰ τὸν ὁποῖον πάντοτε ἦτο πανήγυρις φαιδρὰ τὸ ψυχρὸν λουτρόν.

Ἐν τούτοις δὲν ἦτο καιρὸς διὰ γέλωτας. Ἡ ἀκτὴ ἀπέχετο δύο μίλια τοῦλάχιστον. Ἄν καὶ ἤξευρε πολὺ καλὸν κολυμβήμα ἡ Ἀνθὴ, ἠνωχλεῖτο ἀπὸ τὰ ἐνδύματά της μόλις δ' ἐδύνάτο νὰ ἐπιπλήν, ὑποστηριζομένη ὑπὸ τοῦ Κάζη, χωρὶς νὰ προχωρῇ. Μετὰ τινα λεπτὰ ἀπηλπισμένων προσπαθειῶν, ἐγένετο φανερόν ὅτι τῇ ἦτο ἀδύνατον νὰ διανύσῃ καὶ τὸ ἀπειροστὸν μέρος τῆς ἀπείρου ἀποστάσεως, ἥτις τὴν ἐγώριζεν ἀπὸ τὴν ξηράν.

Κατενόησε τὴν ἀδυναμίαν της καὶ ὑπετάγη μεθ' ἡρώικῆς ἡρεμίας.

« Ἀφῆσέ με, Κάζη » εἶπεν. Σ' ἐμποδίζω νὰ κολυμβᾷς. Εἶνε καλλίτερα νὰ προσπαθήσῃς νὰ σωθῇς παρὰ νὰ χαθῇς καὶ σὺ μαζί μου ἀδίκως. »

Ὁ Κάζης ἀπεκρίθη εἰς τὴν γενναίωφρονά ταύτην ἐπίκλησιν, σφίγγων τὴν Ἀνθὴν περισσότερον.

« Θὰ βουλιάξουμε μαζί ἢ θὰ σωθοῦμε καὶ οἱ δύο » ἔλεγεν ἡ ἀγρία ἔκφρασις τῶν ὀφθαλμῶν του.

Ὁ Χάνδος δὲν εἶχεν ὀρεξιν πλέον νὰ γελάσῃ. Ὁ Παῦλος προσεπάθει μὲ τὸν πρακτικὸν του νοῦν νὰ εὕρῃ κανὲν μέσον σωτηρίας. Καὶ οἱ τέσσαρες ἐπληττον τὸ ὕδωρ σχεδὸν ἀνωφελῶς, μὴ προχωροῦντες οὔτε δέκα μέτρα κατὰ λεπτόν.

« Κάζη » εἶπεν ὁ Παῦλος « φορεῖς ζώνη; »

— Μάλιστα, κύριε Παῦλε.

— Προσπάθησε νὰ τὴν βγάλῃς καὶ νὰ μου δώσῃς τὴ μιὰν ἄκρη. Θὰ τὴν περάσωμε ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὰ χέρια τῆς μιᾶς Ἀνθῆς. Οἱ δύο μας θὰ κρατοῦμε μὲ τὰ δόντια τὰς δύο ἄκρας καὶ θὰ κάμουμε ὅ,τι μπορέσουμε νὰ προχωρήσουμε.

— Μάλιστα, κύριε Παῦλε. »

Μετὰ πολὺν κόπον ὁ νεαρὸς μηχανικὸς ἐπέτυχεν τὴν πραγματοποίησιν τοῦ σχεδίου τούτου· ἐκ τούτου δὲ προέκυψε σημαντικὴ βελτίωσις τῆς θέσεώς των. Ἡ Ἀνθὴ ἐκρατεῖτο καλλίτερα· ὁ Κάζης ἐκοπίαζεν ὀλιγώτερον. Ἀλλὰ δὲν ἐπροχώρουν. Καὶ τῶν κολυμβητῶν αἱ δυνάμεις ἐξητλούοντο.

Καὶ τὸ ἀνωφελὲς τῶν ἀγώνων των ἐκείνων τὸ ἐνόουν ὅλοι.

« Ἐξάδελφέ μου, καὶ σὺ Κάζη, » ὑπέλαβεν ἐκ νέου ἡ νεαρὰ κόρη « σὰς εὐχαριστῶ μὲ ὅλην μου τὴν καρδίαν δι' ὅσα κάμετε γὰ μένα. Ἀλλὰ βλέπετε ὅτι δὲν θὰ φθάσωμε ποτὲ εἰς τὴν ἀκτὴν. Τὸ ρεύμα μᾶς παρασύρει καὶ μᾶλλον χάνομεν παρὰ κερδίζομεν. Σὰς παρακαλῶ, ἀφήσετέ με... Θὰ ἐμπορέσετε ἴσως νὰ σωθῇτε καὶ νὰ σώσετε καὶ τὸν Χάνδον. »

« Καὶ νομίζετε ὅτι θὰ ἡμπορούσαμεν νὰ ζήσωμεν ἂν ἠθέλαμεν σὰς ἐγκαταλείψει; » ἀνέκραξεν ὁ Παῦλος. « Μᾶς προσβάλλετε νὰ το πιστεύετε αὐτό, ἐξαδέλφη μου! »

Ἡ Ἀνθὴ δὲν ἀπεκρίθη τι πλέον· ἀλλ' ἤρχισε νὰ κλαίῃ σιγῇ. Ἦδη ἐξητλήσε πᾶν μέσον καὶ ἤσθάνετο ὅτι θὰ ἐγίνετο ἡ αἰτία τοῦ θανάτου τῶν ἀφωσιωμένων ἐκείνων ὄντων.

« Ἀχ, ἂς ἦτο δυνατόν νὰ πεθάνω! » ἐσέφη. Καὶ μόλις διετύπωσε τὴν θερμὴν ταύτην εὐχήν, ἡ διάνοιά της ἐσκοτίσθη τὸ βλέμμα της ἐσδέσθη καὶ ἐλιποθύμησε. Τὴν ἰδίαν ἐκείνην στιγμὴν, ὁ Χάνδος ἀνέκραξε:

« Καπνὸς ἀριστερᾷ! »

Ὁ Κάζης καὶ ὁ Παῦλος ἠκολούθησαν τὴν διεύθυνσιν τῆς χειρὸς του. Μικρὰ στήλη καπνοῦ, μόλις ὀρατὴ, ὑψοῦτο τῷ ὄντι ἐπὶ τῶν ὑδάτων.

« Ἀτμόπλοιοι!... Δὲν θὰ μας πλησιάσῃ παρὰ σὲ μιὰ ὥρα... Ἀλλ' ἀδιάφορον! πρέπει νὰ παλαίσωμεν, ν' ἀγωνισθῶμεν μέχρι τέλους. Ἀς μὴν κάνωμε τὸν κόπον νὰ κολυμβᾶμε πρὸς τὴν ξηράν. Ἀς προσπαθήσωμεν μονάχα νὰ κρατηθῶμεν καὶ νὰ κρατήσωμεν τὴν Ἀνθὴν... »

Δὲν ἦτο εὐχολον. Ἡ νεᾶνις ἦτο ἤδη ὡς πτώμα, τόσον ἐλαφρὸν ἀλλὰ καὶ τόσον βαρὺ διὰ τοὺς ἐξητλημένας βραχιόνιας, οἱ ὁποῖοι το ἐκράτουν...

Προφανῶς αἱ δυνάμεις ἐχαλαροῦντο, τὰ πρόσωπα ὠχρίων, οἱ ὀφθαλμοὶ ἐσκοτίζοντο, τὰ μέλη ἤρχισαν νὰ νερνοῦνται τὴν κίνησιν.

Ἀλλ' εὐτυχῶς ὁ Παῦλος εἶχεν ἀπατηθῇ. Τὸ πλησιάζον δὲν ἦτο ἀτμόπλοιο ἀλλ' ἀτμάκατος

ἀπλῇ οὐδ' ἦτο τόσον ἀπομεμακρυσμένη, ὅσον ὑπέθεσαν κατ' ἀρχὰς. Ἐπλησίαζεν ὀλονέν. Μετ' ὀλίγον ἠδυνήθησαν νὰ διακρίνωσι τὰς κεφαλὰς τῶν ἐντὸς αὐτῆς ἀνθρώπων.

Ὁ Χάνδος ἀνεκίνει τὸν πῆλόν του ὅσον ἡμποροῦσαν ὑψηλά. Καὶ οἱ τρεῖς κολυμβηταὶ ἐξέπεμψαν ὁμοῦ φωνήν, μὲ ὅλην τὴν δύναμιν ἡ ὁποία τοῖς ἀπέμενε.

Τοὺς εἶδαν. Ἡ ἀτμάκατος ἐπετάχυνε τὴν πορείαν της. Καὶ ἔφθασε μετ' ὀλίγον πλησίον τῶν ναυαγῶν οἱ ὁποῖοι μόλις ἐκρατοῦντο ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος δι' ὑπολοίπου τινὸς θελήσεως σχεδὸν ἀσυνειδήτου.

Ἐσώθησαν.

Η'.

Ο ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗΣ ANNAMITHES

Ὁ Κομπεροῦσσος καὶ ὁ Κωδίκ, ὑπὸ τὴν ὑψηλὴν διεύθυνσιν τοῦ Κεραδέκ, — ναῦται αὐτοὶ τῆς Ἡρας — ἔφερον διὰ τῆς ἀτμάκατος μιὰν ἐπιστολήν τοῦ πλοιάρχου Μανκαρὺ πρὸς τὸν πρωεὶ τοῦ ἀκρωτηρίου τοῦ Ἀγίου Ἰακώβου, κατοικοῦντα ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ἀποσκόπου παρὰ τὸν φάρον. Ἡ Ἡρα ἠτοιμάζετο νὰ πομπεύσῃ, ἐνεκα δὲ τῶν ἀνωμαλιῶν τοῦ ποταμοῦ Δοναί, εἶχεν ἀνάγκην ἐμπεῖρου πρωεὶως.

Κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν ἐκ τῆς ἐκδρομῆς ταύτης ἡ προσοχὴ τῆς ἀτμάκατος προεληλύσθη ἐκ τοῦ σημείου τοῦ Χάνδου καὶ διηυθύνθη πρὸς τοὺς ναυαγούς καθ' ἣν στιγμὴν αἱ δυνάμεις τοὺς ἐγκατέλειπον καὶ ἠτοιμάζοντο νὰ βυθισθῶσιν.

Ὡς πρὸς τὸν διερμηνέα, κανεὶς δὲν ἐφρόντιζε πλέον περὶ αὐτοῦ. Τὸ μικρὸν λευκὸν σημεῖον, τὸ ὁποῖον ἐσηματίει ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν ὑδάτων ὁ πῖλος του, δὲν ἤρχησε νὰ ἐξαλειφθῇ. Ὁ ἀνναμίτης εἶχε φθάσῃ ἴσως εἰς τὴν ἀκτὴν.

Διὰ τῆς ἀτμάκατος ἡ εἰς τὴν πόλιν ἐπιστροφή ὑπῆρξε ταχέια. Μίαν ὥραν μετὰ τὴν σωτηρίαν των, ἡ Ἀνθὴ, ὁ Παῦλος, ὁ Χάνδος καὶ ὁ Κάζης ἔφθανον δι' ὀχήματος ἀγοραίῳ εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον Ταϊβάγκ, ἡλλαζαν ἐνδύματα καὶ ἐπανεκτὼν τὰς δυνάμεις των διὰ δύο-τριῶν κυάθων καλοῦ τεύου. Εἶνε περιττὸν νὰ προσθέσωμεν ὅτι οἱ σωτήρες των ἀντημερίθησαν γενναίως διὰ τὸν κόπον των.

Ἡ κ. Ὁμολοᾶ καὶ ὁ κ. Κλοακὲν κατετρόμαξαν. Ἐζήτησαν νὰ μάθουν καὶ τὰς ἐλαχίστας λεπτομερείας τῆς συμφορᾶς, δὲν τοῖς ἔμεινε δὲ καμμία ἀμφιβολία ὅτι ἦτο προμελετημένη. Τὸ πλοιάριον δὲν ἀνετράπη· οὔτε φύσημα ἀέρος, οὔτε κακὸς χειρισμὸς τοὺς ἐνέβαλον εἰς κίνδυνον. Τὸ πλοιάριον ἐβυθίσθη ἐξαίφνης. Πρέπει λοιπὸν νὰ το κατεπέντισαν ἐπίτηδες· ὁ Κάζης συνεπέραινε ὅτι ὁ Ἀνναμίτης ὡς ἐκρύπτετο ἐμπρὸς διὰ τοῦ πα-

νίου, ἡμπούρεσεν εὐκόλως νὰ νοίξῃ ὁπὴν ἐπὶ τοῦ σκάφους χωρὶς νὰ τὸν ἰδοῦν, ἂν μάλιστα τὴν εἶχε ἐτοιμάσῃ ἐκ τῶν προτέρων. Αὐτοῦ δὲν του ἔμεινε καμμία ἀμφιβολία. Τὸ περιστατικὸν αὐτὸ ἦτο συνέχεια τῶν ἐγκληματικῶν ἀποπειρῶν αἱ ὁποῖαι ἐγένοντο ἤδη ἐν Καλκούττα κατὰ τῆς ζωῆς τῆς Ἀνθῆς καὶ τοῦ Χάνδου. Τὸ αὐτὸ ἄσπονδον μῖσος τοὺς κατεδίωκεν εἰς Σαίγκον. Μόνον δι' ἀπώτην φορὰν ἀντιμετώπιζαν ἐχθρὸν μὲ δστὰ καὶ μὲ σάρκα, ὁρατὸν καὶ ἀππτόν, ἂν καὶ ἐφρόντισε νὰ φυλαχθῇ καλὰ. Ἀ, καὶ νὰ τὸν ξανάβρισκε αὐτὸν ποτὲ ὁ Κάζης!

« Ὁχι δι' ἀπώτην φορὰν » ἐπιθυροῖεν ὁ κ. Κλοακὲν. Ἐσυλλογίζετο τὸ περιστατικὸν τοῦ ἀκατίου τοῦ Χάνδου, τὴν ὄψιν τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὴν λευκὴν χίδαριν, ὁ ὁποῖος το ἀνέτρεψε καὶ ἀορίστως πῶς ἐν τῷ πνεύματι του ἤρχισε νὰ γίνεταί κάποια συσχέτισις μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀνναμίτου διερμηνέως. Προφανῶς ὑπῆρχον ὁμοιότητες μεταξὺ τῶν δύο κακούργων, ἂν καὶ ἡ φυσιογνωμία, ἐφ' ὅσον ἐνεθυμεῖτο, δὲν ἦτο ὅμοια εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιστάσεις. Ἐπειτα ἡ Σαίγκον ἦτο τόσῳ μακρὰν τῆς Καλκούττας! Ποία ὑπῆρχε πιθανότης ὅτι τὸ αὐτὸ πρόσωπον ἡμπούρεσε νὰ εὐρεθῇ οὕτω, διαδοχικῶς καὶ εἰς τόσῳ μικρὸν διάστημα, εἰς τὰς δύο πόλεις, χάριν δολοφονικῶν σκοπῶν; Βεβαίως ἡ ὁμοιότης ἦτο τυχαία. Ἀλλὰ τότε οἱ δύο κακούργοι θὰ ἦσαν πράκτορες ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ τυφλοῦ καὶ ἀγρίου μίσους, διότι ἡ ἐκδίκησις ἐφαίνετο ὅτι ἦτο ὁ μόνος σκοπὸς ὁ ἐπιδιωκόμενος ὑπὸ τῶν δολοφόνων, διὰ τῆς αὐτῆς πάντοτε μεθόδου. Ἀλλὰ τί ἦτο λοιπὸν αὐτὸ τὸ μῖσος; Διατί τὰ δύο αὐτὰ ἀθῶα παιδία ἡ Ἀνθὴ καὶ ὁ Χάνδος προσεβάλλοντο μετὰ τῆς σκληρότητος; Καὶ ἦτο ἡ δευτέρα φορὰ καθ' ἣν εὐρίσκειτο καὶ ὁ Παῦλος ἀναμεμιγμένος. Θαῦμα πῶς ἐσώθη ἡ ζωὴ του. Ἀλλὰ πῶς θὰ ἐπερατοῦτο ὁ τρομερὸς αὐτὸς κατὰ τοῦ ἀγνώστου ἀγών; Ἐπρεπε λοιπὸν νὰ περιμένουν καὶ νέα δυστυχήματα βεβαιότερα αὐτὰ καὶ καταστρεπτικώτερα τῶν προηγουμένων; Ὁδηγῶν τὸν υἱὸν του εἰς τοὺς ἀγρίους αὐτοὺς τόπους, τὸν ὠδήγει λοιπὸν πρὸς τὸν θάνατον;

Αἱ σκέψεις αὗται συνωθοῦντο πλῆθος ἐν τῷ πνεύματι τοῦ κ. Κλοακὲν. Δὲν ὠμίλει· ἀλλὰ τὸ ἀπλανὲς τοῦ βλέμματος, ἡ ὠχρότης τοῦ προσώπου του, ἐμαρτύρουν εὐγλώττως ὁποῖον ἀλγινὸν πρόβλημα προσεπάθει νὰ λύσῃ καθ' ἑαυτόν.

Καὶ ἡ κ. Ὁμολοᾶ ἦτο κατατεταραγμένη.

« Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν ἀστυνομία εἰς τὸν τόπον αὐτόν! Πῶς εἶνε δυνατόν νὰ γίνωται τέτοια πράγματα! » ἐφώναξε, λησμονοῦσα διὰ ποίαν αἰτίαν ἐγκατέλειπε τὴν Βεγγάλην μετὰ τῆς σπουδῆς. « Ὁ ἄθλος ἐκεῖνος διερμηνεύς ἔπρεπε νὰ ἦτο

νά ἔχη συλληφθῇ, νά δικασθῇ καί νά τουφεκισθῇ. Ἔτσι πρέπει νά φέρονται πρὸς τοὺς ἀγρίους. Εἶνε ἡ μὲν μέθοδος που ἡμπορεῖ νά τοὺς ἐξημερώσῃ. Ὅταν τοὺς πάρῃ κανεὶς μὲ τὸ καλὸ δὲν κάνει τίποτε, θά τον φάγουν. Ἀλλὰ ἐγὼ τί νά σας πῶ. . . δὲν ἐπιθυμῶ νά φαγωθῶ. Θέλετε νά σας πῶ τὴν εἰλικρινῇ μου γνώμην, κύριε Κλοακέν; Ἰδοὺ. Τὸ ταξιδεῖόν μας αὐτὸ εἰς τὴν Καμβόδην εἶνε ἀπλούστατα μία τρέλα, καὶ ἡ ἐπίσκεψις τῆς Σαϊγκὸν τρέλα καὶ αὐτή. Ἐπρεπε νά ἐγκαταλείψωμεν ἀμέσως τὴν Ἀσίαν. Ἐν μόνον ὑπάρχει ἀσφαλὲς καταφύγιον δι' ἡμᾶς καὶ διὰ τὰ δυστυχῆ αὐτὰ παιδιά, ἡ Εὐρώπη. Ποῖος μᾶς ἐγγυᾶται ὅτι τὸ ξενοδοχεῖον τοῦτο δὲν θανάτιναχθῇ μετ' ὀλίγον εἰς τὸν ἄερα, ὑπονομευμένον ἀπὸ τοὺς δαίμονες ποὺ μας καταδιώκουν; Μόνον εἰς τὸ Παρίσι ἢ εἰς τὸ Λονδῖνον μὲ καλοὺς ἀστυνομικοὺς γύρω μας, θά ἡμπορέσωμεν ἴσως νά ἡσυχάσωμεν. Ἀλλὰ πρὶν φθάσῃ ἐκεῖ δὲν ἐννοῶ νά κλείσω πλέον τὰ μάτια μου. Ὡς πρὸς τὴν ἀρχαιολογικὴν ἐκδρομὴν εἰς τὴν Καμβόδην σᾶς εὐχαριστῶ. . . δὲν θά λάβω μέρος. Εἴμπορεῖτε νά συλλογισθῇτε παρόμοιον ταξιδεῖον χωρὶς φρίκην ὑπὸ τὰς περιστάσεις ὑπὸ τὰς ὁποίας εὐρισκόμεθα;»

Μ' ὅλην τὴν ἐπιθυμίαν, τὴν ὁποίαν πρὸ πολ-
λοῦ εἶχεν ὁ κ. Κλοακέν, τὸ καθήκον τον ἠνάγκαζε νά παραιτηθῇ τῆς ιδέας τοῦ ταξιδεῖου. Τὸ καθήκον του ὡς πατὴρ καὶ κηδεμόνος τῷ ἐπέτασσε πρὸ παντός νά μὴ ἐκθέσῃ τὴν ζωὴν τῆς Ἀνθῆς καὶ τοῦ Χάνδου καὶ τοῦ Παύλου ἴσως. Ἦρχισε μάλιστα νά συλλογίζεται ὅτι ἡ εἰς Σαϊγκὸν διαμονή των ἔπρεπε νά συντομευθῇ ὅσον ἦτο δυνατόν. Ἀγρυπνοῦντες ἡμέρας καὶ νυκτὸς καὶ φρουρούμενοι ἀδιακόπως θά ἤδύναντο ἴσως νά ποφύγουν νέαν προσβολήν· ἀλλ' ἡ διηγετικὴ αὐτῇ ἀγωνία ἦτο ἀνυπόφορος· ἔπρεπε νάναχωρήσουν.

«Κυρία», εἶπε πρὸς τὴν μίσην Ὀμολοῶ, λαμβάνων τὸν πῖλόν του «πηγαίνω νά ζητήσω πληροφορίας καὶ μὲ πρῶτον ἀντιπλοῖον ἀναχωροῦμεν διὰ τὴν Εὐρώπην».

Μετὰ δέκα λεπτά ὁ κ. Κλοακέν εὐρίσκετο παρὰ τὸ δικτυωτὸν τῶν Ἑθνικῶν διαπορθεύσεων καὶ συνωμίζει μετὰ τοῦ ὑπαλλήλου.

Ἀλλὰ δὲν ἦσαν εὐνοϊκαὶ αἱ ἀπαντήσεις, τὰς ὁποίας ἔλαβεν. Ἀντιπλοῖον κατ' εὐθεῖαν διὰ τὴν Εὐρώπην θά ἐφευγε μετὰ 15 καὶ 20 ἡμέρας. Ἦτο ἀπηλπισμένος. Τί θά ἐγίνοντο τόσον καιρὸν; Πῶς θά ἐσώζοντο ἀπὸ νέαν δολοφονικὴν ἐπίθεσιν;

Τὰς σκέψεις αὐτὰς ἀνεκύκλου ἀφηρημένως καθ' ὁδόν, ὅταν συνεκρούσθῃ πρὸς ἀξιωματικόν τινα τοῦ ναυτικοῦ διερχόμενον πλησίον του ἀντιθέτως. Ἀνύψωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ εἶδεν ἄνθρωπὸν τινα ὥσπερ πεντηχοντούτη, μὲ φαῖα φθορίτα, μὲ πρόσω-

πον ζωερὸν ἐρυθρόν, μὲ φυσιογνωμίαν ἐκφράζουσαν δραστηριότητα καὶ ὑπερηφάνειαν, μὲ μικρὰν στολὴν πλοίαρχου. Διπλῇ ἀναφώνησις ἐγένετο τότε.

«Κλοακέν! — Μανκαρύ!»

— Σὺ εἶσαι λοιπὸν που πέφτεις ἔτσι ἐπάνω ἔτους ἀνθρώπους!

— Διάβολε, ποῖος θά μου τῶλεγε πῶς θά σε συναντήσω ἐστὶν Κογκινά!

— «Ὅλα γίνονται, βλέπεις!»

Καὶ οἱ δύο φίλοι ἀντήλλαξαν φίλημα ἐγκάρδιον. Παλαιοὶ συμμοιῶται ἐν Νάντη, διετήρησαν ἕκτοτε στενὰς σχέσεις, ἀλλὰ δὲν ἐδίδοντο παρὰ κατὰ μέγαν διαλείμματα. Ὁ κ. Κλοακέν ἔζη κατάκλειστος μὲ τὰ βιβλία του καὶ τὰ καλὴν ψυχὴν ἐπὶ τῆς θαλάσσης. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν, συνήντηον ἐν Νάντη ἢ ἐν Παρίσι, κατὰ τὰς ἀξιωματικῶν δὲ ταύτας περιστάσεις δὲν παρέλειπον νά γευματίσουν ἢ νά προγευματίσουν μαζί, νά ὁμιλήσουν διὰ μακρῶν, νά ανταλλάξουν τὰς ἀναμνήσεις των, νά κάμουν σχέδια διὰ νά συναντηθοῦν ποτε ἢ νά βλέπονται συχνότερα. Κατόπιν ἐχωρίζοντο διὰ τρία ἢ τέσσαρα ἔτη. Ἀλλὰ καὶ οὕτως ἡγαπῶντο καὶ διετήρουν ἀμοιβαίως αἰσθη-
ματα ἐκτίμησεως. Καὶ ἔλεγον περὶ ἀλλήλων.

«Ὁ καλὸς μου Κλοακέν. Ὁ Ποντικός τῶν βιβλιοθηκῶν! Πῶς ἤθελα πάλι νά τον γραπώσω.

«Ὁ λαμπρὸς μου Μανκαρύ. Ὁ λύκος τῆς θαλάσσης! Πῶς ἤθελα νά τον ξαναῖδω!»

Συνωμίζοντες φυσικὰ δὲ ὁ κ. Κλοακέν τῷ παρέστησε τὴν θέσιν του καὶ ἐζήτησε τὴν συμβουλὴν του.

Ὁ πλοίαρχος ἐσκέφθη ἐπὶ τινες στιγμὰς, ἀπήντησε δὲ κατόπιν ὅτι δὲν ἐδίδεκεν ἄλλο μέσον σωτηρίας παρὰ νά ἐπιβιβασθῶσιν αὐτοὶ καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν «Ηρα», ἀναχωροῦσαν τὴν ἐπομένην.

«Δὲν εἶνε πολὺ κανονικὸν νά σε παραλάβω» προσέθηκε «διότι μόνον τοὺς πολιτικούς καὶ στρατιωτικούς ὑπαλλήλους δέχονται εἰς τὰ πολεμικά. Ἀλλὰ δὲν πειράζει. Ἐπιστήμων εἶσαι καὶ σύ, δηλαδὴ ἀνὴρ δημόσιος καὶ δόξα τῆς Γαλλίας. Τὸ κάτω-κάτω καὶ τὴν παρατήρησιν νά μας κάμουν ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἔχεις παρὰ νά πληρώσῃς ἓνα μικρὸν πρόστιμον καὶ ὅλα διορθώνονται.»

Ὁ κ. Κλοακέν ἐδέχθη τὴν προσφορὰν τοῦ φίλου του μετ' εὐγνωμοσύνης, πρὸ πάντων ἂν ἔμαθε ὅτι τὸ ταξιδεῖον τῆς «Ηρας» θά διήρκει ἐξάμηνον ὅλον καὶ ὅτι, ἐπιστρέφοντες διὰ τοῦ ἀκρωτηρίου τοῦ Χόρν, θά ἐπεσκεπτόντο τὰς νήσους Μαρκησίας καὶ τὴν Ταϊτήν, ἴσως δὲ καὶ τὴν νῆσον τοῦ Πάσχα. Ὅποια λαμπρὰ ἀρχαιότηας θά ἐδίδεκεν ἐκεῖ ὁ κ. Κλοακέν!

Ὁ πλοίαρχος Μανκαρύ τον συμβούλευσε νά ἐπιβιβασθῶν ἐπὶ τῆς «Ηρας» ἂν ἐσπέρας, τῷ ὑπε-

σχέθῃ δὲ ὅτι μετὰ δύο ὥρας θά ἐστελλεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον ναύτας νά πάρουν τὰς ἀποσκευάς.

«Σύμφωνοι; — Συμφωνότατοι;»

Οἱ δύο φίλοι ἀπεχωρίσθησαν. Ὁ κ. Κλοακέν ἐπέστρεψε κατενοουσιασμένος εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον.

«Τὰ πράγματά μας πηγαίνουν λαμπρά, ὑπὲρ πᾶσαν προσδοκίαν» ἔλεγε. «Νά συναντήσω τὸν Μανκαρύ, νά ἐπιστρέψω εἰς τὴν Γαλλίαν μὲ πολεμικόν, ἐν τῷ μέσῳ ἀληθοῦς σωματοφυλακῆς ἡρώων. Καὶ προσέτι νά περάσω καὶ ἀπὸ τὴν νῆσον τοῦ Πάσχα καὶ νά ἴδω τὰ περίφημα εἰδωλά της. Δὲν εἶνε πλέον ψέμματα. Ἡ ἀτυχία ἐτελείωσεν!»

Εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον ἡ κυρία Ὀμολοῶ ἔμαθε μετὰ δικαίας ικανοποιήσεως τὴν εὐτυχὴ εἰδησιν καὶ ὁ Χάνδος ἐξεδήλωσε θορυβωδῶς τὴν χαρὰν του ὅτι θά ἐταξιδεύε με πολεμικόν. Κανεὶς δὲν εἶχεν ἀντίρρησην. Οὐτε αὐτὸς ὁ ταγματάρχης. Ἡ Ἀνθῆ καὶ ὁ Παῦλος ἐδέχθησαν ἄνευ ἐνοουσιασμοῦ ἀλλ' ἀναγνωρίζοντες τὴν μεγάλην ἀνάγκην, ἡ ὁποία τοὺς ἐπέβαλλε νά ἐγκαταλείψουν ἀμέσως τὴν Κογκινά. Ἦδη ἡ πρώτη ἐπιφύλαξις παρῆλθε καὶ μετὰ τῶν νέων ἤρχισε νάναπτύσσεται ἀμοιβαία ἀγάπη καὶ ἐκτίμησις. Ἀφῆσασα πλέον τὸν περίλαμπρον καὶ ἐλαφρὸν κόσμον ἡ Ἀνθῆ, ἤρχισε νά φαίνεται ὁποία κατὰ βάθος ἦτο καὶ νά ἐκτιμᾷ κατ' ἀξίαν τὰ σοβαρὰ προτερήματα τοῦ Παύλου, προπάντων ἀπὸ τῆς πρωίας ἐκείνης, ὅτε ἐν ᾧ ἡδύνατο νά σωθῇ κολυμβῶν πρὸς τὴν ἀκτὴν, ἐπρωτίμῃς νά μείνῃ καὶ νάποθάνῃ πλησίον της.

Ἡ ὥρα ἦτο ἔκτη ὅταν ἡκούσθησαν οἱ ἀρμονικοὶ φθόγγοι στρατιωτικῆς μουσικῆς, ἀνακρουούσης ἐκ τοῦ Ρ ο β ε ρ τ ο υ Δ ι α β ὸ λ ο υ (ὑπὸ τοῦ κ. Ρετὺ) φερόμενοι ὑπὸ τῆς ἐσπερινῆς αὔρας μέ-
χρὶ τοῦ Ξενοδοχείου Ταϊβάγ. Ἦτο τὸ ἔκτον πε-
ζοναυτικὸν σύνταγμα τὸ ὁποῖον ἀπεχαιρέτα τὴν Σαϊγκὸν. Εἰς τὰς 9 τὸ ἐσπέρας θά ἐπεβιβάζετο.

«Δὲν πᾶμε καὶ ἡμεῖς λιγάνι ἔξω νά ἰδοῦμε τὸν καλὸν κόσμον τῆς Σαϊγκὸν;» ἐπρότεινε ἡ Ἀνθῆ. «Ἐ-
χοῦμε καιρὸν, ἂν οὐ τὰ πράγματά μας εἶνε ἔτοιμα».

Ἡ πρόταξις τῆς ἐγένετο δεκτὴ καὶ ἐξήλθον.

Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ὁ Ναύτης Κωδὶκ, εἰς τῶν σωτήρων τῶν ἡρώων μας, ἂν οὐ ἐστεῖλε πρὸς τὴν μητέρα του τὰ χρήματα τὰ ὁποῖα ἔλαβεν ὡς ἀμοιβήν, ἡτοιμάζετο νά ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ πλοῖον, ὅταν ἐπὶ τῆς παραλίας τον ἐσταμάτησε παράδοξός τις ἄνθρωπος. Ἐφερεν ἐνδυμασίαν ἀνναμιτικὴν, ἦτο νέος, ἀγένειος, χαλκόχρους, μὲ φυσιογνωμίαν συγγνήν, ὀφθαλμοὺς κρυπτομένους ὀπισθεν ζεῦγους ὀμματοῦαλίων κυανῶν, κράνιον σκεπαζόμενον ἀπὸ πελώριον πῖλον καὶ στόμα κρυπτόμενον ἀπὸ ριπί-
διον χάρτινον.

Ἐκπληκτος ὅτι ὑπὸ τοιοῦτου ἀνθρώπου ἐσταματήθη ὁ νεαρὸς ναύτης τὸν ἠρώτησε διὰ τοῦ βλέμματος. Εἰς ἀπάντησιν ὁ ξένος τῷ ἔδειξε διὰ τοῦ δακτύλου τὴν ταινίαν τοῦ ναυτικοῦ τοῦ πιλιδίου ἐφ' ἧς ἀνεγινώσκετο χρυσοῖς γράμμασι: «Η ρ α.

«Γαλλικὸν πλοῖον;» ἠρώτησεν ὁ ἀνναμιτής, δι' ὑποκώφου φωνῆς. «Ναί!» ἀπήντησεν ὁ Κωδὶκ.

«Πότε φεύγει;

— Αὐριο τὸ πρωί.

— Μ' ἐπιβάτας;

— «Ὅχι» εἶνε πολεμικὸν πλοῖον καὶ δὲν πέρνει παρὰ στρατὸν καὶ ὑπαλλήλους τοῦ Κράτους.

Ἐκ τῆς ἐξηγήσεως ταύτης ὁ ξένος ἐφάνη ικανοποιηθεὶς. Κατεβίβασε τὴν γαῖρα, τὴν ὁποίαν μέ-
χρὶ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἐκράτει ἐπὶ τοῦ ὤμου του· καὶ λαβὼν ἐκ τῆς ζώνης του δρᾶκα σαπέκων, τὰς ἐνεγέρσεν εἰς τὸν ναύτην. Καὶ πρὶν ἢ ὁ Κωδὶκ ἐννοήσῃ ὅτι τὰ νομίσματα ἐκεῖνα ἦσαν ἐγγύρια, ὁ ξένος εἶχεν ἐξαφανισθῇ.

[Ἐπεται συνέχεια]

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ ΜΗΤΡΟΣ

Περὶ τὸ δεῖλι ψυχρὰς καὶ ὀμιχλώδους ἡμέ-
ρας τοῦ Ἰανουαρίου, νέος τις ἐκρούσε τὴν θύραν μίαν οἰκίας τῆς Βοστόνης, ζητῶν νά ὁμιλήσῃ πρὸς τὴν κυρίαν Φραγκλίνου. Εὗρε δὲ τὴν γραῖαν εἰκοθέσπιαν πλέκουσαν ἐν μικρᾷ αἰθούσῃ παρὰ τὴν ἐστίαν.

— Ἐμῶν ὅτι δίδετε κατάλυμα εἰς ταξει-
διώτας, εἶπεν ὁ νέος εἰσελθὼν, καὶ ἦλθν νά σας παρακαλέσω νά με φιλοξενήσετε ἀπόψε.

Ἡ κυρία Φραγκλίνου παρετήρησε τὸν ἄγνωστον μὲ βλέμμα ὅχι τὸσον εὐνοϊκόν, καὶ τον διεβεβαίω-

σεν ὅτι πολὺ κακὰς πληροφορίας τῷ εἶχον δώσει.

— Δὲν εἶμαι ξενοδόχος, κύριε· μόνον διὰ νά ὑποχρεώσω μερικοὺς βουλευτάς μας, τοὺς δέχο-
μαι εἰς τὴν οἰκίαν μου ὅσον διακοῦν αἱ βου-
λευτικαὶ ἐργασίαι. Τώρα μάλιστα ἔχω ἐδῶ τέσ-
σαρα μέλη τοῦ Συμβουλίου καὶ ἐξ τῆς Βουλῆς τῶν ἀντιπροσώπων. Κ' ἔπειτα τὸ κάτω-κάτω ὅλαι αἱ κλῖναι μου εἶνε πιασμέναι, προσέθηκε.

Καὶ ἐξηκολούθησε τὸ πλέξιμόν της μετὰ ζή-
λου ἐκτάκτου.

Ὁ νέος περισφιγξὲ τὸν ἐπενδύτην του εἰς

τὸ σῶμά του. Ἐτρεμεν ἐκ τοῦ ψυχους, ὁ δὲ καιρὸς ἔξω ἦτο ἐλεεινός. Ἡ κυρία Φραγκλίνου ἐσκέφθη ὅτι ἡ εὐπρέπεια ἀπῆτει νὰ προσκαλέσῃ τὸν δυστυχή εκείνον νὰ καθίσῃ καὶ θερμανθῇ ἐπὶ τινὰς στιγμάς. Τῷ ἔδειξε διὰ τοῦ δακτύλου ἐν κάθισμα εκείνος δὲ ἄνευ πολλῶν παρακλήσεων ἐνεθρονίσθη εἰς αὐτό.

Ἄλλη συνομιλία μεταξύ αὐτῆς καὶ τοῦ νέου δὲν ἔγινε, διότι μετ' ὀλίγον ἦλθον οἱ βουλευταί, τοὺς ὁποίους ἐφιλοξένει. Παρετέθη καφές καὶ ὁ νέος ἔλαβεν ὅπως καὶ οἱ λοιποὶ ἓνα κυαθίσκον. Ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐσχηματίσθη φαιδρὶς κύκλος παρὰ τὴν ἐστίαν καὶ ἤρχισε ζωνρὰ συνδιάλεξις. Πολλὰ ἀστείότητες ἐλέχθησαν, ὁ δὲ ἄγνωστος νέος τὸσον πνεῦμα καὶ τόσην εὐφράδειαν ἔδειξεν, ὥστε ἐίλκυσε τὴν προσοχὴν καὶ τὴν συμπάθειαν ὅλων.

Οὕτω παρῆλθεν εὐαρέστως ὁ καιρὸς, ἐσήμανε δὲ ἡ ὁγδόη χωρὶς κανεὶς νὰ το ἐννοήσῃ.

Ἦτο ἡ ὥρα τοῦ δείπνου, ἡ δὲ κυρία Φραγκλίνου ἦτο πάντοτε ἀκριβὴς ὡς ὠρολόγιον. Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς συνδιαλέξεως, ἀπησχολημένη εἰς τὰς οἰκιακὰς ἐργασίας, ἦτο ἐκτὸς τῆς αἰθούσης, ὑπέθετε δὲ ὅτι ὁ ξένος εἶχεν ἤδη ἀναχωρήσῃ. Φαντάζεσθε λοιπὸν τὴν ἐκπληξίν τῆς, ὅτε εἶδεν αὐτὸν λαμβάνοντα μετ' ἀπαθείας ἀπιστεύτου θέσιν εἰς τὴν τράπεζαν πλησίον τῶν ξένων τῆς!

Εὐθὺς μετὰ τὸ δεῖπνον ἡ κυρία Φραγκλίνου προσεκάλεσεν εἰς τὸ παρακείμενον δωμάτιον γέροντα εὐπατρίδην, τὸν ὁποῖον συνήθιζε νὰ συμβουλευέται. Παρεπονέθη εἰς αὐτὸν διὰ τὴν διαγωγὴν τοῦ ὀχληροῦ ξένου, τῷ διηγήθη τίνι τρόπῳ εἰσεχώρησεν εἰς τὴν οἰκίαν καὶ ἐπὶ τέλους τῷ ὠμολόγησεν ὅτι οἱ τρόποι τοῦ τη ἐφαίνοντο πολὺ ὑποποῖοι.

Ὁ γέρων εὐπατρίδης προσεπάθησε νὰ τὴν καθησυχάσῃ διὰ παντὸς τρόπου, ἀφ' οὗ ὁ ξένος ἦτο ἄνθρωπος μὲ μόρφωσιν καὶ ἐξαιρετον συμπεριφορὰν, καὶ ἔμενε, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, διότι δὲν ἐπίστευεν ὅτι ἡ ὥρα ἦτο τὸσον περασμένη.

— Ὅπως δὴ ποτε καλὰ θὰ κάμετε, εἶπεν ἐν τέλει, νὰ τον πάρετε κατὰ μέρος καὶ νὰ τῷ ἐπαναλάβετε ὅτι δὲν σας εἶνε δυνατόν νὰ τον φιλοξενήσετε.

Ἡ κυρία Φραγκλίνου ἔστειλεν ἀμέσως τὴν ὑπηρέτριάν τῆς νὰ προσκαλέσῃ τὸν ξένον, τῷ ὑπέδειξε δὲ καὶ πάλιν ὅτι δὲν εἴμπορεῖ νὰ τον

κρατήσῃ εἰς τὴν οἰκίαν τῆς. Τῷ ὑπεθύμισε ὅτι ἡ ὥρα παρῆλθε, καὶ τῷ ἔδωκε νὰ ἐννοήσῃ ὅτι πρέπει νὰ ὑπάγῃ ἄλλου νὰ εὔρῃ κατάλυμα.

— Θὰ λυπηθῶ παρὰ πολὺ, ἀπεκρίθη ὁ νέος, ἂν σας φανῶ ὀχληρὸς καὶ εἰς τὸ παραμικρόν. Θὰ σας παρακαλέσω μόνον νὰ μου ἐπιτρέψετε νὰ καπνίσω τὸ τελευταῖον σιγάρον μου μετὰ τοὺς φιλοξενουμένους σας καὶ ἀμέσως ἀναχωρῶ.

Ταῦτα δὲ εἰπὼν ἐπέστρεψεν εἰς τὴν συναναστροφὴν καὶ ἤρχισε νὰ συνομιλῇ μὲ περισσοτέραν ἀκόμη εὐστροφίαν πνεύματος.

Ἡ συνδιάλεξις ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἔπεσεν εἰς τὰ πολιτικά. Εἰς τῶν βουλευτῶν ἔφερε τὸν λόγον εἰς τὸ ζήτημα τὸ ὁποῖον ἐκείνην τὴν ἡμέραν εἶχε συζητηθῇ ἐν τῇ Βουλῇ. Ὁ ἄγνωστος νέος ἔλαβε μέρος εἰς τὴν συζήτησιν, ὠμίλησε δὲ περὶ τῶν δικαιωμάτων τῶν ἀποικίων μετὰ σπανίως λογικῆς δυνάμεως καὶ εὐγλωττίας, ἐξέφερε δὲ ἀμερολήπτους καὶ ὀρθὰς κρίσεις περὶ τῶν ἐξοχωτέρων ἀνδρῶν τῆς ἐποχῆς.

Τόσον ἐνδιαφέρουσα ἦτο ἡ συνομιλία ὥστε ἐσήμαινεν ἡ ἐνδεκάτη καὶ οὐδεὶς το ἐνόησε. Ἀλλ' ἡ ὑπομονὴ τῆς οἰκοδεσποίνης ἐξηντλήθη ἀπὸ τὴν τόσην ἀδιακρίσιν. Εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν καὶ ἀπέτεινεν εἰς τὸν ξένον τραχυτάτους λόγους ὅπως τον ἀναγκάσῃ ν' ἀναχωρήσῃ ἀμέσως. Ἐκεῖνος ἐζήτησε δειλῶς συγγνώμην, ἔλαβε τὸν πῖλόν του καὶ τὸν ἐπενδύτην του καὶ διηθύνθη πρὸς τὴν ἐξώθυραν φωτιζόμενος ὑπὸ τῆς ὑπηρετρίας καὶ ἀκολουθούμενος ὑπὸ τῆς οἰκοδεσποίνης.

Ἀλλ' ἐνῶ οἱ ἐν τῇ οἰκίᾳ συνδιελέγοντο ἀμερίμνω:, ἔξω σφοδρὰ καταιγὶς εἶχε συσσωρεύσῃ εἰς τὰς ὁδοὺς χιόνα ἐνὸς γόνατος ὕψους. Μόλις ἡ ὑπηρετρία διήνοιξε τὴν θύραν καὶ ἄνεμος μὲ ὀρμὴν πνεύσας ἐσβυσε τὸ φῶς καὶ ἐγέμισε μὲ χιόνα καὶ χάλαζαν τὸ κατώφλιον τῆς θύρας.

Ὁ ξένος τότε προσέβλεψεν ἱκετευτικῶς τὴν οἰκοδεσποιναν καὶ τῇ εἶπεν·

— Καλὴ κυρία, κανένα δὲν γνωρίζω ἐδῶ· ἂν μὲ αὐτὴν τὴν κακοκαιρίαν μὲ διώξετε, θ' ἀποθάνω ἀπὸ τὸ ψῦχος εἰς τοὺς δρόμους. Φαίνεται εὐσπλαγχνική· τέτοιαν νύκτα οὐδὲ εἰς σκύλον θὰ ἤρνεϊσθε νὰ δώσετε καταφύγιον.

— Περὶ εὐσπλαγχνίας μὴ μου κάμετε λόγον, εἶπεν ἡ γραῖα οἰκοδεσποίνα καταληφθεῖσα ἀπὸ ὀργήν. Ὁ εὐσπλαγχνος εὐσπλαγχνίζεται πρῶτα τὸν ἑαυτὸν του. Ἐὰν σας τρομάξῃ ἡ

κακοκαιρία τέτοιαν ὥραν, ποῖος σας εἶπε ν' ἀργήσετε τόσον; Ἐπειτα, νὰ σας εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν, κύριε; οὔτε τὸ πρόσωπόν σας, οὔτε οἱ τρόποι σας μοι ἀρέσουν καὶ ἡ ἐπιμονὴ σας νὰ μείντε ἐδῶ μὲ κἄμνει νὰ φοβοῦμαι μὴν ἔχετε κακοὺς σκοπούς.

Ἡ ἀγαθὴ οἰκοδεσποίνα ὠμίλει τόσον μεγαλοφώνως ὥστε οἱ ἐν τῇ αἰθούσῃ ἀκούσαντες τὸν θόρυβον προσέτρεξαν καὶ προσεπάθησαν νὰ πείσωσιν αὐτὴν ὅτι εἶχεν ἄδικον. Ὁ ξένος εἰς αὐτοὺς ἐφαίνετο πολὺ καθῶς πρέπει καὶ σπουδαῖος νέος, ἀντὶ δὲ νὰ τον ἀποπέμψῃ τὴν παρεχάλεσαν νὰ τον φιλοξενήσῃ ἐπὶ μίαν ἐσπέραν. Εἰς αὐτοὺς ἦτο ἀνεξήγητος ἡ δυσμένεια ἐκείνη τῆς οἰκοδεσποίνης πρὸς νέον εὐφυέστατον καὶ ἀξιαγάπητον.

Ἐν τέλει ἡ κυρία Φραγκλίνου ὑποκύψασα εἰς τὰς ἐπιμόνους παρακλήσεις τῶν συγκατετέθη νὰ κρατήσῃ τὸν νέον εἰς τὴν οἰκίαν τῆς. Ἀλλ' ἐπειδὴ καμμία κλίνη δὲν ἦτο ἄδεια, ἠναγκάσθη οὗτος νὰ κατακλιθῇ ὅπως ὅπως ἐπὶ μιᾶς ἔδρας παρὰ τὴν ἐστίαν.

Μολονότι οἱ ἄλλοι ἐδείκνυν μερίστην ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν τιμιότητα τοῦ ξένου, ἡ οἰκοδεσποίνα ἐθεώρησε φρόνιμον νὰ συναθροίσῃ ὅλα τὰ πολύτιμά τῆς πράγματα καὶ τὰ ἀργυρὰ τῆς σκεύη καὶ νὰ τα φυλάξῃ εἰς τὸν κοιτῶνά τῆς. Πλὴν δὲ τούτου παρήγγειλεν εἰς τὸν μαῦρον, τὸν ὁποῖον εἶχεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς, νὰ ζωσθῇ τὴν μεγάλην μάχαιραν τοῦ μαγειρείου καὶ νὰ ἐξυπνήσῃ εἰς τὸν ἐλάχιστον θόρυβον τὸν ὁποῖον ἤθελε κάμῃ ὁ τυχοδιώκτης (τοιουτοτρόπως ἀπεκάλει τὸν ἄγνωστον) ὅπως λεηλατήσῃ τὴν οἰκίαν. Ἐπειτα ἡ ἀγαθὴ δεσποίνα διηθύνθη νὰ κατακλιθῇ, ἀφ' οὗ ὁμως πρότερον ἠνάγκασε τὴν ὑπηρετρίαν τῆς ν' ἀγρυπνῇ πλησίον τῆς καὶ πρὸς μεγαλειτέραν ἀσφάλειαν ἐπέρασεν ἐν τεμάχιον σιδήρου εἰς τὸ κλεῖθρον τῆς θύρας, τὸ ὁποῖον ἐτριπλοκλείδωσεν, ἐννοεῖται.

Ὅπως ἕκαστος ἐννοεῖ ἡ κυρία Φραγκλίνου πολὺ ὀλίγον ἐκοιμήθη. Πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου ἦτο εἰς τὸ πόδι. Παρευθὺς ἐκάλεσε τοὺς ὑπνέτας, φρουρουμένη δὲ ὑπ' αὐτῶν ἐπροχώρησεν εἰς τὴν αἴθουσαν, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐκοιμάτο ὁ τυχοδιώκτης. Πολὺ ἐξεπλάγῃ ἰδούσα ὅτι οὗτος ἐκοιμάτο ἡσυχὰ εἰς τὴν ἔδραν. Τότε ἤρχισε νὰ μετανοῇ διὰ τὰς ὑποψίας τῆς, ἐξύπνησε τὸν νέον, ἐχαιρέτισεν αὐτὸν φιλοφρονέστατα, ἀφ' οὗ δὲ τον ἠρώτησε πῶς διῆλθε τὴν νύκτα τὸν ἐπροσκάλεσε νὰ προγευματίσωσιν ἑαυτοῦ.

— Καὶ ἔρχεσθε ἀπὸ μακρινὸν μέρος; ἠρώτησε.

Ὁ νέος ὡς νὰ ἔλαβε θάρρος ἐκ τοῦ εὐμενοῦς τόνου τῆς κυρίας Φραγκλίνου, ἔβαλεν εἰς τὴν σοκολάταν ἓνα μεγαλιέτερον βῶλον ζαχαρώς καὶ ἔλαβεν ἐν παξιμάδιον ἀκόμη.

— Ἐρχομαι ἀπὸ τὴν Φιλαδέλφειαν, ἀπήντησεν ὁ νέος, ὅπου καὶ κατοικῶ.

— Ἀπὸ τὴν Φιλαδέλφειαν! ἀνεφώνησεν ἡ κυρία Φραγκλίνου, κατοικεῖτε εἰς Φιλαδέλφειαν! Τότε λοιπὸν θὰ γνωρίζετε ἴσως τὸν υἱόν μου Βενιαμείν.

— Ποῖον Βενιαμείν; ἠρώτησεν ἡσύχως ὁ νέος.

— Ποῖον; Τὸν Βενιαμείν Φραγκλίνον· τὸν Βενιαμείν μου! Ὡ, εἶνε ὁ καλλίτερος καὶ φιλοστοργότερος υἱὸς τοῦ κόσμου!

— Πῶς; ὁ Βενιαμείν Φραγκλίνος, ὁ τυπογράφος, εἶνε υἱὸς σας; Ἀλλ' εἶνε ὁ στενότερός μου φίλος καὶ κατοικοῦμεν μάλιστα εἰς τὸ αὐτὸ δωμάτιον.

— Ὡ Θεέ μου! καὶ ν' ἀφήσω τὸν φίλον τοῦ Βενιαμείν μου νὰ περάσῃ τὴν νύκτα εἰς ἐν κάθισμα, ἐνῶ ἐγὼ ἐκοιμώμην εἰς ὠραίαν κλίνην!

— Καὶ τί θὰ ἐλέγατε ἐὰν μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον εἶχατε φερθῇ εἰς αὐτὸν τὸν υἱόν σας.

— Αὐτὸ δὲν εἶνε δυνατόν, κύριε· ἡ μητρικὴ καρδιά ποτὲ δὲν ἀπατάται.

— Ἐν τούτοις...

— Τί ἐννοεῖτε, εἶπεν ἡ κυρία Φραγκλίνου εἰς ἄκρον συγκεκινημένη καὶ ἐξετάζουσα τὸν νέον διὰ τῶν μητρικῶν τῆς ὀφθαλμῶν.

— Βενιαμείν μου! ἀνεφώνησε διὰ μιᾶς, ἐναγκαλιζομένη καὶ φιλοῦσα τὸν νέον. Ἀ! καὶ οὔτε το ἐννόησα!

Ὁ Βενιαμείν Φραγκλίνος (1), ἀναχωρήσας ἀπὸ τὴν γενέθλιόν του πόλιν ἐφηβὸς ἐπέστρεψεν εἰς αὐτὴν μετὰ ἱκανὰ ἔτη, ἠθέλησε δὲ νὰ ὑποβάλλῃ τὴν μητέρα του εἰς τὴν ἀθῶαν ἐκείνην δοκιμασίαν.

Ὅτε ἐγήρασεν ἐνεθυμείτο μὲ εὐχαρίστησιν τὸ ἐπεισόδιον τοῦτο τῆς νεανικῆς τοῦ ἡλικίας. Διότι, ἔλεγεν, ἐν τῇ περιστάσει ἐκείνῃ κατῴρθωσα ἐν τέλει νὰ ἐλκύσω τὴν συμπάθειαν τῆς μητρός μου, χωρὶς νὰ κάμω χρῆσιν τοῦ τίτλου μου ὡς υἱοῦ· τοῦτο δὲ ὄχι ὀλίγον ηὔξησε τὴν χαρὰν, τὴν ὁποίαν ἠσθάνθημεν καὶ οἱ δύο ἐπαιδόντες ἀλλήλους.

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

(1) Περὶ τοῦ Φραγκλίνου βιογραφικὸν διήγημα μετὰ τῆς εἰκόνης τοῦ ἐδημοσιεύθη ἐν τῷ 21 τόμῳ (1892) τῆς «Διαπλάσεως» (σελ. 86).

ΚΟΡΙΤΣΑΚΙ ΚΑΙ ΑΡΝΑΚΙ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

— 'Ασπρούλη μου, καλέ μου 'Ασπρούλη, εἶπεν ἡ Σοφία, ἔρχεσαι νὰ πᾶμε ὀλίγο περπάτο ἕως 'ς τὸ λιβάδι;

— Μπέ, μπέ!... ἀπήντησεν ὁ 'Ασπρούλης.

"Αλλοι ἤμπορεῖ νὰ ἐννοοῦσαν ὅτι τὸ «μπέ-μπέ» ἐκεῖνο ἤθελε νὰ εἰπῇ: Δὲν εἶνε σωστὸ δύο μικρὰ σὰν κ' ἐμᾶς νὰ πᾶμε μόνα μας τόσον μακρυνά. »

Ἡ Σοφία ὅμως ἐνόμισεν ὅτι τὸ ἀρνάκι τῆς εἶπε:

— Κ' ἐγὼ αὐτὸ ζητῶ.

Ἐκεῖνο που ἤθελε ἡ Σοφία, ἐκεῖνο ἐνόμισε ὅτι τῆς εἶπε τὸ ἀρνάκι.

Ἐτράβηξαν λοιπὸν καὶ οἱ δύο κατὰ τὸ λιβάδι.

Εἰς τὸν δρόμον τὸ κοριτσάκι καὶ τὸ ἀρνάκι ἐπηδοῦσαν, ἐσκιρτοῦσαν, ἔτρεχαν. Τὸ χορτάρι ἦτο τόσον μαλακὸ...

Ὅταν ἔφθασαν εἰς τὸ λιβάδι τὰ ποδαράκια των ἦσαν κατακουρασμένα.

Τότε λέγει ἡ Σοφία εἰς τὸ ἀρνάκι: Κοιμούμασθε λιγάκι, 'Ασπρούλη;

— Μπέ, μπέ! ἀπήντησεν ὁ 'Ασπρούλης. — Τί λές, 'Ασπρούλη μου;

— Μπέ, μπέ! λέγει πάλιν τὸ ἀρνάκι. Αὐτὴν τὴν φορὰν ἐνόησε καλὰ ἡ Σοφία: ὁ 'Ασπρούλης εἶπε πραγματικῶς: Ναί, κ' ἐγὼ αὐτὸ θέλω. Καὶ τὸ καλὸ ἀρνάκι ὡς νὰ ἐσυλλογίσθη ὅτι ἡ Σοφία δὲν ἔχει μαξιλάρι ἐξηπλώθη κάτω ἀπὸ τὸν δροσερὸ ἴσκιον ἐνὸς δένδρου καὶ ἔβαλε τὸ ἄσπρο κεφαλάκι του μαξιλαράκι.

Ἡ Σοφία ἀκούμβησε τὸ κεφάλι τῆς ἐπάνω καὶ ἀπεκοιμήθη γλυκὰ γλυκὰ...

Γλυκὰ γλυκὰ ἀπεκοιμήθη ἡ Σοφία... Ἀπὸ τὴν μιὰ μεριά ἦταν τὸ καπελλάκι τῆς, ἀπὸ τὴν ἄλλη τὸ σχοινάκι τῆς!...

Τί εὐμορφά πευ ἦσαν καὶ τὰ δύο, κοριτσάκι καὶ ἀρνάκι! εὐμορφα γιὰ ζωγραφιά...

"Ἐπειτα ἀπ' ὀλίγον ἐπέρασε ἀπ' ἐκεῖ ὁ πατέρας τῆς Σοφίας, εἶδε τὸ ὠραῖον θέαμα, ἐξύπνησε σιγὰ σιγὰ τὴν Σοφίαν καὶ ἐπέστρεψαν μαζὶ εἰς τὸ σπίτι, ἐν ᾧ τὸ ἀρνάκι ἔτρεχεν ἔμπρὸς ζωηρόν.

ΟΙ ΙΠΠΟΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΑΡΚΟΥ

Ὁ κύριος Ῥαδινός, πλούσιος ἔμπορος τῶν Ἀθηνῶν, ἀπεφάσισε νὰ διέλθῃ τὸ θέρος μετὰ τῆς συζύγου καὶ τῶν τέκνων του εἰς τὴν γραζικὴν καὶ καταπράσινον Ἑλβετίαν. Μετὰ τὰς ἐξετάσεις τῆς θυγατρὸς των Ἑλπινίκης, δεκατετραετίδος κόρης, καὶ τοῦ δεκαετοῦς υἱοῦ των Περικλέους, ἐπέβιβάσθησαν μετὰ τῶν ἀποσκευῶν των, τὰς ὁποίας εἶχον ἤδη ἐτοίμους, εἰς τὸν σιδηρόδρομον, ἔφθασαν εἰς Πάτρας, ἐκεῖθεν ἐπέβησαν ἀτμοπλοίου καὶ διὰ Κερκύρας ἔφθασαν εἰς Βρίνδησι. Γρήγορα, γρήγορα ἀφῆκαν ὀπίσω αὐτῶν τὴν πληχτικὴν ἰταλικὴν πόλιν, καὶ διὰ μεγάλου ἀγγλικοῦ ἀτμοπλοίου ἀνεχώρησαν εἰς Βενετίαν, ὅπως ἐκεῖθεν, διὰ Βερόνης καὶ Μιλάνου μεταβῶσιν εἰς Ἑλβετίαν.

Μετὰ ἐξαίσιον πλοῦν ἔφθασαν εἰς Βενετίαν.

Τί ἡσθάνθησαν ὅτε εἶδον τὴν μοναδικὴν αὐτὴν εἰς τὸν κόσμον πόλιν δὲν περιγράφεται. "Ἐβλεπον καὶ ἐθαύμαζον δὲν ἐπίστευον τοὺς ὀφθαλμοὺς των· τοῖς ἐφαίνετο ὡς μαγικὴ ὄψασίς ἡ πόλις ἡ λουομένη πανταχόθεν ὑπὸ τῆς θαλάσσης, ἡ πόλις τῆς ὁποίας οἱ δρόμοι εἶνε ὑδάτινοι. Ὅταν ἐμβῆκαν εἰς μίαν γόνδολαν καὶ ἔκλιναν τὸν γυρὸν τῆς μεγάλης διώρυγος εἰς τὴν ὁποίαν ἀντικατωπρίζοντο δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τὰ περίφημα εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἀρχιτεκτονικῆς μέγαρα, ἐνόμιζον ὅτι δὲν εὐρίσκοντο εἰς τὴν πραγματικότητά ἄλλ' εἰς φαντασιώδη κόσμον ὀνειροῦ. Εἰς τὴν μνήμην τοῦ κ. Ῥαδινοῦ ἐπετερούζον οἱ στίχοι τοῦ Παράσχου:

Γνωρίζετε τὴν γῆν τοῦ κοραλλίου
Τοῦ κύματος καὶ τοῦ χρυσοῦ ἡλίου;
... Γνωρίζετε τὴν χώραν τῶν Σειρήνων.
Μεθύουσιν εἰς αἶμα καὶ εἰς οἶνον;

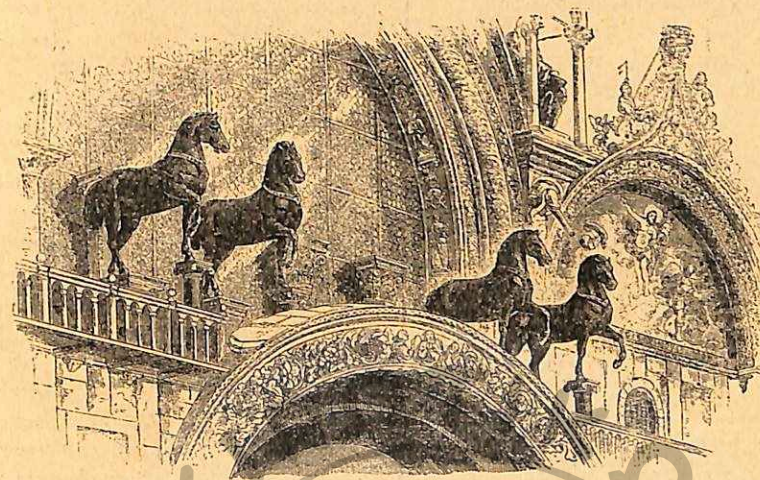
Ἠκούσατε τὸν νύκτιόν τῆς κῶμον
Βαδίζοντες εἰς διωρύγων δρόμον;
Καὶ ὕστερον τὸ βῆμά σας ἐστάθη
ὅπου ἤγει μετὰ τὸ ἄσμα σπάθη;
Ἠκούσατε τὸ πνεῦμα τῶν ἀέρων
Ἐνούμενον μὲ ἄσμα γονδολιέρων;

Γνωρίζετε τὴν νύμφην τοῦ Ἀδρία;
Θάλασσα εἶν' ἡ κάθε της πλατεῖα...
Τὰ εἶδατε τ' ἀνάκτορά της ὅλα,

Μαρμάρινα, λευκὰ ἀκτινοδόλα;
Γνωρίζετε τὸ μέγα τῆς μουσεῖον
Τόσων ἐθνῶν τὴν εὐφυῖαν κλεῖον;

Γνωρίζετε τὴν γῆν ἐκείνην ὅπου
Βλέμμα γοργὸν ἀστράπτει κατασκόπου;
Καὶ εἶδατε, ὅταν τὸ πᾶν ὑπνώττη,
Μαργαρυγὴν στυλῆτον εἰς τὰ σκότη
Γνωρίζετε τὴν Γέφυραν τῶν Στόνων,
Τὰ Φρέατα, εἰρκτὰς ἀγνώτων πόνων;

Βαθεῖα ἦτο ἡ συγκίνησις τὴν ὁποίαν ἡσθάνθησαν ὅτε εἰσῆλθον εἰς τὸ δουκικὸν παλάτιον, ἐπεσκέ-

ΟΙ ΙΠΠΟΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΑΡΚΟΥ ΕΝ ΒΕΝΕΤΙΑΙ

φθασαν τὴν αἴθουσαν τῶν συνδικακέσεων, ὅπου μίαν φορὰν ἀπεφασίζετο ἡ τύχη τοῦ κόσμου, ἐξῆλθον εἰς τὸν ἐξώστην, ὅθεν ἀνεκηρύσσετο εἰς τὸ ἄμετρον κάτω πλῆθος ἡ ἐκλογὴ τοῦ δόγη, ῥῆγος δὲ διέδραμε τὰς φλέβας των ὅτε εἶδον τὴν Γέφυραν τῶν Σειρήνων, ἐκείνην δι' ἧς διερχόμενοι ὅσοι κατεδικάζοντο ἔδλεπον διὰ τελευταίαν φορὰν τοὺς κάτω ὀλοφυρομένους συγγενεῖς των, ἀπερίγραπτον δ' αἰσθημα φρίκης κατέλαβεν αὐτοὺς ὅτε κατέβησαν εἰς τὰς φοβεράς ἐιρκτὰς, εἰς τὰ βάθη τοῦ δουκικοῦ παλατίου, καὶ ἐπάτησαν τὸ ἔδαφος ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον ἔβρεξαν τόσα δάκρυα καὶ τόσον αἶμα, καὶ ἔψαυσαν τοὺς πότους ἐκείνους οἵτινες εἶδον τὰ φρικωδέστερα καὶ τραγικώτερα δράματα ἐξ ὧν ἀναφέρει ἡ ἱστορία.

Ἐννοεῖται ὅτι ἐπεσκέφθησαν καὶ τὴν περίφημον Ἐκκλησίαν τοῦ Ἀγίου Μάρκου.

Ὁ Περικλῆς, ὅστις ἀφ' ἧς στιγμῆς ἔθεσαν τὸν πόδα των εἰς Βενετίαν δὲν ἔπαυε νὰ ἐρωτᾷ, ἀδιαφορῶν ἂν δὲν ἐλάμβανε πάντοτε ἀπάντησιν, παρατηρῶν τὸν περικλιθέστατον ἐκείνον ναόν, τοῦ ὁποίου ἡ κατασκευὴ διήρκεσεν ἀπὸ τοῦ 976 μέχρι τοῦ 1071, αἱ δὲ συμπληρώσεις καὶ οἱ καλλωπισμοὶ αἰῶνας ὁλοκλήρους, ἤρώτησε :

— Τί εἶνε ἡ ἐκκλησία τοῦ Ἀγίου Μάρκου, πατέρα; Ἄλλ' ἐδῶ ὡς ἐκ θαύματος, τὴν ἀπάντησιν δὲν ἔδωκε πλέον ὁ πατήρ του, ἀλλ' ἡ ἀδελφή του Ἑλπινίκη, ἡ ὁποία εἶχε διδαχθῇ εἰς τὸ Παρθενάγωγεον, ὅπου ἐφοίτα, ἱστορίαν τῆς Καλλιτεχνίας, εἶχε δὲ τὸ μέρος τοῦτο πρόσφατον εἰς τὴν μνήμην της διότι αὐτὸ εἶχεν ἐξετασθῇ εἰς τὰς ἐξετάσεις.

— Ἡ Βενετία, ἡ πρώτη καὶ ἰσχυροτάτη δημοκρατία—εἶπεν ἡ Ἑλπινίκη ἐνθουσιάζουσα τὰς φράσεις τοῦ τετραδίου τοῦ καθηγητοῦ της, ὅπως πράττουν ἄλλως τε καὶ ἄλλαι μαθήτριά της Παρθενάγωγείων, — εὐρίσκειτο εἰς σχέσεις πρὸς τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Ἀνατολήν, ἐκ τῶν δύο δὲ τούτων χωρῶν παρέλαβε τὴν τέχνην, ἡ ὁποία τὴν διακοσμεῖ. Ὅτε δὲ οἱ Βενετοὶ ἤθελον νὰ κτίσωσι ναὸν εἰς τὸν Ἀγίον Μάρκον, τὸν προστάτην τῆς πόλεως των, καλλιτέχνης τοῖς ἔδωκεν ἡ Ἑλλάς, πρότυπον δὲ τὸ Βυζάντιον.

— Σὰν βιβλίον ὁμιλεῖς ! εἶπεν ὁ Περικλῆς ἐκστατικὸς διὰ τὰς μεγάλας γνώσεις τῆς ἀδελφῆς του, καὶ νομίζων ὅτι ἡ ἀναφώνησίς του ἦτο φιλοφρόνησις πρὸς αὐτήν.

— Ἡ Ἀγία Σοφία, ἡ περίφημος ἐκκλησία τῆς Κων[σταντινουπόλεως], ἐξηκολούθησεν ἡ Ἑλπινίκη, ὑπῆρξε τὸ πρότυπον κατὰ τὸ ὅποιον ὠκοδομήθη ὁ ναὸς οὗτος. Οἱ πεντακόσιοι κίονες, οἱ ὅποιοι στηρίζουν τοὺς θόλους της εἶνε ἐξ ὀρειγάλκου, ἐκ πορφύρεου, ἐκ πολυτίμων μαρμάρων. Ὁ Ἀγίος Μάρκος ἔχει σχῆμα ἐλληνικοῦ σταυροῦ, τουτέστι σταυροῦ ἔχοντος τὰς τέσσαρας πλευρὰς ἴσας, ἐν ᾧ ὁ φραγκικὸς σταυρὸς τὸν ὅποιον ἀπομιμοῦνται ἄλλοι ρυθμοὶ ἀρχιτεκτονικοὶ εἰς τὴν κατασκευὴν ναῶν ἔχει τὴν κάτω πλευρὰν μακροτέραν.

Ἡ ἐκπληξίς τοῦ δυστυχοῦς Περικλέους ἠῤῥα νεν ὀλονέν.

— Βλέπεις αὐτὰ τὰ ἄλογα, ἐπάνω ἀπὸ τὸ μέγαλον θύρωμα ; ἤρώτησε μετ' ὀλίγον ἡ Ἑλπινίκη, ἐνθαρρυνθεῖσα ἐκ τῆς εὐνοϊκῆς ὑποδοχῆς ἣν εὕρισκον τὰ λεγόμενά της.

— Ναί, βλέπω τέσσαρα λαμπρὰ ἄλογα.

— Εὐερίεις ποῦ καὶ πότε ἔγιναν ; ἤρωτησεν ἡ Ἑλπινίκη, ζητοῦσα νὰ κάμῃ ἐτι μεγαλειτέραν ἐπίδειξιν γνώσεων.

— Πότε ; εἶπεν ὁ Περικλῆς, ἀπαντῶν εἰς τὸ ἐν μόνον μέρος τῆς ἐρωτήσεως. Θὰ εἶνε ἐκατὸ, διακόσια χρόνια, αἱ ;

— Ἐκατὸ, διακόσια χρόνια ; ἀνεφώνησε μὲ καυχασμὸν ἡ Ἑλπινίκη. Δὲν λέγεις δύο χιλιάδας διακόσια καὶ κατὶ.

— Τί λέγεις ! εἶπεν ὁ Περικλῆς ἐνέος ἐξ ἐκπλήξεως.

— Βέβαια, οἱ ἵπποι οὗτοι ἀποδίδονται εἰς τὸν μέγαν ἑλληνα γλύπτην Λύσιππον, εἶπεν ἡ Ἑλπινίκη ἐνθουσιάζουσα καὶ πάλιν τὰς φράσεις τοῦ τετραδίου της, εἰς τὸν Λύσιππον, ὁ ὁποῖος εἶχε κατασκευάσῃ αὐτοὺς διὰ τὸν Μέγαν Ἀλεξάνδρον. Κατ' ἀρχὰς εὐρίσκοντο εἰς Κόρινθον, ἔπειτα μετεκομίσθησαν εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ἐκεῖθεν ὑπὸ τοῦ Λύγουστου εἰς Ρώμην, ἀλληλοδιαδόχως δὲ ἐποθετήθησαν ἐπὶ τῶν θριαμβικῶν ἀψίδων τοῦ Νέρωνος καὶ τοῦ Τραϊανοῦ. Κωνσταντῖνος ὁ μέγας παρέλαβεν αὐτοὺς ἐκ Ρώμης ὅπως κοσμήσῃ τὸν ἱπποδρόμον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἐκεῖθεν δὲ ἤρπάγησαν ὑπὸ τῶν Βενετῶν κατὰ τὴν δευτέραν Σταυροφορίαν τῷ 1204.

— Τὰ κακόμοιρα ἄλογα, δρόμους ποῦ ἔχουν κάμη ! ἀνεφώνησεν ὁ Περικλῆς.

— Ἄν νομίζης πῶς ἐτελείωσαν ὅλα τὰ βάζαντά των, ἀπατάσαι, εἶπεν ἡ Ἑλπινίκη. Ὁ Ναπολεὼν μετὰ τὰς ἐν Ἰταλίᾳ νίκας του διέταξε νὰ μετακομίσωσι τοὺς τέσσαρας ἵππους εἰς Παρίσιον, ὅπου ἐστήθησαν ἐπὶ θριαμβικῆς ἀψίδος. Ἐπειτα δὲ ἐπεστράφησαν καὶ ἐτέθησαν πάλιν εἰς τὴν θέσιν τὴν ὁποίαν κατεῖχον εἰς τὴν πρόσοψιν τοῦ Ἀγίου Μάρκου καὶ τὴν ὁποίαν κατέχουν μέχρι σήμερον.

— Ὅσον διὰ μπρούντζινα ἄλογα ἠμποροῦν νὰ καυχῇθουν ὅτι ἀρκετὰ ἐταξείδυσαν ! εἶπεν ὁ Περικλῆς. Συλλογίσου : Κόρινθος, Ἀλεξάνδρεια, Ρώμη, Κωνσταντινούπολις, Βενετία, Παρίσιον ! Ἴσως κ' ἐγὼ μίαν ἡμέραν θὰ πάγω 'ς ὅλα αὐτὰ τὰ μέρη ποῦ εἶδαν μερικὰ μάλιστα τα ἔχω ἰδῆ, προσέθηκεν ἐν εἰδὲι παρηγορίας.

— Ἔως τότε ἔχει ὁ Θεός, εἶπεν ἡ Ἑλπινίκη τῶρα ἅς ἰδοῦμεν καλὰ τὴν Βενετίαν, τὰς ἐκκλησίας της, τὰ μουσεῖά της, τ' ἀξιοπεριεργά της, ἀφ' οὗ εἴχαμεν τὴν εὐτυχίαν νὰ μας φέρουν ἐδῶ οἱ ἀγαπητοὶ μας γονεῖς.

Αἰ—Εἰ

ΚΑΚΑΟΝ ΚΑΙ ΣΟΚΟΛΑΤΑ

Εἰς ὅλους βεβχίως εἶνε γνωστὸν τὸ εὐγεστον καὶ γλυκὺ ποτὸν τῆς σοκολάτας. Ὁ μέγας βοτανικὸς Λινναῖος θαυμάσας τὴν γεύσιν τοῦ κακάου, ἐξ οὗ κατασκευάζεται ἡ σοκολάτα, ἀπεκάλεσεν αὐτὸ *Φαγητὸν τῶν Θεῶν*.

Εἰς τὰς χώρας τῆς Ἀμερικῆς, αἵτινες κεῖνται μεταξὺ τῶν Τροπικῶν ἀπὸ τοῦ Μεξικοῦ μέχρι τῆς Γουιάνας, καὶ εἰς τὰς Ἀντίλλας νήσους φύεται ὑψηλὸν δένδρον εἰκοσι ἕως σαράντα ποδῶν, τοῦ ὁποίου ὁ καρπὸς παράγει τὴν οὐσίαν τὴν ὁποίαν ὀνομάζομεν κακάον.

Ὁ καρπὸς τοῦ δένδρου τούτου ἐλλειψοειδὴς κατὰ τὸ σχῆμα ἔχει μῆκος ἐξ ἑκτῶς ὀκτώ δακτύλων, χρῶμα ξανθοκόκκινον καὶ ὀμοιάζει πρὸς ἀγγούριον μετρίου μεγέθους. Ἐντὸς τοῦ καρποῦ τούτου περιέχονται εἰκοσι πέντε ἕως σαράντα ὠοειδῆ σπέρματα, τὰ λεγόμενα κύαμοι (κουκιά) τοῦ κακάου.

Ἐὰν ξεφλουδίσωμεν τὰ κουκιά ταῦτα καὶ φρυξώμεν (καβουρδίσωμεν) αὐτὰ ὅπως συνήθως τὸν καφέ, τρίψωμεν δὲ καὶ κοπανίσωμεν ἐντὸς σιδηροῦ ἰγδίου, τὸ ὅποιον ἔχομεν ἥδη θερμάνη, σχηματίζεται πολτός, δυνάμενος νὰ χυθῇ εἰς διαφόρους τύπους (καλούπια) καὶ νὰ λάβῃ διάφορα σχήματα.

Αἱ ἐν τοῖς ζαχαροπλαστείοις ὡς σοκολάτα πωλούμεναι πλάκες εἶνε μίγμα κακάου μὲ ζάχαριν, βανίλλην, ἢ ἄλλας ἀρωματικὰς οὐσίας· ἡ σοκολάτα ἡ ὁποία συνίσταται μόνον ἀπὸ κακάου καὶ ζάχαριν, χωρὶς καμμίαν ἄλλην οὐσίαν, λέγεται τῆς ὑγείας, ἡ δὲ περιέχουσα καὶ ἄλλας οὐσίας λέγεται ἀρωματική.

Τὸ ποτὸν τῆς σοκολάτας ἦτο πρὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων γνωστὸν εἰς τοὺς Μεξικανούς, ἔγινε δὲ γνωστὸν εἰς τὴν Εὐρώπην περὶ τὸ 1520 διὰ τῶν Ἰσπανῶν· τῷ δὲ 1606 ὁ ἐκ Φλωρεντίας Καρλέτης, ὅστις ἔζησεν ἐπὶ πολὺ εἰς τὰς Ἰνδίας, κατέστησε γνωστὸν καὶ τὸν τρόπον τῆς παρασκευῆς αὐτοῦ· ἐκτοτε διεδόθη κατὰ μικρὸν ἐκ τῆς Ἰταλίας καὶ Ἰσπανίας εἰς ἅπασαν τὴν Εὐρώπην, ὥστε σήμερον δὲν ὑπάρχει πολιτισμένον μέρος τῆς γῆς ὅπου νὰ μὴ εὐρίσκωνται ἐργαστάσια πρὸς κατασκευὴν σοκολάτας. Ἐν Ἀθήναις ὑπάρχουσιν ἤδη ἀρκετὰ τοιαῦτα, τὸ δὲ πρῶτον ἰδρύθη τῷ 1859 ὑπὸ τοῦ Παυλίδου.

Ἐν ᾧ τὸ τέιον καὶ ὁ καφὲς διεγείρουν τὸ νευρικὸν σύστημα, ἡ σοκολάτα διεγείρει αὐτὸ ὀλίγον τρέφει δὲ τὸ σῶμα πολὺ, καὶ ὡς πρὸς τοῦτο συναγωνίζεται πρὸς αὐτὸ τὸ γάλα. Εἰς μικρὸν ὄγκον περιέχει πολλὰς θρεπτικὰς οὐσίας, εἶνε εὐπεπτος, ἀναψυκτικὴ εἰς ἀσθενεῖς καὶ ὑγιεῖς.

Ὅπως ὁ καφὲς καὶ τὸ τέιον ὁμοίως καὶ ἡ σοκολάτα νοθεύεται συχνὰ ὑπὸ τῶν ἐμπορῶν. Πολτὸς φακῆς, πιζελίων, γεωμήλων, ὀρύζης, ἀρχβοσίτου, σαλεπίου, ἀναμιγνυόμενος μὲ κοινὸν βούτυρον, ἢ κρόκκον ὠν, ἔλαιον, ἢ ἀμυγδαλέλαιον, χρωματισμένον δὲ μὲ ἐρυθρὸν τι χρῶμα ἀποτελεῖ τὸ κυριώτερον συστατικὸν τῆς νόθου σοκολάτας, ἐνίοτε δὲ καὶ τὸ μόνον.

Ἐὰν τὰ πλινθία τῆς σοκολάτας δὲν ἔχωσι τοιαύτας οὐσίας, θραυόμενα δεικνύουν ἐπιφανεῖαν λίαν, ἐρυθροῦ ἢ ξανθοῦ χρώματος. Ἐὰν ἀπὸ τοὺς κυάμους τοῦ κακάου ἀφῆρηθῇ ἡ οὐσία αὐτοῦ, ἀντ' αὐτοῦ δὲ προσετέθῃ λίπος, ἔλαιον, βούτυρον, τότε ἡ σοκολάτα ἔχει βαρεῖαν, τυχγὴν ὁσμὴν.

Σοκολάτα, ἡ ὁποία βραζομένη μὲ ὕδωρ γίνεταί λίαν πηκτὴ, δὲν εἶνε καλὴ διότι περιέχει ἄλευρον καὶ παρομοίας οὐσίας. Ἐπίσης κακὴ εἶνε ἂν αἱ πλάκες εἶνε φαγωμέναι ἀπὸ ἔντομα.

Διὰ νὰ βράσωμεν σοκολάταν τρίβομεν εἰς κόνιν ὅσον μέρος αὐτῆς θέλομεν καὶ θέτομεν αὐτὴ εἰς εὐρύχωρον ἀγγεῖον· ἀκολουθῶς εἰς ἄλλο μετάλλινον ἀγγεῖον θέτομεν ποσὸν ὕδατος ἀνάλογον τῆς προσδιορισθείσης σοκολάτας, θέτομεν αὐτὸ εἰς τὸ πῦρ καὶ λαμβάνει μίαν βράσιν. Μικρὸν ποσὸν τοῦ ζέοντος ὕδατος χύνομεν ἐντὸς τοῦ ἀγγείου, εἰς δὲ εὐρίσκειται ἡ κόνις τῆς σοκολάτας, μετὰ ταῦτα δὲ θλίβομεν διὰ κοχλιαρίου τὴν ἐντὸς τοῦ ὕδατος κόνιν ἕως οὗ σχηματισθῇ εἶδος γαλακτώματος· χύνομεν τοῦτο ἐντὸς τοῦ ἐπὶ τοῦ πυρὸς μεταλλίνου ἀγγείου, τὸ ὅποιον περιέχει τὸ μεγαλειότερον μέρος τοῦ ὕδατος, ἀφ' οὗ δὲ τὸ μίγμα τοῦτο φουσκώσῃ δύο τρεῖς φορές τότε ἡ σοκολάτα εἶνε ἐτοίμη πρὸς πόσιν.

Τὸν αὐτὸν τρόπον ἀκολουθοῦμεν καὶ εἰς τὴν μετὰ γάλακτος παρασκευὴν τῆς σοκολάτας.

ΦΙΛΗΠΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΣΤΟΡΓΗ ΖΩΟΥ

Πρό τινων ἐτῶν περὶ τὸν Ὀκτώβριον ὁμιλος Ἀλβανῶν διήρχετο τὸν ποταμὸν Δρῖνον.

Ἡ διάβασις ἦτο δύσκολος εἰς τὴν πολυπληθῆ ἀγέλην τῶν ζώων, διότι ὁ ποταμὸς ἦτο ἐξωγῶ- μένος ἐκ τῶν πολλῶν βροχῶν. Μετὰ πολλὰς κραυγὰς καὶ κτυπήματα οἱ Ἀλβανοὶ κατώρθωσαν νὰ ὠθήσουν εἰς τὸ πλωτὸν μέρος τοῦ ποταμοῦ περὶ τοὺς εἰκοσιν ἱπποὺς ἐκ τῶν ὁποίων ἦσαν καὶ ἑξ̄ φορβάδες μὲ τρία πωλάρια. Ἐξάρνα μία γραῖα φορβάς ἔμεινεν ὀπίσω παρασυρθεῖσα ἀπὸ τὸ ρεῦμα.

Ἐν τούτοις ἡ λοιπὴ ἀγέλη εἶχε φθάσῃ εἰς τὴν ὄχθην, οἱ δὲ νεαροὶ πῶλοι ἐσκίρων περιχαρῶς περὶ τὰς μητέρας τῶν εἰς μόνον πῶλος ἔτρεχεν ἀνησυχῶς χρεμετίζων πέριξ αὐτοῦ· τότε δὲ οἱ παρόντες ἐκεῖ ἐγίναν μάρτυρες θαυμαστοῦ θεάματος, ἐξ̄ ἐκείνων, τὰ ὁποῖα οὐδέποτε λησμονοῦνται.

Ὁ νεαρὸς πῶλος ἐπέστρεψεν εἰς τὸ ἄκρον τῆς ὄχθης, ἔστη δὲ πρὸς στιγμὴν ἀκίνητος μὲ φλογε- ροὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἀχνίζοντας μυκτῆρας.

Μὲ τεράστιον πήδημα ρίπτεται εἰς τὸν ποτα-

μόν. Ἐξαφανίζεται πρὸς στιγμὴν, ἔπειτα ἐμφανί- ζεται πλέων ρωμαλέως πρὸς τὴν κινδυνεύουσαν μητέρα του. Τὰ κύματά τὸν ἐμποδίζουν νὰ βλέπῃ ἐμπρὸς του, ἀλλὰ αὐτὸς τινάσσεται μὲ πηδήματα καὶ χρεμετίσματα μὲ τεντωμένον λαϊμόν, τὸ ἥμισυ τοῦ σώματος ἔξω τοῦ ὕδατος ἔχων, ἐκεῖνος ὁ μι- κρὸς πῶλος ὅστις πρὸ ὀλίγου μὲ τὴν δυσκολίαν εἶχεν ἔμβῃ εἰς τὸν ποταμὸν μὲ ὅλην τὴν ἀγέλην.

Ἡ μήτηρ ὑψώσασα τὴν κεφαλὴν τῆς ἀπῆντα μὲ διακεκομμένους ρόγγους εἰς τὰς προσκλήσεις τοῦ μικροῦ τῆς. Τὸ ἐνστικτὸν τῆς αὐτοσυντηρή- σεως εἶχεν ἐμψυχώσῃ πρὸς στιγμὴν τὴν φορβάδα.

Ἐν τούτοις ὁ πῶλος ἔφθασεν εἰς αὐτὴν ταχύτε- ρον τῆς σχεδίας. Τὸ τέκνον ὑπεβάστασε τὴν κεφα- λὴν τῆς μητρός ἐπὶ τῶν νώτων του καὶ τὴν ἔσυρε πρὸς τὴν ὄχθην. Ἡ μήτηρ ἐσώθη.

Ὅταν ἐξῆλθε τοῦ ποταμοῦ ὁ πῶλος ἐστρέφετο περιχαρῶς πέριξ τῆς μητρός του, θωπεύων τὴν κοιλίαν αὐτῆς μὲ τὸ σῶμά του ἐκφράζων οὕτω τὴν πρὸς τὴν μητέρα του φιλοστοργίαν.

Η ΦΩΛΙΑ

Ἀντικρὺ 'ς τὸ παραθύρι, σὲ μιὰ στέγη χαμηλὴ
'κάθισ' ἓνα χελιδόνι, ταξειδιάρικο πουλί·
καὶ μὲ χίλια σῦρε κ' ἔλα καὶ μὲ τὴ γλυκεῖα λαλιά του
καὶ μὲ βάσανα καὶ κόπους ἔχη κτίσει τὴ φωλιά του.

Ἐχει κτίσῃ τὴ φωλιά του καὶ τριγύρω τῆς πετᾶ,
πάει κ' ἔρχετ' ὅλην ἡμέρα καὶ τροφὴ παντοῦ ζητᾶ
καὶ τὴν φέρνει 'ς τὰ παιδιὰ τοῦ που μ' ὀλάνοικτο τὸ στόμα
περιμένουν πεινασμένα ἓνα σπόρο, ἄλλο γῶμα.

Ἀντικρὺ, μιὰ μαυροφόρα, ποῦ παράκαιρα γερονᾶ,
'ς τὸ παράθυρο μονάχη τὴν ἡμέρα τῆς περνᾶ·
τὴ φωλιά τὴ νειοκτισμένη μὲ παράπονο κυττάζει
καὶ τὰ μάτια τῆς σφουγγίζει κι' ὀλοέν' ἀναστενάζει.

Ἦταν ἄλλοτε μητέρα κ' εἶχε πρόσχαρο παιδί
κ' ἔτυχεν ὁ μαῦρος χάρος νὰ περάσῃ νὰ το 'δῇ
καὶ το 'ζήλειπε ποῦ τῷδε κ' ἔσκυψε μὲ 'περηφάνεια
καὶ το πῆρε 'ς τὰ φτερά του καὶ το πῆγε 'ς τὰ οὐράνια.

Ἐρμην, μονάχη τώρα καμαρώνει τὴ φωλιά
καὶ θυμᾶται τὸ παιδί τῆς καὶ θυμᾶται τὰ παλιά...
Καὶ κυττάζοντας τὴ μάννα που φροντίζει τὰ παιδιὰ τῆς
ἄχ! θαρρεῖ πῶς εἶν' ἐκείνη, κι' ἀναπαύετ' ἡ καρδιά τῆς.

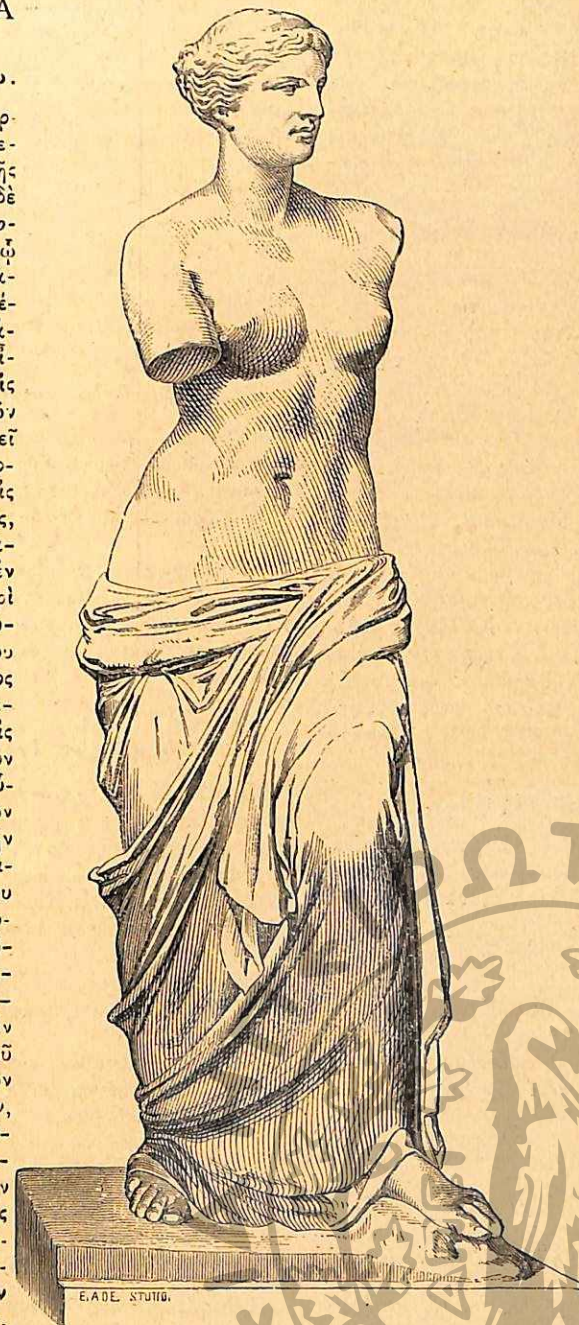
ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ

ΟΛΙΓΟΝ ΑΠ' ΟΛΑ

Ἡ Ἀφροδίτη τῆς Μήλου.

Τὸ ἔξοχον τοῦτο ἀριστοῦρ- γημα ἀνεκαλύφθη τὸν Φε- βρουάριον τοῦ 1820 ἐπὶ τῆς νήσου Μήλου, ἐντεῦθεν δὲ καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἀφρο-δίτη τῆς Μήλου. Ἐν ᾧ χωρικός τις ἔσκαπτε τὸν ἀ- γρόν του ἡ ἀξίνη του προσέ- κρουσεν εἰς μάρμαρα· σκά- ψας ἔτι βαθύτερον εὗρεν εἶ-δος ὑπογείου ὁωματίου εἰς βάθος ἐπτὰ ἢ ὀκτὼ ποδῶν ἐντὸς τοῦ ἐδάφους. Ἐκεῖ πλησίον εὗρέθη καὶ ἡ ὀνο- μαστὴ Ἀφροδίτη, ἀλλ' εἰς δύο τεμήματα. Ὁ χωρικός, καίτοι μὴ ἐννοῶν τὴν ἀ- ξίαν τοῦ ἔργου, ὑποθέτων ἐν τούτοις ὅτι πρόκειται περὶ εὐρήματος σπουδαίου, ἔκρυ- ψεν ἐντὸς τοῦ σταύλου του τὸ ἄνω μέρος τῆς ὁσφύος μέρος τοῦ ἀγάλματος· ἀνε- κοίωσε δὲ τὰ κατ' αὐτὸ εἰς τὸν ἐν Μήλῳ προξενικὸν πράκτορα τῆς Γαλλίας· οὗ-τος ἔγραψεν ἀμέσως εἰς τὸν ἐν Κων/πόλει πρεσβευτὴν τῆς Γαλλίας Μαρκήσιον Ρι- βιέρ, ἀλλ' ἡ ἐπιστολὴ του ἀπεπλανήθη καὶ ἔφθασε πο- λὺ ἄργά. Ἀξιωματικὸς ὁ- μως γαλλικοῦ πλοίου προ- σεγγισάσας εἰς Μήλον ἀ- πεβίβασθαι εἰς τὴν ξηρὰν καθὼς εἶδε τὸ μὲν ἥμισυ τοῦ ἀγάλματος εἰς τὸν σταῦλον τὸ δὲ ἄλλο εἰς τὸν ἀγρόν, ἔγραψεν εἰς τὸν ἐν Κων/πό-λει πρεσβευτὴν τῆς Γαλ- λίας, συνιστῶν θερμῶς τὴν ἀγοράν του. Ὁ πρεσβευτὴς ἀνεθῆκεν εἰς ἓνα γραμμα- τέα τῆς πρεσβείας νὰ με- ταβῇ ἐν τάξει εἰς Μήλον καὶ ν' ἀγοράσῃ τὸ ἄγαλμα. Ἀλλὰ καθ' ἣν στιγμὴν ὁ γάλλος γραμματεὺς ἀπεβί- βετο εἰς τὴν νῆτον, εἶδε μετ' ἐκπλήξεως ὅτι τὸ περικαλλὲς ἄγαλμα μετεφέρετο εἰς βρίκιον εὐρισκό- μενον ἐν τῷ λιμένι.

Τί εἶχε συμβῆ; Ποῦ μετεφέρετο τὸ ἄγαλμα;
Οἱ πρόκριτοι τῆς νήσου ἔχοντες ὑποχρεώσεις εἰς τὸν Ἑλληνα εὐπατριδὴν Μουρούζην, ὅστις ἔτρεφε θερ-

Η ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ

μὴν ἀγάπην πρὸς τὰ ἔργα τῆς ἀρχαίας τέχνης καὶ φο- βούμενος μὴ τὸν δυσаре- στήσουν ἂν πωληθῇ εἰς ξέ- νους, κατώρθωσαν νὰ πεί- σουν διὰ τοῦ ιερῆος τῆς πό- λεως τὸν χωρικὸν νὰ πωλή- σῃ τὸ ἄγαλμα ἀντὶ εὐτελοῦς τιμῆς εἰς τὴν κοινότητα τῆς νήσου, οὕτω δὲ ἡ Ἀφρο-δίτη ἡτοιμάζετο ν' ἀπέλθῃ εἰς Κωνσταντινούπολιν.

Ἀνεμοὶ ἐναντίοι ὅμως ἡμ- πόδιον τὸ βρίκιον ν' ἀπο- πλεύσῃ, ἐν τῷ μεταξύ δὲ ὁ γραμματεὺς τῆς πρεσβείας διὰ μυστῶν καὶ παντοίων ἀ- πειλῶν τότεν ἐφόβισε τὸν ιε- ρέα καὶ τοὺς προκρίτους ὥστε συγκατένευσαν οὗτοι νὰ πω- ληθῇ ἐν δημοπρασίᾳ τὸ ἄ- γαλμα· ἀντὶ χιλίων τρια- κοσίων γροσίων ἡγοράσθη ὑπὸ τῶν γάλλων τὸ ἀνε- κτίμητον ἀριστοῦργημα καὶ μετεκομίσθη εἰς τὸ γαλλι- κὸν πλοῖον, τὸ ὁποῖον πρὸς ἀποφυγὴν νέων ἐπείσοδων ἀπέπλευσεν ἀμέσως, συνο- δευόμενον καὶ ὑπὸ ἐνὸς ἄλ- λου πολεμικοῦ ἐλθόντος πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀγορᾶς τοῦ ἀγάλματος.

Ταῦτοχρόνως σχεδὸν ἤλ- θε καὶ ὁ Ἕλλην πρίγκιψ Μουρούζης· ἀλλ' εἰς μάτην τὸ ἀριστοτέχνημα ὑπερα- σπιζόμενον ὑπὸ τῶν γαλλι- κῶν τηλεβόλων ἔπλεεν εἰς ξένας θαλάσσας.

Ἀπερίγραπτον θαυμασμὸν ἐξήγειρε τὸ θαυμάσιον ἔρ- γον ὅθεν καὶ ἂν διῆλθε. Ἐ- ξοχαί· ἀρχαιολόγοι βλέπον- τες αὐτὸ πλῆρες ἐν ὅλῃ τῇ καλλονῇ του ἀνεφώνησαν μετ' ἐνθουσιασμοῦ ὅτι ἡ ἀ- ξία του δύναται νὰ ὑπολο- γισθῇ εἰς ἴσον χρυσὸν μὲ τὸ βάρος του. Ὁ ἐν Κωνσταν- τινουπόλει πρεσβευτὴς τῆς Γαλλίας ἐν ὀνόματι τοῦ ὁ- ποίου ἡγοράσθη προσέφερεν αὐτὸ εἰς τὸν βασιλέα τῆς Γαλλίας, ὅστις το ἐδώρησεν εἰς τὸ Μουσεῖον τοῦ Λούβρου. Ἐκεῖ δὲ μένει μέχρι σήμερον ἐν τι- μητικῇ αἰθούσῃ, ἐλκυσὼν τὸν θαυμασμὸν τῶν γενεῶν, ὑψόνον τὸ πνεῦμα εἰς τὰς ὑψηλὰς σφαῖρας τοῦ ἰδανι- κοῦ κάλλους.

Τὸ ἀριστοτέχνημα τοῦτο, κατὰ τινὰ ἐπιγραφὴν ἐπὶ μικρᾶς βάσεως τοῦ ἀγάλματος ἦτις ἀπωλέσθη, εἶνε ἔργον ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΜΗΝΙΔΟΥ κατεσκευάσθη δὲ περὶ τὴν Β' πρὸ Χριστοῦ ἑκατονταετηρίδα. Ἡ Ἀφροδίτη τῆς Μήλου δὲν εἶνε ἔργον τοῦ Πραξιτέλους, δύναται ὅμως νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀπομίμησις Ἀφροδίτης τινος ἐκ τῶν πέντε, τὰς ὁποίας εἶχε κατασκευάσῃ ὁ μέγας καλλιτέχνης.

Πρώτος ἀνάπτυξις μεγάλων ἀνδρῶν.

Πολλοὶ ἐκ τῶν μεγάλων ἀνδρῶν διεκρίθησαν διὰ τὴν πρώτον ἀνάπτυξιν τῆς ἰσχυρίας των.

Ὁ μέγας Ἰταλὸς ποιητὴς Δάντε τὸ πρῶτόν του σονέτο ἐποίησεν ἐν ἡλικίᾳ 9 ἐτῶν. — Ὁ ἐπίσης Ἰταλὸς Τάσος τοὺς πρώτους στίχους τοῦ ἐγράψε 10 ἐτῶν. — Ὁ ἰσπανὸς δραματικὸς ποιητὴς Καλδερόν ἤρχισε νὰ γράφῃ 13 ἐτῶν. — Ὁ Βίκτωρ Οὐγγῶν ἐβραβεύθη ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας τῆς Τουλούζης 14 ἐτῶν. — Ὁ μέγας ἄγγλος ποιητὴς Βύρων ἐγράφε στίχους 12 ἐτῶν. — Ὁ διάσημος μελοποιὸς Μαχερμπέρ ἐπαίξεν εἰς μουσικὰ συναυλίας ἤδη 6 ἐτῶν. — Ὁ μέγας ζωγράφος Κλαύδιος Βερνὲ ἔγνωγράφει λαμπρὰ 7 ἐτῶν. — Ὁ διάσημος ῥήτωρ τῆς Γαλλίας καὶ πολιτικὸς ἀνὴρ Μιραμπὼ ἐγράψεν ἕνα τόμον 11 ἐτῶν. — Ὁ ἔξοχος μελοποιὸς Χαϊνδελ ἐμελοποίησε μίαν μουσικὴν λειτουργίαν 13 ἐτῶν. — Ὁ μέγας Ῥαφαὴλ ἤρχισε νὰ ζωγραφίζῃ 7 ἐτῶν. — Ὁ ἔξοχος μελοποιὸς Βέμπερ παρέρστησε τὸ πρῶτόν του μελοδράμα 14 ἐτῶν. — 12 ἐτῶν ὁ Πασχάλ εἶχε λύσῃ τὰ 32 προβλήματα τοῦ Εὐκλείδους.

Αἱ δέκα ἐντολαὶ τοῦ Γέφερσον.

Ὁ Θωμᾶς Γέφερσον (1743—1826) τρίτος πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ἦτο σπουδαιότατος ἀνὴρ, αἱ δὲ δέκα ἐντολαὶ τοῦ εἶνε ἐξαιρετοὶ ὁδηγίαι διὰ τὸν βίον.

1. Μὴ ἀναβάλῃς διὰ τὴν αὐριον, διὰ τὴν δύνασαι νὰ κάμῃς σήμερον.
2. Μὴ μεταχειρίζεσαι ἄλλον εἰς πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δύνασαι νὰ κάμῃς μόνος σου.
3. Μὴ ἐξοδεύῃς τὸ χρῆμά σου πρὶν το κερδίσης.
4. Μὴ ἀγοράζῃς ποτὲ τὸ περιττὸν μετὰ τὴν ιδεάν ὅτι εἶνε τάχα εὐθηνόν.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Η ΠΡΩΤΗ. Δὲν εἶνε καθόλου ὑγιεινὸν τὸ σπῖτι μας.
Η ΔΕΥΤΕΡΑ. Διατί;
Η ΠΡΩΤΗ. Χθὲς ἔπρεσεν ὁ ἀδελφός μου ἀπὸ τὸ παρᾶθρο κ' ἔσπασε τὸ χέρι του. Ἐστᾶλη ὑπὸ τῆς Κέρης τῆς Δοξασμένης! Ἰδὲς.

ΠΑΠΠΟΥΣ. Εἰπέ μου μίαν φράσιν ἐκ τοῦ Εὐαγγελίου.
ΕΓΓΟΝΟΣ. Καὶ ἀπελθὼν ὁ Ἰούδας ἀπήγγελετο.
ΠΑΠΠΟΥΣ. Λέγε καὶ ἄλλην μίαν.
ΕΓΓΟΝΟΣ. Πορεύου καὶ σὺ καὶ ποίει ὁμοίως.
Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ ἐν Βουλγαρίᾳ Ἑλληνισμοῦ.

Ἡ μικρὰ Φοφὼ κοιμᾶται μετὰ τὴν Μαρίαν. Ἡ Μαρίαν

5. Ἡ ματαιοδοξία καὶ ἡ ἀλζονεία στοιχίζουσιν εἰς τὸν ἀνθρωπὸν περισσότερον παρὰ ἡ πείνα καὶ ἡ δίψα.

6. Μὴ μετανουῶμεν ποτὲ διότι ἐφάγομεν πολὺ ὀλίγον.

7. Τίποτε δὲν κουράζει ὅταν τὸ κάμωμεν μετὰ τὴν καρδίαν μας.

8. Πόσας λύπας μᾶς ἐπροξένησαν αἱ δυστυχίαι, τὰς ὁποίας μᾶς ἔκαμεν ἡ φαντασία μας νὰ φοβούμεθα καὶ αἱ ὁποῖαι ποτὲ δὲν μας συνέβησαν!

9. Παῖρνε πάντοτε τὰ πράγματα ἀπὸ τὴν καλὴν τῶν ὄψιν.

10. Ἄν εἴσαι δυσηρεστημένος μέτρα ἕως δέκα πρὶν ὁμιλήσης καὶ ἕως ἑκατὸν ἂν εἴσαι θυμωμένος.

Δύο ἄνθρωποι μετὰ βαρύτητα.

Οἱ πολῖται τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν εἶνε πολὺ ὑπερήφανοι διὰ τὴν κυβερνήσιν των. Δι' ὅσον ἐκτιμᾶται, καὶ δικαίως, ὅτι καμμία χώρα δὲν ἔμπορεῖ νὰ ἐπιδείξῃ ἀνθρώπους μετὰ τὴν βαρύτητα ὅσον οἱ ἄρχοντες τῆς.

Καὶ πράγματι ὁ πρόεδρος τῆς δημοκρατίας Κλέβελαντ, ὁ ὑπουργὸς τῶν τηλεγράφων καὶ ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν ζυγίζουσιν οἱ τρεῖς των μαζί περισσότερον ἀπὸ χιλίας λίτρας.

Δὲν ἔχουν δίκαιον νὰ ὑπερηφανεύωνται οἱ Ἀμερικανοί;

Τὸ πῖθημα ἐνὸς φιλαρχαίου.

Εἷς φίλος τῶν ἀρχαιοτήτων, εἶδε μίαν ἡμέραν τὴν χρονολογίαν 1081 χαραγμένην ἐπὶ πέτρᾳ εὐρισκομένης ὑπεράνω τῆς θύρας ἐνὸς σταύλου· ἐπλήρωσε λοιπὸν ἀρκετὰ εἰς τὸν ἰδιοκτήτην τοῦ σταύλου ὅστις τὴν παρεχώρησεν εἰς αὐτόν.

Μετὰ τινὰς ἡμέρας ὁ χωρικὸς ἔφερε τὴν πέτραν εἰς τὸν φιλάρχιον.

— Τί; εἶπεν οὗτος, αὕτη δὲν εἶνε ἡ πέτρα ποῦ ἀγόρασκα. Αὕτη ἔχει ἡμερομηνίαν 1801. Δὲν τὴν θέλω!

— Νὰ με συμπαθῇς, εἶπεν ὁ χωρικὸς, εἶνε ἡ ἴδια. Μονάχα ὁ κτίστης τὴν εἶνε βάλῃ ἀνάποδα. Κάμε καὶ τοῦ λόγου σου τὸ ἴδιο.

Ἄφ' οὗ ἐξύπνησε τὸ πρῶτ' λέγει εἰς τὴν μαμμάν της ὅτι εἶδεν ἕνα ὄνειρον.

Ἡ Φοφὼ, ἡ ὁποία ἦτο παρούσα ἐκεῖ λέγει:

— Ἄ! μπᾶ! δὲν το εἶδε αὐτὸ τὸ ὄνειρον· ἐγὼ κοιμῶμαι μόνον μαζί της καὶ δὲν εἶδα τίποτε.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Φιλαδέλφου Ἑλληνισμοῦ.

Μικρὰ τις κόρη ἤθελε νὰ θωπεύσῃ ἐν κυνάριον.

Ἄλλ' ὁ κύριος αὐτοῦ λέγει εἰς τὴν μικρὰν:

— Θὰ σε δαγκάσῃ, διότι δὲν σε γνωρίζει.

— Τότε λοιπὸν ᾗττε του πῶς με λέν' Ἑλένη.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Μεγαθύμου Κεφαλήθους

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ,"

Τὰς ἐλλείψεις σου νὰ σου συγχωρήσω, ἀγαπητή μου Χρυσάλλει; Ποίας ἐλλείψεις; Τὸ γραμματάκι ποῦ μου ἔστειλες εἶνε κομψὸ καὶ χαριτωμένο· ἡ μὴν σου ἔλλειψις ἕως τῶρα ἦτο ὅτι εἶπες ἀπὸ τὴν ἀλληλογραφίαν μου· τῶρα λοιπὸν ἴσα ἴσα που διορθώθῃ αὕτη ἡ ἔλλειψις ὁμοίως περὶ ἐλλείψεων; Γράφε μου τακτικά, σὲ παρακαλῶ.

Με πολλὴν εὐχαρίστησιν ἀνέγνωσα τὴν ἐπιστολὴν σου, Βλαδὶμπερ Μονομάχε· πολλῶν ἐπαίνων εἶνε ἄξιος ὁ ἐξαίρετος γυμνασιάρχης σας κ. Δουκάκης διὰ τὰς ἐκδρομὰς τὰς ὁποίας σὺς κάμνεις· αἱ τοιαῦται ἐκδρομαὶ ὄχι μόνον τοὺς μῦς διανοοῦν, τοὺς πνεύμονας ἐνισχύουσιν, τὸ αἷμα ζωογονοῦν, ἀλλ' ἀναπτύσσουσιν καὶ τὴν παρατηρητικότητά, φέρουσιν τὰ παιδία εἰς περισσότεραν συνάφειαν πρὸς τὴν φύσιν, μορφώνουσιν τὸ καλαισθητικὸν συναίσθημα, τὴν ἰκανότητα τοῦ ἐκτιμᾶν τὰς καλλογὰς τῆς φύσεως, προσεῖδε δὲ εὐρύθουν τὸν κύκλον τῶν παραστάσεων, τῶν διὰ τῆς πείρας ἀποκτωμένων ἰδεῶν, ἐπὶ τῶν ὁποίων πρέπει νὰ στηρίζεται ἡ διδασκαλία. Ὡς, τοὺς Γερμανοπαῖδας μίαν φοράν νὰ ἰδῇς τί ἐκδρομὰς κάμνουν μετὰ τὰς διδασκαλίας των! καὶ μόνον ἐκδρομὰς; ταξείδια ὁλόκληρα διαρκούντα ἐνίοτε καὶ μέχρι δέκα ἡμερῶν· ἐπισκέπτονται ὀνομαστάς τοποθεσίας διὰ νὰ ἐνοήσουν ἀκριβῶς τὰ ἱστορικὰ γεγονότα· τὰ ὁποῖα διεδραματίσθησαν εἰς αὐτάς, ἐπισκέπτονται βιομηχανικὰς πόλεις διὰ νὰ ἐνοήσουν τὸν ὀργανισμὸν τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς, ἐπισκέπτονται μεσαιωνικὰ μέγαλα ἢ ἐκκλησίας διὰ νὰ ἴδουν διὰ τῶν ὀφθαλμῶν των τοὺς διάφορους ἀρχιτεκτονικοὺς ρυθμούς, — διότι καὶ καλλιτεχνικὰς γνώσεις ἀποκοτῶν οἱ Γερμανοπαῖδες. Ἀλλὰ φεῦ! ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες εἴμεθα ὀπίσω ἀκόμη τόσοι! Μία τῶν ὀλίγων παρ' ἡμῖν ἐξαίρεσεων εἶνε ὁ γυμνασιάρχης σας, διὰ τοῦτο ἂς δεγθῇ καὶ τὰ συγχαρητήρια τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ.

Δεκτὸν τὸ ψευδώνυμόν σου, Πορθμὲ τοῦ Εὐρίπου. Ἐπίσης καὶ τὸ ἰδικόν σου, Δελαβάρη Ὀγκο. Γράφετε δὲ, εὐλογημένα παιδιὰ, καὶ δύο λέξεις!

Καὶ σὺ Εὐδοκίε Πλάταρε μόνον περὶ πνευματικῶν ἀσκήσεων μοῦ γράφεις; δὲν εὐρίσκες τίποτε ἄλλο νὰ μου εἴπῃς; Θέσσε λοιπὸν εἰς ἐνέργειαν τὸν ἐγκέφαλόν σου νὰ γράψῃς κατὰ... Δὲν ἐνόησας ἀκόμη ὅτι ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ, κοντὰ εἰς τὰ ἄλλα, ἐννοεῖ νὰ σας διδῇ ἀφορμὴν νὰ μάθετε καὶ νὰ γράφετε καὶ νὰ σκέπτεσθε;

Λέγεται ὅτι εἰς μίαν ἐκ τῶν Κυκλάδων τὸν ἐκθρονισμὸν τοῦ Ὁθωνος οἱ κάτοικοι τῆς ἑμαθὸν μῆνας ὁλοκληροῦς βραδύοντες, διότι ἐνεκα τῶν ἀτελῶν μέσων τῆς συγκοινωνίας δὲν ἤθουν ἔλθαι νὰ πάρουν εἰδήσεις. Κάτι τέτοιον συμβαίνει, παιδιὰ μου Φιλδόφε Ἑλληνα, καὶ τῶρα με σέ φαίνεται ὅτι ἡ μεταξὺ ἐμοῦ καὶ σοῦ συγκοινωνία ὁμοιάζει μετὰ τῆς νήσου ἐκείνης, ἀφ' οὗ ἀκόμη δὲν ἔμαθες πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἔγινε πλεον γνωστὸν εἰς ὅλους ὅτι **λύσεις καὶ πνευματικαὶ ἀσκήσεις γράφονται εἰς ἰδιαιτέρον φύλλον χάρτου.**

Ἐπῆρες φωτιὰ λοιπὸν, Ἑλληνίς τῆς Ῥοδόπης; στέλλε, στέλλε ἀπὸ ὅλα· ἀλλὰ ἡ ἐπιστολή σου διατὶ τόσοι ὀμιλόλογοι; Ἡ ἀναπνοή σου δὲν σου πιάνεται γρήγορα ὅταν ὁμιλῇς; πῶς σου πιάνεται λοιπὸν τόσοι ὅταν γράφῃς; ἐλαχίστα διὰ μίαν, καλὴ μου φίλη;

Ποῖς ἐξυρεῖ ἂν δὲν γίνῃ καὶ αὐτὸ μίαν ἡμέραν, Μεγαθύμμε Κεφαλήν; ὡς πρὸς τὴν πνευματικὴν ἀσκήσιν ἐννοεῖται ὅτι τὴν ἔστειλε καὶ ὁ Μικουλίτης.

Μάλιστα, Ἰσθμὲ τοῦ Σονέζ, γίνεσαι δεκτὸς εἰς ὅλους τοὺς διαγωνισμούς, ἐμπρὸς λοιπὸν, τὸ στάδιον εἶνε ἀνοικτόν!

Καὶ αὕτη σου ἡ ἐπιστολή μοῦ ἤρετε πολὺ, Ἐαρινὴ Πρωτά.

Μὴν ἀπογοητεύεσαι δὲ τόσοι γρήγορα, Καρποφύλι τοῦ Διάκου. Ἐν γένει ἐγὼ θέλω τοὺς φίλους μου ὄχι τόσοι ἀμειλίχτους πρὸς τὰ λάθη τῶν ἄλλων. Ἀλλοίμονον ἂν διὰ τὸ παρὰ μικρὸν πρᾶγμα πρέπει νὰ κηρύττωμεν τὴν ἐναρεθὴν τῶν ἐχθροπραξιῶν πρὸς τὸν ἕνα καὶ πρὸς τὸν ἄλλον! Τὸ μεγα-

λύτερον προσὸν ἐνὸς ἀνθρώπου εἶνε ἡ ἀγαθότης καὶ ἡ ἐπιείκεια.

Ὅσοι δὲν ἀγωνίζονται δὲν στεφανοῦνται. Ἐχεις δίκαιον λοιπὸν ν' ἀγωνίζεσαι μετὰ τόσοι ζήλον, Ἀερόμπετ Τψηλάντα, ὁ καλλίτερος τρόπος πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ βραβείου εἶνε αὗτος.

Ὁ ἐνθουσιασμός σου διὰ τὴν ὥραιαν Σμύρνην, Κόρη τοῦ Γαλατοῦ, μετεδόθη καὶ εἰς ἐμὲ καὶ ἦλθα εἰς τὴν ἐξοχὸν προκυαλίαν μετὰ τὰ ηλεκτρικὰ φῶτα καὶ εἰς τὸν θαυμάσιον λιμένα μετὰ τὰ εἴκοσι θωρηκτὰ τοῦ γαλλικοῦ στόλου, ἦλθα, ἀλλὰ διὰ τῆς φαντασίας μόνον δυστυχῶς. Ὡς, πῶς σε ζηλεύω!

Τῶρα λοιπὸν ποῦ ἀνέρρωσες, Δρόσε τῆς Πρωτίας, γράφε μου τακτικώτερα.

Με πολλὴν, πολλὴν εὐχαρίστησιν θὰ γίνῃς δεκτὸς εἰς τοὺς διαγωνισμούς, φίλε μου Κλεισθένει Γ. Φιλάρετε. Εἴσαι πράγματι ἀρχαῖος φίλος καὶ ἂν σὺ τυχὼν τὸ ἐλθισμένους ἡ μικρά σου φουστανέλλα εἴμπορεῖ νὰ μᾶς τὸ ἐνθυμήσῃ.

Ναί, Δουλίη Ἑλλάς, νὰ μου στείλῃς τ' ἀποσπάσματα περὶ ὧν μοῦ γράφεις· ὅσα μοῦ γράφεις, ὄχι μόνον δὲν ὀλιγοστεύουν τὴν περὶ σοῦ ιδεάν μου, ἀλλὰ τὴν αὐξάνουν· ἐργάζου λοιπὸν καὶ θὰ εὕρῃς εἰς ἐμὲ τὸν ὁδηγὸν τὸν ὁποῖον χρειάζεσαι. Ἀλλ' ἀφ' οὗ ἔμαθες τόσα ἄλλα πράγματα μόνῃ σου, πρέπει νὰ μάθῃς καὶ μίαν ξένην γλῶσσαν· ἀρχίσε δὲ ἀπὸ τὰ Γαλλικά· ἡ ἰδική μας φιλολογία εἶνε τόσοι μικρὰ ὥστε ὁ εἰς αὐτὴν περιοριζόμενος ὁμοιάζει μετὰ ἀνθρωπὸν ποῦ δὲν εὕρῃς ἀπὸ τὸ χωριὸ τοῦ. Αἱ μεταφράσεις ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ δὲν ἀποδίδουν τὴν ἀξίαν καὶ τὰς ἀποχρώσεις τοῦ πρωτοτύπου, πολλὰ δὲ ἔργα δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ μεταφρασθῶν εἰς τὴν γλῶσσάν μας, ὡς μὴ εὐρίσκοντα ἀγοραστάς, ὁποῖον παραδείγματός χάριν συγγραμμά τι περὶ ὕψους. Διὰ μίαν ξένην γλῶσσαν νεοὶ ὀρίζονται ὁ ἀνοιχθῶν ἐμπρός σου.

Ἀπορῶ διὰ τὴν βραδύτητα, περὶ τῆς ὁποίας μοι γράφεις Πηλεῦ, τὸ φύλλον στέλλεται ἀπ' ἐδῶ τακτικά.

Περιέργεια ἀπὸ περιέργειαν διαφέρει, Ἀργεῖα Τελέσιλα· αὕτη περὶ τῆς ὁποίας μοῦ ὁμοίως δὲν εἶνε κακὴ περιέργεια, διότι εἶνε τὸ **ζητητικὸν διάφορον**, ἡ συγκέντρωσις τῆς προσοχῆς μας, ἡ ἀνυπομονήσι περὶ τοῦ συμβησομένου περὶ τῶν ὁποίων ὁμιλεῖ τὸσον ὥρα καὶ ὁ Ἀριστοτέλης εἰς τὴν **Ποιητικὴν** του. Βεβαίως τῶρα ποῦ ἀρχίζουν αἱ προπαρασκευαὶ διὰ τὰς ἐξετάσεις πρέπει νὰ ἐργασθῇς μετὰ ὅλας σου τὰς δυνάμεις διὰ νὰ εὐδοχήσῃς. Συλλογίσου τὴν ἑκπρασίν τῆς χαρᾶς ἐπὶ τῆς μορφῆς τῶν καλῶν σου γονέων ὅταν σὲ ἴδωσιν ὅπως σ' ἐπιθυμοῦν, συλλογίσου πόσον ὥρα ὀνειράται θὰ εἶνε καὶ διὰ σέ αἱ διακοπαὶ μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ καθήκοντος, — ἀληθὲς καὶ πραγματικὴ ἀνάπαυσις καθ' ἣν θὰ εἴσαι εὐχαριστημένη ἐξ ὅλων καὶ ἐκ τοῦ ἰδίου ἑαυτοῦ σου.

Καὶ λύσεις στέλλε καὶ πνευματικὰς ἀσκήσεις καὶ ἀπὸ ὅλα, Δροσερὰ Πρωτά· δὲν πειράζει δὲ ἂν μερικαὶ ἐξ αὐτῶν δὲν εἶνε ὀρθαί. Ἐγὼ ὅμως ἡξέυρεις κρατῶ πάντοτε τὰς ὀρθὰς. Στέλλε σὺ διὰ νὰ ἐκασκήσῃς.

Ἡ ἐμπνευσις τοῦ ποιήματος σου, Προμηθεῦ Δεσμῶτα εἶνε καλὴ, ἀλλ' ἡ στιχογραφία ὄχι καλὴ· ἡ ὁμοιοκαταληξία πολὺ πιωχὴ· ἀναγίνωσκε ποιητὰς ὡς τὸν Ζαλοκώστα, Βαλαωρίτην, Παράσχον κτλ. διὰ νὰ μορφώσῃς τὴν καλαισθησίαν σου. Ἐν γένει δὲ γράψε μοῦ ποιοὺς συγγραφεῖς ἡ ποιητὰς ἔχεις ἀναγνώσῃς ἕως τῶρα.

Πολὺ καλὰ, λοιπὸν Βόσπορε, περιμένω τὴν περιγραφὴν, ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα. Κῦτταξ! Ὁ λόγος μας ἦλθε!

Εὐχαρίστω πολὺ διὰ τὴν ὁγάπην ποῦ μοῦ ἔχετε ὅλοι σας Ἀετοῦ τῆς Αὐγῆς. Ἀλλὰ μὴ λυπεῖσαι ἂν δὲν δημοσιεύωνται πάντοτε πνευματικὰ ἀσκήσεις σου. Εἶνε τόσοι πολλοὶ οἱ φίλοι ποῦ μοῦ στέλλουν τοιαύτας! συλλογίσου δὲ ὅτι εἶμι ἐγὼν τὰ ἴδια δικαιοῦματα, μικρὰ μοῦ φίλη.

Ὁ Μικουλίτης, ἡ περιγραφή σου διὰ τὴν ἀρρώστειά τῆς **Λέστιν** σου εἶνε λαμπρά· γράφε λοιπὸν συχνότερα, καί μένε, ἀφ' οὗ ἡ πέννα σου ἔχει τόσοι χάριν!

τόσον, ὥστε ἂν δὲν ἐτυχαίνατε σεῖς ἐκεῖ θὰ ἐπνιγόμεθα ἀφεύκτως... Δέν μου λές, εἶνε πολὺς καιρός που ταξιδεύεις ;

— Ἐγὼ ; ἀπὸ τὸν καιρὸ που γεννήθηκα σχεδόν. Ἀπὸ μικρὸς ἀκολουθοῦσα τὸν πατέρα μου, ποὺ ἦτον κ' ἐκεῖνος θαλασσινός.»

Ἐνθαρρυνθεῖς δὲ ἀπὸ τὴν εὐμενῇ αὐτὴν συνομιλίαν, ὁ Κῶδικ ἐδειξε τὰς σαπέκας του καὶ ἠρώτησε.

«Μπορεῖτε νὰ μου πῆτε, κύριοι, τ' εἶν' αὐτὰ τὰ πράγματα ; Ἐνας ἐντόπιος μοῦ τα ἔδωκε πρὸ ὀλίγου, ἀλλὰ δὲν ξέρω σὲ τί μποροῦν νὰ μου χρησιμεύσουν.»

«Εἶνε νομίσματα, παιδί μου, σαπέκαι» ἀπήντησεν ὁ κ. Κλοακέν. «Ὅλο αὐτὸ τὸ κομπολόγι δὲν κάμνει περισσότερο ἀπὸ ἓνα φράγκο. Ὡστε βλέπεις, ὁ Ἀνναμίτης σου δὲν σου ἐχάρισε μεγάλα πράγματα... Ἐλα πάμε καλὴν ἐντάμωσιν εἰς τὸ ἀτμύπλοιο, παιδί μου.

— Χαίρετε, κύριε» ἀπήντησεν ὁ Κῶδικ, σφίγγων ἐγκαρδίως τὴν χεῖρα, τὴν ὁποίαν τῷ ἔτεινον οἱ δύο νέοι.

Ἡσθάνθη πρὸς αὐτοὺς καὶ πρὸς τὸν κ. Κλοακέν συμπάθειαν αἰφνίδιον, ὁρμητικὴν, σχεδὸν παράφορον, ἐκ τῆς συμπαθείας ἐκείνης ἡ ὁποία μᾶς συνδέει πρὸς τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους τοὺς ὁποίους ἔχομεν ἡδὴ υποχρεώση. Ἦθελε νὰ τοὺς συνοδεύσῃ, νὰ μείνῃ μαζί των. Ἀλλὰ δὲν ἐτόλμησε καὶ ἠρέσθη νὰ τοὺς παρακολουθήσῃ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν ἐν ᾧ ἐξηφανίζοντο μετὰ τοῦ πλήθους.

Ἦτο ἀκόμη βυθισμένος εἰς τὴν οἶονεῖ ἐκείνην ἐκστασιν, ὅταν ἡ ἰδία χεὶρ ἡ ὁποία πρὸ ἐνὸς τετάρτου ἦτο ἀποτεθειμένη ἐπὶ τοῦ ὤμου του, τὸν ἤγγισε καὶ πάλιν, καὶ διὰ δευτέραν φοράν μεταστραφεὶς εὐρέθη ἐνώπιον τοῦ μυστηριώδους ἀνναμίτου. Πόθεν ἤρχετο ; Ποῦ εἶχε κρυφθῇ ἐν τῷ μετὰξῷ ; Ὁ Κῶδικ δὲν ἤξευρεν. Ἀφεύκτως ὁμοῦς ὁ ξένος εἶχεν ἴδῃ τὴν συνάντησιν, τὴν ὁποίαν ἔκαμε πρὸ μικροῦ, διότι ἡ πρώτη του ἐρώτησις ἦτο :

«Τοὺς γνωρίζεις αὐτοὺς ;»

Καὶ ἐδείκνυε διὰ τοῦ δακτύλου τὴν διεύθυνσιν, πρὸς τὴν ὁποίαν εἶχον ἐξαφανισθῇ ὁ κ. Κλοακέν, ὁ Παῦλος καὶ ὁ Χάνδος.

«Ὅχι, δίδλου» ἀπήντησε μηχανικῶς ὁ Κῶδικ, μὴ ἔχων τὴν δύναμιν ν' ἀντιστῇ εἰς τὴν μαγγανείαν, τὴν ὁποίαν ἐξήσκουν ἐπ' αὐτοῦ τὰ δίοπτρα τοῦ ξένου, τὰ ὁποῖα τὸν παρετήρουν ἐταστικῶς.

«Τί σου ἔλεγον λοιπόν ;

— Μ' ἠρώτησαν ἂν εἶμαι ἀπὸ τὴν Βρετάνην, καθὼς αὐτοί» ἐξηκολούθησεν ἀπλοῖκῶς ὁ νεαρὸς ναύτης. «Ἀπόψε ἐπιβιβάζονται εἰς τὴν Ἡ ρ α ν. θὰ ταξιδεύσουν μαζί μας. Καὶ γι' αὐτὸ φαίνεται μοῦ μίλησαν.»

Ὁ ξένος ἔδραξε τὸν βραχίονα τοῦ Κῶδικ καὶ τὸν ἔσφιγγεν ἰσχυρῶς. Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ ἐξέπεμπον φλόγας διὰ τῶν κυανῶν ὑαλίων.

«Οἱ ἄνθρωποι αὗτοι» ἐπανέλαβεν «ἐπιβιβάζονται μαζί σας ἀπόψε καὶ ἀναχωροῦν αὔριο ;»

Ὁ Κῶδικ ἔκαμε κίνημα ἐπιβεβαιωτικόν.

«Μὰ δὲν μου εἶπες σὺ ὁ ἴδιος πρὸ ὀλίγου ὅτι τὸ πλοῖόν σας δὲν πέρνει ἐπιβάτας ;» ἠρώτησε λυσσάλεος ὁ ἀνναμίτης, ἐν ᾧ ἐσύριζον αἱ λέξεις διὰ τῶν ὀδόντων του καὶ λευκὸς ἀφρὸς ἀνεφαίνετο εἰς τὰς ἄκρας τῶν χειλέων του.

«Ἔτσι ἐνόμизα» ἀπήντησεν ὁ Κῶδικ ἀνυπομονῶν. «Ἄλλ' αὐτοὶ ἔχουν ἰδιαιτέραν ἄδειαν... Ἀλλὰ γιὰ νὰ σου πῶ... Μὴ με σφίγγῃς ἔτσι, γιατί...»

Ὁ ξένος δὲν ἔδωκε καμμίαν προσοχὴν εἰς τὴν ἀπειλήν. Ἐφαίνετο ἀπερροφημένος ὑπὸ τῶν σκέψεων του καὶ εἶχε τὰ ὄμματα προσηλωμένα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ὥστε ζητῶν τὴν λύσιν δυσκόλου προβλήματος.

«Γιὰ νὰ σου πῶ... μου δίνεις νὰ φορέσω τὰ ρούχά σου καὶ σὺ νὰ φορέσῃς τὰ δικά μου ;» ἠρώτησεν ἐξαίφνης τὸν ναύτην, ἀνεγείρων τὴν κεφαλὴν. «Ἐγὼ θὰ σου δώσω χρήματα πολλά...»

Ὁ Κῶδικ ἤρχισε νὰ γελᾷ.

«Ὡραῖα ὑποδοχὴ θὰ μου κάμουν' εἰς τὸ πλοῖο, νὰ γυρίσω ντυμένος ἀνναμίτικα. Θέλεις νὰ με βάλουν' εἰς τὰ σίδερα γιὰ δύο μῆνες καὶ παραπάνω ;

— Αἶ, καλὰ! καὶ δὲν μένεις ἐδῶ ; Εἶνε ἀνάγκη νὰ φύγῃς ;

— Τί λές ; Νὰ λιποτακτῇσω, ἐγὼ ὁ Κῶδικ !» ἀνέκραξεν ὁ νεαρὸς ναύτης, μὴ γελῶν αὐτὴν τὴν φοράν. «Τὸ ξεύρεις, ἄνθρωπέ μου, ποῦ ἄρχισες νὰ με παρασκοτίζῃς μὲ τὰς ἐρωτήσεις σου, τὰς συμβουλὰς σου καὶ τὰς προτάσεις σου; Πάρε, ἀδελφέ, τὰ λεπτὰ σου καὶ ἀφῆσέ με ἡσυχῇ !»

Καὶ μὲ κίνημα ἀποστροφῆς ἐτραβήχθη, ἀπληθευρώθη, ἔρριπεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ ξένου τὰς σαπέκας καὶ ἀπεμακρύνθη πρὸς τὴν ἀποβάθραν.

Μείνας μόνος ὁ Ἀνναμίτης, ἐφάνη πρὸς στιγμὴν βυθισθεὶς εἰς σκέψεις. Ἀλλὰ μετὰ μικρὸν συνήλθε καὶ ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του, διευθυνθεὶς πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς πόλεως.

Τὴν ἐβδόμην ἑσπερινὴν ὁ πλοίαρχος Μανκαρὺ ἔστειλε κατὰ τὴν ὑπόσχασίν του μίαν λέμβον καὶ παρέλαβε τὸν κ. Κλοακέν καὶ τοὺς φίλους του. Αἱ ἀποσκευαὶ των εἶχον μετακομισθῇ ἐγκαίρως. Οἱ δὲ αὐτοὺς προωρισμένοι κοιτωνίσκοι εὐρίσκοντο εἰς τὸ ὅπισθεν μέρος τῆς φρεγάδος, ἐν αὐτῇ τῇ αἰθούσῃ τοῦ πλοίαρχου, ὁ δὲ Κάζης ἔτυχε τῆς ἐξαιρετικῆς ἀδείας νὰ κοιμηθῇ κατὰ τὴν συνήθειάν του πλησίον τῆς κλίνης τοῦ Χάνδου.

Ὁ κ. Μανκαρὺ τοὺς ἐδέχθη ἐπὶ τοῦ πλοίου, ἐν μεγάλῃ στολῇ, ἐτοιμὸς διὰ τὸ γεῦμα τοῦ διοικητοῦ εἰς τὸ ὁποῖον ἐπρόκειτο νὰ ὑπάγῃ, καὶ διὰ τοῦτο εἶχεν ὀρίσῃ αὐτὴν τὴν ὥραν εἰς τὸν κ. Κλοακέν.

«Τέλος πάντων, ἀναπνέω !» ἀνέκραξεν ἡ κυρία Ὁμολοᾶ, θέτουσα τὸν πόδα ἐπὶ τῆς γεφύρας τοῦ γαλλικοῦ πλοίου. Δὲν εἶχα ἡσυχίαν ὅσῳ ἤμουν εἰς τὴν ξηράν.

Καὶ πάραυτα, ἀναλαμβάνουσα τὴν βρεττανικὴν αὐτῆς ἀπάθειαν, ἐπεσκόπησε γύρω διὰ τῶν διοπτρῶν τῆς. Πρέπει δὲ νὰ ἔμεινε πολὺ εὐχαριστημένη ἐκ τῆς ἐπισκοπήσεως ταύτης, διότι ἐξέφρασε ζωηρότατα τὴν εὐαρέσκειάν της πρὸς τὸν πλοίαρχον.

«Νομίζε κανεῖς πως βρίσκεται σὲ πλοῖο ἀγγλικὸ. Ποτὲ δὲν το ἐπερίμενα τέτοιο πρᾶγμα. Ὡραῖα, λαμπρά ! Εὐγε, Γάλλοι !

— Μᾶς πέρνατε λοιπὸν γιὰ ἀγρίους ;

— Ἀγρίους ; Ὅχι, δὲν ἤθελα νὰ πῶ αὐτό. Ἀλλ' ὁπωσδήποτε ὀφείλετε, κύριε πλοίαρχε, νὰ ὁμολογήτετε ὅτι μετὰξὺ Ἀγγλίας καὶ Ὀλων τῶν ἄλλων ἔθνων ὑπάρχει κάποια διαφορά.

— Ναί, ἡ Ἀγγλία εἶνε κάπως ὀλιγώτερον πολιτισμένη παρὰ ἡ ἡπειρωτικὴ Εὐρώπη.»

Καὶ ὁ πλοίαρχος ἤρχισε τὸ κατηγορητήριόν του δριμύ κατὰ τῆς Ἀγγλίας. «Ὅταν δὲ ἡ κ. Ὁμολοᾶ, ἡτοιμάσθη ἐκπληκτος νὰ παντῇ καὶ νὰ οἰκίσῃ μεγάλην συζήτησιν, ὁ κ. Μανκαρὺ τῇ ἐζήτησε συγγνωμὴν λέγων ὅτι ἦτο ἡ ὥρα τοῦ γεύματος καὶ ἐδιόχετο... Αὔριον, θὰ ἐσυζήτουν, αὔριον, ἂν ἤθελε.

Κατὰ τὴν ὁγδόην ὥραν ἤρχισεν ἡ ἐπιβίβασις τῶν στρατευμάτων. Μεγάλαι φορτηγίδες συρόμεναι ὑπὸ ἀτμικάτων τοὺς ἔφερον εἰς τὸ πλοῖον κατὰ ἐκαστοῦ. Τὸ δὲ μεσονύκτιον ἐπεβιβάσθη τὸ ἐπιτελεῖον τῆς Ἡ ρ α ς καὶ οἱ λοιποὶ ἀξιωματικοί, ἀρ' αὐ ἐγευματίσαν παρὰ τῷ διοικητῇ.

Ἦτο ἡ δευτέρα μετὰ τὸ μεσονύκτιον καὶ ὅλοι ἐν τῷ πλοίῳ ἐκοιμῶντο, ὅτε εἰς σκοπὸς παρετήρησε λέμβον πλησιάζουσαν καὶ το ἀνήγγειλεν εἰς τὸν ἀξιωματικόν.

«Αἶ... ἀπὸ τὴ βάρκα... Τί θέλετε ;» ἐφώταξεν οὗτος ἀπὸ τοῦ ἐξώστου.

«Βάρκα τοῦ τελωνείου... Φέρον μ' ἓναν ἄνθρωπον ποὺ τὸν ἡύραμε ἐκεῖ κάτω γυμνὸν καὶ μεθυμένον. Κοιμοῦνταν' εἰς τὸ δρόμο, ἀπ' ἐξω ἀπὸ ἓνα σπῆτι τῆς προκυμᾶις. Ἀπὸ τὰ στίγματα που ἔχει, φαίνεται νὰ εἶνε ναύτης τῆς Ἡ ρ α ς.»

Ὁ ἀξιωματικὸς ἐσύριξε.

«Κατεβᾶστε τὴ σκάλα. Πηγαίνετε νὰ ἰδῇτε.»

Μετὰ τρία λεπτὰ ἡ διαταγὴ εἶχεν ἐκτελεσθῇ καὶ δύο ναῦται ἔκυπτον ἐν τῇ λέμβῳ ἐπὶ ὄγκου

τινὸς ἄδρανους, σκεπασμένου μὲ μίαν κουβέρταν. «Ὁ Κομπεροῦσσος εἶνε!» εἶπον καὶ οἱ δύο, ἀποκαλύπτοντες τὸ πρόσωπον τοῦ μεθυμένου.

«Ἐπάνω !» διέταξεν ὁ ἀξιωματικὸς.

Οἱ ναῦται τὸν ἐπῆραν εἰς τὰ χεῖρα, τὸν ἀνέβιβασαν καὶ τὸν ἀπέθεσαν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος.

«Εἰς τὰ σίδερα !» διέταξεν ὁ ἀξιωματικὸς.

Ἡ διαταγὴ ἐξετελέσθη αὐτοστιγμῇ.

Καὶ ὁ τελευταῖος καθυστερήσας εὐρίσκετο ἡδὴ ἐπὶ τοῦ πλοίου καὶ ἡ Ἡ ρ α ἡδύνατο ν' ἀποπλεύσῃ. Ἀπέπλευσε δὲ τῷ ὄντι περὶ τὴν τετάρτην πρωΐνῃν, μόλις ἤλθεν ὁ πρωεὺς καὶ πρὶν ἐξυπνήσουν ἀκόμη οἱ ἐπιβάται. Ἡ φρεγάς διέπλευσε ταχέα τὸν ποταμὸν, ἀφῆκε δ' ὀπίσω της ἐντὸς τῆς πρωΐνης οὐκίχλης τὰς οἰκίας τῆς Σαίγκον.

Ἐμελλεν ἡδὴ νὰ κάμψῃ τὸ ἀκρωτήριον τοῦ Ἀγίου Ἰακώβου καὶ ὁ πρωεὺς, ριφθεὶς εἰς τὸ ἐλαφρόν του ἀκάτιον, τὸ ρυμουλκῆθῃ ἕως ἐκεῖ ὑπὸ τῆς Ἡ ρ α ς, ἡτοιμάζετο ν' ἀπάρῃ πρὸς τὴν ξηράν, ὅταν ναῦται τινες ἐκ τῆς νυκτοφυλακῆς ἀνεῦρον ἐντὸς καδίσκου παρὰ τὴν πύραν, ὀλόκληρον ναυτικὴν ἐνδυμασίαν, τὴν ὁποίαν παρουσίασαν εἰς τὸν ἀξιωματικόν των.

Ἐρεῦνης γενομένης ἀνεκαλύφθη, ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ μητρώου, ὅτι τὰ ἐνδύματα ἐκείνα ἀνήκουν εἰς τὸν Κομπεροῦσσον, ὁ ὁποῖος ἐξηκολούθει νὰ στενάζῃ εἰς τὰ σίδερα, εἰς τὸ βάθος τοῦ πλοίου καὶ ὁ ὁποῖος ἀκόμη δὲν εἶχε συγκεντρώσῃ τὰς ιδέας του ὥστε νὰ εἰμπορῇ νὰ δώσῃ ἐξηγήσιν οἱανδήποτε τοῦ μυστηριώδους καὶ παραδόξου τούτου φαινομένου.

Καὶ οἱ μὲν ναῦται ἔκαμνον πολλὰς καὶ ποικίλας εἰκασίας. Ἀλλ' ὅ,τι ἐνεθυμεῖτο ὁ Κομπεροῦσσος ἦτον ὅτι εἶχε πῆλ οἶνον βορδῶ, μαδέραν, σαμπάνιαν, μπύραν ἀγγλικὴν, ρακὴν γαλλικὴν, οὔισκον, ρούμιον, γῆιν καὶ ὅλα τὰ ποτὰ τοῦ κόσμου ἐν συγκτροφίᾳ ἐνὸς Ἀνναμίτου πολὺ εὐγενοῦς, τὸν ὁποῖον ἐγνώρισεν εἰς ἐν καπηλεῖον τῆς Σαίγκον. Δὲν ἡδύνατο ὁμοῦς νὰ ἐξηγήσῃ διόλου, πῶς εὐρέθη μὲ τὸ ὑποκάμισον νὰ κοιμᾶται ἔξω εἰς τὸν δρόμον. Πολὺ πιθανὸν νὰ ἐπωφεληθήσαν τῆς μέθης του καὶ νὰ τὸν ἀπεγύμνωσαν τίποτε λωποδύται κινέζοι ἢ μαλαῖοι, οἱ ὁποῖοι ὑπάρχουν πολυάριθμοι εἰς ὅλους τοὺς ναυτικούς σταθμούς τῆς Ἀσίας.

Ἀλλ' ὅ,τι τῷ ἐφαίνετο ἐντελῶς ἀνεξήγητον ἦτο πῶς τὰ ἐνδύματά του εὐρέθησαν πάλιν ἐπὶ τοῦ πλοίου. Τὸ πρόβλημα ἦτο ἄλυτον εἰς ὅλην του δὲ τὴν ζωὴν ὁ Κομπεροῦσσος τὸ ἐνεθυμεῖτο καὶ ἦτο μελαγχολικὸς καὶ ἀπαρηγόρητος διὰ τὸ μυστήριον.

«Βρὲ ἀδελφέ» ἔλεγε συχνὰ πρὸς τὸν ναύτην Βαρβεδέτην, «ἂν μοῦ τα πῆραν ἐκεῖνα τὰ διαδο-

λόρρουχα διὰ νὰ μού τα ξαναδώσουν, γιατί νά μου τα πάρουν !»

Εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην ὁ Βαρβεδέτης ἀπῆντα δι' ἀνυψώσεως τῶν ὤμων φιλοσοφικῆς, ἡ ὁποία ἐσήμαινε πλήρη ἄγνοιαν τοῦ μυστηρίου.

Ἄλλ' ἴσως θὰ το ἐπεξηγήει ἀπλούστατα καὶ εὐκολώτατα ἐὰν παρευρίσκειτο εἰς μίαν συνδιάλεξιν, ἡ ὁποία ἐγένετο ἐπὶ τῆς «Η ρ α ς τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας. Πρὸ τριῶν ἡδὴ ὥρων δὲν ἐφαίνετο ἀπὸ τοῦ πλίου ἡ ἀκτὴ τῆς Κογχικίνας. Ὁ ἀξιωματικὸς τῆς ὑπηρεσίας ἐπλησίασε τὸν πλοίαρχον Μανκαρὺ περιπατοῦντα ἡσύχως ἐπὶ τῆς γεφύρας κατὰ τὴν συνήθειάν του. «Ένας ἄνθρωπος» τῷ εἶπεν «ἄγνωστος εἰς τὸ πλοῖον, ἐθεάθη ζητῶν νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς μίαν ἀποθήκην ζωοτροφῶν. Καθὼς

φαίνεται εἶναι ἰθαγενὴς κογχικινέζος ἢ μαλαῖος μίγας, διότι εἶναι ἐν εἶδος μαύρου καὶ φαίνεται πολὺ ὀλίγον εὐφυῆς. Δὲν ἐννοεῖ διόλου γαλλικὰ καὶ εἶναι ἀδύνατον νὰ του ἀποσπᾷ κανεὶς λέξιν.

— Θὰ εἶναι ἴσως κανέννας ἀπ' αὐτοὺς που ἐκουβαλοῦσαν κάρβουνα καὶ θὰ ἔμεινεν εἰς τὸ πλοῖον.

— Ὁχι, ὁ φροντιστὴς δὲν τον γνωρίζει.

— Τότε θὰ εἶναι κανέννας κατεργάρης που ἐπωρλήθη τῆς εὐκαιρίας νὰ πάγῃ ἄναυλα εἰς τὴν Σιγκαπόρην ἢ εἰς τὴν Καντῶνα. . . Χρ !»

Ὁ ἀξιωματικὸς περιέμεινε διαταγὴν.

«Βάλετέ τον ἔξω σίδερα» εἶπεν ὁ πλοίαρχος. Καὶ ἤρχισε πάλιν νὰ περιπατῇ κατὰ μῆκος καὶ πλάτος.

[Ἔπεται συνέχεια]

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΜΟΥΣΙΚΟΣ ΤΣΙΜΑΡΟΖΑΣ

Τὴν ἐσπέραν τῆς 30 Νοεμβρίου τοῦ 1791 τὸ περίφημον θέατρον τῆς Βιέννης ἦτο πλήρες ὅσον οὐδέποτε ἄλλοτε.

Ἡ αὐστριακὴ ἀριστοκρατία ἐγέμιζε τὰ θεωρεῖα, οἱ πολῖται διεφιλονέικουν θέσιν εἰς τὴν πλατεῖαν, ὁ δὲ λαὸς ἐθυσίαζε καὶ τὸ τελευταῖον φλωρίνιον του διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν ἑκτακτον ἐκείνην παράστασιν.

Καὶ ὁ Αὐτοκράτωρ Λεοπόλδος ἔμελλεν ἐπίσης νὰ ἔλθῃ τῶν θεατῶν τὰ βλέμματα ἐστρέφοντο πότε μὲν πρὸς τὸ αὐτοκρατορικὸν θεωρεῖον πότε δὲ πρὸς τὴν σκηνήν, ἀναμένοντες μὲ ἀνυπομονήσιν νὰ ὑψωθῇ ἡ αὐλαία.

Τὴν ἐσπέραν ἐκείνην ἐδίδετο ἡ πρώτη παράστασις μελοδράματος ξένου μελοποιῦ, τὸν ὁποῖον ὁ αὐτοκράτωρ εἶχε προσκαλέσῃ ἐξ Ἰταλίας ὅπως τον διορίσῃ ἀρχιμουσικόν του.

Ὁ μελοποιὸς οὗτος ὠνομάζετο Δομίνικος Τσιμαρόζας, τὸ δὲ μελόδραμά του Ὁ μυστικὸς γάμος (Matrimonio segreto).

Ὁ αὐτοκράτωρ εἰσῆλθε. Δροσερὰ ὡς ἑαρινὴ αὔρα ἀντηχεῖ ἡ εἰσαγωγὴ ἐντὸς τοῦ θεάτρου. Ἡ αὐλαία ὑψοῦται. Γοητευτικὴ μελωδία πληροῖ τὴν σκηνήν· μεδιάμα εὐχαριστήσεως πλανᾶται ἐπὶ πάντων τῶν χειλέων· ἡλιακὴ ἀκτὶς εὐθυμίας φωτίζει ὅλας τὰς φυσιογνωμίας.

Ἄλλ' οὐδεὶς ἐκ τῶν ἀκροατῶν εἶχε μαγευθῇ τόσο ἀπὸ τὴν ζωηράν, φαιδράν καὶ χαριεστάτην ἐκείνην μουσικὴν ὅσον μικρόσωμὸς τις καὶ ἰσχνὸς ἀνὴρ ὅστις ἐφόρει κοσμίαν στακτεράν ἐνδυμασίαν καὶ ἐκάθητο εἰς τὴν γωνίαν ἐνὸς θεωρείου. Οὗτος μὲ βαθεῖαν προσοχὴν παρηκολούθει ἐκάστην μελωδίαν, τὸ δὲ βλέμμα του τὸ ἀπαστράπτον ἐφα-

νέρωνε τὴν κατέχουσιν αὐτὸν βαθεῖαν συγκίνησιν.

Ὅταν ἐτελείωσεν ἡ παράστασις καὶ ὁ αὐτοκράτωρ ἔδωκε τὸ σύνθημα τῶν χειροκροτημάτων, τὰ ὁποῖα ἐξεργάγησαν παταγώδῃ εὐθὺς εἰς ὅλον τὸ θέατρον, κανεὶς δὲν ἐχειροκρότησε μὲ περισσοτέραν παραφορὰν παρ' ὅσον ὁ μικρόσωμος ἐκεῖνος ἀνὴρ.

Ὁ αὐτοκράτωρ ἀνεχώρησε μὲ τὴν ἀκολουθίαν του, τὸ δὲ πλῆθος τον ἐμιμήθη συζητοῦν εἰς τοὺς διαδρόμους καὶ κρίνον τὸν ξένον μελοποιὸν ἀντάξιον τοῦ Μόζαρτ.

Ὁ Τσιμαρόζας ἀνεχώρησεν εἰς ἐκ τῶν τελευταίων ἐκ τοῦ θεάτρου. Ἀλλὰ καθ' ἣν στιγμὴν διήρχετο τὸν διάδρομον, ὅπου λυχνία τις ἔρριπτεν ἀμυδρὸν φῶς, ἠσθάνθη ὅτι κάποιος τον ἐνηγγαλίζετο καὶ τον ἐσφιγγε περιπαθῶς.

Ἦτο ὁ μικρόσωμος ἐκεῖνος ἀνὴρ, ἐξεδήλου δὲ ἐν συγκινήσει τὸν ἐνθουσιασμόν του.

— Δὲν ἤμπορῶ νὰ κρατηθῶ νὰ μὴ σας ἀγκαλιάσω, εἶπε· εἰμαι κ' ἐγὼ ὀλίγον μουσικὸς, καὶ μου φαίνεται ὅτι ἡ μουσικὴ, τὴν ὁποίαν ἤκουσα ἀνέβλυσε ἀπὸ τὴν καρδίαν μου.

— Εὐχαριστῶ! εὐχαριστῶ! ἀλλὰ ποῖος εἴθε; ἀνέκραξεν ὁ Τσιμαρόζας, σύρων τὸν ἄγνωστον θαυμαστήν του εἰς τὴν ὁδὸν καὶ παρατηρῶν εἰς τὴν λάμψιν ἐνὸς φανοῦ ἐν ὠχρὸν πρόσωπον μὲ δύο παράδόξους ἀστράπτοντας ὀφθαλμούς.

— Ἀργότερα θὰ μάθετε ποῖος εἰμαι, ἀπῆντησεν ὁ ἄγνωστος. Λάβετε τώρα τὴν καλωσύνην νὰ ἐμβῆτε εἰς αὐτὸ τὸ ζυθοπωλεῖον διὰ νὰ συνομιλήσωμεν ὀλίγον. Ἐπιθυμῶ πολὺ νὰ μάθω τὴν ἱστορίαν σας ὅπως καὶ τοῦ μελοδράματός σας.

Ὁ ἄγνωστος τερετίζων ἁσμάτιον τοῦ νέου μελοδράματος εἴλκυσε τὸν Τσιμαρόζαν. Μετ' ὀλίγον

δὲ ἀμρότεροι ἐκάθηντο εἰς ἥσυχον δωμάτιον ἐνὸς ζυθοπωλείου πλησίον τραπέζης ἐφ' ἧς ὑπῆρχον δύο ποτήρια π ο ὐ ν τ ς.

Ὁ Τσιμαρόζας διηγήθη εἰς τὸν μικρόσωμον θαυμαστήν του τὴν ἱστορίαν του.

Ὁ Δομίνικος Τσιμαρόζας (Domenico Cimarosa) ἐγενήθη ἐν Νεαπόλει τῷ 1749, ἦτο δὲ υἱὸς πτωχοῦ παντοφλοποιῦ. Ἐκ μικρᾶς ἡλικίας ἔμεινεν ὄρφανος μητρός, καὶ διῆλθε τὰ τρυφερώτερα ἔτη τῆς παιδικῆς του ἡλικίας ἄνευ τῆς ζωογόνου θερμότητος τῆς μητρικῆς στοργῆς. Ὁ πατήρ του ἠθέλησε νὰ τον διδάξῃ τὴν τέχνην του, ἀλλὰ τόσο ἀνεπιτήδειος ἦτο εἰς τὴν κατασκευὴν παντοφλῶν ὁ μικρὸς Δομίνικος ὥστε οὗτος ἀπεφάσισε νὰ τον μάθῃ ἕτερον ἐπάγγελμα, καὶ διὰ τοῦτο τον ἔβαλεν ὡς μαθητευόμενον εἰς πλούσιον ἀρτοποιὸν ὀνομαζόμενον Τερώννυμον.

Ἦτο δεκατεσσάρων ἐτῶν τότε καὶ ὠραιότατος τὴν μορφήν. Ὁ ἀρτοποιὸς τον ἔστειλε νὰ πωλῇ εἰς τὰς ὁδοὺς ἄρτους, ἡ δὲ ἐξόχως συμπαθὴς φυσιογνωμία τοῦ Δομίνικου προσεῖλκυε πολλοὺς αγοραστάς. Ὁ ἀρτοποιὸς ἦτο κατευχαραστημένος, ὅχι ὅμως καὶ ὁ Δομίνικος· τὸ νέν του ἐπάγγελμα δὲν τῷ ἐπροξένει μεγαλειτέραν εὐχαρίστησιν ἀπὸ τὸ πατρικόν του. Ἄν μάλιστα ἤκουε μουσικὴν τινα παίζοντα κιθάραν ἢ ἄλλο ὄργανον, ἢ ἄσμα πλάνητος αἰδοῦ ἴστατο καὶ ἤκρατο μὲ ἄκραν προσοχὴν λησμονῶν καὶ τὰ ψωμιά του καὶ τὸν κατασκευαστήν των.

Ὁ Τερώννυμος τῷ ἔδωκε τότε ἄλλην ὑπηρεσίαν, τῷ ἀνέθεσε νὰ πηγαίῃ κάθε πρῶτὸν τοὺς ἄρτους εἰς τὰς οἰκίας τῶν πλουσίων πελατῶν του. Τὴν ἐργασίαν ταύτην ἔκαμνεν ἀκριβῶς ὁ Δομίνικος· ἤρχισεν ὅμως καὶ πάλιν νὰ βραδύνῃ, ὁ δὲ ἀρτοποιὸς ἠθέλησε νὰ μάθῃ τὸν λόγον τῆς βραδύτητος ταύτης.

Πρῶτῃν τινὰ τοῦ Φεδρουαρίου ὁ ἀρτοποιός, ἀφ' οὗ ἔθεσεν εἰς τοὺς ὄμους τοῦ Δομίνικου τὸ σύνθημα φορτίον, τὸν ἠκολούθησε κρυφίως. Μετ' ὀλίγον εἶδεν ὅτι ἐμβῆκεν εἰς γειτονικὴν τινὰ ὁδὸν καὶ συνωμίλει μὲ ρακένδυτον παιδίον, τὸ ὁποῖον τὸν περιέμενε.

— Νά, πάρε τὸ ψωμί μου καὶ τὸ προσφάγι μου, τῷ εἶπε ταχέως, νὰ καὶ τὰ ψωμιά που θὰ μοιράσῃς ἔς τὰ σπιτία πού σου ἔδειξα. Πάρε τὰ χρήματα καὶ φέρε μού τα.

Τὸ ρακένδυτον παιδίον ἀνεχώρησεν, ὁ δὲ Δομίνικος διηθύνθη εἰς ἄλλο μέρος καὶ ἐμβῆκεν εἰς μεγάλην οἰκίαν.

Ὁ ἀρτοποιὸς ὤρμησε κατόπιν του.

— Ποῖος κάθεται ἐδῶ; ἠρώτησε κάποιον ἐκεῖ.

— Ὁ Ἀπρίλης, ὁ περίφημος τραγουδιστής.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἤκούετο μελωδικωτάτη γυναικεῖα φωνή.

Ἐκάστην πρωΐαν νεᾶνις εὐγενοῦς οἰκογενείας ἤρχετο ἐκ τοῦ κομποῦ μεγάρου τῆς, συνοδευομένη ὑπὸ τῆς θείας τῆς νὰ λάβῃ μάθημα ὠδικῆς παρὰ τοῦ διασήμεου Ἀπρίλη. Τὴν περιπαθῇ φωνὴν τῆς νεάνιδος ταύτης ἤρχετο ἐκάστην πρωΐαν ἀπὸ μηνὸς ἡδὴ ν' ἀκούῃ ὁ Τσιμαρόζας. Ἦκουε γονυπετῆς εἰς τὸ ἄνω μέρος τῆς κλίμακος, τὸ οὖς του ἔχων προσκεκολλημένον εἰς τὴν θύραν ἀκίνητος καὶ σιωπηλός. Μετὰ τὸ τέλος τοῦ μαθήματος ἐξήρχετο ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ μουσικοδιδασκάλου, ἔτρεχεν εἰς τὴν γωνίαν τῆς ὁδοῦ ὅπως συναντήσῃ τὸ ρακένδυτον παιδίον, ἐλάμβανε παρ' αὐτοῦ τὸ κἀνιστρον καὶ τὰ χρήματα καὶ ἐπέστρεφεν εἰς τὸ ἀρτοποιεῖον τοῦ Τερώννυμου.

Ἀλλὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην τὰ πράγματα δὲν συνέτεσαν μὲ τὴν αὐτὴν τάξιν καὶ ἡσυχίαν. Μόλις ὁ δυστυχὴς Δομίνικος ἐγονυπέτησεν εἰς τὴν συνήθη του θέσιν, ὁ ἀρτοποιὸς ὤρμησε μανιώδης κατ' αὐτοῦ καὶ τον ὥθησε μὲ τόσην βίαν ὥστε ἡ θύρα ἤνοιξε καὶ ὁ Δομίνικος ἐκυλίσθη εἰς τὸ δωμάτιον, ὅπου ἐγένετο τὸ μάθημα. Φαντάζεσθε τὴν σκηνήν. Εἰς τὴν θύραν ὁ Τερώννυμος κατακλόνκινος ἀπὸ ὀργῆς· ἐν τῷ δωματίῳ ὁ Ἀπρίλης ὄρθιος, ἐκπληκτος καὶ ἡγανακτημένος, παρέκει ἡ θεία τῆς κόρης ἐκβάλλουσα κραυγὴν φρίκης· ἐν τέλει ἡ εὐγενὴς μαθήτρια περίτρομος προσδέλουσα τὴν ὥραιαν τοῦ ἀγνώστου παιδίου μορφήν.

Ὁ Τσιμαρόζας ἐσηκώθη καὶ ὠμίλησε μὲ ἐνθουσιασμόν περὶ τοῦ πάθους του πρὸς τὴν μουσικὴν· ἐδήλωσε δὲ ὅτι εὐχαρίστως θὰ ἐγένετο ὑπὸ τῆς κυρίου Ἀπρίλη, ἂν ὁ ἐξόχος μουσικοδιδασκαλὸς τῷ ἔδιδε τὴν ἄδειαν νὰ παρευρίσκειται κάποτε εἰς τὰ μαθήματά του.

Ὁ Ἀπρίλης συγκινηθεὶς ἀπὸ τὴν θερμὴν ἐκείνην ἐπίκλησιν, ἔδωκεν ἀρκετὴν ἀποζημίωσιν εἰς τὸν Τερώννυμον καὶ τον ἐπέισε νὰ τῷ παραχωρήσῃ τὸν νεαρὸν μαθητευόμενον του.

Ὁ Τσιμαρόζας ἔπλεεν εἰς τὸ πέλαγος τῆς εὐτυχίας!

Μετὰ τινὰς ἡμέρας ὁ Ἀπρίλης εἶδεν ὅτι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἐξήχησε νὰ γίνῃ ἀπλὸς ὑπὸ τῆς τοῦ εἶχεν ἑκτακτὰ μουσικὰ χαρίσματα, τὸν εἰσήγαγε λοιπὸν εἰς τὸ Ὡδεῖον καὶ ἐξηκολούθησε γενναίως νὰ τον προστατεύῃ.

Ὁ Δομίνικος εἰσῆλθε μὲ χαρὰν εἰς τὴν νέαν φάσιν τῆς ζωῆς του! Μετ' ὀλίγον χρόνον ἔγινεν ὁ ἀριστος τῶν συμμαθητῶν του. . . Εἶχε καὶ μέσα του ὁ νέος ἐκεῖνος ! . . .

Ὁ ὀνομαστὸς μελοποιὸς Σακκίνης εἶπεν ὅτι ὁ Τσιμαρόζας εἶχεν εὐρύτατον μέλλον, ὅτι ἔμελλεν ν' ἀποκτήσῃ ἐνδοξὸν ὄνομα.

Μετ' ὀλίγον ὁ Τσιμαρόζας ἐδικαίωσε διὰ τῶν ἔργων του τὰς εὐνοϊκὰς ἐκείνας προρρήσεις διὰ τοῦ πρώτου του μελοδράματος εἴλκυσε τὴν προσοχὴν ὅλων τῶν μελοποιῶν καὶ τῶν φιλομουσῶν τῆς ἐποχῆς του· τὰ μελοδράματά του, τὰ ὁποῖα διεδέχοντο γοργὰ ἀλλήλα ἐνεθουσίαζον τὴν Ἰταλίαν καὶ παρίσταντο εἰς πλεῖστα θεάτρα τῆς Γερμανίας.

Προσεκλήθη εἰς τὴν Ρωσσίαν ὅπου τῷ ἐδόθη σπουδαία θέσις· μὴ δυνάμενος ὅμως νὰ ὑποφέρῃ τὸ βόρειον κλίμα ἐπέστρεψεν εἰς Νεάπολιν.

Ἐκεῖθεν ἐκλήθη ὡς ἀρχιμουσικὸς ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Αὐστρίας καὶ μετέβη εἰς Βιέννην (*).

Ἀφ' οὗ διηγῆθη τὰς ἀναμνήσεις του εἰς τὸν ἄγνωστον μικρόσωμον ἄνδρα, ὅστις ἔδειξε τόσῃ ζωηρὰν προθυμίαν, εἶπε :

— Αὐτὰ εἶνε τὰ κυριώτερα συμβάντα τοῦ βίου μου· σὰς διηγῆθην περισσότερα παρὰ εἰς οἰονδήποτε ἄλλον. Ἄλλ' ἀφοῦ εὐρίσκουμαι εἰς Βιέννην ἓνα πόθον ἔχω, τὸν ὅποιον δὲν δύναμαι νὰ ἐκπληρώσω. Ἐπιθυμῶ νὰ ἴδω τὸν Μότσαρτ, τὸν μέγαν Μότσαρτ. Πολλάκις ἕως τώρα ἔκρουσα τὴν θύραν τῆς κατοικίας του, ἀλλὰ ματαίως· μοῦ λέγουν ὅτι ἀσθενεῖ, δὲν θὰ ἴσυχάσω ὅμως ἂν δέν τον ἴδω !

Χωρὶς νὰ προσφέρῃ λέξιν ὁ ἄγνωστος ἔτεινε τὴν χεῖρα πρὸς τὸν Τσιμαρόζαν καὶ τὸν παρετήρησεν ἐντόνως. Εἰς τὸ βλέμμα ἐκεῖνο ὑπῆρχε τόση ἔκφρασις, ὥστε ὁ Τσιμαρόζας ἀνέκραξε :

— Ποῖος εἰσθε ; Καὶ μόνον τὸ βλέμμα σας συνταράσσει τὴν ψυχὴν μου !

Ὁ δὲ μικρόσωμος ἀνὴρ ἀπεκρίθη :

— Εἶμαι ὁ Μότσαρτ !

Ὁκτὼ ἡμέρας μετὰ τὴν συνάντησιν ταύτην τῶν δύο μεγάλων μουσικῶν, τὴν 5 Δεκεμβρίου 1791, ὁ Μότσαρτ ἀπῆρχετο ἐκ τοῦ κόσμου τούτου. Ὁ Τσιμαρόζας ἐλυπήθη βαθύτατα διότι τόσον ταχέως ἔχασεν ἐκεῖνον τὸν ὅποιον τόσον πολὺ ἐθαύμαζε.

Βραδύτερον ὁ Τσιμαρόζας ἐπέστρεψεν εἰς Ἰταλίαν καὶ μετέβη εἰς τὴν Νεάπολιν. Κατὰ τοὺς χρόνους ἐκεῖνους ἐξεργάγη ἡ ἐπανάστασις τῆς

Νεαπόλεως· ὁ δὲ διάσημος μελοποιὸς ἀναμιχθεὶς, χωρὶς καὶ αὐτὸς νὰ γνωρίζῃ πῶς, εἰς τὴν ἐπανάστασιν συνελήφθη καὶ κατεδικάσθη εἰς θάνατον, ἀλλ' ἡ μεγάλη φήμη τοῦ ὀνόματός του τὸν ἔσωσεν ἐκ τῆς κεφαλικῆς ποινῆς. Κατεδικάσθη ὅμως εἰς δεσμὰ διὰ βίου καὶ καθείρχθη εἰς τὸ δεσμωτήριον. Ἐξ ἑτῆ ἔμεινεν εἰς τὴν ὑγρὰν καὶ ἀνήλιον εἰρκτὴν ὁ περιπαθὴς μελοποιός.

Τὴν 1 Ἰανουαρίου τοῦ 1801 ἡγγέλθη ἐν Βενετίᾳ ὅτι νέον μελόδραμα ἔμελλε νὰ παρασταθῇ τὴν ἐσπέραν εἰς τὸ θέατρον. Τὸ μελόδραμα ἐκκληετο Σερμιζ. Τίνος μελοποιοῦ ἔργον ἦτο ; Ἀγνωστον· μυστηριώδεις μόνον φῆμαι ἐκκυκλοφόρουν πανταχοῦ, πολυάριθμον δὲ πλῆθος συνέρρεεν εἰς τὸ θέατρον. Στρατιῶται καὶ ἀστυνομικοὶ ὑπάλληλοι ἐφύλαττον εἰς τοὺς δρόμους. Κάτι ἑκτακτον ἀνεμνετο.

Ἐξῆς πλάγια θύρα ἠνοιχθῇ εἰς τὴν ὁρχήστραν, καὶ ἀνὴρ τις ὠχρὸς, ἰσχνὸς ἀδύνατος ἐνεφανίσθη. Ἦτο ὁ Δομίνικος Τσιμαρόζας. Πλησιάζων πρὸς τὸν θάνατον εἶχε λάβῃ παρὰ τοῦ βασιλέως τὴν ἄδειαν νὰ διευθύνῃ ὁ ἴδιος μίαν τελευταίαν φορὰν τὴν παράστασιν ἐνὸς ἔργου του.

Κραυγὴ χαρᾶς ἐξῆλθεν ἀπὸ ὅλα τὰ στόματα ὅτε ἐνεφανίσθη ὁ διάσημος μελοποιός, ὁ πόσα ἔτη εἰς τὰ βόθη τῆς εἰρκτῆς θαμμένος. Ὅλοι οἱ θεαταὶ ἀνεφύμουν αὐτὸν ἐνθουσιωδῶς, ὅσοι δὲ ἠδύναντο νὰ τον πλησιάσουν προσεπάθουν νὰ τον ἐγγίσωσι, νὰ σφίξωσι τὴν χεῖρά του. Ὁ Τσιμαρόζας ὠχρὸς καὶ καταβεβλημένος, ἀπῆντα μὲ γλυκὺ μειδίαμα καὶ μὲ χαρίεντα χαιρετισμὸν εἰς τὰς ἐνδείξεις ἐκείνας τοῦ θαυμασμοῦ καὶ τῆς συμπαθείας. Σηριζόμενος εἰς βραχίονα φίλου προῦχώρησε καὶ ἔδωκεν εἰς τοὺς μουσικοὺς τὸ ἀναμενόμενον σημεῖον.

Διὰ μιᾶς ἀνεφάνη ἀνακτῆσας τὴν ἀκμὴν τῆς νεότητός του.

Τὸ πρόσωπόν του ἐνεψυχώθη· οἱ ὀφθαλμοὶ του ἀπῆστραψαν. Τὸ μελόδραμα ἐχειροκροτήθη παρὰ φόρως· ὁ μελοποιός του ἐπευφημήθη φρενητιωδῶς· ἀλλὰ μόλις ἐτελείωσεν ἡ παράστασις ὁ Τσιμαρόζας ἔπεσε λιπόθυμος.

Ἐκεῖνος ὑπῆρξεν ὁ τελευταῖος θριάμβός του. Τὴν ἐπομένην νύκτα ἀπέθανε, μὲ τὸ μειδίαμα τοῦ καλλιτεχνικοῦ θριάμβου εἰς τὰ χεῖλη.

[Διασκευασθὲν ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ]

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

ΟΙ ΔΥΟ ΦΙΛΑΡΓΥΡΟΙ

Εἰς τὴν Κούφαν ἔζη φιλάργυρός τις, ὅστις εἶχε μάθῃ ὅτι εἰς τὴν Βασόραν ἔζη ἄλλος φιλάργυρος περίφημος διὰ τὴν ἰκανότητά του εἰς τὸ φιλαργυρεῖσθαι. Ἐκίνησε λοιπὸν διὰ νὰ ὑπάγῃ νὰ τον εἴρῃ, καὶ παρουσιάσθη εἰς αὐτὸν ὡς ταπεινὸς μαθητῆς, ἐπιθυμῶν νὰ μάθῃ τὴν ἐπιστήμην τῆς φιλαργυρίας.

Καλῶς ἤλθε, τῷ λέγει ὁ ἐξοχος φιλάργυρος τῆς Βασόρας, ἂν γυρίσωμεν τὴν ἀγορὰν ἡμπορεῖ ν' ἀποκτήσωμεν νέας γνώσεις εἰς τὸν κλάδον μας.

Διευθύνονται λοιπὸν εἰς ἓνα ἀρτοποιῶλην.

— Ἐχεις καλὸ ψωμί ; ἐρωτᾷ ὁ φιλάργυρος τῆς Βασόρας.

— Λαμπρό, ἅπαντ' ὁ ἀρτοποιῶλης· εἶνε γλυκὸ καὶ φρέσκο σὰν βούτυρο !

— Ἀκούεις ; λέγει εἰς τὸν σύντροφόν του ὁ φιλάργυρος· εἰς αὐτὴν τὴν σύγκρισιν τὸ βούτυρο φαίνεται καλλίτερον ἀπὸ τὸ ψωμί. Μὴ το λησμονῆς. Παρέκει σταματᾷ εἰς ἓν παντοπωλεῖον καὶ ἐρωτᾷ.

— Ἐχεις βούτυρο !

— Λαμπρό ! Καθαρὸ καὶ γευστικὸ σὰν λάδι ;

— Ἀκούεις ; λέγει ὁ φιλάργυρος· διὰ νὰ ἐπαίνεσθαι τὸ βούτυρο, τὸ συγκρίνει μὲ τὸ λάδι. Μὴν το λησμονῆς.

Ἀκόμη παρέκει σταματᾷ πρὸ ἐνὸς παντοπώλου.

— Ἐχεις καλὸ λάδι ;

— Λαμπρό ! καθαρὸ καὶ διαυγὲς σὰν νερό !

— Ἄ ! ἀναφωνεῖ ὁ φιλάργυρος· τὸ νερὸν λοιπὸν εἶνε ὁ ἀνώτατος ὅρος τῆς συγκρίσεως· τὸ καλλίτερον ἀπὸ ὅλα· ἔχω μεγάλην προμήθειαν εἰς τὸ σπίτι μου· ἔλα λοιπὸν μαζί μου· νὰ εὐφρανθῶμεν μὲ νερό, ἀφ' οὗ ἐμάθαμε ὅτι τὸ βούτυρο εἶνε καλλίτερον ἀπὸ τὸ ψωμί, τὸ λάδι καλλίτερον ἀπὸ τὸ βούτυρο, τὸ νερὸ καλλίτερον ἀπὸ τὸ λάδι.

— Δόξα νὰ ἔχῃ ὁ Θεός ! εἶπεν ὁ φιλάργυρος τῆς Κούφας, δὲν ἔχασα τὸν καιρὸν μου που ἤλθα εἰς Βασόραν.

ΤΟ ΣΥΝΝΕΦΟ

— Ποῦ τρέχεις, μαῦρο σύννεφο, βαρὺ καὶ φορτωμένο ;

— Ἀπὸ νησὶ ξεκίνησα καὶ σὲ νησὶ πηγαίνω.

— Ποιὰ θάλασσα σ' ἐγέννησε, ποιὰ φλόγα σ' ἔχει πάρῃ καὶ σ' τὸν ἀγέρι ἀπλόνεσαι μὲ δόξα καὶ καμάρι ;

— Θάλασσα δὲν μ' ἐγέννησε με κύματ' ἀφρισμένα κ' εἶν' ἱστορία θλιθερὴ ἡ γέννησί μου ἔμμενα.

» Τοῦ ναῦτ' ἡ χήρα κάθεται σ' ἀκρογιαλιὰ μονάχη

κι' ὄλω 'ρωτᾷ τὴ θάλασσα καὶ ἀντιλαλοῦν οἱ βράχοι :

— Θάλασσα, μικροθάλασσα, ποῦ κανες τόσες χῆρες.

θάλασσα, τί τὸν ἔκανες τὸν ἄνδρα μου ποῦ πῆρες ;

Τέσσερα χρόνια πέρασαν ποῦ μοῦ ψυγε σ' τὰ ξένα,

τέσσερα χρόνια καρτερῶ καὶ συντροφεῖω ἑσένα !

Τοῦ ναῦτ' ἡ χήρα κάθεται καὶ κλαίει σ' τ' ἀγρογιάλι
κι' ὄλω 'ρωτᾷ τὴ θάλασσα καὶ τὴν 'ρωτᾷ καὶ πάλι :
κ' ἡ θάλασσα περὶ φανῇ σ' τὰ πόδια της διαβαίνει
καὶ δὲν της ἀποκρίνεται καὶ δὲν της συντυχαίνει,
γιατὶ μιὰ μέρ' ἀφρίζοντας τὸν ἐδγαλε πνιγμένο
καὶ ξέρεي πῶς τὸν ἐθαψαν σὲ περιγιάλι ξένο.

Τοῦ ναῦτ' ἡ χήρα κάθεται σ' ἀκρογιαλιὰ καὶ κλαίει

καὶ μὲ πικρὸ παράπονο τὰ βάσανά της λέει . . .

Τὴν εἶδ' ὁ ἥλιος μιὰν αὐγὴν κι' ἀγάλια - ἀγάλια γέρνει

καὶ σ' τῆς χρυσὲς ἀκτῖνες του τὰ δάκρυά της παίρνει

καὶ τὰ θερμά της δάκρυα τὰ πολυπικραμένα

ἀνέδθηκαν σ' τὸν οὐρανὸ κ' ἐγέννησαν ἑμένα ! »

— Τώρα ποῦ τρέχεις, σύννεφο, καὶ δὲν γυρίζεις πίσω ;

— Πάγω νὰ βρῶ τὸν τάφο μου τὰ δάκρυα νὰ χύσω.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ

(*) Περὶ τοῦ Τσιμαρόζα ἰδοὺ πῶς ἀποφαίνεται ὁ Lavoix εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Μουσικῆς του. « Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ μεγαλοφυοῦς τούτου μουσικοῦ ἡ ἰταλικὴ σχολὴ ἐτράπη νέαν ὁδόν. Ὁ Cimarosa ἔμεινεν ἀθάνατος παρὰ τοῖς ἐνδοξοτέροις διδασκαλοῖς. . . . Ἀναντίρρητον εἶνε ὅτι ἄνευ τοῦ Cimarosa ἡ μουσικὴ δὲν θὰ ἦτο ὅποια εἶνε σήμερον. »

Η ΚΥΡΙΑ ΚΑΛΟΒΟΛΗ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Ἐκτύπησε μεσημέρι· εἶνε ἡ ὥρα τοῦ φαγητοῦ. Ἡ κυρία Καλόβολη ἐμβαίνει σιγά σιγά εἰς τὴν τραπέζαριαν. Φορεῖ εὐμορφον γουνωτὸν φόρεμα στακτερόν, μὲ γραμμὲς πλεῖδ σκοῦρες.

Ἡ κυρία Καλόβολη μὲ ἐν πῆδημα εὐρίσκεται ἐπάνω εἰς τὴν καθέκλαν καὶ κάθεται μὲ ὀλην τῆς τὴν ἡσυχίαν.

Ἡ ὑπερέτρια δένει μίαν πετσέταν εἰς τὸν λαιμόν τῆς, διὰ νὰ μὴ λερώσῃ τὸ ὠραῖον στακτερόν τῆς φόρεμα.

—Θέλεις ὀλίγη σούπα; τὴν ἐρωτᾷ ὁ κύριός τῆς.

—Σούπα; φαίνεται σὰν νὰ λέγῃ ἡ κυρία Καλόβολη. —Νιάου, νιάου, νιάου! θέλω βέβαια! θέλει κ' ἐρώτημα;

Ἡ σούπα ἐφαγώθη εἰς δύο λεπτά· δὲν μένει οὐδὲ σταλιά εἰς τὸ πιάτο τῆς Καλόβολης, οὐδὲ σταλιά ἐπάνω 'ς τὰ μουστάκια τῆς.

—Αὐτὸ τὸ ψάρι σοῦ ἀρέσει, κυρία Καλόβολη;

—Πολύ! ἐν γένει τρελλαίνομαι διὰ τὰ ψάρια! ἀπαντᾷ ἡ Καλόβολη.

—Θέλεις καὶ ὀλίγο κρέας; ἐρωτᾷ ὁ κύριός τῆς.

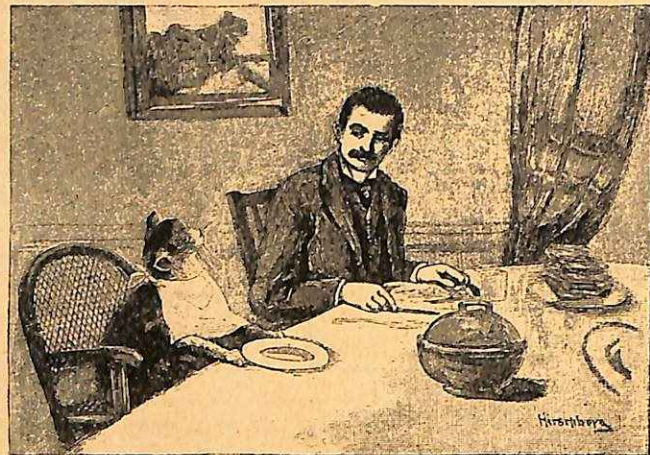
Καὶ ἡ Καλόβολη ἡ ὁποία δὲν εἶνε δισόλου ἀκατάδεκτη ἀπαντᾷ.

—Εὐχαριστῶ, ὀλίγον, ἂν εἶνε καὶ πολὺ δὲν πειράζει!

Τὴν ἀπάντησιν αὐτὴν δίδει μὲ τὰ μάτια τῆς, μὲ τὴν κεφαλὴν τῆς. Διότι δὲν γνωρίζει ἡ καϊμένη ἄλλας λέξεις παρὰ τὸ νιάου! νιάου!

Καὶ ἐν τούτοις μὲ αὐτὸ τὸ νιάου νιάου φανερώνει καλλίτερα τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς εἰς τὸν κύριόν τῆς παρὰ μερικὰ παιδιὰ εἰς τοὺς γονεῖς των, ἂν καὶ αὐτὰ ἔχουν γλῶσσαν καὶ εἰμπορὺν νὰ εἰποῦν περισσότερα παρὰ νιάου, νιάου!

Αὐτὰ τὰ παιδιὰ εἶνε χειρότερα ἀπὸ τὴν Καλόβολη, δὲν ἀξίζει νὰ τ' ἀγαπᾷ κανεὶς.

Η ΜΗΤΕΡΑ ΕΙΝΕ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΜΕΝΗ

Πόσον εὐχαριστημένη εἶνε ἡ μητέρα τοῦ Μάρκου κρατοῦσα εἰς τὴν ἀγκάλῃν τῆς τὸν μικρὸν υἱὸν τῆς, αἰσθανομένη περὶ τοῦ λαιμοῦ τῆς τὸν θωπευτικὸν ἐναγκαλισμὸν τοῦ ἀγαπητοῦ τῆς τέκνου! Θὰ ἐπεθύμει κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον νὰ τον κρατῇ πάντοτε, ὅπως ὅταν ἦτο μικρὸ μωρουδάκι καὶ δὲν ἤξευρε ἄλλο τίποτε ἀκόμη παρὰ νὰ ψιθυρίζῃ «μαμμά! μαμμά!», τὸ ὁποῖον εἰς τὴν παιδικὴν του γλῶσσαν ἐσήμαινε «Σ' ἀγαπῶ» καὶ ἄλλα πολὺ ὠραῖα πράγματα τὰ ὁποῖα οἱ ἄγγελοι μανθάνουν εἰς τὰ παιδιὰ διὰ νὰ εὐχαριστοῦν τοὺς γονεῖς των.

Ἄλλ' ὁ Μάρκος δὲν εἶνε πλέον μωρόν· πρὸ πολλοῦ ἤδη ἐβγαλε τὸ φουστανάκι, ἐνθυμεῖται δὲ ἀκόμη πόσον ἦτο ὑπερήφανος τὴν ἡμέραν ἐκείνην που ἐφόρεσε φόρεμα ἀγοριοῦ.

Ἀπὸ τὴν ἐπίσημον ἐκείνην ἡμέραν ὁ Μάρκος ἐμεγάλωσε· ἔμαθε πολλὰ πράγματα μετὰ τὸ τῶν ὁποίων καὶ ὅτι ἡ μητέρα του εἶνε ἡ καλλίτερα τῶν μητέρων καὶ ὅτι ἀγαπᾷ τόσο τὸ παιδί τῆς που δὲν θέλει ποτὲ νὰ το ἀποχωρισθῇ. Ὅλοι αἱ μητέρες αὐτὸ τὸ ὄνειρον ἔχουν ἀλλ' εἶνε δυστυχῶς ὄνειρον ἀπραγματοποιήτον...

Ὅταν τὰ παιδιὰ μεγαλώσουν ὁμοιάζουν μὲ τὰ πουλάκια, τὰ ὁποῖα φεύγουν ἀπὸ τὰς πτέρυγας τῆς καϊμένης τῆς κότας· αἱ μητέρες, ὅτι καὶ ἂν κάμουν δὲν ἔμπορουν πλέον νὰ διατηρήσουν τὰ ἀγαπητὰ των ὄντα πλησίον των. Ὁ πατέρας το εἶπε προχθές, εἶπε δὲ προσέτι ὅτι ὁ Μάρκος, θὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ σχολεῖον διὰ νὰ μάθῃ πολλὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα δὲν ἤξευρε καὶ τὰ ὁποῖα δὲν πολυφροντίζει νὰ μάθῃ.

Ἄλλ' ὁ πατέρας δὲν σκέπτεται ὅπως ὁ Μάρκος, οὐδὲ ἡ μητέρα· αὕτη μολονότι ἐλυπήθη ὅτι δὲν θὰ ἔχῃ ὀλὴν τὴν ἡμέραν τὸ παιδί τῆς νὰ το περιποιῇται, παρηγορήθη ὅμως ἐκ τῆς

ιδέας ὅτι τοῦτο γίνεται διὰ τὸ καλὸν του καὶ ὅτι ἐπὶ τέλους θὰ ἡμπορῇ νὰ το φιλῇ ὅσον θέλει κάθε πρωὶ καὶ κάθε βράδυ.

Σήμερον ὁ Μάρκος ἐπῆγεν εἰς τὸ σχολεῖον. Πόσον μακρὰ ἐφάνη ἡ ἡμέρα εἰς τὴν μητέρα του! Ὅταν ἐπέστρεψεν, ὤρμησεν ἐπῆρε τὸν υἱὸν τῆς εἰς τὴν ἀγκάλῃν τῆς καὶ τον ἐφίλησε καὶ τον ἐφίλησεν ὥς νὰ εἶχαν χωρισθῇ δύο αἰῶνας ἤδη.

—Ἦσουν φρόνιμος, παιδί μου; ἐρωτᾷ, με-

ταξὺ δύο φιλημάτων.

—Ναί, ἤμουν, ἀπαντᾷ ὁ Μάρκος, καὶ ὁ διδάσκαλος μοῦ εἶπε εἶγε!

—Ἀλήθεια, παιδί μου! ἀναφωνεῖ καταμαγευμένη ἡ μητέρα.

—Ναί, καὶ θὰ εἶμαι πάντα εὐκτακτος καὶ ἐπιμελής διὰ νὰ εἶσαι εὐχαριστημένη, καὶ σὺ καὶ ὁ πατέρας.

Καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς εὐτυχούς μητρός ἐβράχυσαν μὲ δάκρυα συγκινήσεως. Ὑπάρχει μεγαλύτερα εὐτυχία εἰς μίαν μητέρα παρὰ νὰ βλέπῃ ὅτι τὸ παιδί τῆς, τὸ σπλάγγνον τῆς, θεωρεῖ εὐτυχίαν του τὴν εὐτυχίαν τῆς καὶ ζητεῖ νὰ γίνῃ καλὸν διὰ νὰ εἶνε αὕτη εὐχαριστημένη;

ΤΟ ΕΛΑΣΤΙΚΟΝ ΚΟΜΙ

Προχθές ὁ Ἀνδρέας καὶ ἡ Μαρία ἔπαιζαν εἰς τὸν κήπον· ἡ ἐλαστικὴ τῶν σφαῖρα ἀδεξίω; ριφθεῖσα ἐμβήκεν ἀπὸ τοῦ ἀνοιχτοῦ παράθυρον εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ θεοῦ τῶν Παύλου.

Τὰ παιδιὰ ἔμειναν πρὸς στιγμὴν ἀκίνητα ἀπὸ τρόμον· μὴν ἔσπασε τίποτε ἡ σφαῖρά των;

Ἐξάφνα ἠκούσθη ἡ φωνὴ τοῦ θεοῦ των·

— Ἀ, ὀλίγον ἔλειψε νὰ μου σπάσουν τὸ καλαμάρι μου καὶ τὸ μικροσκοπιὸν μου τὰ δαιμονόπαιδα! Ἄς εἶνε, τὸ κακὸν δὲν ἐγίνε. Ἀναβῆτε ἐπάνω λοιπὸν ζιζάνια! διὰ τιμωρίαν σας θ' ἀκούσετε ἓνα μάθημα.

Ὁ κ. Παῦλος κατεβίβασεν ἀπὸ τὴν βιβλιοθήκην του ἓν ὀγκώδες χρυσοδεμένον βιβλίον, τὸ ὁποῖον περιεῖχε καὶ ὡραίας εἰκόνας· δείξας δὲ εἰς τὰ παιδιὰ μεγάλην εἰκόνα εἶπε·

— Ἡξεύρετε τί κάμνουν αὐτοὶ οἱ μαῦροι κοντὰ εἰς τὸ μέγαλον αὐτὸ δένδρον; Μαζεύουν ἐλαστικὰς σφαίρας, αἱ ὁποῖαι εἶνε προωρισμέναι νὰ ρίπτωνται ἀργότερα ἀπὸ τοὺς ἀνεψίους εἰς τὸ σπουδαστήριον τοῦ θεοῦ των.

— ὦ, θεῖε, εἶπε σκεπτικὸς ὁ Ἀνδρέας, μὰς περιπαίζεις. Αἱ σφαῖραι μας ὁμοιάζουν μὲ κάπια ὀπωρικά, ἀλλὰ δὲν εἴμεθα τόσον ἀνόητοι νὰ νομίζωμεν ὅτι φυτρώνουν ἐπάνω εἰς τὰ δένδρα...

— Βέβαια, παλληκάρι μου· ἀλλὰ καὶ τὰ φορέματα, δὲν βγαίνουν ἑτοίμα ἐπάνω ἔς τὴν ράχιν τῶν προβάτων, αὐτὸ ὅμως δὲν ἐμποδίζει νὰ γίνωνται ἀπὸ τὸ μαλλὶ αὐτῶν. Μὲ ἄλλους λόγους οἱ Ἀσιανοὶ τοὺς ὁποίους παριστάνει ἡ εἰκὼν βγάζουν τὴν πρώτην ὕλην ἀπὸ τὴν ὁποίαν κατασκευάζονται αἱ σφαῖραι σας. Εὐρετε πῶς ὀνομάζεται αὐτὴ ἡ οὐσία;

— Ἐλαστικό! ἀπήντησεν ἀπερισκέπτως ὁ Ἀνδρέας.

— Ἐπάνω κάτω· ἀλλ' εἰς τὴν γλῶσσαν τῶν μεγάλων λέγεται καουτσούκ.

— Ὀπωρικὸν λοιπὸν εἶνε τὸ καουτσούκ; ἠρώτησεν ἡ Μαρία.

— Ὅχι, μικρούλα μου· θὰ σας ἐξηγήσω τὸν τρόπον πῶς το μαζεύουν... Ἐκόψατε ποτὲ ἄωρα σῦκα, ἢ ἔσπάσατε κανὲν κλωνάρι συκιάς;

— ὦ, πολλές φορές. Μίαν ἡμέραν μάλιστα ὁ Ἀνδρέας ἀπὸ ἀπροσεξίαν ἤγγισε μὲ τὰ χεῖλη

τοῦ τὸ γάλα τὸ ὁποῖον ἔσταζεν ἀπὸ τὸ κλωνί που ἔσπασε καὶ τὰ χεῖλια του ἐπρήσθησαν...

— Σωστά. Ἡ γαλακτώδης καὶ καυστικὴ αὐτὴ οὐσία περιεῖχει καουτσούκ... ὀλίγον, ἐννοεῖται, ἐν σχέσει πρὸς τὸν χυμὸν μερικῶν συκῶν τῶν θερμῶν κλιμάτων ἢ ἄλλων φυτῶν τὰ ὁποῖα ἐσκόρπισεν ἡ φύσις εἰς τὰς διαφόρους χώρας τῶν τροπικῶν.

Πολλὰ εἶνε τὰ δένδρα ἐκ τῶν ὁποίων ἐξάγεται τὸ καουτσούκ. Μερικὰ ἐξ αὐτῶν εἶνε πελώρια δένδρα, τῶν ὑποίων τὸν κορμὸν πολλοὶ ἄνθρωποι ὁμοῦ δυσκόλως δύνανται νὰ ἐναγκαλισθῶν. Τὸ δένδρον τοῦτο ficus indica καλούμενον ἀποτελεῖ μόνον τοῦ δάσος. Οἱ κλάδοι τοῦ βασιλέως τούτου τῶν ἀσιατικῶν δασῶν κατέρχονται πρὸς τὸ ἔδαφος, βυθίζονται εἰς αὐτό, πιάνουν ρίζας καὶ μεταβάλλονται εἰς κορμούς οἱ ὁποῖοι μεγαλύνουν καὶ πολλαπλασιάζονται ἐπίσης παραδόξως ὥς καὶ ὁ προηγούμενός των... Τὸ ἔδαφος γεμίζεται ὀλίγον κατ' ὀλίγον, σχηματίζονται δὲ ὑψηλοὶ θόλοι, σκιερὰ καὶ γιγάντια στοὰ ὑπὸ τὰς ὁποίας οἱ ἐλέφαντες διέρχονται μὲ τὴν αὐτὴν εὐκολίαν, μὲ τὴν ὑποίαν μικρὸν κυνάριον ὑπὸ τὴν δένδρουστοιχίαν τῶν ἀνακτόρων.

Ἡ Ἀσία, ἡ Αὐστραλία, ἡ Ἀμερικὴ, ἡ Ἀφρικὴ τῶν τροπικῶν καὶ ἡ μεγάλη νῆσος Μαδαγασκάρη παράγουσι τὸ προϊόν τοῦτο τὸ ὁποῖον γίνεται ἀντικείμενον σπουδαίου ἐμπορίου. Οἱ ἰθαγενεῖς, οὔτινές το πωλοῦν εἰς ἐμπόρους, σχίζουν τὸν κορμὸν τῶν δένδρων, ἐξ αὐτοῦ δὲ τρέχει ἡ γαλακτώδης οὐσία, ὅπως ἀπὸ ἀνοιχτὴν πληγὴν τὸ αἷμα. Τὸ ὑγρὸν τοῦτο συλλέγεται ἐντὸς κολοκυνθῶν, ἔπειτα δὲ μεταβιβάζεται εἰς μεγάλα δοχεῖα. Ἐντὸς αὐτῶν ἐξατμίζεται καὶ ἀποξηραίνεται εἴτε ἐπὶ τεμαχίων ξύλου εἴτε εἰς χωματίνους τύπους, καὶ λαμβάνει διάφορα σχήματα.

Τὸ καουτσούκ μεταφερόμενον εἰς Εὐρώπην τριβεταί, ζυμόνεται, ἀφ' οὗ δὲ ἀναμιχθῇ μὲ θεῖον ἀποκτᾷ τὴν ἐλαστικότητα ἐκείνην τὴν ὁποίαν παρατηροῦμεν εἰς σφαίρας.

Τὸ καουτσούκ ὑφίσταται καὶ ἄλλην μεταμόρφωσιν· ἀναμιγνύμενον μὲ θεῖον καὶ πιεζόμενον ἰσχυρῶς καθίσταται σκληρὰ ὕλη, ἥτις

δύναται νὰ κατεργασθῇ ὅπως τὸ ξύλον ἢ τὸ κόκκαλον· ἐξ αὐτοῦ κατασκευάζονται λαβαὶ κοπτήρων, κτένια, κομβία κτλ.

— Μὰ αὐτὸ τὸ καουτσούκ γίνεται ὅ,τι θέλει, εἶνε σωστὸς μάγος!... ἀνεφώνησεν ἡ Μαρία.

— Ὅχι, μικρούλα μου, ὁ μάγος εἶνε ὁ ἄνθρωπος· ὁ ὁποῖος κατορθώνει νὰ χρησιμοποιοῖται τὰ διάφορα προϊόντα τῆς φύσεως. Τὸ καουτσούκ ἔχει δύο ιδιότητες, τὴν ἐλαστικότητα καὶ τὸ ἀδιαπέραστον. Γνωρίζετε ἄλλο τίποτε τὸ ὁποῖον γίνεται ἀπὸ καουτσούκ;

— Τὸ ἐλαστικὸν μὲ τὸ ὁποῖον σβύνομεν τὲς μολυβιῆς ἢ τὲς μουντζούρες τῆς μελάνης, ἀπεκρίθη ὁ Ἀνδρέας.

— Καὶ ἄλλο;

— Τὰ ἀδιάβροχα, τοὺς μουσαμάδες... εἶπεν ἡ Μαρία.

— Πολὺ σωστά· εἰς τὰ ἀδιάβροχα τὸ καουτσούκ ἀνακατόνεται μὲ τερεβινθίνην. Ἄλλο;

— Τὰ ἐλαστικὰ τῶν ὑποδημάτων μου, ἀνεφώνησεν ὁ Ἀνδρέας.

— Καὶ αἰκλαιοδότες μου! προσέθηκε ἡ Μαρία.

— Πολὺ σωστά· ἡ βιομηχανία μεταβάλλει τὸ καουτσούκ εἰς λεπτὰς κλωστάς καὶ ὑφαίνει ὑφάσματα τὰ ὁποῖα τανίζονται... Ἀπὸ καουτσούκ κατασκευάζονται ἀκόμη καὶ ἄλλα πράγματα: σωλήνες διαφόρων εἰδῶν, ὡς π.χ. οἱ σωλήνες μὲ τοὺς ὁποίους ποτίζουν τοὺς κήπους. Ἀπὸ καουτσούκ γίνονται αἱ φοῦσκες ἐντὸς τῶν ὁποίων θέτουν πάχυν ἢ παχυνόμενον νερὸν διὰ τὴν κεφαλὴν τῶν ἀσθενῶν ἐν γένει ἡ ἱατρικὴ ὀφείλει πολλὴν εὐγνωμοσύνην εἰς τὸ καουτσούκ.

— Ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου λοιπὸν, καουτσούκ, ἐφώνησεν εὐθύμως ἡ Μαρία.

— Τί εἶνε αὐτός ὁ κόσμος! προσέθηκε σκεπτικὸς ὁ Ἀνδρέας, κάθε πρᾶγμα, καὶ τὸ μικρότερον, ἔχει τὴν σημασίαν του· καὶ ἡμεῖς δὲν ἔχομεν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἶδῃσιν!...

ΦΙΛΗΣΤΗΜΩΝ

Ο ΕΚ ΤΟΥ ΠΛΟΥΤΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

[Ἀλσατιανὴ παράδοσις]

Ἐσπέραν τινα ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ταξειδεύων εἰς Ἀλσατίαν κατελήφθη ἀπὸ τὴν νύκτα πλησίον χωρίου τινος. Ἐζήτησε μήπως ὑπάρχει κατοικία τις ὅπου νὰ ζητήσῃ φιλοξενίαν, ἀλλ' ἦδη ὅλαι αἱ θύραι ἦσαν κλεισταί, καμμία καπνοδόχη δὲν ἐκάπνιζεν, ὅλοι οἱ κάτοικοι ἐκοιμῶντο.

Μόνον εἰς τὸ ἄκρον τοῦ δρομίσκου παρετήρησε φῶς· ὁ Ἰησοῦς διευθύνθη πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο, ἐφθασεν εἰς ἓνα σιτοβολῶνα, καὶ ἐκτύπησε τὴν θύραν.

— Μοῦ κάμνετε τὴν χάριν νὰ με φιλοξενήσετε ἀπόψε; Δεχθῆτε με καὶ δὲν θὰ μετανοήσετε. Ἐπειτα δὲ ἐπρόσθεσε:

— Ὅλοι ἐπλάγιασαν εἰς τὸ χωρίό σας, διατί μόνοι σεῖς δουλεύετε τόσο ἀργά;

— Ἀχ! ἀπήντησεν ὁ χωρικός· ἔμαθα χθὲς βράδυ ὅτι ὁ σκληρὸς δανειστής πού του χρεωστῶ μερικὰ χρήματα θὰ με βάλῃ αὐριοφυλακὴν ἂν δὲν τοῦ πληρώσω τὸ χρέος μου, δι' αὐτὸ ἀλέθομεν οἱ υἱοὶ μου καὶ ἐγὼ μ' αὐτὸ τὸ

χερόμυλο ὅσο σιτάρι ἔχω νὰ το κάνωμε ἀλεῦρι, καὶ νὰ το πᾶμε πρῶτ' πρῶτ' ἔς τὸ παζάρι νὰ το πωλήσωμε καὶ πληρώσωμε τὸ χρέος. Ὑστερα δὲν θὰ μείνῃ πλεῖα τίποτε. Πῶς θὰ περάσωμε τὸ χειμῶνα; Δὲν το ξέρω. Ἀλλὰ ὁ Θεὸς βοηθός!

Ὁ χωρικός λέγων τὰς λέξεις ταύτας ἐσπόγγιζε τὸν ἰδρωτὰ του, ἐν ᾧ ἀδρᾷ δάκρυα ἔτρεχον ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς του.

Ὁ Ἰησοῦς τὸν ἐλυπήθη, καὶ τοῦ εἶπε·

— Μὴν ἀπελπίζεσαι, καλέ μου, ἄνθρωπε. Ὅταν σου ἐζήτησα νὰ με φιλοξενήσῃς σου εἶπα πῶς δὲν θὰ μετανοήσῃς· θὰ το ἰδῇς καὶ μόνος σου τώρα.

Ἐλαβε τὸ λυχνάρι τὸ ὁποῖον ἐκρέματο ἀπὸ μίαν δοκὸν τοῦ σιτοβολῶνος καὶ το ἐπλησίωσε εἰς μερικὰ δεμάτια τὰ ὁποῖα ἦσαν ἐκεῖ.

— Γὰρ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, τί κάνεις αὐτοῦ; ἀνέκραξαν μετὰ φρίκης ὁ πατήρ καὶ οἱ υἱοὶ του.

Ἀλλὰ αὐτοστιγμὴ ἐξ ἐκείνου ἀχύρου ἤρχισε νὰ πίπτῃ βροχὴ κόκκων σίτου, βροχὴ

ραγδαία και άτελείωτος. Οί χωρικοί βλέποντες τὸ θαῦμα ἔπεσαν εἰς τὰ γόνατα πλήρεις θαυμασμοῦ.

— Ἐπειδὴ ἐφάνης φιλόανθρωπος, ἐπειδὴ ἐδέχθης εἰς τὸ πτωχικόν σου τὸν ξένον καὶ ἄγνωστον, ὅστις σου ἐζήτηε φιλοξενίαν θ' ἀνταμειφθῆς. Ὁ Κύριος ἐμβῆκεν εἰς τὸν σιτοβολῶνά σου, ὁ Κύριος σε πλουτίζει.

Ὁ Χριστὸς εἰπὼν τὰς λέξεις ταύτας ἔγινεν ἄφαντος.

Καὶ ἡ βροχὴ τοῦ σίτου δὲν ἔπαυσε νὰ πίπτῃ ὅλην τὴν νύκτα εἰς τὸν σιτοβολῶνα καὶ εἰς τὴν αὐλήν, καὶ τὴν ἐπαύριον ἀπετέλει σωρὸν ἔχοντα τὸ ὕψος τῆς ἐκκλησίας.

Ὁ χωρικὸς ἐπλήρωσε τὰ χρέη του, ἡγόρασε χωράφια καὶ ἔκτισεν ὠραίαν οἰκίαν.

Ἦτο πλούσιος τώρα καὶ ἔγινεν ἀλαζών, κακός, σκληρὸς πρὸς τοὺς πτωχοὺς. Αὐτὸς καὶ

οἱ υἱοὶ του ἐδόθησαν εἰς τὴν πολυτέλειαν, ἔκμαν παντὸς εἶδους καταχρήσεις καὶ σπατάλας, ὥστε ἐπὶ τέλους κατέστρεψαν τὴν περιουσίαν των· ἐπειδὴ ὅμως ἦσαν τόσον κακοὶ εἰς τὴν εὐτυχίαν των, οὐδεμίαν συμπάθειαν, οὐδεμίαν παρηγορίαν εὗρον εἰς τὴν δυστυχίαν των.

Ἐσπέραν τινα ὁ γέρον πῶν ὑπερβολικὰ ἐμβῆκεν εἰς τὸν σιτοβολῶνά του καὶ ἐνθυμηθεὶς τὸ θαῦμα, τὸ ὁποῖον τον εἶχε πλουτίσῃ, ἐσκέφθη νὰ το ξανακἀμῃ. Ἐλαβὲ τὸ λυχναρί, τὸ ἐπλησίασεν εἰς ἓν ἄχυρον, ἤναψεν αὐτό, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ θαύματος τὸ ὁποῖον ἀνέμενε, τὸ πῦρ μετεδόθη ἐν ἀκαρεῖ εἰς τὸν σωρὸν τῶν ἄχυρων καὶ ἀπετέφρωσε τὴν οἰκίαν του καὶ ὅ,τι ἄλλο τοῦ ἔμεινε.

Καὶ ὁ χωρικὸς ὅστις εἶχε πλουτίσῃ διότι ἐφάνη ἀγαθὸς καὶ εὐσπλαγχνός, ἀπέθανεν ἐν τῇ ἐνδείᾳ διότι ἔγινε σκληρὸς καὶ ἀπάνθρωπος.

ΟΙ ΚΩΔΩΝΕΣ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ

Ἡ χρῆσις τῶν κωδῶνων εἰς τὰς ἐκκλησίας ἤρχισεν ἀπὸ Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου, ἐπεκράτησεν ὅμως βραδύτερον· ὠνομάσθησαν δὲ καμπάναι (campanae) οἱ κώδωνες ἀπὸ τὸν χαλκὸν τῆς Καμπανίας, ὅστις ὑπῆρξεν ἡ πρώτη ὕλη ἐκ τῆς ὁποίας κατασκευάσθησαν.

Καὶ εἰς μὲν τὴν Ρώμην οἱ κώδωνες εἰσήχθησαν γενικῶς ὅπως καλῶσι τοὺς πιστοὺς εἰς τὴν λειτουργίαν περὶ τὸ 604, εἰς δὲ τὴν Βυζαντινὴν Αὐτοκρατορίαν μόνον περὶ τὸν Θ' αἰῶνα, οἱ δὲ πρῶτοι κώδωνες ἀπεστάλησαν ἀπὸ τοὺς Βενετοὺς ὡς δῶρον πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Μιχαήλ τὸν Γ'. Οἱ κώδωνες κατ' ἀρχὰς ἦσαν μικροί, βαθμηδὸν ὅμως ἐγένοντο μεγαλείτεροι. Οἱ μέγιστοι καὶ βερότατοι κώδωνες τοῦ κόσμου εἶνε εἰς τὴν Ρωσσίαν. Ὁ μέγιστος ὅλων ὁ τοῦ Κρεμλίνου ζυγίζει 201,266 χιλιόγραμμα. Οἱ τοιοῦτοι πελώριοι κώδωνες μένουσιν ἀκίνητοι, μόνον δὲ ἡ γλωσσίς αὐτῶν κινεῖται ὑπὸ τῶν κωδωνοκρουστῶν. Εἰς τὴν Γαλλίαν ὁ μέγιστος κώδων εἶνε ὁ τῆς Παναγίας τῶν Παρισίων ζυγίζων 17,170 χιλιόγραμμα, ἐν Ἑλλάδι δὲ ὁ τοῦ Ἀγίου Σπυρίδωνος ἐν Κερκύρᾳ.

Μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀπαγορευθεῖσης τῆς χρήσεως κωδῶνων ἔγινε χρῆσις τῶν γνωστῶν σημάτων· τοιαῦτα σημαντρα (μετάλλινοι πλάκες) φαίνεται ὅτι ἦσαν ἐν χρήσει εἰς τὴν ὀρθόδοξον ἐκκλησίαν καὶ προτοῦ εἰσαχθῆ ἡ χρῆσις τῶν κωδῶνων.

Εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς ἐκκλησίαν ὑπάρχει ἰδιαιτέρα εὐχὴ διὰ τὴν εὐλογίαν παντὸς νέου κώδωνος. Εἰς τὴν δυτικὴν ἐκκλησίαν ἡ ἱεροτελεστία τοῦ κώδωνος εἶνε ἔτι σπουδαιότερα· ὁ νέος κώδων ρηντίζεται μὲ ἀγίασμα, χρίζεται διὰ τοῦ ἁγίου μύρου, θυμιάζεται, καὶ λαμβάνει τὸ ὄνομα ἁγίου τινος.

Μεταξὺ τῶν κωδῶνων εἰς τοὺς ὁποίους ἀπεδόθη θαυματουργὸς δύναμις ἀναφέρεται ἰδίως ὁ ὀνομαστός κώδων τῆς ἰσπανικῆς πόλεως Βιλέλας, ὅστις ἄλλοτε ἐσήμαινε μόνος του, ὅταν συμφορὰ τις ἠπείλει τὴν Ἰσπανίαν. Ὁ πένθιμος ἡχὸς του τελευταίαν φορὰν ἠκούσθη ὅτε ἀπέθανε Φερδινάνδος ὁ Καθολικός. Ἐκτοτε ὅμως ὁ κώδων ἔχασε τὸ προφητικόν του δῶρον, καὶ δὲν ἀκούεται εἰμὴ ὅταν τον κινῶν ἄνθρωποι.

ΟΛΙΓΟΝ ΑΠ' ΟΛΑ

Ἀμαζόνες.

AMAZON

Αἱ Ἀμαζόνες ἦσαν κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἀρχαίων, ἔθνος πολεμικῶν γυναικῶν, αἱ ὁποῖαι ἀπὸ τὸν Καύκασον, τὸν Τάναϊν ποταμὸν καὶ τὴν Μαιώτιδα λίμνην μεταβάσαι εἰς τὸν θερμόν ποταμὸν ἔζων χωρὶς ἄνδρας, κυβερνώμεναι ὑπὸ βασιλίσσης. Ἐκ μικρᾶς ἡλικίας ἀνετρέφοντο εἰς τὴν τόξευσιν καὶ τὴν ὀπλαστίαν, ἐλέγετο δὲ ὅτι ὅπως μὴ ἐμποδίζωνται εἰς τὰς ἀσκήσεις ταύτας, ἐνωρὶς ἀπεκόπτετο ὁ δεξιὸς μαστὸς αὐτῶν ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα Ἀμαζόνες. Αἱ γενναῖαι καὶ τολμηραὶ αὗται γυναῖκες ἐπεχείρησαν πολὺς ἐκστρατείας. Εἰς τὸν τρωϊκὸν πόλεμον προσήλθον ἐπίκουροι τοῦ Πριάμου. Εἰσέβαλον εἰς τὴν Θρᾷκην βραδύτερον δὲ ἐξεστράτευσαν καὶ κατὰ τῶν Ἀθηνῶν πνέουσαι ἐκδίκησιν κατὰ τῆς πόλεως ταύτης διότι ὁ Θησεὺς ἐπιτεθεὶς κατ' αὐτῶν παρὰ τὸν Θερμόν ποταμὸν ἠχμαλώτισε τὴν βασιλισσάν των καὶ ἔφερεν αὐτὴν εἰς Ἀθήνας.

Αἱ Ἀμαζόνες, ἐνοῦσαι τὴν χάριν τοῦ γυναικείου σώματος μὲ τὴν ὑγίαν καὶ ρωμαλέαν διάπλασιν τὴν ὁποίαν παρέχει ἡ ἀσκήσις, ἦσαν προσφιλεῖς θεμὰ εἰς τοὺς ἀρχαίους καλλιτέχνους. Περιφημὸς ἦτο ἡ ἐν τῇ Ποικίλῃ Στοᾷ τῶν Ἀθηνῶν Ἀμαζονομαχία, τὸ ἔργον τοῦ ὀνομαστοῦ ζωγράφου Μίκωνος. Μάχαι Ἀμαζόνων ἐν ἀναγλύφῳ ἐστόλίζον τὰς ζωφόρους τῶν ναῶν ὅπως τοῦ Παρθενῶνος, τοῦ ναοῦ τῆς Ἀπτερου Νίκης τοῦ ἐν Ὀλυμπίᾳ Διός, κτλ. Καὶ ἐπὶ τῆς ἀσπίδος τῆς Ἀθηνᾶς καὶ εἰς τὸ ὑποπόδιον τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς παρέστησεν ὁ Φειδίας Ἀμαζονομαχίαν. Ἐξοχοὶ καλλιτέχναι κατεσκευάσαν ἀγάλματα Ἀμαζόνων, ἐθαυμάζετο δὲ ἰδίως μία Ἀμαζὼν τοῦ Πολυκλείτου· ὠραιότατα ἀντίτυπα τοιούτων ἀγαλμάτων σώζονται εἰς διάφορα μουσεῖα τῆς Εὐρώπης.

Προστασία τῶν χρησίων ζώων.

Εἰς πολλὰ μέρη τῆς Εὐρώπης μεγάλοι προσπάθειαι καταβάλλονται ὅπως διαδοθῇ ἡ ἰδέα ὅτι ζῷα τὰ ὁποῖα ἐνεκα πεπαλαιωμένων προλήψεων θεωροῦνται ἐπιβλαβῆ καὶ καταδιώκονται ὑπὲρ τῶν χωρικῶν, εἶνε τούναντίον χρησιμώτατα καὶ ἀναγκασιότατα εἰς φύλαξιν τῶν προϊόντων τῆς γεωργίας. Ἐπειδὴ δὲ τὴν μεγίστην κησαστροφὴν ἐπιφέρουν τὰ παιδία, πολλοὶ παιδαγωγοὶ ἔλαβον ἀξιόλογον μέ-

τρον, τὸ ὁποῖον συνιστῶμεν θερμῶς εἰς τοὺς διδασκάλους τῶν ἰδικῶν μας σχολείων.

Εἰς τὰ σχολεῖα ἀνήρτησαν πίνακες εἰς τοὺς ὁποίους σημειώνονται τὰ χρήσιμα εἰς τὴν γεωργίαν τετραπόδα, πτηνὰ καὶ ἔντομα.

Μεταξὺ αὐτῶν εἶνε αἱ ἀβλαβεῖς ὄφεις καὶ αἱ σαῦραι, αἱ καταστρέφουσαι τοὺς γυμνοσαλιάγκους, τὰς κάμπας καὶ τὰς ἀκρίδας· οἱ τυφλοπόντικες, οἵτινες τρέφονται μὲ σκώληκας καὶ ἄλλα ἔντομα ἐπιβλαβῆ εἰς τοὺς κήπους· ἡ ὑπολαῖς, τὰ σπουργίτια, οἱ κεφαλᾶδες, τρώγοντες τοὺς σφήκας καὶ πλείστα πολυπόδα ἔντομα τῶν ἐλωδῶν μερῶν· οἱ μελισσοῦργοι· οἱ καταβροχθίζοντες μυριάδας σκνιπῶν, κωνώπων καὶ παντοειδῶν ἐπιβλαβῶν ἐντόμων, αἱ γλαῦκες, τὰ νυκτοχελιδόνα κτλ. ἀμειλίχτως καταπολεμοῦντα τοὺς ὀλεθρίους ἐχθροὺς τῶν γεωργῶν.

Πολύτιμον χειρόγραφον.

— Εἶνε πράγματι ὁ Χριστόφορος Κολόμβος ὁ πρῶτος Εὐρωπαῖος ὅστις ἔθεσε τὸν πόδα του ἐπὶ τῆς Ἀμερικῆς;

Οἱ Δανοὶ διίσχυρίζονται ὅτι ἡ τιμὴ αὕτη ἀνήκει εἰς ἓνα πρόγονόν των, ἡ δὲ κυβέρνησις τῆς Κοπενάγης ἔστειλεν, ὡς λέγεται, εἰς τὸ Σικάγον, παλαιὸν χειρόγραφον, τὸ ὁποῖον δὲν ἀφίνει κανένα δισταγμὸν ὡς πρὸς τὸν διίσχυρισμόν των Δανῶν.

Τόσην ἀξίαν ἀποδίδει εἰς τὸ χειρόγραφον τοῦτο ἡ δανικὴ κυβέρνησις ὥστε δὲν συγκατετέθη νὰ τὸ δανείσῃ εἰμὴ ἀφοῦ ἔλαβε προκαταβολικῶς ἀπὸ τὰς Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἀποζημιώσιν 100,000 φρ. ἐν περιπτώσει ἀπώλειας.

Ἐν τούτοις οὐδὲν δύναται νὰ ὀλιγοστεύσῃ τὴν δόξαν τοῦ μεγάλου Κολόμβου. Δὲν ἀρκεῖ ὅπως ἡ δόξα τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ νέου κόσμου εἶνε ὅλη ἰδική του ἀφ' οὗ ἡγνός καὶ τὰ ταξείδια καὶ αὐτὴν τὴν ὑπάρξιν ἀκόμη τῶν δανῶν θαλασσοπόρων;

Ὅπως δὲ ποτε ὅμως τὸ ἐν λόγῳ χειρόγραφον ἔχει μεγάλην ἱστορικὴν ἀξίαν.

Ἡ γῆ βλεπομένη ἀπὸ τ' ἄστρα.

Πολλοί, ὅχι μόνον μικροὶ ἀλλὰ καὶ μεγάλοι ἔχουν ἰδεᾶν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἀνακρίβῃ περὶ τῆς σημασίας τῆς Γῆς ἐν σχέσει πρὸς τοὺς ἄλλους ἀστέρας, οἱ ὁποῖοι τὴν περικυκλόνουν πινταχθέν. Ὅπως ἐνοήσετε, καλοὶ μου φίλοι, τὴν θέσιν τὴν ὁποίαν κατέχει ἡ γῆ εἰς τὸ πλανητικὸν σύστημα ὑποθέσατε ὅτι δυνάμεθα νὰ ἀπέλθωμεν ἐξ αὐτῆς καὶ νὰ ὑπάγωμεν ἀλληλοδιαδόχως εἰς τοὺς διαφόρους ἀστέρας· ἐξ αὐτῶν τὴν γῆν δὲν θὰ τὴν βλέπομεν, θὰ εἶνε ἐντελῶς ἀόρατος· ὥστε διὰ τοὺς ἀστέρας οὐδὲ ὑπάρχοντες κἂν ἡμεῖς οἱ ἐπὶ τῆς γῆς!...

Ἀνεπιτυχὴς αὐτοσύστασις.

Ὁ διάσημος ἀστρονόμος Ἀραχὼ συνέθιζεν εἰς τὰς περὶ ἀστρονομίας παραδόσεις του, εἰς τὰς ὁποίας ἔτρεχε πολὺ πλῆθος, νὰ παρατηρῇ ἐκ τῶν ἀκροατῶν

του εκείνου ὅτις τῷ ἐφάνετο ὀλιγώτερον ἔξυπνος, ὅτε δὲ ἐβλεπεν ὅτι οὗτος ἐνόετο ἥτο βέλτερος πλέον ὅτι εἶχε διδᾶξαι σαφῶς καὶ ὅτι εἶχε γίνῃ ὑπὸ πάντων κα-
ταληπτός.

Ἡμερᾶν τινὰ εἰς αἰθουσαν φίλου του, ὅπου πρὸ μι-
κροῦ διηγήθη τὴν συνθήκην του ταύτην, εἰσῆλθε νέος
τις τὸν ὅποιον ὁ σοφὸς δὲν ἐγνώριζε, ὅστις ὁμως ἤ-
θελε νὰ κάμῃ τὸν γνωστὸν πρὸς αὐτόν, καὶ ἐγένεν ἐπὶ
τέλους ὁλόκληρος μὲ τὴν φιλοφροσύνην του.

— Μὲ ποῖον ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ὁμιλῶ; τὸν ἥρω-
τησεν ὁ Ἀραγῶ.

— ὦ, κύριε Ἀραγῶ, μὲ γνωρίζετε χωρὶς ἄλλο,
δὲν εἶμαι τακτικώτατος εἰς τὸ μάθημά σας καὶ δὲν
παύετε νὰ με κυττάζετε ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ἕως τὸ τέλος!
Φαντάζεσθε τὰ μειδιήματα τῶν περυσισκομένων!

Ὁ ἀριθμὸς 18 καὶ ὁ βασιλεὺς Γεώργιος.

18 Μαρτίου ἀνηγορεύθη βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων
ὁ Γεώργιος.

18 Ὀκτωβρίου ἦλθεν εἰς Ἀθήνας.

18 ἐτῶν ἦλθεν εἰς Ἀθήνας. ἦλθε δὲ τῷ 1863 οὐ-

τινος οἱ ἀριθμοὶ προτιθέμενοι δίδουν ἄθροισμα 18
Τὸ ὄνομα αὐτοῦ «Γεώργιος Χριστιανὸς» σύγκειται
ἀπὸ 18 γράμματα.

Ὁ τίτλος αὐτοῦ «Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων» περιέ-
χει 18 γράμματα.

Ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐγεννήθη τῷ 1818. τὸ ὅποιον
ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο 18 καὶ τοῦ ὁποίου τὸ ἄθροισμα
ἀποτελεῖ τὸν ἀριθμὸν 18.

Καὶ τὸ ὄνομα τῆς Βασιλίσσης «Ὁλγα Κωνσταν-
τινόβνα» ἀποτελεῖται ἀπὸ 18 γράμματα.

Ὁ Γιαννάκης.

Ὁ μικρὸς Γιαννάκης ἀρχίζει νὰ μανθάνῃ γαλλικὰ.
ἀλλὰ εἰς μερικά γράμματα ἢ γλώσσά του δὲν γυρνᾷ
εὐκόλα, ὅπως παραδείγματός χάριν εἰς τὸ γράμμα D.

— Ἐλα δῶ, παιδί μου, τῷ λέγει ἡ διδασκάλισσά
του, τί λέγεις εἰς τὸ ἄλογό σου διὰ νὰ το κάμῃς νὰ
προχωρήσῃ;

Καὶ ὁ Γιάννης:

— Ἐγώ; δὲν του λέγω τίποτε· εἶνε ξύλινο τ'
ἄλογό μου!

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἐν ὥρᾳ μαθήματος.
Δημήτριος (ἀναγινώσκει). Τῆς παιδείας ἡ μὲν ρίζα πι-
κρά, οἱ δὲ καρποὶ γλυκεῖς εἰσίν.

Ὁ διδάσκαλος. Καλὰ. Τῆς παιδείας, διατί γράφεται
τὸ δεῖ ἔφιλον ἰῶτα;

Ὁ Δημήτριος σιωπᾷ.

Ὁ διδάσκαλος. Πρὸςέξε καὶ θά το εὔρης. Ποιὰ εἶνε ἡ
ρίζα τῆς παιδείας.

Ὁ Δημήτριος σιωπᾷ, ἔπειτα προσέχει εἰς τὸ βιβλίον καὶ
ἐν τέλει ἀναφωνεῖ θριαμβευτικῶς:

— Πικρά!

Ἐστᾶλη ὑπὸ τῆς Ἀντισμένης Λυγαριᾶς.

*

Εἰς μίαν συναναστροφὴν ἔγινε λόγος περὶ κυνῶν, ἀνεφέ-
ροντο δὲ πολλὰ ἀνέκδοτα περὶ τῆς νοσημοσύνης των.

Αὐτὰ δὲν εἶνε τίποτε, λέγει ὁ Κουφιοκεφαλᾶκης, ἐγὼ
γνωρίζω ἕνα σκύλον, πολὺ ἐξυπνότερον ἀπὸ τὸν κύριόν του.

Καὶ τίνος εἶνε αὐτοῦ ὁ σκύλος.

— Ἰδιός μου, ἀπαντᾷ μὲ ὑπερηφάνειαν ὁ Κουφιοκεφαλᾶκης.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τῆς Κόρης τῆς Δοξασμένης Ἰδης.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ».

Ἡ ἐπιστολή σου, *Ῥοδοπαῖα Ἀδρα*, μὲ κατευχαρίστησε·
καὶ τὸ ὅπως μοῦ ἤρесе, ἀλλ' ἰδίως τὸ περιεχόμενόν της. Λοι-
πὸν, πολλὰ ἐλαττώματα διώρθωσες δι' ἐμοῦ; ὅταν ὑποπί-
πτῃς εἰς κανὲν σφάλμα ἢ μητέρας σου λέγει: «Κρίμα πού
ἀναγινώσκεις τὴν ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ!» καὶ εὐθὺς ἔρχεσαι εἰς τὸν
ἐαυτὸν σου, σοῦ περὶ ὁ θυμὸς ἢ τὸ πείσμα. Εἶμαι, λέγεις,
τὸ καλλίτερον ἀντιφάρμακον κατὰ τῆς ὀργῆς. Ἡ ὑπόσχεσις τὴν
ὅποιαν μοῦ δίδεις ὅτι ὅχι μόνον ἀπὸ τὰ ἐλαττώματα θ' ἀπαλ-
λαβῇς ἀλλὰ καὶ καλὰς συνθειας θ' ἀποκτήσῃς, μὲ εὐχαρίστη-
σε πολὺ. Εὖγε, εἶσαι καλὸ παιδί, *Ῥοδοπαῖα Ἀδρα*.

Ὅχι μόνον ἐνοχλητικὴ δὲν μου ἐφάνη ἡ ἐπιστολή σου,
φίλη μου Ἀριάδνη Γ. Σκληρὰ, ἀλλὰ τὸναντίον πολὺ σύντο-
μος, φαντάσου πόσον μοῦ ἤρесе! Ἐξ αὐτῆς ἐνόησα ὅτι ἔχεις

ἀρκετὴν καλαισθησίαν· ἀλλὰ τὴν περιγραφὴν τοῦ Τατοίου τὴν
ἤθελα πληρεστέραν, τεχνικωτέραν. Αἱ φράσεις «ἦτο ἀριστοῦρ-
γημα, ἦτο θέαμα, ἔκτακτον» εἶνε ἀόριστοι. Ἐν πρᾶγμα
ἡμπορεῖ νὰ εἶνε «ἀριστοῦργημα» ἐν θέαμα νὰ εἶνε «ἐκτα-
κτον» κατὰ ἐκάστου τρόπου. Τί εἶδους ὅμως ἀριστοῦργημα
ἦτο τὸ ἰδικόν σου θέαμα, αὐτὸ ἐπεριμένομεν νὰ μάθωμεν.
Ἐπιζῶ ὅτι εἰς τὴν περιγραφὴν τῆς προσεχοῦς ἐκδρομῆς θὰ
λάβω ἀφορμὴν νὰ σ' ἐπαινέσω, διὰ νὰ χαρῶμεν καὶ οἱ δύο
μας, διότι καὶ ἐγὼ χαίρω πολὺ ὅταν μοῦ δίδεται εὐκαιρία
νὰ ἐπαινῶ τὰς φίλας μου.

Ἐκλέγω τὸ *Ἀφρικανὸς Λέων*, φίλε Κ. Γ. Φ., ὑπὸ
τὸν ὅρον ὅτι θὰ εἴσαι ἡμέρος καὶ δὲν θὰ κατασπαράξῃς τοὺς
φίλους μου καὶ τὰς φίλας μου.

Δουλεῖα λοιπὸν, *Μεγάθυμε Κεφαλλην*, καὶ μετὰ τὰς
ἐξετάσεις, ὅπου σου εὐχομαι ν' ἀριστεύσῃς, ἀρχίζεις πάλιν.

Τὸ παράπονον σου μοῦ δίδει ἀφορμὴν, ἀγαπητὴ μου ἐν
Βουλγαρίᾳ Ἑλληνισμῶ, νὰ σου κάμω τὰς ἐξῆς παρα-
τηρήσεις· πρῶτον πρόσχε περισσότερον εἰς τὴν ποιότητα,
παρὰ εἰς τὴν ποσότητα τῶν στελλομένων· δεύτερον στέλλε τα
κατὰ μικροτέρας, πολὺ μικροτέρας δόσεις· τρίτον πρόσχε
εἰς τὴν στιχογραφίαν, διότι πολλὰ πνευματικὰ ἀσκήσεις μου
εὐρεῖς κατὰ ἄλλα δὲν ἐδημοσιεύθησαν δι' ἑλλειψιν ρυθμοῦ
καὶ στιχογραφίας.

Ἐξακολουθεῖτε νὰ περνᾶτε ὥραϊα εἰς τὸ νέον Brighton,
Λευκὸ Περιστεράκι καὶ Ζωηρὸ Νεβρέ; Ἡ ἀφελὴς περι-
γραφή τῶν παιγνιδίων σας ὡς καὶ τῆς παραστάσεως που εἴ-
δατε εἶνε πολὺ νόστιμη. Ἰδίως χαίρω διὰ τὰς προόδους που
κάνετε εἰς τὴν ὥραιαν γλώσσάν μας.

Μὲ πολὺ ἐνδιαφέρον ἀνέγνωσα τὴν γεμάτην αἴσθημα ἐπι-
στολήν σου, ὦ *Ἀττική Νύξ*. Ὅσα μοῦ γράφεις περὶ τῆς
ἐκθέσεώς σου μοῦ ἀποδεικνύουν ὅτι εἶσαι εἰς τὸν δρόμον νὰ
μάθῃς νὰ γράφῃς. «Δεκάκις τὴν ἔγραψα καὶ δεκάκις τὴν
ἔσχισα, διότι δὲν εἰκόνιζε πιστῶς ὅτι ἐννόουν. Συγκινούμαι
ἀναλογιζομένη τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, τὸ ὥραιότατον τῶν θεα-
μάτων καὶ ὅμως δὲν ἐσυγκινούμην ὅταν ἀνεγίνωσκα τὴν ἔκ-
θεσίν μου.» Ἐννοεῖς, ὅλην τὴν σπουδαιότητα τοῦ ζητήματος,
τὸ ὅποιον θίγεις; ὦ! Τί δύσκολόν σου εἶνε, νὰ ἐκφράσῃς
κανεὶς ὅτι αἰσθάνεται μέσα του, ἐντελῶς, μὲ ὅλας τὰς λε-
πτότητας, μὲ ὅλας τὰς ἀποχρώσεις! Σὺ ἤργισες νὰ μαντεύῃς
τοῦλάχιστον τὰ εἶπη ὕψος, καὶ διὰ τοῦτο χαίρω πολὺ,
καλὴ μου φίλη.

Πῶς ἐπεθύμουν, *Καρυῶτις* μου, νὰ εἶχα μίαν ζυγαρίαν
ἐξαρετικῶς εἶδους διὰ νὰ ἡμπορέσω νὰ ζυγίσω τὴν χαρὰν
τὴν ὅποιαν αἰσθάνεσαι σὺ ὅταν με βλέπῃς καὶ τὴν ἰδικὴν
μου ὅταν λαμβάνω ἐπιστολήν σου, διὰ νὰ ἴδω ποῖα βαρύνει
περισσότερον! Δυστυχῶς, τοιαύτη ζυγαρὶα δὲν ὑπάρχει, ἀς
μείνῃ λοιπὸν ἡ καθεμία μας μὲ τὴν ιδεάν ὅτι ἡ ἰδικὴ της
χαρὰ εἶνε ἡ μεγαλύτερα.

Ἡ τετρασέλιδος ἐπιστολή σου δὲν ἦλθεν εἰς τὰς χεῖράς μου,
Λύρα τοῦ Ὑργρέως· σὺ ἀπορεῖς διὰ τὴν σιωπὴν μου· νο-
μίζεις ὅτι ἐγὼ ἀποροῦσα ὀλιγώτερον διὰ τὴν ἰδικὴν σου:

Ὅχι, *Ξεντεμμένο Πουλί*, δὲν θυμῶν διὰ τὰ παρά-
πονά σου, διότι ἐννοῶ ὅτι εἶνε παράπονα ἀγάπης· αὐτὸ
ὅμως δὲν θὰ πῇ ὅτι τὰ εὐρίσκω καὶ σωστά.

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας θὰ λάβῃς τὸ δῶρον, *Μεγάλη Γῆ*.
Γράψε μοι ὅπως συχνότερα «ὅλο τὲς ἴδιες ὀμιλίες θὰ τὲς βα-
ρύνωσαι πλέον» μοῦ γράφεις. Μήπως σ' ἐμποδίζω νὰ τὰς ἀλ-
λάξῃς, καλὴ μου φίλη; Δὲν εἶπα τὸσάνεις εἰς τοὺς φίλους μου
νὰ μοῦ γράφουν τὰς ἐκάστοτε ἐντυπώσεις των;

Ἡ παρατήρησίς σου ὡς πρὸς τὴν συγκίνησίν σου διὰ τὴν
λιποθυμίαν τῆς Ἀνθῆς εἶνε πολὺ ὀρθή, *Λεοδία Ἀηδών*.
Πράγματι, ὅσῳ περισσότερον μορφονόμειθα τόσῳ περισσότερον
γινόμεθα ἱκανοὶ νὰ ἐκτιμῶμεν τὰ ἔργα τῆς τέχνης ὑπὸ
τὰς διαφόρους αὐτῶν μορφάς· ἐνώπιον ἐνὸς γλυπτικοῦ ἔργου,
παραδείγματός χάριν, ὁ κτίστης λογαριάζει πόσες ὁκάδες
ἀσθεῖς ἡμπορεῖ νὰ γίνῃ τὸ μάρμαρον, ἐν ᾧ ὁ γυρᾶζων
τὴν ἱστορίαν τῆς τέχνης ἰδίως δὲ τὴν αἰσθητικὴν τῆς αἰσθά-
νεται τὴν εὐγενεστέραν καὶ ὑψηλοτέραν τῶν ἀπολαύσεων.
Μήπως τὸ αὐτὸ δὲν συμβαίνει, καὶ ὡς πρὸς τὴν ἀπόλαυ-
σιν τῆς φύσεως; ὁ συνήθης, ἄεστος χωρικός, ἐν ᾧ ἐπι-
στρέφει ἀπὸ τὸν ἀγρόν του μὲ τὸ ἄροτρον του συλλογίζε-
ται τὸν σκοτεινὸν του σταῦλον ὅπου εἶνε τὸ βῶδι του καὶ ἂν
ἀνέμῃ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του ἔρχῃ τὸ θαυμασιώτατον τοπίον,
τὸ ὅποιον δύναται ν' ἀποσπᾷ ἀπὸ ἑνα ἄλλον ἐπιφωνήσεις
θαυμασμοῦ.

Εὐχλότως μὲν συνηγορεῖς ὑπὲρ τῆς ἀποσθηθίσεως, *Ἀρ-
γεία Τελεσίλλα*, ἀλλὰ δυστυχῶς ἐγὼ δὲν πείθομαι. Βε-

βαίως διὰ μερικά μαθήματα ὑπάρχουν ἐλαφρυντικαὶ τινες
περιπτώσεις, δὲν λέγω· διότι ποῦ νὰ ἔχῃ ἡ ταλαιπωρία μα-
θητῶν τόσον πλοῦτον φράσεων καὶ ἐκφράσεων ὥστε νὰ εἴπῃ
ἐντελῶς διαφορετικὰ ὅ,τι εἶνε ἐντὸς τοῦ βιβλίου ἢ τοῦ τετρα-
δίου τοῦ καθηγητοῦ. Αὐτὸ ὅμως δὲν σημαίνει ὅτι ἡ δηθεῖσα
μαθήτρια πρέπει νὰ μεταβάλλεται, ὅταν πρόκηται νὰ εἴ-
πῃ τὸ μάθημά της, εἰς ἕνα εἶδος ζωντανῶν φωνογράφου μὲ
τὸ στόμα τοῦ ὁποίου λαλεῖ ὁ καθηγητής.

Θάρρος λοιπὸν, *Φιλόδοξε Ἑλλην*, θὰ ἔλθῃ ἐπὶ τέλους
ὁ ζητούμενος συνδρομητής. Ζητεῖτε καὶ εὐρήσετε.

Γράψε μοι εἰδήσεις διὰ τὸ μικρὸ σας ἀδελφάκι, *Κόρη τῆς
Δοξασμένης Ἰδης*. Ἀνυπομονῶ νὰ μάθω ὅτι ἔγινε καλὰ.

Διηγημάτια τῶν μικρῶν φίλων μου δὲν γίνονται δεκτὰ,
Εὐδοκίε Πλάταρε. Εἶνε ἀρχὴ ἀπαράδατος. Πνευματικὰς
ἀσκήσεις ὅμως καὶ παιδικὰ πνεύματα στέλλε ὅσα θέλῃς.

Τώρα λοιπὸν που ἀνέρρωσες, *Ἀνθρωπόμορφε Γορίλλε*,
γράψε μοι τακτικά.

Ὁ πόθος σου ὅπως ἀριστεύσῃς εἰς τὰς ἐξετάσεις, *Λευκὴ
Περιστερά*, διὰ νὰ εὐχαριστήσῃς τοὺς γονεῖς σου, με συγκι-
νεῖ. Εἶσαι καλὴ κόρη.

Δεκτὸν τὸ ψευδώνυμόν σου, *Λύρα τῆς Σαπροῦς*. Προ-
σπάθησε λοιπὸν νὰ το τιμῇς!

Ὁραῖα εἶνε ὅσα μοῦ γράφεις, *Ἐρ Ἀυστρία Ἑλληνισμῶ*,
σ' εὐχαριστῶ πολὺ διὰ τὴν τὸσην ἀγάπην σου.

ὦ *Κόρη τῆς Ῥοδόπης*, γεμάτη αἴσθημα εἶνε ἡ ἐπι-
στολή σου· περὶ τῶν μαθημάτων σου ὅμως δὲν μοῦ γράφεις
τίποτε· νὰ ἐλπίσω ὅτι θὰ θριαμβεύσῃς εἰς αὐτά;

Ἀρκετὰ νόστιμη εἶνε ἡ περιγραφή σου τῆς πρωτομαγιάτι-
κης ἐκδρομῆς σας, *Βλαδίμηρε Μονομάχε*· κάμνεις πολὺ
καλὰ καὶ μοι περιγράφεις πάντοτε κάτι. Εἶνε ἐν εἶδος ἐκ-
θέσεως ἰδεῶν καὶ αὐτό.

Πολὺ ἐνδιαφέροντα εἶνε ὅσα μοῦ γράφεις, *Δουρνηλεῖτε
Ἰδομενεῦ*. Δὲν βλέπω ὅμως τὸν λόγον διατί νὰ ὑποβληθῇς
καὶ σὺ εἰς τὸ πείραμα. Ἐχεις ἀργότερα καιρὸν διὰ τοιαῦτα
πράγματα.

Θὰ σ' ἐπιπλήξω σήμερα, *Ἀτρώμυτε Εὐζώνε*. Ἀντὶ νὰ
στέλλῃς σωρεῖαν πνευματικῶν ἀσκήσεων καὶ παιδικῶν πνευ-
μάτων δημοσιευμένων εἰς αὐτὴν τὴν ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ δὲν εἶνε
προτιμότερον νὰ στέλλῃς ὀλίγα μὲν ἀλλὰ ἰδικὰ σου;

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας θὰ λάβῃς τὸ ζητούμενον, *Αἰσχρόλε
Τραγωδέ*. Πολὺ καλὴν ἐντύπωσιν μοῦ ἔκαμεν ὁ ἥρεμος
τόνος τῆς ἐπιστολῆς σου.

Τὴν περιμένω λοιπὸν ἀνυπομόνως τὴν περιγραφὴν, ὦ
Βόσπορε.

Ἡ ιδέα τοῦ «σκοποῦ» πολὺ καλὴ, *Προμηθεῦ Δεσμῶτα*,
ἀλλ' ἡ ὁμοιοκαταληξία, ὅπως σοῦ ἔγραψα ἤδη, πτωχὴ·
τυγχάνει, βαρεῖα κτλ. εἶνε ἰταλικά ὁμοιοκαταληξία, τὰς
ὁποίας μεταχειρίζονται οἱ ἑπτανήσιοι ποιηταί, ἀλλὰ βεβαίως
δὲν ἀποτελοῦσιν αὐτὰς τὸν μεγαλύτερον τίτλον τῆς δόξης
των· ἡ ὁμοιοκαταληξία ἢ νὰ μὴν ὑπάρχῃ διόλου (ὅπως εἰς
τὰ θαυμαστὰ ὁμηρικὰ ἄσματα μας) ἢ νὰ εἶνε πλουσία.

Μάλιστα, νὰ τὴν στείλῃς, *Ἐρικὴ Μυρσίνη*, τὴν ἀκρο-
στιχίδα.

Καλῶς νὰ κρίσῃ ἡ νέα μου φίλη Ἑλ. Δ. Φ. ἂς λάβῃ
ὅμως νέον ψευδώνυμον διότι αὐτὸ που ἔλαβε ἀνέχει ἤδη εἰς
ἄλλον.

Περιμένω λοιπὸν τὰς νέας συνδρομητρίδας, ἀγαπητὴ μου
Εὐαίοθητος Καρδία.

Εὐχαριστῶ διὰ τὸν νέον φίλον τὸν ὅποιον μοῦ συνιστᾷς,
καλὴ μου *Ηηλεῖ*.

ὦ *Μικουλίττε*, ἀρκετὰ μεγάλη ἦτο ἡ ἐπιστολή σου, καὶ
ὅμως ἐλυπήθηκα ὅταν ἐφθασα εἰς τὸ τέλος· ἦτο ὡς ὥραϊον
γλυκίσμα τὸ ὅποιον ὅσο ἐτελείωνε τόσῳ γλυκύτερον μοι
ἐφαίνετο. ὦ, πῶς μ' ἀρέσουν τὰ γραφόμενά σου!

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[Αἱ λύσεις τῶν κάτωθι πνευματικῶν ἀσκήσεων εἶνε δεκταὶ μέχρι τῆς 15 Ἰουνίου 1893]

154. Στοιχειόγραφος.

Λέγουν πως θερμὸν ἔκρυν, καὶ ἐν τούτοις μένω κρύον
Ἄν τὸ πρῶτον μου ἐκλείψῃ καὶ τὸ δεύτερον στοιχεῖον.
Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ ἐν Αὐστρίᾳ Ἑλληνισμοῦ.

155. Στοιχειόγραφος.

Σβῦσε λά καὶ βάλε μὴ
Καὶ ἀμέσως ἔς τὴ στιγμή
Εἰς δεῖλος θεὸς νὰ πετάξῃ
Καὶ μαγείας θὰ χαράξῃ.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Σεντιμέντου Πουλιού.

156. Στοιχειόγραφος.

Διδῶς εἴ καὶ βάλε χῖ
Καὶ εὐθὺς τί ταραχὴ!
Τὰ παῖδια παραιτῶ
Καὶ ἔς τὴν ἄμαξαν πετῶ.

Ἐστᾶλη ὑπὸ Βλαδιμήρου τοῦ Μονομάχου.

157. Λύγισμα.

Ἐχω χρῶμα ἀργυρὸ—καὶ κυλῶ σὺν τῷ νερό.
Ἄν θελήσῃς νὰ με πιάσῃς—τὴν ὑπομονὴν θὰ χάσῃς.
Ἐστᾶλη ὑπὸ τῆς Ἀττικῆς Νυκτός.

158. Λύγισμα.

Εἰς ἐρήμων ὁδοπόρους
Καὶ εἰς ναύτας ποντοπόρους
Εἶμαι χρήσιμος ἐξίσου
Καὶ μ' εὐρίσκεις—συλλογίσου!
Ἐρευνῶν Ζωολογίαν
Καὶ κομμάτι Ναυπηγίαν.

Ἐστᾶλη ὑπὸ Τατιανῆς Π. Μ. Ζαδί.

159. Λύγισμα δημῶδες.

Ἀσχημος πατέρας, ἔμορφο παιδί, καὶ τρελλὸ ἐγγόνι.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Κωμικοῦ Ἀριστοφάνους.

160. Λύγισμα δημῶδες.

Ἦ τὴν ἀρχὴν μαυρίζει,
Ἦ τὴ μέση κοκκινίζει
Ἦ τὸ τέλος ἀσπρίζει

Ἐστᾶλη ὑπὸ τῆς Κυανοπέπλου Νύμφης.

161. Κρυπτογραφικόν.

1 2 3 4 5 2 6 7 8 9 = Δένδρον γιγαντιώδες.
2 1 7 8 9 = Ἀπαράιτητον εἰς τὰ φυτά.
3 4 3 7 8 9 = Φυτόν.
4 5 4 9 = Ἀναγκαῖον εἰς τὴν μαγειρικὴν.
5 2 3 8 9 = Ζῶον αἰμοθόρον.
6 1 5 5 4 = Καθέδρα τοῦ Μακεδον. κράτους.
7 1 5 8 9 = Ἀντίθετον πρὸς τὴν ἀρχὴν.
8 6 8 2 9 = Πρωτεύουσα τῶν Δοκρῶν.
9 1 51 2 3 8 9 = Στρατηγὸς τοῦ Μεγ. Ἀλεξάνδρου.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Ἀτρομήτου Ἰψηλάντου.

162-166. Μαγικὸν γράμμα.

Τῇ πρόσθῃ ἐνός καὶ τοῦ αὐτοῦ γράμματος εἰς ἐκάστην
τῶν ἐπομένων λέξεων νὰ σχηματισθῶσιν ἄλλαι τόσαι:
Τυρός, ἐντός, ἀτύμος, ἄλυτος, Τροία.

Ἐστᾶλη ὑπὸ Ἰ. Θ. Δημητροπούλου.

167-168. Κεκρυμμένα ὀνόματα γυναικῶν.

Α') Οἱ πλεῖστοι σοφοὶ ἀνεδείχθησαν ἐκ πτωχῶν καὶ ἀση-
μάντων οἰκογενειῶν.
Β') Τὰ πρὸς τοὺς γονεῖς εὐεργετήματα τοῦ υἱοῦ λίαν τα-
χεῖως ἀνταμείβονται παρὰ τοῦ Θεοῦ.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Ἀλλίου Ἀριστείδου.

169. Ἑρώτησις.

Πότε κατετέθη ὁ θεμέλιος λίθος τῆς Συναίας Ἀκαδημίας καὶ ὑπὸ τίνας;

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Ἰν Βουλγαρίας Ἑλληνισμοῦ.

170. Ἱστορικὴ ἐρώτησις.

Τίνος ἀρχαίου ποιητοῦ στίχοι ἔσωσαν στρατιώτας ἀπὸ τὴν αἰχμαλωσίαν;

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Ἑρμοῦ τοῦ Πραξιτέλου.

171. Φιλολογικὴ ἐρώτησις.

Ποῖοι ποιηταὶ τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος ἀδελφοὶ ἀπέθανον ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον ἐν ἐσχάτῃ πενίᾳ καὶ τοῦ ἑκάστος;

Ἐστᾶλη ὑπὸ Βλαδιμήρου τοῦ Μονομάχου.

172. Παίγνιον.

Ζητεῖται ἡ ἀνάγκη τῆς κατωτέρω διστέλλου ἐπιγραφῆς.

Α	Δ	Σ	Ο	Β	Ρ
Ι	Τ	Γ	Π	Π	Ε
Α	Γ	Σ	Ο	Ο	Ι
Ε	Π	Π	Ν	Ι	Τ
Π	Υ	Ε	Δ	Ο	Ο

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Θεμιστ. Χριστοφίδου.

173. Διπλῆ ἀκροστιχίς.

Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν ζητούμενων λέξεων ἀποτελοῦσ τὸ ὄνομα ἀρχαίας πόλεως τῆς Ἑλλάδος, τὰ δὲ τελικὰ τὸ ὄνομα ἀρχαίας ἐβραίας.

1, Πόλις τῆς Ἑλλάδος. 2, Ἀρχαία πόλις τῆς Μακεδο-
νίας. 3, Κοσμητικὸν ἐπίθετον τοῦ Ἀχιλλέως. 4, Πτηνόν.
5, Μία τῶν Νηρηίδων.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Εὐδόμου Κρίνου.

174. Φωνηεντόλιπον.

ς—πντ—τ—ργ—σ—ν—νθμς—τ—δ—Θς—πτρ—τς—
πρξς—σ.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τῆς Κόρης τῆς Δοξασμένης Ἰδης.

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν ἐν τῇ φυλλάδι τῆς 15 Ἀπριλίου πνευματικῶν ἀσκήσεων.

88. Σύμη (Σι μι).—89. Ἡρακλῆς (Ἡρα, κλείς).—90. Πάτμος, Λάτμος.—91. Ρόδος, ρόδον.—92. Ὁ πατὴρ εἶνε 38 ἐτῶν, ὁ υἱὸς 12, ἡ θυγάτηρ 4 (12²=144. Καὶ 1444=38²).—93. (Ἀκυροῦται).—94. ΑΡΤΕΜΙΣ (1, Ἀθῆναι, 2, Ρῆνος. 3, Τυρταῖος. 4, Ἑρμῆς. 5, Μενέλαος. 6, Ἰν-
δαί. 7, Σικελία).—95. ΑΗΡ (1, καλ. 2, χΗν. 3, ΗΡα).
—96. Μ Α Χ Η — 97-99. 1, Ἀθηνᾶ. 2, Θέμις. 3, Ἀ-
Α Θ Ω Σ ρης. — 100. ΠΗΠΟΚΡΑΤΗΣ, Πόρος,
Χ Ω Μ Α πατὴρ, ὅστις, Κίρκη, ρίς, Αἰακός, Τάρ-
Η Σ Α Υ ταρος, Ἡρα, σῖτος. — 101. Ὁ νοῦς. —
102. Ἡ Φιλομήλα καὶ ἡ Πρόκνη.—103. Τὴν 3 Ἀπριλίου
1770 εἰς τὸ ὄρος Ραμοδοῦνι τῆς Μεσσηνίας· ἡ μήτηρ του
ὀνομαζέτο Ζαμπία.—104. Ἡ ἀκακία διότι δὲν ἔχει κακίαν.
—105. Ρώμη ψυχῆς σωφροσύνη ἐστίν.—
106. Ἐργάτης πονηρίας μεγάλῃς ἢ μικρᾷς
Παρέχει συνεπείας εἰς ἑαυτὸν πικράς.
—107. Ἡ Πέργαμος εἶνε πόλις τῆς Μυσίας.

Ο ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΡΟΒΙΝΣΩΝΟΣ

[ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΥΠΟ, ANDRÉ LAURIE]

[Συνέχεια· ἴδε σελίδα 129]

I'

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΛΟΙΟΥ

Εἶχον παρέλθον ἑβδομήκοντα ἡμέραι ἀφ' ἧς ἡ
Ἡρα ἐγκατέλειπε τὸ Σαῖγκον. Ὁ πλοῦς ἦτο
κανονικὸς καὶ εὐτυχής. Παλαιόθεν ἦδη ἔχουσα φή-
μην ὡς ἐνός τῶν
καλλιτέρων ἐμπο-
ρικῶν τοῦ γαλλι-
κοῦ ναυτικοῦ, καθ'
ἣν ἐποχὴν ἦτο ἀκό-
μη ἀπλή φρεγὰς μὲ
ιστία ἡ Ἡρα, οὐ-
δὲν τῶν προτερη-
μάτων τῆς εἶχε χά-
σῃ ἤδη ὅτε ἀπέ-
κτησεν ἑλικά καὶ
μηχανὴν δυνάμειος
ἐνεακοσίων ἵππων
διὰ νὰ γίνῃ ἀτμο-
κίνητον πολεμικόν.

Διήλθε λοιπὸν
τὸν πορθμὸν τῆς
Μαλάκκας καὶ τὸν
πορθμὸν τοῦ Τορ-
ρές, μεταξὺ τῆς
νέας Γουινέας καὶ
τῆς αὐστραλικῆς ἡ-
πέρου, ἀφῆκε πρὸς
βορρᾶν τὸ ἀρχιπέ-
λαγος Σολομώντος
καὶ τὴν νῆσον Βα-
νικόρου, ἔφθασεν εἰς
τὰς Μαρκησίας νή-
σους ἠγγυροβόλησε
πρὸ τῆς Νούκας
Χίβας, ἀπεβίβασεν
εἰκοσάδα στρατιω-
τῶν, παραλαβοῦσα
δὲ ἄλλους τόσους
ἐπιστρέφοντας εἰς
Γαλλίαν, διηυθύνθη

πρὸς τὴν Ταϊτήν. Ἦδη τὸ δρομολόγιόν τῆς ἦτο
ἀκριβῶς ὀρισμένον. Ἐπλεε κατὰ μῆκος σχεδὸν ἄνευ
παρεκκλίσεως τὸν τροπικὸν τοῦ Αἰγίου κερῶ διευθυ-
νομένη πρὸς τὴν νῆσον τοῦ Πάσχα. Ἀφ' οὗ δὲ
προσῆγγιζε καὶ ἐδῶ θὰ μετέβαινε πρὸς ἀνθρώκευ-
σιν εἰς τὸ Βαλπαράϊζον, θὰ ἔκαμπε τὸ ἀκρωτή-

ΕΤΟΣ 15^{ον} — ΤΕΥΧΟΣ 10^{ον}

ριον Χόρν, θάνηρχετο μέχρι τῆς Ἀγίας Αἰκατε-
ρίνης ἐπὶ τῆς Βραζιλιανῆς ἀκτῆς, θὰ προσῆγγιζε
εἰς τὴν Δακὰρ καὶ εἰς τὴν Σενεγάλην καὶ θὰ κατέ-
ληγεν εἰς Τουλὼν διὰ τοῦ πορθμοῦ τοῦ Γιβραλτάρ.

Οὐδὲν ἀξιοσημείωτον γεγονός εἶχε συμβῆ μέχρις
ῥώρας κατὰ τὸ διά-
στημα τοῦ διὰ τοῦ
Εἰρηνικοῦ μονοτό-
νου τούτου ταξει-
δίου. Ἡ ἐν Νούκα
Χίβα καὶ ἡ ἐν Ταϊτί
διαμονὴ ἦσαν πολὺ
βραχεῖαι ὥστε νὰ
διασκεδάσουν τοὺς
ταξειδιώτας· ἄλλως
τε μόνον τὸ ἐπιτε-
λεῖον καὶ οἱ ξένοι
τοῦ πλοιάρχου ἠδου-
νήθησαν νὰ ἐπωρε-
ληθῶσι καὶ νὰ κά-
μουν σύντομόν τινα
περίπατον ἐπὶ τῆς
ξηρᾶς. Ἡ θερμο-
κρασία ἦτο ὑψηλὴ,
ἀλλ' εὐχάριστος· ὁ
πόντος καὶ ὁ οὐρα-
νὸς ἡμιλλῶντο ἀπὸ
πρωίας μέχρις ἐ-
σπέρας ποῖος νὰ
φανῇ ὡραιότερος.
Πτηνὰ ὅμως τίπο-
τε, δένδρα τίποτε,
νῆσος καμμία.

Πρέπει ἤδη νὰ
το ὁμολογήσωμεν·
οἱ ἐπὶ τῆς Ἡρας
ἐπληρύνον φοβερὰ,
προπάντων εἰς τὰς
κάτω θέσεις, τὰς κα-
τεχομένους ὑπὸ τῶν
πεζοναυτῶν. Εἰς

τὴν ξηρὰν ἀκόμη καὶ ἐν καιρῷ εἰρήνης, αἱ ὦραι
τοῦ στρατιώτου ἀπασχολοῦνται ὅλαι· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ
πλοίου, ὁ στρατιώτης μένει τὸ περισσώτερον μέρος
τῆς ἡμέρας ἀργός, ἡ δὲ ἀργία κυρίως γεννᾷ τὴν
πλῆξιν. Τοῦτο ὅμως δὲν ἐμποδίζει καὶ τοὺς πεζο-
ναύτας νὰ εἶνε γενναῖοι στρατιῶται καὶ νὰ ἐκθέ-

ΤΟΜΟΣ 23^{ος} — 40

Οἱ ἀλλάσσοντες κατοικίαν συνδρομεῖται παρακαλοῦνται νὰ γνωστοποιῶσιν ἡμῖν ἐγκαίρως τὴν νέαν των διεύ-
θυνσιν συναποστέλλοντες καὶ 25 λεπτῶν γραμματόσημον διὰ τὴν δαπάνην τῆς ἐκτυπώσεως τῆς νέας ταβίνας
Παράπονα περὶ μὴ λήψεως φύλλων γινόμενα μετὰ ἀρίστην ἐνὸς μηνὸς τὸ πολὺ ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως των εἰσὶν ἀπαράδεκτα.

των ομοίως τὴν ζωὴν των ὑπὲρ τῆς πατρίδος, ὅταν σημαίνει ἡ ὥρα τοῦ κινδύνου.

Ἐκ τῶν ἀξιωματικῶν, πρὸς ἀποδίωξιν τῆς πλήξεως, ἄλλοι παΐζουν οὐστ, ἄλλοι ἀναγινώσκουν, ἄλλοι καταγίνονται εἰς ἔργα φιλολογικὰ καὶ ἐπιστημονικὰ καὶ ἄλλοι σκοτώνουν τὸν καιρὸν ὅπως ἡμποροῦν караδοκοῦντες μετὰ πόθου τὴν ἡμέραν τῆς εἰς τὸν λιμένα ἀφίξεως. Μόνος ὁ πλοίαρχος Μανκαρὺ δὲν ἐπληττε ποτὲ ἐπὶ τοῦ πλοίου. Ἡ θάλασσα δι' αὐτὸν ἦτο τὸ στοιχεῖόν του. Ἐμπαθῶς ἀγαπῶν τὸ ἐπάγγελμά του, κατεγίνετο ἐπὶ τοῦ πλοίου διαρκῶς φροντίζων καὶ περὶ τῶν ἐλαχίστων λεπτομερειῶν, ρίπτων τὸ βλέμμα του εἰς ὅλα· πρὸς ἐπίμετρον δὲ κατεγίνετο καὶ εἰς ἰδιαιτέρας μελέτας, συνάγων παρατηρήσεις μετεωρολογικὰς καὶ γράφων ἄρθρα διὰ τὴν Ναυτικὴν καὶ Ἀποικιακὴν Ἐπιθεώρησιν. Ἦτο λοιπὸν πάντοτε εὐχαριστημένος, πρὸ πάντων κατὰ τὸ ταξείδιον τοῦτο, κατὰ τὸ ὅποιον εἶχε τὴν εὐτυχίαν νὰ ἔχη μαζί του καὶ τὸν φίλον του Κλοακέν.

Μεθ' ὅλον τὸ τραχύ του ἐξωτερικὸν ἦτο κατὰ βάθος ἀγαθὸς ἄνθρωπος καὶ ἀρκετὰ κοινωνικός. Δέν τον ἠνώχλει διὰ τοῦτο διόλου ἡ παρουσία ξένων τινῶν συνδαιτυμόνων εἰς τὴν τράπεζάν του. Πρὸς τὴν κυρίαν Ὀμαλλοῶ, ἃν καὶ πατάσων πάντοτε τὴν βρεττανικὴν τῆς ὑπεροψίαν, ἐφέρετο ὅσον ἡδύνατο λεπτῶς καὶ εὐγενῶς, ἐκτιμῶν μάλιστα αὐτὴν διὰ τὴν πρὸς τὰ τέκνα τοῦ συνταγματάρχου Ροδινσῶνος ἀφοσίωσίν της. Πρὸς τὴν Ἀνθὴν ἐφέρετο πατρικῶς· τῷ ὑπερήρεσε δὲ ὁ εἰλικρινὴς χαρακτήρ τοῦ Χάνδου, ἡ εὐτολμία του, ἡ ζωηρά του φαντασία, ὅπως τὸ σοβαρὸν πνεῦμα καὶ αἱ πρακτικαὶ γνώσεις τοῦ Παύλου. Ὁ συνταγματάρχης Οὐγκὼν τέλος ἦτο ὁ φαιδρότερος τῶν συνδαιτυμόνων, πάντοτε ἔχων κάποιαν διασκεδαστικὴν ἱστορίαν νὰ διηγηθῇ. Μόνος ὁ ταγματάρχης Ὀμαλλοῶ εἶχε τὸ προνόμιον νὰ εἶνε ἐνοχλητικὸς πρὸς τὸν πλοίαρχον Μανκαρὺ διὰ τῆς δουλικῆς του ἐκείνης ὑποταγῆς καὶ τῶν αἰωνίων του παραπόνων κατὰ τῆς ἀσθενείας τοῦ ὑπατος. Τὸ εὐτύχημα εἶνε ὅτι τὸ περισσότερον μέρος τοῦ καιροῦ του, ὁ ταγματάρχης διήρχετο κεκλεισμένος ἐντὸς τοῦ κοιτῶνός του καὶ πίνων τὰ πολυποίικιλα ἐκεῖνα ποτά, τὰ προωρισμένα νὰ σβύνωσι τὴν χρονίαν του δίψαν.

Ὁ Παῦλος κατεβρόχιζε τὰ τεχνικὰ συγγράμματα τὰ ὅποια τῷ ἐδάνειζεν ὁ πλοίαρχος, ἦτο δὲ ἡδὴ πρῶτης δυνάμειος εἰς τὰ ναυτικά. Ὁ Χάνδος εἶχε συνάψῃ εἰκοσι φιλίας μεταξὺ τῶν ναυτῶν, ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν δὲ τοῦ Κῶδικ ἐμυσῆτο εἰς τὰ μυστήρια τῆς ναυτικῆς τέχνης. Ἡ Ἀνθὴ καὶ ἡ κυρία Ὀμαλλοῶ ἀνεγίνωσκον κανὲν μυθιστόρημα, ἔπαιζον ὀλίγην μουσικὴν ἢ νωχελῶς καθήμεναι ἐπὶ τῶν ἀνα-

λινιστικῶν των ἐδρῶν, ἀπετέλουν μέρος τοῦ κύκλου τῶν ἀξιωματικῶν. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἔκαμνον καμμίαν συναυλίαν ἢ κανένα μικρὸν χορὸν· ἐνίοτε δὲ οἱ ὑπὸ τὸν κ. Ρετὺ μουσικοί, διὰ νὰ μὴ χάνωσι τὴν ἔξιν τοῦ παΐζειν, ἐτοποθετοῦντο ἐπὶ τοῦ καταστρώματος καὶ ἔρριπον εἰς τὴν αὐραν τοῦ Εἰρηνικοῦ τὰς περιπαθεῖς μελωδίας τοῦ Μάγερμπερ καὶ τοῦ Ροσσίνι.

Ὁ κ. Κλοακέν ἐχρησιμοποιοῖ τὰς ὥρας τῆς σχολῆς του ἐπιιδιδόμενος εἰς μακρὰν καὶ βαθεῖαν μελέτην τῆς πλακὸς ἐκείνης τοῦ Κανδαχάρ. Κατάρθωσεν ἤδη νὰ τὴν ἀναγνώσῃ ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους, παρεδέχετο δὲ ἐν τῷ συνόλῳ τὰ ἐπ' αὐτῆς συμπεράσματα τοῦ συνταγματάρχου Ροδινσῶνος. Ἡ ἐν τῷ μέσῳ ἐπιγραφή ἦτο βεβαίως Χαλδαϊκὴ διήγησις περὶ τοῦ κατακλυσμοῦ τῆς Γραφῆς ἢ ἄλλου κατακλυσμοῦ τῶν προϊστορικῶν χρόνων, διὰ σφηνοειδῶν χαρακτῆρων γεγραμμένη καὶ σχεδὸν κατὰ γράμμα ὁμοία πρὸς τὴν ἐπὶ πλίνθου εὑρεθεῖσαν ἐν Νινευὶ καὶ φυλασσομένην ἐν τῷ Βρεττανικῷ Μουσείῳ. Ἡ Χαλδαϊκὴ λοιπὸν προέλευσις τοῦ μνημείου ἦτο ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας. Ἐπίσης ἦτο ἀναμφισβήτητος ἡ ὁμοιότης τῶν ἀστρονομικῶν εἰκασίων τῶν κεχαραγμένων περὶ τὴν ἐπιγραφήν, πρὸς τὰς παραστάσεις τοῦ δρυϊτικοῦ ζωδιακοῦ. Οὕτως ἡ μικρὰ χρυσὴ πλάξ ἡ εὑρεθεῖσα ἐν Ἀφγανιστάν ἀπεδείκνυνε ὅτι τὴν αὐτὴν εἶχον καταγωγὴν αἱ ἐπιστημονικαὶ ἢ κοσμογονικαὶ γνώσεις τῶν Χαλδαίων καὶ τῶν Γαλατῶν. Ἦτο δὲ τόσῳ καταφανῶς εὐτυχὴς ὁ κ. Κλοακέν, σκεπτόμενος τὴν σπουδαιότητα τῆς ἱστορικῆς ταύτης ἀνακάλυψεως καὶ παρατηρῶν τὴν πολυτιμὸν του πλάκα, ὥστε ὅλοι περίξ του ἐκόντες ἄκοντες συνεμερίζοντο τὸν ἐνθουσιασμόν του. Καὶ αὐτὸς ἀκόμη ὁ Παῦλος, δὲν εἶχε πλέον τὸ θάρρος ν' ἀρνηθῇ τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν χρησιμότητα τῆς ἀρχαιολογίας.

Μόνος ὁ Κάζης ἔρριπτεν ἐπὶ τῆς χρυσῆς πλακὸς βλέμματα ὅχι πολὺ φιλικά. Διὰ τοῦτο ὁ κ. Κλοακέν ἂν καὶ πλήρης ἐμπιστοσύνης πρὸς τὸν καλὸν στρατιώτην, ἐκράτει πάντοτε ἐπάνω του τὸ πολυτιμὸν πορτοφόλιον, καὶ δὲν ἐχωρίζετο ἀπ' αὐτοῦ οὔτε ὅταν ἐκοιμᾶτο.

Ἄλλως οἱ φόβοι τοῦ Κάζης δὲν εἶχον πλέον κανὲν νόημα. Ἀπὸ δύο ἡδὴ μηνῶν καὶ πλέον εἶχον ἀφήσῃ τὴν Σαϊγκὼν καὶ τὴν Ἰνδικήν. Ἐκατομμύρια λευγῶν καὶ ἄδυσσοι ἀπύθμενοι τοὺς ἐχώριζαν ἡδὴ ἐκεῖθεν. Ἐπάτων ἐπὶ ὥραις φρεγάδος γαλλικῆς, περιεστοιχίζοντο δέ, μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ θαλάσσης, ὑπὸ πολυπληθοῦς σωματοφυλακῆς γενναίων στρατιωτῶν, ἡρωϊκῶν ναυτῶν, φίλων ἀφωσιωμένων. Καὶ αὐτῇ τῶν κινδύνων καὶ τῶν δυστυχιμάτων ἢ ἀνάμνησις ἐξησθενεῖτο. Ἡρχισαν τώρα νὰ μὴ τα πιστεύουν ὡς πραγματικὰ ἢ νὰ τάπο-

εἶδουν εἰς συμπτώσεις παραδόξους καὶ μοιραίας. Κάλλιον εἶπεῖν, δὲν ἐσυλλογίζοντο πλέον τίποτε· τὸ θάρρος ἐπανῆλθεν εἰς ὅλας τὰς καρδίας τῆς σκληρῶς δοκιμασθείσης ταύτης οἰκογενείας.

Πρῶϊαν τινα ὁ Χάνδος ἐρχόμενος νὰ παρακαθήσῃ εἰς τὴν τράπεζαν τοῦ προγεύματος, διηγήθη ὅτι πρὸ μικροῦ εὑρίσκετο εἰς τὴν πρύμνην, — μέρος ὀλίγον συχναζόμενον ἀπὸ τοὺς ἐπιβάτας τῆς πρῶρας, — καὶ ὅτι ἐκεῖ εἶχε συναντήσῃ ἓνα δυστυχῆ ἄνθρωπον πολὺ ἀξιολύπητον.

Ἦτο εἶδος μαύρου ἢ μιγάδος, ὁ ὁποῖος ἐφαίνετο σχεδὸν ἡλίθιος καὶ ὁ ὁποῖος καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ ταξείδιου εὑρίσκετο εἰς τὸ κάτω μέρος τοῦ πλοίου μετὰ τὰ σίδηρα εἰς τοὺς πόδας. Τὸν ὠδήγουν ἀνὰ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας ἐπὶ τῆς γεφύρας, διὰ νὰ παίρῃ ὀλίγον ἀέρα καὶ μετὰ ἡμίσειαν ὥραν πάλιν τον κατεβίβαζαν εἰς τὰ σίδηρα. Ὁ κακόμοιρος! Πετάει καὶ κόκαλο εἶχε γίνῃ. Πρέπει νὰ ἦταν πολὺ ὀλίγον εὐχάριστος καὶ ὠφέλιμος ὁ τρόπος αὐτοῦ τοῦ ταξιδεύειν! Ὅλον τὸν καιρὸν νὰ εἶνε κανεὶς ἐξηπλωμένος ἐπὶ τοῦ γυμνοῦ πατώματος μετὰ τὰ πόδια εἰς τὰ σίδηρα! Τί κακούργημα νὰ εἶχε πράξῃ ὁ δυστυχὴς διὰ νὰ τὸν βασανίσουν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον;

«Εἶνε ἓνας ἄγνωστος, ποῦ εἰσῆλθεν εἰς τὸ πλοῖον χωρὶς ἄδειαν καὶ ἀνευρέθῃ ἀφ' οὗ ἀπεπλεύσαμεν» εἶπεν ὁ πλοίαρχος Μανκαρὺ. Ὁ κανονισμὸς τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ ἀπαιτεῖ εἰς ὁμοίαν περίστασιν νὰ κρατηθῇ δέσμιος μέχρι τοῦ λιμένος τῆς ἀποβίβάσεως, ὅπου θὰ δικασθῇ.

— Καὶ θὰ κάμῃ ὀλόκληρον τὸ ταξείδιον ὑπὸ τοιοῦτους ὅρους;» ἠρώτησεν ὁ Παῦλος ὁ ὁποῖος εἶχε καρδίαν συμπαθοῦσαν τοὺς δυστυχεῖς καὶ τὸν ὅποιον ἀνεστάτωσεν ἡ εἰδησις.

— Ἀναμφιβόλως» ἀπήντησεν ὁ πλοίαρχος μετὰ τὴν ἀκουσίαν σκληρότητα τοῦ ναυτικοῦ.

— Ἀλλά, πλοίαρχε! αὐτὸ εἶνε φρικῶδες. Ἐδῶ ἔχομεν ἓνα ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος πολὺ πιθανὸν δὲν εἶνε ἐνοχος παρὰ μόνον μέθης ἢ ἡλιθιότητος· καὶ χωρὶς νὰ τον κρίνουν, χωρὶς νὰκούσουν τὰς δικαιολογήσεις του, ἂν ἔχη τυχὸν νὰ προβάλῃ, τοῦ βάζουν τὰ πόδια 'ς τὰ σίδηρα καὶ του ἐπιβάλλουν νὰ κάμῃ ἔτσι τὸν γύρον τοῦ κόσμου. Τοιοῦτος κανονισμὸς νομίζω ὅτι δὲν εἶνε ἄξιος ἔθνους γενναίου φρονος, ὅπως εἶνε ἡ Γαλλία.

Ὁ πλοίαρχος Μανκαρὺ εἶχεν ἀγαθὴν καρδίαν εὐρε δὲ τὴν παρατήρησιν τοῦ Παύλου πολὺ δικαίαν.

«Ἐεῦρετε τότε τί θὰ κάμω;» εἶπε· θὰ συγχροτήσω ἀμέσως σήμερον δικαστήριον νὰ τον ἀκούσῃ καὶ νὰ τον κρίνῃ. Σᾶς διορίζω μάλιστα ἀπὸ τώρα συνήγορόν του.

— Ἐμένα, πλοίαρχε! ἀνέκραξεν ὁ Παῦλος ἐρυθρῶν. Μήπως εἶμαι δικηγόρος;

— Δὲν ἔχει νὰ κάνῃ! τὸ ζήτημα δὲν εἶνε νομικὸν καὶ θὰ λυθῇ δι' ἀπλῆς λογικῆς. Δὲν εἶνε δύσκολον. Προφανῶς ὁ ἄνθρωπος εἰσχωρήσας εἰς τὸ πλοῖον χωρὶς ἄδειαν, ἔχει ἄδικον, ἀλλὰ τέλος πάντων ἡμπορεῖ νὰ ὑπάρχουν ἐλάφρυντικαὶ περιπτώσεις καὶ αὐτὰς ἔχετε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ τὰς ἀνεύρετε καὶ νὰ μᾶς τὰς παρουσιάσετε, ὅσον εἰμπορεῖτε καλλίτερα. Ἡ θέλετε καλλίτερα νὰ ἐπιφορτίσω τὸν πρῶτον τυχόντα, ὅπως γίνεται συνήθως;

— Τότε, ἐξάδελφέ μου, δεχθῆτε,» εἶπεν ἡ μὴ Ἀνθὴ μειδιδῶσα. «Ἐὰν ὁ πλοίαρχος μᾶς ἐπιτρέψῃ νὰ παρευρεθῶμεν εἰς τὴν συνεδρίασιν, θὰ εὐχαριστηθῶμεν πολὺ νὰ σας ἀκούσωμεν.

— Ὡ, ναί, Παῦλε! νὰ δεχθῆς! θὰ εἶνε ὠραῖον» ἀνέκραξε καὶ ὁ Χάνδος.

Ὁ Παῦλος ἠναγκάσθη νὰ δεχθῇ.

— Θὰ εἴμεθα καὶ ἡμεῖς; ἠρώτησεν ἡ Ἀνθὴ.

— Ἡ παρουσία ἀκροατῶν εἶνε ἐπιτετραμμένη, ἀπήντησεν ὁ πλοίαρχος· θὰ σας δώσω μάλιστα καὶ τιμητικὴν θέσιν ὀπισθεν τοῦ συμβουλίου.

Ἡ μὴ Ἀνθὴ ἐκρότησεν εὐθύμως τὰς χεῖρας. Ἡ διασκεδάσις θὰ ἦτο λαμπρά, ὅχι μόνον δι' αὐτὴν ἀλλὰ καὶ δι' ὅλον τὸ πλήρωμα.

Ὁ Παῦλος ἔλαβε τὴν ἄδειαν νὰ συνεγνωθῇ μετὰ τὸν ὑπόδικον διὰ νὰ ἴδῃ τοίους λόγους εἶχε νὰ προβάλῃ πρὸς ὑπεράσπισίν του. Ὁ πλοίαρχος ἔδωκε τὰς διαταγὰς του καὶ κατὰ τὰς δύο ἡ μεγάλῃ αἴθουσα εὑρέθη μεταβεβλημένη εἰς δικαστήριον.

Εἰς τὸ βάθος τράπεζα κεκαλυμμένη διὰ πρᾶσινου τάπητος, περίξ πολυθρόναι διὰ τὸ συμβούλιον, πρὸ τῆς τραπέζης ταύτης μικρὸν τραπέzion διὰ τὸν συνήγορον καὶ ἄλλο διὰ τὸν δημόσιον κατήγορον. Ἐδράνα διὰ τοὺς προνομιοῦχους ἀκροατὰς καὶ διάστημα κενόν διὰ τὸ πολὺ πλῆθος τῶν περιέργων.

Εἰς τὰς τρεῖς ἀκριβῶς ἡ κυρία Ὀμαλλοῶ καὶ ἡ μὴ Ἀνθὴ, λαμπρῶς ἐνδεδυμένοι ἦλθον καὶ κατέλαβον θέσεις ὀπισθεν τῆς πολυθρόνας τοῦ Προέδρου. Ὁ κ. Κλοακέν, ὁ συνταγματάρχης Οὐγκὼν, ὁ ταγματάρχης καὶ ἄλλοι ἀξιωματικοὶ ἐκάθησαν ἐπὶ τῶν ἐδρῶν. Ὁ ὑποπλοίαρχος τῆς Ἠρας κατέλαβε τὴν ἑδραν τοῦ δημοσίου κατηγόρου. Τὸ πλεῖστον τῶν ὑπαξιωματικῶν καὶ τινες ναῦται κατέλαβον τὸ ἐπίλοιπον τῆς αἰθούσης, τῆς ὁποίας εἶχον μένιν ἀνοικταὶ αἱ θύραι καὶ τὰ παράθυρα. Ὁ Παῦλος κατέλαβε θέσιν τελευταῖος, μεθ' ὃ ἤρχισεν ἡ συνεδρίασις. Τὸ δικαστήριον συνεκείτο ἐκ τοῦ πλοίαρχου ὡς προέδρου καὶ τεσσάρων ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ. Ἐδόθη διαταγὴ νὰ φέρουν τὸν κατηγορούμενον.

Ἀνθρωπος μελανός, κατεσκληρῶς, ἡμίγυμνος, φορῶν ράκη, εἰσῆλθεν ὑπὸ συνοδείαν δύο στρατιωτῶν καὶ ἔλαβε θέσιν ἐπὶ ἐδωλίου, ὀπισθεν τοῦ

συνηγόρου. Ἦτο μαῦρος μιγᾶς, ἡ ἀπλοῦς ἀνθρα-
κεύς, μαυρισμένος διὰ κόνεως ἀνθράκων ἀπὸ κε-
φαλῆς μέχρι ποδῶν; Δύσκολον νάποφανθῇ τις.

«Κατηγορούμενε», εἶπεν ὁ πρόεδρος, «σὴν
ἐπάνω. Πῶς λέγεσαι;

Ὁ ἄνθρωπος δὲν ἐκινήθη. Οἱ δύο φρουροὶ στρα-
τιῶται τὸν ἔλαβον ἐκ τῶν βραχιόνων καὶ τὸν ἀνή-
γειρον. Ὁ πρόεδρος εἶτα ἐπανελάβε τὴν ἐρώτησιν
ἡ ὁποία πάλιν ἔμεινεν ἀνευ ἀπαντήσεως.

«Ὁμιλεῖς κογχικινεζικά;» ἠρώτησε τότε εἰς
τῶν δικαστῶν ἐν τῇ καθαροτέρᾳ ἀνναμιτικῇ δια-
λέκτῳ.

Ὁ κατηγορούμενος ἔμεινεν ἄφωνος.

«Ὁ κατηγορούμενος φαίνεται ὅτι γνωρίζει μό-
νον ὀλίγας λέξεις γαλλικάς» εἶπεν ὁ Παῦλος ἐ-
γειρόμενος. «ἂν καλῶς ἐνόησα, ὀνομάζεται Χό-
Τό ἡ κάτι τι παρόμοιον, μετήρχετο δὲ τὸν φορτω-
τὴν ἀνθράκων εἰς τὸν λιμένα τῆς Σαϊγκόν. . .»

Ὁ πρόεδρος ἔδωκε τὸν λόγον εἰς τὸν δημόσιον
κατήγορον. Ὁ ὑποπολιάρχος εἶπεν ὅτι θὰ ἐζήτη-
κατὰ τοῦ κατηγορουμένου τὴν αὐστηρὰν ἐφαρμο-
γὴν τῶν ναυτικῶν κανονισμῶν. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς
εἰσῆλθε λάθρα εἰς τὸ πλοῖον καὶ συνελήφθη καθ'
ἣν στιγμήν ἡτοιμάζετο νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν ἀποθή-
κην τῶν ζωοτροφῶν. Ἦτο τῆς γνώμης νὰ στη-
ριχθῶσιν εἰς τὸ γράμμα τοῦ νόμου καὶ νὰ τὸν κρα-
τήσουν δέσμιον μέχρις οὗ θὰ ἐδύνατο νὰ τὸν πα-
ραδώσουν εἰς τὸν εἰσαγγελέα τῆς Σαϊγκόν, τὸν
μόνον κατάλληλον νὰ ἐξετάσῃ ποῶς εἶνε καὶ πόθεν
ἔρχεται.

Τὰς λέξεις ταύτας εἰπὼν ὁ δημόσιος κατήγορος
ἐπανεκάθισε· ὁ πρόεδρος ἔδωκε τὸν λόγον εἰς τὸν
συνήγορον.

Ὁ Παῦλος εἶπεν ὅτι δὲν ἐθεώρει ἀναγκαῖον νὰ
ἐπεκταθῇ. «Ὅ,τι ἐδυνήθη νάποσπᾷ παρὰ τοῦ κα-
τηγορουμένου, συνωφίζετο εἰς ὀλίγας λέξεις» οὔτε
τόνομά του ἦτο βέβαιος ἂν ἤκουσε καλῶς. Τὸ δι-
καστήριον εὐρίσκειτο ἐνώπιον ἀνθρώπου δυστυχῶς,
παρία ἡμιαγρίου καὶ ἡμιηλιθίου, τὸν ὁποῖον δὲν
κατηγόρου παρὰ διότι εἰσῆλθε λάθρα εἰς ἓν πλοῖον.
Διατί εἰσῆλθε καὶ πῶς; Ὁ δυστυχὴς το ἠγνόει
καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος. Καθὼς φαίνεται θὰ εἰσῆλθε μὰζι
μὲ ἄλλους ἀχθοφόρους, οἱ ὅποιοι θὰ τὸν ἐγκατέ-

λειψαν ἢ θὰ τὸν ἐλθισμόνησαν. Ἦτο δίκαιον τῶρα
νὰ θεωρηθῇ ὑπεύθυνος δι' ἐγκλημα, τοῦ ὁποῖου
αὐτὸς πιθανὸν ἦτο τὸ πρῶτον θῦμα; Ὅπως δὲ ποτε,
ἦτο δυνατόν, πρὶν ἀποδειχθῇ ἡ ἐνοχία του νὰ κα-
ταδικασθῇ ἐκ τῶν προτέρων εἰς τὴν ποινὴν νὰ
διαπλεύσῃ ὅλον τὸν Ἀτλαντικὸν καὶ ὅλον τὸν Εἰ-
ρηνικὸν εἰς τὸ κύτος τοῦ πλοῖου, μὲ τὰ σίδερα
εἰς τοὺς πόδας; Ἡ θέσις τοῦ ζητήματος ἤρκει
ἀπλῶς νὰ το λύσῃ. Τὸ δικαστήριον θὰ παρεδέ-
χετο, ἤλπιζεν, ὅτι καὶ ἐνοχος ἂν ἦτο ὁ κατηγο-
ρούμενος, εἶχεν ἤδη τιμωρηθῇ ἀρκούντως, σιδη-
ροδέσμιος ἐπὶ 70 ὅλας ἡμέρας. Προέτεινε λοιπὸν
τὴν ἀπελευθέρωσιν του ὑπὸ ἐπιτήρησιν, νὰ τῷ
ἐπιτραπῇ δηλαδὴ νὰ ζῇ εἰς τὸ πλοῖον ὅπως
καὶ οἱ ἄλλοι καὶ νὰ αναπνέῃ τὸν θαλάσσιον ἀέρα διὰ
νὰ εἰμπορῇ νὰ ἐργάζεται καὶ νὰ κερδίῃ τὰ πρὸς
διατροφήν, βοηθῶν τοὺς ἀνθρακεῖς εἰς τὸ βαρὺ
αὐτῶν ἔργον.

Μετὰ τὴν σύντομον ταύτην ἀγόρευσιν τὸ συμ-
βούλιον συνδιδασκέρη χαμηλοφώνως, μετὰ τρία δὲ
λεπτά ὁ πρόεδρος ἀνῆγγειλεν ὅτι τὸ δικαστήριον
παρεδέχετο ὁμοθυμῶς — ἐκτὸς μίᾳς ψήφου, — τὸ
συμπέρασμα τοῦ συνηγόρου. Ὁ κατηγορούμενος
ἐκηρύχθη ἐλεύθερος ὑπὸ ἐπιτήρησιν.

Δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας κατόπιν, ἡ Ἀνθὴ ἐζήτησε
παρὰ τοῦ Παύλου εἰδήσεις περὶ τοῦ πελάτου του
καὶ ἔμαθε μετὰ χαρᾶς ὅτι τὸν ἐχρησιμοποίησαν
εἰς τὴν μεταφορὰν τοῦ ἀνθρακὸς τοῦ προωρισμένου
διὰ τὴν ἀτμομηχανήν.

«Αὐτὸ με κάμνει νὰ ἐνθυμηθῶ» ἀνέκραξεν ὁ
Χάνδος ὅτι ποτὲ δὲν ἐπεσκέφθημεν τὴν αἵθουσαν
τῶν μηχανῶν. Πλοίαρχε, μᾶς ἐπιτρέπετε νὰ κα-
ταβῶμεν;

— Δὲν ἔχω ἀντίρρῃσιν» ἀπήντησεν ὁ πλοίαρ-
χος» ἂν μάλιστα θέλουν αἱ κυρία νὰ ἰδοῦν καὶ
αὐτὸ τὸ θέαμα, θὰ τὰς ὀδηγήσω ὁ ἴδιος εὐχαρίστως.»

Κατῆλθον πράγματι ὅλοι εἰς τὰς μηχανάς, ἐκεῖ
δὲ μετὰ τῶν ἄλλων ἀξιοθαυμάστων καὶ ἀξιοπε-
ριέργων συνήντησαν καὶ τὸν Χό-Τό, ὁ ὁποῖος πρὸ
μικροῦ εἶχεν ἀναλάβῃ τὴν νέαν ἐργασίαν του, ρυ-
παρότερος καὶ μελανότερος παρὰ ποτε.

[Ἐπεται συνέχεια]

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΒΡΑΒΕΥΣΙΣ ΤΗΣ ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗΣ

Πρὸ ὅκτῳ περίπτῳ ἐτῶν ἀπέθανεν ἐν Ἀθή-
ναις ἄνθρωπός τις ὀνομαζόμενος Πλατίνης. Ὁ
ἀπλοῦς καὶ ἀπείριστος οὗτος γέρων, ὅστις ἡ-
γάπα νὰ κάμνῃ περίπατον εἰς τὴν δενδροστοι-
χίαν τῶν ἀνακτόρων, εἶχε περιουσίαν δυο του-
λάχιστον ἑκατομυρίων εἰς μετρητά. Ἐπειδὴ δὲ
ἡ μὲν σύζυγός του εἶχεν ἀποθάνῃ, καὶ οὔτε
τέκνα οὔτε συγγενεῖς εἶχεν, οἱ πολυπληθεῖς φίλοι
καὶ γνωστοὶ του περιέμενον μὲ περιέργειαν τὴν
ἡμέραν κατὰ τὴν ὁποίαν ἔμελε ν' ἀνοιχθῇ ἡ
διαθήκη του.

Τόσῳ δὲ μεγαλειτέρα ἦτο ἡ περιέργεια ὅσῳ ὁ
γέρων Πλατίνης ὀλίγους μῆνας πρὸ τοῦ θανάτου
του, εἰς τοὺς μετ' αὐτοῦ σχετιζομένους ἔλεγε,
μυστηριωδῶς μειδιῶν, ὅτι μίαν ἡμέραν θὰ μά-
θουν πόσον ἐφρόντισε νὰ φανῇ εὐγνώμων εἰς
πάσαν ἀληθινήν πρὸς αὐτὸν συμπάθειαν.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Πλατίνῃ ἡ διαθήκη
του τὴν ὁποίαν εἶχε καταθέσῃ εἰς ἓνα συμβο-
λαιογράφον ἠνοιχθῇ κατὰ τὸν νόμον εἰς τὸ δι-
καστήριον. Κατ' αὐτὴν γενικοὶ κληρονόμοι ἦσαν
τὰ διάφορα φιλανθρωπικά καταστήματα τῆς
Ἑλλάδος, εἰς τὰ ὅποια ἐκληροδότει ἐν ἑκατομ-
μύριον τοῖς μετρητοῖς καὶ τὸ εἰσόδημα μερι-
κῶν ἀκινήτων κτημάτων.

Εἴκοσι ἐκ τῶν στενοτέρων του φίλων, ἔλα-
βον προσέτι πλουσιοπάροχον κληροδότημα· ὅ,τι
μεγαλειτέραν καθίστα τὴν ἀξίαν τοῦ δώρου
ἦτο ὅτι ὁ ἀγαθὸς γέρων ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰς
κλίσεις καὶ τὰς ἀνάγκας τῶν φίλων του.

Νεαρός τις ζωγράφος ἔλαβε δέκα χιλιάδας
δραχμῶν διὰ νὰ υπάγῃ εἰς τὴν Ἰταλίαν, Γαλλίαν
καὶ Γερμανίαν πρὸς τελειοποίησιν του· εἰς φίλος
τῶν ἀρχαιοτήτων ἔλαβεν ὠραίαν συλλογὴν ἀρ-
χαίων τὴν ὁποίαν μὲ τόσῃν ἀγάπῃν καὶ μὲ
τόσα χρήματα εἶχε συλλέξῃ ὁ φιλάρχιος γέ-
ρων· ἄλλος τις ἀσχολούμενος εἰς γεωπονικὰς
ἐργασίας ἔλαβε λαμπρὸν καὶ ἐκτεταμένον κῆ-
πον εὐρισκόμενον ἐν Πατησίοις· συγγραφεὺς τις
ἔλαβε τὴν μεγάλην βιβλιοθήκην του· χήρα
ἀξιοματικῆς, ἀπομεμακρυσμένη συγγενῆς τοῦ
Πλατίνῃ ἐκληρονόμησε τὰ ὠραῖα ἐπιπλα τῆς
οἰκίας του, ἡ δὲ δεκαοκταετής θυγάτηρ της
ὀκτὼ χιλιάδας δραχμῶν διὰ νὰ μορφωθῇ διδα-
σκάλισσα τῆς μουσικῆς.

Ὁ γέρων Πλατίνης εἰς τὴν διαθήκην του
εὐχαρίστει τοὺς φίλους του ἐκ βάθους καρδίας
διὰ τὴν φιλικὴν συμπάθειαν τὴν ὁποίαν εἶχον
ἐπιδείξῃ πρὸς αὐτόν, παρεκάλει δὲ αὐτοὺς νὰ
φυλάξουν πάντοτε φιλικὴν τὴν ἀνάμνησιν του.

Εἰς τὸ τέλος τῆς διαθήκης, ὑπῆρχε μία πα-
ράγραφος διὰ τῆς ὁποίας ὁ Πλατίνης ἐδήλου
ὅτι κατέθεσε κιβωτίδιον εἰς τὴν Ἑθνικὴν Τρά-
πεζαν, περιέχον ἐν ἑκατομμύριον δραχμῶν, καὶ
ὅτι οἱ κληροδόχοι προσεκαλοῦντο νὰ εὐρεθῶσιν
ἀκριβῶς μετὰ ἐν ἔτος εἰς τὸ πρωτοδικεῖον. Ἐκεῖ
ἔμελλε ν' ἀνοιχθῇ τὸ κιβωτίδιον καὶ τότε θὰ
ἐμάνθανον εἰς ποῖον ἐξ αὐτῶν ἐδόθη ὁ πλοῦτος
τὸν ὁποῖον περιεῖχε.

Ἐκπληξίς κατέλαβε τοὺς κληρονόμους. Ποῖος
ἄρα ἐξ αὐτῶν θὰ ἦτο ὁ εὐτυχής; Ἀπὸ τὴν δια-
θήκην τίποτε δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ὑποθέσῃ τις.

Ἐκ τῶν κληρονόμων τινες ἦσαν εἰλικρινῶς
εὐγνώμονες πρὸς τὸν γέροντα, ὅστις ἐξεδήλωσε
μὲ τόσῃν φιλοφροσύνῃν τὰ φιλικὰ του αἰσθή-
ματα. Ἄλλοι ἐνόμιζον ὅτι ἔπρεπε νὰ λάβουν
μεγαλειτέρας δωρεὰς καὶ διὰ τοῦτο ἦσαν δυσ-
ηρεστημένοι. Εἰς ἄλλους ἐφαίνετο ἰδιότροπος ἡ
ἐπιθυμία τοῦ διαθέτου νὰ περιμείνουν ἐν ἔτος
ἀκόμη καὶ ἔπειτα ἀπὸ τόσῃν ἀνυπόμονον προσ-
δοκίαν νὰ ἴδουν ἴσως ἄλλον τινα προτιμώμενον.

Εὐτυχιστάτη ὅλων ἦτο ἡ Ἀντιγόνη, ἡ νεαρὰ
κόρη, ἥτις εἶχε λάβῃ τὰς ὀκτὼ χιλιάδας δραχ-
μῶν διὰ νὰ τελειοποιηθῇ εἰς τὴν μουσικὴν.

Ἡ μήτηρ της ἕως τότε ἐπικλαίε πρὸς πολ-
λὰς δυσκολίας ὅπως μὲ τὴν ὀλίγην σύνταξιν
τοῦ συζύγου της τὰ βράβη πέρα ὅπως λέγομεν
κοινῶς· εἶχε μακρυνήν τινα συγγένειαν πρὸς
τὸν γέροντα Πλατίνην, ἀλλ' ἡ φιλοτιμία δὲν
τῇ ἐπέτρεπε νὰ ζητήσῃ βοήθειαν· ἐπειδὴ δὲ ἦτο
καλὴ οἰκοκυρά καὶ ἡ οἰκία της ἦτο πάντοτε
εὐπρεπῆς ἴσως ὁ γέρων οὔτε ἐμάντευε κἂν τὰς
πολλὰς ἀνάγκας της.

Ἡ νεαρὰ κόρη, ἡ ὁποία εἶχεν ὠραιότατην
καὶ εὐστροφον φωνήν, εἶπε ποτε τυχαίως, ἀφ'
οὗ ἔφαλε θελκτικῶς ἅσμά τι εἰς τὸν Πλατίνην,
ὅτι θὰ ἦτο εὐτυχής ἂν ἐτελειοποιεῖτο εἰς τὴν
μουσικὴν ὥστε νὰ ἡμπορέσῃ νὰ γίνῃ μουσι-
κοδιδάσκαλος. Ὁ ἀγαθὸς γέρων δὲν το ἔλη-
σμόνησεν· ἡ δὲ νεαρὰ Ἀντιγόνη ἡσθάνθη

βαθείαν εὐγνωμοσύνην πρὸς τὸν εὐεργέτην της.

Ὁ γέρον Πλατίνης εἶχεν ἀποθάνῃ τὸν Δεκέμβριον. Τὴν δευτέραν ἐβδομάδα τοῦ Φεβρουαρίου, ὅτε ἤρχισεν ἡδὴ νὰ πνέῃ πνοὴ ἀνοιξέως, ἡ Ἀντιγόνη κρατοῦσα εἰς τὰς χεῖρας ὠραίαν ἀνθοδέσμην μετέβη μετὰ τῆς μητρός της εἰς τὸ νεκροταφεῖον διὰ νὰ στολίσῃ τὸν τάφον τοῦ Πλατίνης. Πόσον ὁμως ὀδυνηρῶς ἐξεπλάγῃ ἡ νεᾶνις ἰδοῦσα εἰς ποίαν κατάστασιν εὕρισκετο ὁ τάφος τοῦ μεγαλοδῶρου γέροντος! Κανεῖς δὲν εἶχε φροντίσῃ ἕως τότε δι' αὐτόν, ἀγριόχορτα ἐφύτρωνον παντοῦ· οὔτε σταυρὸς εἶχε στηθῇ, οὔτε κανδύλι ἔκαιεν ἐπ' αὐτοῦ.

Ἡ νεᾶνις περίλυπος ἠρώτησε τὸν φύλακα τοῦ νεκροταφείου, ὅστις ἐπιτηρεῖ τοὺς τάφους, ἂν κανεῖς δὲν φροντίζῃ διὰ τὸν τάφον τοῦ γέροντος Πλατίνης. Ὁ φύλαξ ἀπήντησε ὅτι ἀπὸ κανένα δὲν ἔλαβεν ἐντολὴν νὰ περιποιηθῇ τὸν τάφον ἐκεῖνον.

Ἡ Ἀντιγόνη ἐπῆγεν εἰς τὸν συμβολαιογράφον ὅπου ἦτο κατατεθειμένη ἡ διαθήκη, καὶ τῷ κατέστησε γνωστὴν τὴν θλιβεράν κατάστασιν τοῦ τάφου. Ἀλλ' ὁ συμβολαιογράφος σηκώσας τοὺς ὤμους του εἶπεν ὅτι ὁ γέρον Πλατίνης ἐπρονόησεν ἀκριβέστατα διὰ πᾶσαν δαπάνην καὶ ὥρισε τὰ ἀναγκαῖα εἰς ἐκάστην χρήματα· διὰ τὸν τάφον του ὁμως δὲν διέταξε τίποτε, οὔτε ὑπάρχει χρηματικὸν τι ποσὸν διαθέσιμον.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς κόρης ἐγέμισαν δάκρυα.

—Ὅχι!...εἶπε, δὲν πρέπει νὰ μείνῃ περιφρονήμενος ὁ τάφος τοῦ ἀνθρώπου που ἔκαμε τόσους εὐτυχεῖς, που κατεπράυνε τόσας δυστυχίας! εἶνε καθήκον μου νὰ φροντίσω ἐγὼ διὰ τὸν τάφον του!

Ἡ ἀξίεπαινος νεᾶνις ἐφύλαξε τὸν λόγον της. Σταυρὸς φέρων τὸ ὄνομα τοῦ νεκροῦ ἐστόλιζε μετ' ὀλίγον τὸν τάφον, ἄνθη δὲ διάφορα ἐφύτρωναν ἐπ' αὐτοῦ. Ὁ φύλαξ, λαμβάνων χρηματικὸν τι ποσὸν παρ' αὐτῆς, τὸν ἐπότιζε τακτικά. Ἡ δὲ Ἀντιγόνη καὶ ἡ μήτηρ της μετέβαινον συχνὰ εἰς τὸ νεκροταφεῖον καὶ ἐκαθάριζον καὶ ἐστόλιζον τὸν μοναχικὸν τάφον.

Μετὰ ἓν ἔτος τὸ ἐν τῇ Ἑθνικῇ Τραπεζῇ κατατεθὲν κιβώτιον ἠνοιχθῇ, εὐρέθη δ' ἐν αὐτῷ ἡ ἐξῆς σημείωσις γραμμένη ἰδιοχειρῶς ὑπὸ τοῦ γέροντος Πλατίνης.

«Πολλὰς φορές μετέβαλα τὴν διαθήκην μου

χωρὶς ποτε νὰ μείνω εὐχαριστημένος. Ὅστις ἔχει μεγάλην περιουσίαν ἔχει καὶ ἠθικὰ καθήκοντα. Ἐθεώρησα λοιπὸν ὀρθὸν ἀφ' οὗ τὸ ἡμισυ τῆς περιουσίας μου ἐδώρησα εἰς τὰ φιλανθρωπικὰ καταστήματα τῆς πατρίδος μου τὸ ἄλλο ἡμισυ νὰ δώσω εἰς ἀνταμοιβὴν τῆς ἀρετῆς. Εἰς τὸν βίον μου πολλοὶ μου ὠμίλησαν μετὰ στοργήν· ἀλλὰ μόνος ὁ Θεὸς γνωρίζει τὰς καρδίας· ἐγὼ δὲν ἤμην εἰς θέσιν νὰ γνωρίζω ἂν ἦτο ἀληθὴς ἢ ψευδὴς ἡ ἀγάπη των. Ἐξ ὅλων τῶν ἀρετῶν ἀγνοτέρα καὶ σπανιωτέρα μου ἐφάνη ἡ εὐγνωμοσύνη· διὰ τοῦτο μετὰ ὠριμον σκέψιν ἀπεφάσισα τὸ ὑπόλοιπον ἡμισυ τῆς περιουσίας μου, νὰ δώσω εἰς τὰς εὐγνώμονας καρδίας. Εἰς ὅλους ὅσους μ' ἐπλησίασαν ἐπροσπάθησα νὰ φανῶ χρήσιμος· δικαίως λοιπὸν δύναμαι νὰ ἐλπίσω ὅτι ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι τοσάκις μὲ εὗρον βοηθὸν εἰς τὴν ἀνάγκην των θὰ ἐπισκεπτῶνται κάποτε τὸν τάφον μου, ὁ ὁποῖος ἐγκλείει πιστὸν φίλον· ἀφῆκα παραγγεῖλαι ὁ τάφος μου νὰ μείνῃ ἐγκαταλελειμμένος ἂν κανεῖς δὲν φροντίσῃ αὐτορμήτως νὰ τον περιποιηθῇ. Εἰς τοὺς φίλους μου ὅσοι θὰ τιμήσουν τὴν μνήμην μου περιποιούμενοι τὴν τελευταίαν μου κατοικίαν, ἠθέλησα νὰ δώσω ἰδιαίτερον δῆγμα τῆς εὐγνωμοσύνης μου· ὀρίζω λοιπὸν, ἂν πολλοὶ ἀπὸ κοινοῦ φροντίσουν διὰ τὸν τάφον μου νὰ μοιρασθῶν ὅλοι τὸ ἑκατομμύριον τῶν δραχμῶν εἰς ἴσας μερίδας· ἂν ὁμως κανεῖς ἀπὸ τοὺς κληρονόμους μου ἐντὸς τοῦ ἔτους ἀπὸ τοῦ θανάτου μου δὲν φροντίσῃ νὰ μου κάμῃ τὴν χάριν ταύτην, τότε καὶ τὸ ἑκατομμύριον τοῦτο νὰ δοθῇ εἰς τὰ αὐτὰ φιλανθρωπικὰ καταστήματα εἰς τὰ ὁποῖα ἐδόθη καὶ τὸ προηγούμενον.

Ἡ πτωχὴ Ἀντιγόνη εὐρέθη διὰ μιᾶς πρὸς ἐκπληξίν της ὅτι εἶχε τὸ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα ἐπὶ τοῦ ἑκατομμυρίου ἐκεῖνου! Φαντάζεσθε τὴν ἀπελπισίαν, τὴν πικρὰν μετάνοιαν τῶν ἄλλων διὰ τὴν ἑλλειψιν ὀλίγης εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν ἀγαθὸν γέροντα. Φαντάζεσθε καὶ τὴν εὐτυχίαν τῆς Ἀντιγόνης καὶ τῆς μητρός της...

Ἡ ἀγαθὴ νεᾶνις ἐφάνη ἀξία κληρονόμος τόσοῦ μεγαλοφύχου καὶ εὐσυνειδήτου ἀνδρός· ὁ χρυσὸς εἰς τὰς χεῖράς της δὲν ἔμεινε νεκρὸν μέταλλον, ἀλλὰ κατεπράυνε τὸν πόνον τῆς δυστυχίας, διέχεε πανταχοῦ εὐλογίαν!

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΤΟΥ ΓΑΡΙΒΑΛΔΗ

Μετὰ λατρείας προσφέρουσιν οἱ Ἰταλοὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἐξόχου φιλοπάτριδος καὶ ἀτρομήτου πολεμιστοῦ, ὅστις συνετέλεσεν ὑπὲρ πάντα ἄλλον εἰς τὴν ἀποκατάστασιν μιᾶς μεγάλης Ἰταλίας, μιᾶς καὶ ἐνιαίας Πατρίδος. Μυθιστορικαί εἶνε αἱ περιπέτειαι τοῦ πολυταράχου βίου τοῦ περιωνύμου ἀνδρός τὸν ὁποῖον ὁ Βίκτωρ Οὐγγῶ ἀπεκάλεσε *κατ' ἐξοχὴν ἥρωα* καὶ διὰ τὸν ὁποῖον ὄχι μόνον οἱ Ἰταλοὶ ἀλλ' ὅλοι οἱ θαυμασταὶ τῶν εὐγενῶν μεγαλουργημάτων ἐπένθησαν ὅτε ἀπέθανε τῷ 1882.

Ἐκ βιογραφίας τοῦ Γαριβάλδη τὴν ὁποίαν ἔγραψεν ὁ μυθιστοριογράφος Ἀλέξανδρος Δουμάς, καὶ ἐν τῇ ὁποίᾳ παριστᾷ τὸν στρατηγὸν διηγούμενον μὲ ἀφέλειαν τὸν περιπετειώδη καὶ πλήρη κινήσου βίον του, ἀποσπῶμεν, ὅσα δύνανται νὰ ἐνδιαφέρωσι τοὺς ἀναγνώστας ἡμῶν.

«Ἐγεννήθην εἰς τὴν Νίκαιαν τὴν 22 Ἰουλίου 1806, εἰς οἰκίαν ἣ ὁποία ἄλλοτε ἀνῆκεν εἰς ἀρτοποιὸν καὶ τῆς ὁποίας τὸ ἱστέριον καὶ τώρα εἶνε ἀρτοποιεῖον.

»Ὁ πατήρ μου ἦτο υἱὸς ναυτικοῦ, καὶ ναυτικὸς ὁ ἴδιος· οἱ ὀφθαλμοὶ μου καθὼς ἠνοιχθῆσαν εἶδον τὴν θάλασσαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἔμελλον νὰ περάσω σχεδὸν ὅλην τὴν ζωὴν μου.

»Ἡ μόνη σωματικὴ ἄσκησις τῆς νεότητός μου ἦτο τὸ κολύμβημα. Πότε καὶ πῶς ἔμαθον νὰ κολυμβῶ δὲν ἐνθυμοῦμαι· μοὶ φαίνεται ὅτι πάντοτε ἤξευρα. Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ καυχῶμαι, ἀφοῦ εἶνε γνωστὴ ἡ ἐμπιστοσύνη τὴν ὁποίαν εἶχα εἰς τὸν ἑαυτόν μου, ἂν ποτε δὲν ἐδίστασα νὰ ριφθῶ εἰς τὴν θάλασσαν ὅπως σώσω ζωὴν τινος ἐκ τῶν ὁμοίων μου.

»Ἡ μήτέρα μου ἦτο πρότυπον γυναικείας ἀρετῆς. Ἀν' ὑπάρχῃ ἀγαθὸν τι αἰσθημα εἰς τὴν καρδίαν μου ὁμολογῶ ὅτι ἐξ αὐτῆς τὸ ἀπέκτησα. Δὲν εἶμαι βέβαια δεισιδαίμων, ἀλλ' ἐν τούτοις ἐπιβεβαιῶ ὅτι εἰς τὰ δεινότερα συμβάντα τῆς ζωῆς μου ὅτε ὁ ὠκεανὸς ἐμούγκριεν ὑπὸ τὴν τρόπιδά καὶ κατὰ τῶν πλευρῶν τοῦ πλοίου μου, τὸ ὁποῖον ἀνύψονεν ὡς φελλὸν ἐπὶ τῶν κυμάτων, ὅτε αἱ σφαῖραι ἐσύριζον εἰς τὰ ὦτά μου ὡς ὁ τρικυμιώδης ἀνεμος, ὅτε αἱ βολίδες ἐπίπτον βροχηδὸν περὶ μου ὡς χάλαζα, τὴν ἐβλεπον γονυπετῇ, βυθισμένην εἰς προσευχήν, κύπτουσιν εἰς τοὺς πόδας τοῦ παντοδυνάμου, τὸν ὁποῖον ἐπεκαλεῖτο δι' ἐμέ, τὸ τέκνον τῶν σπλάγχχνων της· καὶ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον μοῦ ἐδίδε ἐκείνην τὴν καταπληκτικὴν ἐνίοτε γενναιοῦτητα ἥτις ἡ πεποίθισις, ὅτι ἀδύνατον ἦτο νὰ μοὶ συμβῇ δυστύχημα ἐν ὅσῳ τοιαύτη ἀγία γυνή, τοιοῦτος ἄγγελος ἐδέετο ὑπὲρ ἐμοῦ.

»Τὰ παιδικὰ μου ἔτη διήλθα ὡς ὅλα τὰ παιδία. Οὐδὲν ἔκτακτον μοὶ συνέβη εἰς τὴν ἡλικίαν ταύτην. Εἶχα καλὴν καρδίαν. Ἡσθάνομην συμπάθειαν εἰς πᾶν ὅ,τι ἦτο μικρὸν, ἀσθενὲς καὶ πάσχον· ἡ δὲ

εὐσπλαγχνία αὐτῇ ἔφθανε μέχρι αὐτῶν τῶν ζώων.

»Ἐνθυμοῦμαι ὅτι μίαν ἡμέραν εὗρον ἓνα γρύλλον καὶ ἔφερα αὐτὸν εἰς τὸ δωμάτιόν μου, ὅπου ἐν ᾧ ἔπαιζα μαζί του τὸν ἔπιασα μὲ ἀδεξιότητα τῆς παιδικῆς ἡλικίας καὶ ἀπέσπασα τὸν ἓνα πόδα του· τόσον μ' ἐλύπησε τὸ συμβάν τοῦτο, ὥστε πολλὰς ὥρας ἔμεινα κλεισμένος εἰς τὸ δωμάτιόν μου, κλαίων πικρῶς.

«Ἀλλοτε πάλιν ἐν ᾧ ἐπῆγαινα εἰς τὸ κυνήγιον μὲ ἓνα ἐξάδελφόν μου, ἐστάθην εἰς τὴν ὄχθην μιᾶς βαθείας τάφρου ὅπου αἱ πλύντριά συνήθιζον νὰ πλύνωσι τὰ πανία των καὶ ὅπου ἐκείνην τὴν ὥραν γυνῆ τις ἔπλυνε. Ἀγνοῶ πῶς ἔτυχε νὰ πέσῃ εἰς τὸ νερὸν αὕτη. Μὲ ὅλην τὴν μικρὰν ἡλικίαν μου (ἤμην μόλις 8 ἐτῶν) ἐρρίφθην εἰς τὸ ὕδωρ καὶ τὴν ἔσωσα. Διηγούμεναι τοῦτο διὰ νὰ ἀποδείξω πόσον φυσικὸν εἶνε εἰς ἐμέ τὸ αἰσθημα τὸ ὁποῖον με παρακινεῖ νὰ βοηθῶ τοὺς ὁμοίους μου καὶ πόσον ὀλίγον ἔπαινον ἀξίζω διὰ τοῦτο.

»Ἐκ τῶν διδασκάλων τοὺς ὁποίους εἶχα κατ' αὐτὴν τὴν περίοδον τῆς ζωῆς μου εἰς ἓνα πρὸ πάντων, τὸν Ἀρέναν, διατηρῶ ἰδιαίτεραν εὐγνωμοσύνην. Εἰς αὐτὸν χρεωστῶ τὸ ὀλίγον, τὸ ὁποῖον γνωρίζω· πρὸ πάντων εἰς αὐτὸν ὀφείλω αἰωνίαν εὐγνωμοσύνην διότι μοὶ ἐδίδαξε τὴν μητρικὴν μου γλῶσσαν διὰ τῆς συνεχοῦς ἀναγνώσεως τῆς πατρίδος ιστορίας! Τὸ σφάλμα τοῦ νὰ μὴ διδάσκουν εἰς τὰ τέκνα τὴν γλῶσσαν καὶ τὰ ἔργα τῆς πατρίδος συμβαίνει συχνὰ εἰς τὴν Ἰταλίαν. Εἰς ταύτην λοιπὸν τὴν πρώτην ἀνάγνωσιν τῆς ιστορίας τοῦ ἔθνους μου καὶ εἰς τῆς ὠραίας γλώσσης μου τὴν μελέτην, χρεωστῶ τὰς ὀλίγας ιστορικὰς γνώσεις, τὰς ὁποίας κατώρθωσα ν' ἀποκτήσω. Τὸ πρῶτον πλοῖον ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἠρωτρίωσα τὴν θάλασσαν ὠνομάζετο *Σταθερότης*. Τὰ ῥωμαλέα της πλευρά, οἱ ὑψηλοὶ καὶ ἐλαφροὶ ἱστοὶ της, τὸ ἐκτεταμένον κατὰστρωμά της καὶ αὐτὴ ἀκόμη ἡ εἰς τὴν πύραν της προτομὴ γυναικὸς μένουσιν διὰ παντὸς ἐγκεκαρχαμένα εἰς τὴν μνήμην μου. Μὲ πόσῃ χάριν ἔκυπτον ἐπὶ τῶν κωπῶν των οἱ ναῦται της! Μὲ ποίαν ἀγαλλίασιν ἤκουα τὰ ἄσματά των!... «Ὡ! ἂν ἐκεῖνα τᾶσματα ἦσαν διὰ τὴν πατρίδα, πῶς θά μ' ἐνεθουσίαζον! Ἀλλὰ τίς νὰ τοῖς εἴπῃ τότε ὅτι εἶχαμεν πατρίδα; Ὅχι, ὄχι! εἶχαμεν ἀνατραφῇ ὡς Ἑβραῖοι φέροντες τὴν ἰδέαν ὅτι ἡ ζωὴ ἓνα μόνον σκοπὸν ἔχει, τὴν ἀπόκτησιν πλούτου.

»Ἐν ᾧ παρεστήρουν περιχαρὲς ἀπὸ τὸν δρόμον τὸ πλοῖον, εἰς τὸ ὁποῖον ἔμελλον νὰ ἐπιβιβασθῶ, ἡ μήτηρ μου ἠτοίμαζε τὰ ἐνδύματά μου κλαίονσα.

»Ὁ προορισμὸς μου ἦτο νὰ τρέχω εἰς τὰς θαλάσσας. Ὁ πατήρ μου ἀντέστη ὅσον ἡδύνατο· ἠθέλε νὰ κολουθῇ στάδιον ἄνευ κινδύνων, ἀλλ' ἡ ἐπιμονή μου ἐνίκησεν· ἐπεβιβάσθην τοῦ βρικίου *Σταθερότης*».

ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ ΛΟΥΛΟΥΔΙΟΥ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

— Τί εὐτυχία! τὸ κοριτσάκι μ' ἔκοψε· ἐνόμισα ὅτι δέν με εἶχεν ἰδῆ. Ἦμουν τόσον χρυμμένος εἰς τὴν γωνίαν μου· τὸ κοριτσάκι εἶχε κόψη τοὺς ἄλλους πανσέδες κ' ἐμένα μ' ἀφήκε. Κ' ἐγὼ ἤμουν πολὺ, πολὺ λυπημένος...

«ὦ, νά, μ' ἐπῆρε καὶ μ' ἔβαλεν εἰς τὴν ἀνθοδέσμη· τί εὐτυχία! θὰ πάγω νὰ ἰδῶ λοιπὸν κ' ἐγὼ τὸν κόσμον!...

«Ἄ! τί ζέστη που εἶνε εἰς τὸ χέρι τοῦ κοριτσιοῦ! Ἀλλὰ τί κάμνει; Ἐνόησα· ἐτύλιξε μιὰ κλωστή τριγύρω μας καὶ μας σφίγγει ὅλους μαζί· καὶ σφίγγει... ὦ, πῶς σφίγγει! Δέν ἡμπορῶ πλέον ν' ἀναπνεύσω!

«Τί ζέστη! ὦ! τί ζέστη! πνίγομαι. Ἀχ, δατί μ' ἔκοψαν ἀπ' ἐκεῖ ποῦ ἤμουν; Ἦμουν τόσον κηλὰ κάτω ἀπὸ τὰ φύλλα, ἦτο τόση δροσιά! Τί ἄσχημά που ἔκαμα νὰ θέλω νὰ ἔβγω ἀπὸ τὴν θέσιν μου. Κἄποτε κανεῖς ἐπιθυμεῖ τὸ κακό του μόνος του.

«ὦ, τὸ κοριτσάκι μᾶς ἔβαλε 'ς τὸ νερό. Τέλος πάντων!... Ἐπρεπε νὰ το ἔχη κάμῃ πρὸ πολλοῦ. Ὁ μικρός

της ἀδελφῆς μᾶς κυττάζει μὲ θαυμασμόν· μᾶς χαϊδεύει μὲ τὰ μικρά του γεράκια. Εἶμαι καλλίτερα· νοιώθω ὅμως ὅτι ὀλίγον μόνον μου μένει νὰ ζήσω.. Μ' ἀφήκαν πολὺν καιρὸν χωρὶς νερό.»

Παιδιά που μαζεύετε ἄνθη, σκεφθῆτε ὅτι καὶ τὰ μικρά αὐτὰ ὄντα ὑποφέρουν· χρειάζονται περιποίησιν, νερὸ πρὸ πάντων. Ὅταν τα κόπτετε ἀπὸ τὸ φυτὸν που τα ἐγέννησε, φροντίζετε δι' αὐτά· ἀρκεῖ ὅτι τα κόπτετε, μὴν τα θανατόνετε!...

ΑΙ ΦΩΛΕΑΙ ΤΩΝ ΧΕΛΙΔΟΝΩΝ

— Μητέρα, πότε θὰ μαγειρεύσης φωλεὰς χελιδόνων, εἶπεν ὁ Ἀνδρέας μίαν ἡμέραν.

— Φωλεὰς χελιδόνων!

— Ναι, εἶδα εἰς ἓνα βιβλίον ὅτι εἶνε πολὺ ὠραῖον φαγητὸν καὶ ἐπιθυμῶ πολὺ νὰ φάγω.

— Καὶ εἰς ποῖον βιβλίον το εἶδες;

— Εἰς ἓν βιβλίον περὶ Κίνας.

— Ἀλλ' ἐδῶ δέν εἵμεθα εἰς τὴν Κίνα.

— Τί σημαίνει; Κ'

ἡμεῖς ἐδῶ ἔχομεν φωλεὰς χελιδόνων· ἔχομεν μάλιστα μίαν ἐπάνω ἀπὸ τὸ παράθυρόν μας.

— Πρῶτα, πρῶτα, εἶπεν ἡ Οὐρανία ἀναμιχθεῖσα εἰς τὴν συνδιάλεξιν, δέν ἐπιτρέπω νὰ ἐγγίση κανεῖς τὰς φωλεὰς τῶν χελιδόνων· ἀγαπῶ πολὺ αὐτὰ τὰ πουλιά, καὶ δέν θέλω νὰ τα ἐνοχλήσῃ κανεῖς. Λέγουσιν ὅτι τὸ κρήμνισμα τῶν φωλεῶν τῶν φέρει κακό. Πές μου, μητέρα, θὰ ἀφήσης νὰ τας πειράξουν;

— Ὁχι, κόρη μου.

— Καὶ δεύτερον, ἐξηκολούθησε· τί ἰδέα τοῦ Ἀνδρέα νὰ θέλῃ νὰ φάγῃ χελιδωνοφωλιές! Πῶς δέν σιχαίνεται;

— Καὶ οἱ Κινέζοι πῶς τρώγουν;

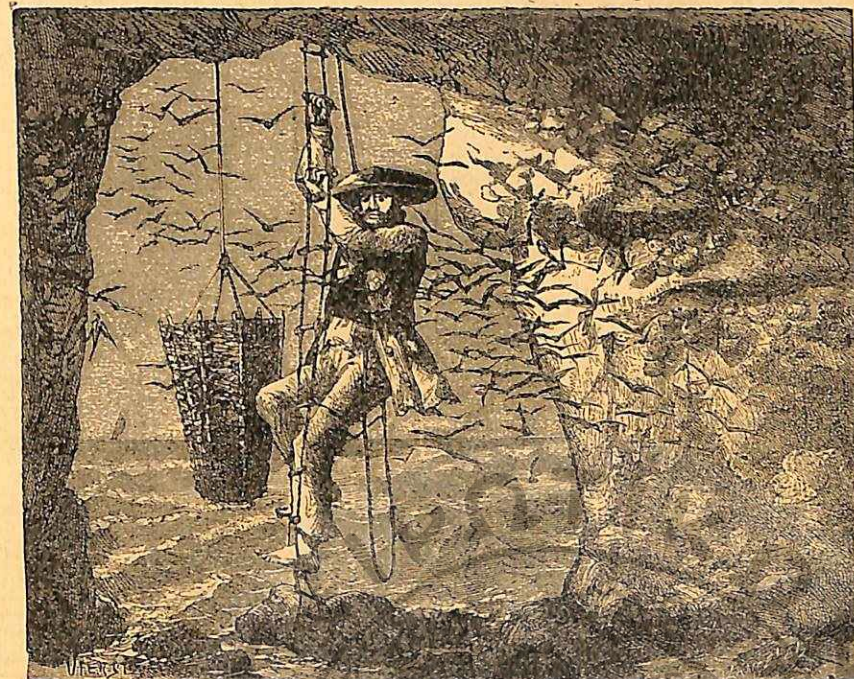
— Οἱ Κινέζοι!... εἶπεν ἡ Οὐρανία μὲ περιφρόνησιν.

— Ἀκούσατε καὶ θὰ ἰδῆτε ὅτι ἔχετε ἄδικον νὰ μαλόνετε, εἶπεν ἡ μήτηρ των. Ἡ χελιδὼν, τῆς ὁποίας τὴν φωλεὰν τρώγουν οἱ Κινέζοι, δέν εἶνε ἡ χελιδὼν τῆς πατρίδος μας. Τὴν ὀνομάζουν Σαλαγγάνα. Κατοικεῖ τοὺς βράχους τῶν νήσων τῆς Ἰνδικῆς θαλάσσης, τὸ δὲ μεγαλύτερον ἐμπόριον τῶν φωλεῶν τούτων γίνεται εἰς τὴν Ἰάβαν. Ἡ σαλαγγάνα εἶνε πολὺ μικροτέρα ἀπὸ τὴν ἰδικήν μας χελιδὼνα· τὸ πτέρωμά της εἶνε μαῦρον ἀπὸ πάνω, ὑπόλευκον ἀπὸ κάτω, τὸ δὲ ἐμπρόσθιον μέρος εἶνε καστανόν. Ὡς βλέπετε τὸ ἔνδυμά της δέν εἶνε τίποτε ξεχωριστόν.

— Τὸ πᾶν εἶνε ὅτι εἶνε χρήσιμος! εἶπεν ὁ Ἀνδρέας μὲ σοβαρότητα.

— Μὲ ὅλα αὐτά, εἶπεν ἡ Οὐρανία, νὰ τρώγῃ κανεῖς χελιδωνοφωλιές πρέπει νὰ εἶνε... τρομερὰ Κινέζος!... Ἐγὼ καλλίτερα ἔχω νὰ τρώγω 'ς ὅλη μου τὴ ζωὴ ψωμί ξηρό...

— Θὰ ἔτρωγες φωλεὰς χελιδόνων, ὅπως καὶ οἱ ἄλλοι, ἂν ἦσο εἰς τὸν τόπον ὅπου εὐρίσκονται, καὶ

«ΚΑΤΕΒΗ ΜΕ ΚΡΕΜΑΣΤΗΝ ΣΚΑΛΑΝ» (Σελ. 154)

ἂν εἶχες χρήματα νὰ τας ἀγοράσῃς, διότι εἶνε φαγητὸν ὄχι μόνον πολυζήτητον ἀλλὰ καὶ πολὺ ακριβόν, εἶπεν ἡ μήτηρ τῆς Οὐρανίας.

— Ἀκριβό! μιὰ φωλιά ἐκεῖ μὲ χορτάρια, μ' ἄχυρα καὶ πτερὰ!...

— Ἡ φωλεὰ τῆς σαλαγγάνας δέν εἶνε ὅπως τῶν ἄλλων πτηνῶν. Ἐγὼ εἶδα, καὶ μάλιστα ἔφαγα!...

— Ἐφαγες! ἐπανελάθον τὰ δύο παιδιά. Ἐφαγες φωλιὰς χελιδόνων; Ἀλλὰ σὺ εἶπες ὅτι εὐρίσκονται μόνον εἰς τὴν Κίνα.

— Αὐτὸ εἶν' ἀλήθεια· ἐν τούτοις ὁ θεὸς σας Ἀνδρέας ὁ ἀξιωματικὸς τοῦ ναυτικοῦ μᾶς ἔφερε μιὰ φορὰ.

— Πῶς εἶνε; Τί χρῶμα ἔχει; ἠρώτησαν τὰ παιδιά συγχρόνως.

— “Αν έβλέπατε τοιαύτην φωλεάν, ποτέ δέν θά έφραντάζεσθε, παιδιά μου, ότι την κατεσκευάσε πτηνόν. Η φωλεά αὐτή όμοιάζει περίπου πρὸς όστρακον στρείδιου. Αποτελείται ἀπὸ ὕλην ὑποκίτρινον καὶ ἡμιδιαφανή. Τὴν βράζουν εἰς τὸ νερόν καὶ τότε διαλύεται ὡς ἂν πηκτὴ, σχηματίζεται δὲ ἐν εἶδος κοινῶς μετὰ τὸ ὅποῖον παρασκευάζουν μετὰ ζωμὸν πουλαρικῶν καὶ διάφορα μυρωδικά.

— Εἶνε πραγματικῶς ὥραία;

— “Ὡ, τὸ κατ’ ἐμέ... εἶπε γελῶσα ἡ μήτηρ τῶν παιδίων, ποτέ μου δέν θά ἐταξείδευα εἰς τὴν Κίαν, εἰ μὴ μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ φάγω φωλεὰς χελιδόνων.

— Καὶ μετὰ τί κατασκευάζει ἡ σαλαγγάνα τὴν παράξενη αὐτὴ φωλεάν; ἠρώτησεν ἡ Οὐρανία.

— Πολὺν καιρὸν δέν το ἤξευραν. Ἄλλοι ἔλεγαν ὅτι ἡ κυριώτερά ὕλη ἀποτελείται ἀπὸ θαλάσσια φυτά, καὶ συγκολλητὰ μετὰ μίαν διαφανή οὐσίαν ἡ ὁποία τρέχει ἀπὸ τοὺς βράχους τοὺς εὐρισκομένους εἰς τὰς ἀκτὰς τῶν νήσων ἄλλοι ὅτι τὴν κατασκευάζει μετὰ αὐτὰ ψαριῶν, τὰ ὁποῖα μαζεύει εἰς τὸν ἄφρον τῆς θαλάσσης. Καὶ ἄλλας διαφορὰς γνώμας ὑπεστήριξαν ἄλλοι. Σήμερον ὅμως ἐπικρατεῖ ἡ ἰδέα, ὅτι αἱ σαλαγγάναι κατασκευάζουν τὰς φωλεὰς τῶν μετὰ τὸ σάλιο τῶν.

— Μετὰ τὸ σάλιο τῶν;

τί ἀνάθαρτοι!... ἀνεφώνησεν ἡ Οὐρανία.

— Σιωπᾶ δὲ ἐπὶ τέλους! εἶπεν ὁ Ἀνδρέας, τὸν ὁποῖον αἱ λεπτομέρειαι αὐταὶ ἐνδιέφερον τὰ μέγιστα. Καὶ πῶς ἐβεβαιώθησαν ὅτι τὰς κατασκευάζουν κατ’ αὐτὸν τὸν τρόπον; εἶπε παρατηρῶν τὴν μητέρα του μετὰ ἐρωτηματικὰ βλέμματα.

— Ἀπλούστατα, κατέβησαν εἰς τὰ σπήλαια ὅπου αἱ χελιδόνες κατεσκευάζουν τὰς φωλεὰς τῶν.

«Σὺς εἶπα ὅτι αἱ σαλαγγάναι κατεσκευάζουν τὰς φωλεὰς τῶν εἰς βράχους τῶν ἀκτῶν. Εἰς τινα μέρη αἱ φωλεαὶ αὐταὶ εἶνε ἀφθονοὶ ἀπὸ τὴν βάσιν τῶν βράχων ἕως τὴν κορυφὴν τῶν. Ὅσοι λοιπὸν θέλουν νὰ μαζεύσουν φωλεὰς κρεμῶνται ἀπὸ σχοινί τὸ ὁποῖον εἶνε δεμένον εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ βράχου. Διὰ τὸ εἶδος τοῦτο τῆς θήρας ἀπαι-

τεῖται πολλὴ ἐπιδεξιότης καὶ πολλὴ ἄσκησις, προσέτι δὲ καὶ πολὺ θάρρος ὅπως ῥίψουνιδυνεὺη κανεῖς ἐπάνω ἀπὸ τὴν θάλασσαν, δεμένος εἰς ταλαντευόμενον σχοινίον, τὸ ὁποῖον κτυπᾷ τὸν βράχον καὶ τοῦ ὁποῖου οἱ κλονισμοὶ κάμνουν τὸν ἄνθρωπον ν’ ἀπολυθῇ καὶ νὰ γίνῃ κομμάτι κατὰ τὰς πέτρας.

Ὁ θεὸς σας ὤμων, ὁ ὁποῖος ἦτο ὄχι μόνον λαμπρὸς ἀξίωματικὸς ἀλλὰ καὶ σοφὸς ἄνθρωπος, ἤθελε νὰ βεβαιωθῇ ὁ ἴδιος πῶς κατασκευάζουν αἱ σαλαγγάναι τὴν φωλεάν τῶν. Ἀφ’ οὗ λοιπὸν ἐδέθη μετὰ σχοινίον κατέβη μετὰ κρεμαστὴν σκάλαν εἰς τὸ κενόν. Ἐμβῆκεν εἰς ἐν σπήλαιον τὸ ὁποῖον ἐχρησίμευεν ὡς καταφύγιον εἰς τὰς σαλαγγάνας καὶ ἐμελέτησε τὴν ἀρχιτεκτονικὴν τῶν. Εἶδε μίαν

ἐξ αὐτῶν νὰ πετᾷ πρὸς τὸ μέρος τὸ ὁποῖον εἶχεν ἐκλέξῃ, ν’ ἀκουμᾷ τὴν ἄκραν τῆς μικρᾶς τῆς γλώσσης εἰς τὸν βράχον, νὰ σχηματίζῃ κύκλον καὶ ν’ ἀποθέτῃ ὀλίγον σάλιο, τὸ ὁποῖον εἶνε πηκτὸν καὶ γλοιῶδες. Τὸ σάλιον τοῦτο ἐστέγνωσε διὰ μιᾶς εὐθὺς δὲ πάλιν ἐξηράνθη, ἡ σαλαγγάνα ἐβαλεν ἄλλο στρώμα καὶ οὕτω καθεξῆς χωρὶς νὰ σαματήσῃ, στρέφουσα τὴν κεφαλὴν τῆς δεξιᾶ καὶ ἀριστερά.

— Ἀλλὰ διατί τὸ σάλιόν της εἶνε τέτοιο;

— Διότι τρώγει φύκια καὶ διάφορα ἄλλα φυτά που φυτρώνουν εἰς τοὺς βράχους· αὐτὰ κάμνουν τὸ σάλιο τῆς γλοιῶδες καὶ ὡς ἂν κόλλα.

— Δέν πιστεύω ὅμως νὰ εἶνε πολὺ διασκεδαστικὸν αὐτὸ τὸ κτίσιμο τῆς φωλεᾶς, εἶπεν ὁ Ἀνδρέας.

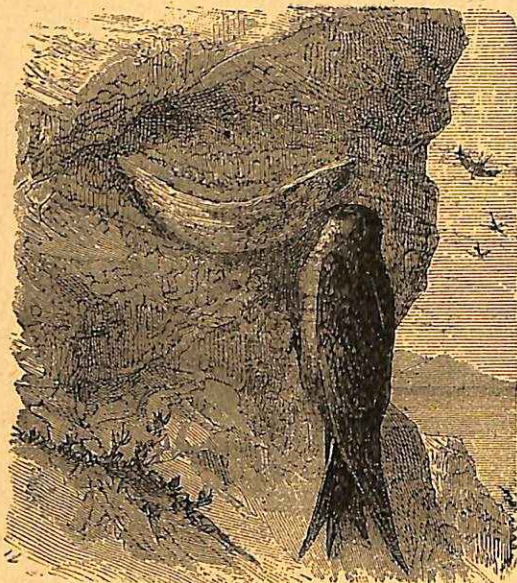
— Οὔτε γρήγορον, προσέθηκεν ἡ μήτηρ του. Δύο μῆνας χρειάζονται τὰ ταλαίπωρα πτηνὰ διὰ νὰ κτίσουν τὴν φωλεάν τῶν.

— Ὑπομονὴν πού την ἔχουν! ἀνεφώνησεν ἡ Οὐρανία. Καὶ ὅλα αὐτὰ διὰ νὰ καλοτρώγουν οἱ Κινέζοι!...

— Μήπως δι’ αὐτοὺς ἐργάζονται; ἀντεῖπεν ὁ Ἀνδρέας.

— Τί καλὰ που αἱ ἰδικαὶ μας χελιδόνες δέν ἔχουν αὐτὴν τὴν τέχνην καὶ οἱ ἄνθρωποι δέν ἔχουν ἀφορμὴν νὰ πειράζωνται τὰς φωλεὰς τῶν!... εἶπεν ἡ Οὐρανία.

ΦΙΛΕΠΙΣΤΗΜΟΝ

Η ΣΑΛΑΓΓΑΝΑ ΚΑΙ Η ΦΩΛΕΑ ΤΗΣ

Ο ΤΑΦΟΣ ΤΟΥ ΔΕΞΙΛΕΩ

Ἐν Ἀθήναις, εἰς τὸ τέλος τῆς ὁδοῦ Πειραιῶς εἶνε τὸ παρεκκλήσιον τῆς Ἀγίας Τριάδος. Πλησίον ἐκεῖ γενομένων ἀνασκαφῶν τῷ 1862 ἀνευρίθη τὸ κυριώτερον νεκροταφεῖον τῶν ἀρχαίων Ἀθηναίων.

Ἐν Ἀθήναις τὸν παλαιὸν καιρὸν πολλοὶ ἐθάπτοντο εἰς τοὺς ἀγροὺς τῶν, διὰ τοῦτο καὶ ἕως τῶρα ἀνευρίσκονται εἰς ἀγροὺς ἀρχαῖοι τάφοι ὀνομαστοὶ ὅμως ἄνδρες καὶ εὐεργέται τῆς πατρίδος ἐθάπτοντο εἰς δημοσίας ὁδοὺς ὅπως εἰς τὸν Κεραμεικόν.

Ἐν Σπάρτῃ οἱ νεκροὶ ἐθάπτοντο ἐντὸς τῆς πόλεως διὰ νὰ συνειθίζουσιν οἱ νέοι τὸν θάνατον καὶ μὴ τὸν φοβῶνται, ὡς λέγει ὁ Πλούταρχος· ἀλλ’ ἐν Ἀθήναις ἐθάπτοντο ἐκτὸς τῆς πόλεως, πρὸ τῶν πυλῶν, οὕτω δὲ τὸ κυριώτερον νεκροταφεῖον τῶν Ἀθηναίων εὕρισκετο πρὸ τοῦ Διπύλου, τῆς διπλῆς πρὸς τὸ μέρος τοῦ Πειραιῶς πύλης τῆς ἀρχαίας πόλεως.

Τὰ παλαιότατα μνήματα τῶν ἀρχαίων ἦσαν ὑψώματα ἢ ὀγκώματα γῆς τὰ ὁποῖα ὀνομάζοντο χώματα ἢ τύμβοι· βραδύτερον ἤρξαντο οἱ ἀρχαῖοι νὰ κατασκευάζουν μεγαλοπρεπῆ καὶ πολυτελέστατα μνήματα, ὠκοδόμουν λιθίνους τάφους, ἀνέγειρον στήλας καὶ κίονας.

Πολὺ βραχεῖα ἦσαν αἱ ἐπὶ τῶν μνημείων ἐπιγραφαί· ἐφάνερον τὸ ὄνομα τοῦ ἀποθανόντος, ὀλίγα τινὰ περὶ τῆς ζωῆς του καὶ τὴν λέξιν χαῖρε· εἰς μερικὰ μνημεῖα ὑπῆρχε καὶ κατὰ ἐπιγεγραμμένα κατ’ ἐκείνου, ὅστις ἤθελε τολμήσῃ νὰ βλάψῃ ἢ μετακινήσῃ τὸ μνημεῖον.

Τὰ μικρότερα ἐκ τῶν μνημείων τῶν εὐρεθέντων πρὸ τοῦ Διπύλου μετενήχθησαν εἰς τὸ κεντρικὸν Μουσεῖον, τὰ μεγαλειότερα ὅμως καὶ δυσμετακόμιστα ἀφῆθησαν εἰς τὴν θέσιν τῶν.

Ἐν ἐκ τῶν τελευταίων τούτων, τὸ ὁποῖον παριστᾷ ἡ εἰκὼν εἰς ἣν κατὰστασιν εὕρισκεται σήμερον, εἶνε τὸ τοῦ Δεξιλέω. Ὁ ἀνδρεῖος νέος εἶχε λάβῃ μέρος ὡς ἱππεὺς εἰς τινα παρὰ τὴν Κόρινθον μάχην τῷ 394 π. Χ. καὶ διέπρεπεν ἐξόχως· ὁ δὲ γλύπτης ἀνέλαβε νὰ δικαιώσῃ ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ τοῦ ἀνδραγαθήματος αὐτοῦ καὶ τὸν παρέστησεν ἐν ἀκατασχέτῳ πολεμικῇ ὁρμῇ διὰ ῥωμαλέας καὶ ἀτρομήτου χειρὸς ἐξολοθρεῦοντα τὸν ἐναντίον του ἐπελθόντα Σπαρτιάτην.

Δι’ ἑκατομμύρια ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων ὁ τάφος, ἡ μικρὰ ὁπὴ τῆς γῆς ὅπου σταματᾷ ἡ κίνησις καὶ ὁ θόρυβος τῆς ζωῆς, εἶνε τὸ ἀνοιγμα διὰ τοῦ ὁποῖου ῥέει καὶ ἐξαφανίζεται καὶ ἐκμηδενίζεται ἡ μνήμη τῶν εἰς τὰ σκοτεινὰ βάθη τῆς λήθης. Ἀλλὰ διὰ τὸν Δεξιλέων ὁ τάφος, τὸ πένθιμον αὐτὸ σημεῖον τῆς ἀπὸ τῆς γῆς ἐξαφανίσεως μιᾶς υπέρβους, ἔγινε θριαμβευτικὸν μνημεῖον ζωῆς καὶ ἀθανασίας. Τόση εἶνε ἡ δύναμις τῆς θείας τέχνης!...

Ἐκ τούτου τοῦ μνημείου καὶ ἄλλων τινῶν ἐνεπνεύσθη σειράν ποιημάτων, ὁ κ. Κωστής Παλαμάς, τὰ ὁποῖα συμπεριέλαβεν ἐν τῇ τελευταίᾳ συλλογῇ του «Τὰ μάτια τῆς ψυχῆς μου», ὑπὸ τὸν τίτλον «οἱ Τάφοι τοῦ Κεραμεικοῦ». Ἐκ τούτων παρέχομεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας τὸν «Δεξιλέων», τὸν ὁποῖον μετὰ πολλὴν εὐχαρίστησιν θ’ ἀναγνώσωσιν. Ἰδοὺ κατὰ τὸν ποιητὴν τί λέγει ὁ ἀτρόμητος Ἀθηναῖος νεανίας:

— Ἐμὲ μετὰ λὲν Δεξιλέω. Ἐγὼ εἶμαι τῆς Ἀθήνας
Τὸ λατρευτόν το παιδί, τ’ ἀγένητον παλληκάρι.
Μ’ ἀνάθρεψαν τὰ βροντερὰ τραγούδια τοῦ Τυρταίου
Καὶ τάραξαν τὸν ὕπνον μου τὰ ὄνειρα τοῦ Αἰσχύλου.
Ἐξῶ τὸ δρόμον, εἰς τὴ δουλειά, εἰς τοῦ κάμπου τὸν ἀέρα
Μεθύρηψε ὁ ἥλιος τὸ κορμί καὶ τὰ νοῖε σὰν ἄνθος
Καὶ εἰς τὸ Γυμνάσιον ὁ Θεὸς ὅπου βοηθεῖ τὰ νεῖατα
Μοῦ τῶπλασεν ἀρμονικὰ, σφιγτὸ, χυτὸ καὶ ὥραϊον.
Κ’ ἐγὼ καθάλα, φερωτὴς, μέσα εἰς τοὺς πρώτους πρώτους
Συντρόφεψα τὸ ἱερὸ τῆς Ἀθηνᾶς κισσάρι.
Κ’ ἔλεγα: βάλε μου, Θεά, τρανὴ καρδιά εἰς τὰ στήθη,
Δώσε φτερά εἰς τὰ πόδια μου καὶ δύναμι, εἰς τὰ χέρια
Νὰ πάω καὶ ἐγὼ ν’ ἀγωνισθῶ καὶ νικητὴς νὰ λάμπω
Στὸ πῆδημα, εἰς τὸ πάλεμα, εἰς τὸ δρόμον, εἰς τὸ λιθάρι.
Γιατὶ δέν εἶνε πῶς ἀκριβὴ τιμὴ εἰς τὸ παλληκάρι
Παρὰ καρδιά ἀπὸ σίδερο σὲ φτερωμένο σῶμα.

Κ’ ἐγὼ ὠνευρεύθηκα καὶ ἐγὼ τῆς δόξας τῇ λαχάρᾳ,
Ἀρχοντας, εἶπα, νὰ ὑψωθῶ καὶ στρατηγὸς νὰ γίνω.
Στὸ θέατρο ἄξιος ποιητὴς τὰ πλήθη νὰ μαγεύω,
Κ’ ἐγὼ μιὰ μέρα ν’ ἀκουσθῶ βροντόφωνα εἰς τὴ Πνύκα,

Ἀλλ’ ἕνας ἀγαθὸς Θεός, ὅπου ποτὲ τὰ μάτια
Δὲ σήκωσεν ἀπὸ πᾶντος μοῖ καὶ πάντα μετὰ φυλάγει,
Αὐτὸς διώρισε γὰρ μετὰ μιὰ δόξα πῶς μεγάλην:
Γιὰ τὴν πατρίδα ν’ ἀξιωθῶ, νὰ πᾶω νὰ πολεμήσω!
Καὶ νὰ! σαλπίζει ἡ σάλπιγγα πολεμιστῆριον ἤχο.

Ἡ Σπάρτη ἡ ἀνυπόταχτη μᾶς φοβερίζει, ἡ Σπάρτη!
Θυμήθηκα τὸν ὄρκο μου καὶ ἀρματωμένος τρέχω

Σ τὸ χέρι μου ἀνυπόμονο κουνιέται τὸ κοντάρι,
Θαρρῶ πῶς μέσῃ μου ἡ καρδιά βροντοχτυπάει τοῦ Κόδρου,
Θαρρῶ, εἶνε σὰν τοῦ Αἰάντος ψηλὸ τ' ἀνάστημά μου,
Θαρρῶ, τὸ δρόμο ἕνας Θεὸς μοῦ δείχνει καὶ κανένας,
Ναί! καὶ κανένας δὲν μπορεῖ νὰ κόψῃ τὴν ὁρμή μου.
Μὲ τὸν ἐχθρὸν ἐσμιζαμε 'ς τὸν κῆπο τῆς Κορίνθου,
Ἡλιοκαμμένοι καὶ τραχὺς κ' ἀκράτητος Σπαρτιάτης,
Βορριάς χιμάει ἐπάνω μου πελώριος Σπαρτιάτης.
Τὰ χρόνια μου τὰ εἴκοσι πυρώνονται καὶ βράζουν.
Τῆς Σπάρτης ἄντρας εἶς' ἐσύ, παιδί εἶμαι τῆς Ἀθῆνας.
Βοηθᾶτε μ' ἱστικοὶ πατρικοὶ τῶν Μαραθωνομάχων!
Σφιχτὰ κρατῶ μὲ τὸ ζερό: τὸ γαλινάκι, χύνω
Σὰ φλόγα τ' ἄλλογο, πετῶ, σκύβω γοργά, τινάζω
Τ' ὀλόμακρο κοντάρι μου, κατὰστηθι τὸν βρόσκω.
Στὰ πόδια ἐμπρὸς τοῦ ἀλόγου μου κατακυλάει καὶ πέφτει
Πέφτει, κ' ἐκεῖ πού τον πατῶ κρυφά τον κχιμαρώνω!

Χωρὶς νὰ χάσῃ τὴν ὁρμή, χωρὶς μιὰ νὰ βγάλῃ
Πέφτει καὶ χάνεται καὶ σθεῖ καὶ φοβερίζει ἀκόμα.

Ἐμὲ μὲ λὲν Δεξιλέο, παιδί εἶμαι τῆς Ἀθῆνας.
Πολέμησα καὶ νίκησα κ' ἐγὼ γιὰ τὴν πατρίδα.
Σὲ λίγο ὁ θάνατος ὁρμάει κι' ἀλύπητα κ' ἐμένα
Μὲ παίρνει ἀπὸ τὴν γῆν αὐτή, μὲ φέρνει 'ς ἄλλον κόσμον.
Δὲ μ' ἔρριξε 'ς τὰ Τάρταρα, δὲ μ' ἄψε 'ς τὸν Ἄδη.
Μακαρισμένο ἄθνατο, μ' ἀνάστησε γιὰ πάντα
'Στὰ μαρμαρένια Ἡλύσια, 'ς τὰ Ἡλύσια τῆς Τέχνης.
'Ο χρόνος φεύγει, ἀλλάζει ἡ γῆ, περνοῦν λαοὶ καὶ κόσμοι
Καὶ πέφτουν καὶ μαραίνονται σὰ φθινοπώρου φύλλα.
Κ' ἐγὼ ἐδῶ πέρα ἀσάλευτος κι' ἀμάραντος προβάλλω
Καὶ τῆς πατρίδος τὸν ἐχθρὸν 'ς τὰ πόδια μου τον ἔχω
'Ω χάρι, ὦ νίκη τῆς ζωῆς, ἀνήκουστη εὐτυχία,
'Στὰ μαρμαρένια Ἡλύσια, 'ς τὰ Ἡλύσια τῆς Τέχνης!

Ο ΛΙΓΟΝ ΑΠ' Ο ΛΑ

Ὁ Ναὸς τῆς Ἀπτερου Νίκης.

Ὁ ναῖσκος οὗτος, ὅστις ἀνηγέρθη ἐπὶ τοῦ προμαχῶνος ἢ πύργου τὸν ὁποῖον κατεσκεύασεν ὁ Κίμων πρὸς τὸ νότιον μέρος τῆς εἰς τὴν Ἀκρόπολιν ἀνοδοῦ, ἐξηρτᾶτο οὕτως εἰπεῖν ἀπὸ τὸν μεγάλον ἐν τῇ Ἀκροπόλει ναὸν τῆς Ἀθηνᾶς καὶ προπαρεσκεύαζε τὸ αἶσθημα εἰς τὴν πρὸς αὐτὸν προσέλευσιν. Νίκη ἦτο κυρίως ἐπίθετον τῆς Ἀθηνᾶς, Ἀπτερος δὲ ἐλέγετο διότι κατ' ἀρχαίον μῦθον, ἡ νίκη ἐγκατασταθεῖσα μετὰ τοὺς ἐνδόξους κατὰ τῶν Περσῶν πολέμους εἰς τὰς Ἀθῆνας, ἀπέθεσε τὰ πτερά της διὰ νὰ μὴ φύγῃ πλέον. Ὁ ναὸς τῆς Ἀπτερου Νίκης εἶνε δεξιὰ τῶν Προπυλαίων, ὑπόθεν φαίνεται ἡ θάλασσα, ἐκ τοῦ ἐκεῖ δὲ βράχου ἐρημνίσθη ὁ Αἰγεύς, διακρίνας μακρόθεν τὸ μαῦρον ἱστίον τοῦ πλοίου τοῦ Θησέως. Οἱ περιηγηταὶ Σπὸν καὶ Βέλ-λερ εἶχον ἐν τῷ 1676 τὸν ναῖσκον ἐν καλῇ καταστάσει· ἀλλὰ τῷ 1684 ὁ ναὸς δὲν ὑπῆρχε πλέον, διότι τὸ ὕλκον του ἐρησιμοποιήθη εἰς ἀνέγερσιν προμαχῶνος πρὸ τῶν Προπυλαίων. Γενομένων ἀνασκαφῶν ἀνευρέθη τῷ 1835 ὡς ἐκ θαύματος ὅλον σχεδὸν τὸ ὕλκον καὶ ὁ ναὸς ἀνοικοδομήθη ἐκ νέου ἐπὶ τῆς ἰδίας θέσεώς του.

Ὁ ναὸς τῆς Ἀπτερου Νίκης εἶνε ἰωνικὸς τὸν ρυθμὸν τετρίστυλος ἀμφιπρόστυλος (τευτέστι ἔχει τέσσαρας κίονας εἰς ἑκατέραν τῶν δύο βραχειῶν πλευρῶν ὁ ναὸς ὅταν ἔχῃ κ' ὄνας μόνον εἰς τὴν ἀνατολικὴν πλευρὰν λέγεται πρόστυλος, ὅταν δὲ καὶ εἰς τὴν δυτικὴν ἀμφιπρόστυλος· ἀναλόγως δὲ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κίωνων καλεῖται τετράστυλος, ἐξάστυλος, ὀκτάστυλος κτλ.) ὁ ναῖσκος ἦτο ὅλος ἐκ πεντελησιέου μαρμάρου.

Τὸ καλλιτέχνημα τῶν Λαπῶνων.

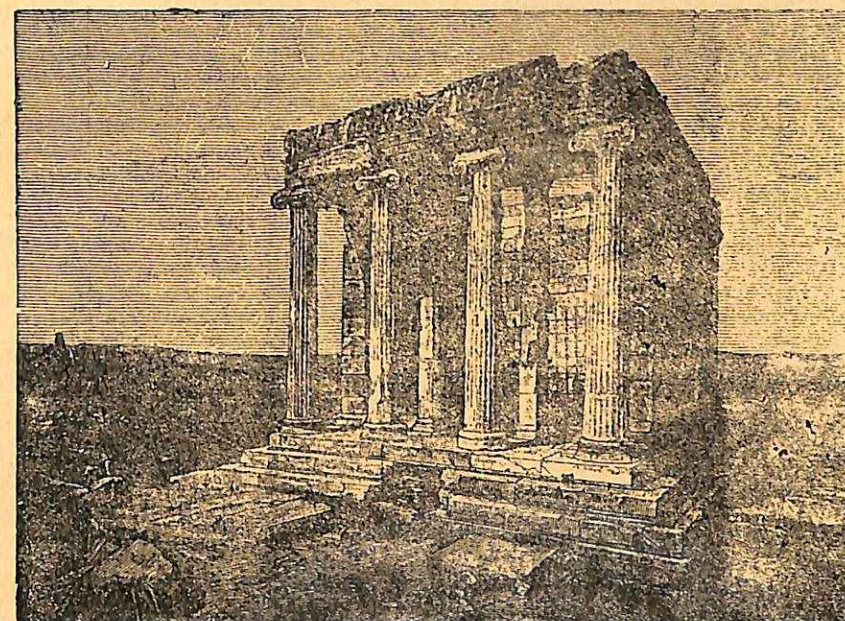
Οἱ Λάπωνες εἶνε πολὺ βροχύσωμοι, ἐντελῶς πυγμαῖοι, φοροῦντες δὲ τὸ δέρμα ζῶου τινος ἀποπνεύουσι βαρεῖαν ὀσμήν, ἥτις τοὺς καθιστᾷ περισσότερον ἀντιπαθητικούς.

Ἐν τούτοις ἔχουσι καὶ οὗτοι τὸ καλλιτέχνημά των, πρᾶγμα τι εἰς τὸ ὁποῖον συγκεντροῦται ἡ πολυτέλεια καὶ ἡ ποιήσις των εἶνε δὲ τοῦτο τὸ λίκνον τῶν νηπίων.

Τὸ λίκνον ἐξ ἐλαφροῦ ξύλου κατεσκευασμένον, κεκαλυμένον δὲ μὲ δέρμα ἔχει σχῆμα ὑποδήματος.

Κατὰ τὰ μακρὰ κυνήγια, κατὰ τὰ ὁποῖα ἡ Λαπωνὶς παρεκολουθεῖ τὸν σύζυγόν της, φέρει εἰς τὴν ῥάχιν της τὸ λίκνον, ὅταν δὲ αἱ κυνηγοὶ σταθμεύσουν, τότε το κρεμᾷ εἰς δένδρον. Ὁ μικρὸς Λάπων ἐξαπλοῦται ἀναπαυτικώτατα ἐν τῷ λίκνῳ τούτῳ. τὸ ὁποῖον ἐσωτερικῶς εἶνε ἐνδεδυμένον μὲ πολλὰς δορὰς λαγωῶν, καὶ τὸν προστατεύει ἀπὸ τὸ ψῦχος.

Τριγύρω εἰς τὸ κάλυμμα, τὸ ὁποῖον εὐρίσκεται

Ο ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΑΠΤΕΡΟΥ ΝΙΚΗΣ

ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς τοῦ παιδίου, κρέμονται πολυχρωμοὶ μαργαρίται καὶ μετάλλοι ἀλυσίδες, τῶν ὁποίων ἡ θεὰ καὶ τὸ κουδούνισμα διασκεδάζουν τὸ παιδίον.

Ὁ χιμπατζῆς.

Δεύτερος κατὰ τὸ μέγεθος μετὰ τὸν Γερίλλαν πίθηκος εἶνε ὁ Χιμπατζῆς, ὅστις εὐρίσκεται εἰς Ἀφρικήν, ἐπὶ τῶν δυτικῶν της παραλίων μέχρι τῶν ἐνδοτέρων αὐτῆς. Ὁ Χιμπατζῆς πολλάκις μετηνέχθῃ ζῶν εἰς τὴν Εὐρώπην. Τῷ 1863 ἔφεραν εἰς τὸν ζωολογικὸν κήπον τοῦ Ἀμβούργου Χιμπατζῆν ὅστις περιπάτει εἰς τὸν κήπον μὲ τὸν φύλακα αὐτοῦ, ὅταν δὲ ὁ καιρὸς ἦτο βροχερὸς ἐκάθητο εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ φύλακος, ὅστις τὸν ἐσχεδίαζεν εἰς τὸ τετράδιόν του. Μετὰ δύο ἔτη ὁ Χιμπατζῆς οὗτος μετεφέρθη εἰς ἄλλον οἰκίσκον, κύριος τις δὲ ἀφῆκε τὸ τετράδιον τῆς ζωγραφικῆς ἔξω τοῦ κλωβίου του καὶ μετέβη εἰς ἄλλο μέρος τοῦ κήπου. Ὁ Χιμπατζῆς λαβὼν τὸ τετράδιον, ἐξέβαλε τὸ μολυβδοκόνδυλον καὶ ἐκλέξας ἐν φύλλον ἐξωγράφισε διὰ τοῦ μολυβδοκονδύλου εἰκόνα, ἀκατά-

ληπτον μεχρι σήμερα. Τοῦτο ἔπραξε βεβαίως διότι πολλά ἔτη παρετήρει πῶς οἱ ζωγραφίζοντες αὐτὸν μετεχειρίζοντο τὸ μολυβδοκόνδυλον ἐπὶ τοῦ χάρτου.

Τὸ γηραιότερον δένδρον.

Γηραιότατον τῶν δένδρων θεωρεῖται ἡ περίφημος κυπάρισσος ἡ ὀνομαζομένη *Νύξ τεθλιμμένη* ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Βερα-Κρούζ ἐν Μεξικῷ. Ὁ κορμὸς αὐτῆς ἔχει 36 μέτρων περίμετρον, ἐπεὶ δὲ τὸ δένδρον τοῦτο αὐξάνει πολὺ βραδέως οἱ σοφοὶ παραδέχονται ὅτι ἔχει ἑλικίαν περίπου 6,000 ἐτῶν.

Χρήσεις τῶν παγωτῶν.

Τώρα ὅτε ὁ θερινὸς καύσων ἤρχισε νὰ μας βασανίζῃ, τὰ δ' ἀναψυκτικὰ μᾶς ἀνακουφίζουν μὲ τὴν δροσίαν των, τὰ ἐξῆς περὶ πάγου καὶ παγωτῶν εἶνε βεβαίως ἐπίκαιρα. Ἡ χρῆσις αὐτῶν δὲν πρέπει νὰ φθάσῃ εἰς κατάχρησιν. Ἡ καλλιτέρα ὥρα πρὸς λήψιν τῶν παγωτῶν εἶνε τὸ ἑσπέρας ὅτε ἡ χώνευσις ἔχει προχωρήσῃ ἀρκετὰ, ἡ καὶ εὐθὺς μετὰ τὸ γεῦμα. Τὰ παγωτὰ καθίστανται ἐπικινδυνότατα ἂν τα λαμβάνωμεν ὅτε εἴμεθα ἰδρωμένοι. Οἱ γέροντες καὶ τὰ παιδιά καὶ οἱ λεπτεῖς κράσεως πρέπει νὰ εἶνε ἐπιφυλακτικοὶ εἰς τὴν χρῆσιν τῶν παγωτῶν· τὸ αἰφνίδιον ψῦχος, τὸ ὁποῖον

γίνεται εἰς τὰ πεπτικὰ ὄργανα, παρακολουθεῖ ὑγιεινὴ ἀντίδρασις· ἀλλ' εἰς τοὺς γέροντας καὶ τὰς ἀσθενεῖς κράσεις δὲν συμβαίνει ἡ ἀντίδρασις αὕτη, διὰ τοῦτο τὰ παγωτὰ εἶνε εἰς αὐτοὺς ἐπιβλαβή.

Πάρα πολλὴ εὐγένεια !

Ὁ Κωνσταντῆς εἶνε ἀμαξηλάτης καὶ ἐμβήκεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ κ. Σ. Εἰς γινώρισμόν του τῷ ἐσῴστησε νὰ φέρεται μὲ πολλὴν εὐγένειαν εἰς τὸν κύριόν του ἂν θέλῃ νὰ διατηρήσῃ τὴν θέσιν του.

Προχθές τὸν ἐρωτᾷ ὁ κύριός του.

— Πῶς εἶνε τὰ λόγα σήμερα, Κωνσταντῆ ;

— Πολὺ καλὰ, εὐχαριστῶ, ἀφέντη, καὶ τοῦ λόγου σοῖς ;

Τὰ ἐδοκίμασα ὅλα !

Ὁ κύριος Μ. διέταξε τὸν μικρόν του ὑπηρέτην, ὅστις εἶχε κάποιαν συγγένειαν μὲ τὸν Κουφιοκεφαλᾶκην, νὰ ὑπάγῃ ν' ἀγοράσῃ ἓνα κουτί σπέρτα.

Ὁ Μανωλιός, ἐπέστρεψεν ὅχι ὅμως τόσον γρήγορα ὅσον ἔπρεπε.

— Καὶ πῶς ἤρρησες, τῷ λέγει ὁ κύριός του. Ἐπῆρες τοὺλάχιστον καλὰ σπέρτα ;

— ὦ, ἀφεντικό, πολὺ καλὰ !... τὰ ἐδοκίμασα ὅλα ἐς τὸν δρόμο !

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Διδάσκαλος πρὸς ἀμελῆ μαθητὴν :

— Μὰ σὺ, παιδί μου, ποτὲ δὲν μου εἶπες τίποτε, ὅλα ἐγὼ τα λέγω.

Ὁ προκομμένος : Διδάσκαλε, ὁ πατέρας μου μοῦ λέγει πάντοτε, δέκα ν' ἀκούω καὶ ἓνα μόνον νὰ λέγω !

* Ἐστὴν ὑπὸ τῆς Δουκῆς Περιστερᾶς.

*

Ὁ θεὸς τοῦ μικροῦ Ἰωάννη εὐρίσκόμενος εἰς Παρίσιους, ἔστειλεν ἐν δέμα τὸ ὁποῖον περιεῖχε μωσχόσάπουνα καὶ μυρωδιές, μετὰ δὲ αὐτῶν καὶ τὴν φωτογραφίαν του.

— Μαμμά, διατί μυρίζει ἔτσι ἡ φωτογραφία τοῦ θεοῦ ; ἐρωτᾷ ἡ Ἐλένη, ἡ ἀδελφὴ τοῦ Ἰωάννου.

— Τόσο πράγμα δὲν καταλαβαίνεις ; ἀναφωνεῖ μετὰ πεποιθήσεως ὁ Ἰωάννης· ὁ θεὸς εἶχε βάλῃ μυρωδιές ὅταν πῆγε νὰ φωτογραφηθῇ !

* Ἐστὴν ὑπὸ τοῦ Κυμικοῦ Ἀριστοφάνους.

Ὁ Τέλης ἡμέραν τινα ἐξήτει ἀπὸ τὸν πατέρα του νὰ τῷ ἀγοράσῃ ὥρολόγιον.

— Ἀκόμη εἶσαι μικρός, παιδί μου, καιρὸς παντὶ πράγματι· τῷ λέγει ὁ πατὴρ του.

Τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ὁ Τέλης ἔκαμεν ἀταξίαν, καὶ ὁ πατὴρ του ἤθελε νὰ τον τιμωρήσῃ.

Ἡ τοῦ ὥρα τοῦ φαγητοῦ, καὶ ὁ Τέλης ἀναφωνεῖ :

— Τώρα εἶνε ἡ ὥρα τοῦ φαγητοῦ, πατέρα, καιρὸς παντὶ πράγματι !

* Ἐστὴν ὑπὸ τῆς Ἀργείας Τηλεσίλλης.

*

Εὐλογεῖς πρὸς τὸν μικρόν μαθητευόμενόν του, καταθυμωμένος :

— Γκρεμίσου ἀπ' ἐδῶ, παλῆόπαιδο !

Καὶ ὁ μαθητευόμενος :

— Δὲν μπορῶ, ἀφεντικό· τὸ μαγαζὶ εἶνε ἰσόγειο !

* Ἐστὴν ὑπὸ τοῦ Βλαδιμήρου τοῦ Μονομάχου

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ “ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ”

Φαίνεται ὅτι μερικοὶ φίλοι μου δὲν εὐρίσκουν θέμα διὰ νὰ μοῦ γράψουν. Εἰς ἐξ αὐτῶν εἶνε καὶ ὁ *Δελαβάρος* Ὁγκας ὅστις μ' ἐρωτᾷ : «ἀλλὰ τί θέλεις νὰ σοῦ γράψω ; περὶ ζητημάτων πολιτικῶν, οἰκογενειακῶν, κοινωνικῶν, τί θέλεις ;» Μὴ χολοσκάνης, φίλε μου, νὰ σοῦ εἰπῶ τί θέλω. Μία ρωσικὴ παροιμία, λέγει «ὕπάρχουν ἄνθρωποι που περνοῦν ἀπὸ δάσος ὁλόκληρον καὶ δὲν βλέπουν δένδρον»· τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς πολλοὺς, μικροὺς καὶ μεγάλους· πῶσαι ἐντυπώσεις διέρχονται ἀπὸ τὸ πνεῦμά των ἀπὸ τὴν στιγμήν ποῦ ἐξυπνήσουν μέχρι τῆς στιγμῆς ποῦ πλαγιάζουν !... καὶ ὅμως τὰς ἀφίνουν νὰ παρέρχωνται ἀπαρτήρητοι. Ἀλλ' ἐγὼ θέλω νὰ μάθουν οἱ φίλοι μου νὰ παρατηροῦν τὸν ἑαυτὸν των· νὰ νοιώθουν τί γίνεται μέσα των καὶ διὰ τοῦτο τοὺς παρα-

καλῶ τόσον νὰ μοῦ γράψουν τὰς ἐντυπώσεις των. Παραδείγματός χάριν ποίας ; θὰ ἐρωτήσῃς. Ὁ ἔπαινος καὶ ἡ τιμωρία ἑνὸς μαθητοῦ εἰς τὸ σχολεῖον, τὸ αἶσθημα τὸ ὁποῖον σου γεννᾷ ἐν μᾶθημα, ἡ συμπάθεια, ὁ οἶκτος τὸν ὁποῖον αἰσθάνεσαι συναντῶν καθ' ὁδὸν δυστυχῆς τι πλάσμα, ἡ εὐχαρίστησις τὴν ὁποῖαν αἰσθάνεσαι πρὸ ἑνὸς ὀραίου θεάματος τῆς φύσεως, ἡ ἐσωτερικὴ εὐαρέσκεια τὴν ὁποῖαν αἰσθάνεσαι εἰς πᾶσαν καλὴν πράξιν ἢ ἰδιότητα σου ἢ τῶν ἄλλων, καὶ τόσα ἄλλα ἀκόμη εἶνε ἐντυπώσεις, αἱ ὁποῖαι δύνανται ν' ἀποτελέσουν τὸ θέμα ἐπιστολῶν σου διὰ νὰ μάθῃς ὅλιγον κατ' ὀλίγον νὰ τακτοποιῇς τὰς ιδέας σου, νὰ μάθῃς νὰ γράφῃς.

Πολὺ καλὴν ἐντύπωσιν μοῦ ἔκαμε, *Σεμίραμις*, ὅτι ἐπαίνεις τὴν φίλην σου· δὲν ξεύρεις πῶς μ' ἀρέσει νὰ βλέπω

χοράσια ἢ ἀγόρια νὰ ἔχουν εὐκρινῆ φίλιαν ἀναμεταξύ των ! Ἡ φίλια εἶνε ὁ εὐγενέστερος σύνδεσμος δύο ψυχῶν. Δι' αὐτὸ καὶ τὴν ἐκθειάζει τόσον πολὺ ὁ μέγας φιλόσοφος Ἀριστοτέλης.

Ἡ μετριώτρων, ἡ γλυκερὴ ἐπιστολὴ σου μοῦ ἤρρεσε πολὺ, πολὺ, *Δευκὴ Μαργαρίτα*· αὕτη ἡ παράκλησις σου νὰ σοῦ κάμω συχνὰ παρατηρήσεις, καὶ ὅτι μὲ τὸν καιρὸν θὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν μου μ' ἔκαμε νὰ σχηματίσω διὰ σέ τὴν ιδέαν ὅτι εἶσαι καλὴ κόρη, καὶ ὅτι θὰ γίνῃς τὸ καύχημα καὶ ἡ εὐτυχία τῶν γονέων σου. Γράφε ὅμως καὶ τὰς λύσεις τῶν πνευμ. ἀσκήσεων ποῦ μοῦ στέλλεις· ὑποθέσεις ὅτι ἔχω καιρὸν νὰ τὰς εὐρίσκω ἐγώ ; Λαμβάνω τίσας, καὶ ἔχω τίσας ἀσχολίας !...

Ὁ *Ἐαρινὴ Μυρσίνη*, ἡ ἐπιστολὴ σου λοιπὸν σοῦ εἶνε ἐν εἶδος ἀγαπᾶς !... δὲν ἤθελα νὰ σοῦ κάμω ἐπιστολὴν ἐπειδὴ δὲν ἔχω τίποτε νὰ σοῦ γράψω, ἀλλ' ὁ ἀδελφός μου δὲν ἤθελε νὰ ὑπάγῃ τὰς λύσεις ἀνεῖ ἐπιστολῆς εἰς τὸ ταχυδρομεῖον καὶ μὴ νάγκασε νὰ σοῦ γράψω τὰς ὁλίγας αὐτάς λέξεις. Σὲ ἠνάγκασε ; αὐτὸ τὸ σε ἠνάγκασε μὲ καθυπερχρέωσε ἀγάπη δὰ κι' αὕτη !...

Τέλος πάντων τὸ *Βιβλίον τῆς Συμπεριφορᾶς* τὸ περιπόθητον, τὸ πολυζήτητον ἐξεδόθη, *Πικουλίνα*· ἴσως αὐτὴν τὴν στιγμήν το ἔχεις ἐμπρός σου καὶ το καταπρώγεις ἀφ' οὗ ἡ ἀνταγμία τοῦ τριανταφυλλένιου ἐξωφύλλου ἔρριψεν εἰς τὴν μορφήν σου ζωρὰν ἑκφρασιν χαρᾶς. Ἄν μου εἴπῃς ὅτι σε ὑπερίρησε δὲν θὰ ἐκπλαγῶ διόλου.

Τέτοιαι ἐπιστολάς σὰν τὰς ἰδικὰς σου τὰς ἐννοῶ, *Μπιρμπίρα*. Ἰδοὺ ἀληθεῖς καὶ πραγματικαὶ ἐντυπώσεις, ἰδοὺ ἐξομολογήσεις γραμμέναι μὲ ψυχολογικὴν ἀκρίβειαν καὶ μὲ συγκίνησιν, ἡ ὁποία ἀπὸ τὴν ψυχὴν ποῦ τὴν ἡσθάνθη μεταδίδεται εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀναγνώστου. Ἡ περιγραφή τοῦ ἀποχωρισμοῦ σου ἀπὸ τὴν μητέρα καὶ τ' ἀδελφία σου εἶνε μὲ πολὺ αἰσθημα γραμμένη. Καὶ τὸ ὅρος σου τὸ ρέον ἀπροσκόπτως σὰν ποταμάκι, τὸ φυσικόν, τὸ ἀβίαστον ὅρος σου τὸ ἐκφράζον ἀνεῖ ἐπιτεδύσεως, ἀνεῖ φιλαρεσκείας — διότι ὑπάρχει καὶ εἰς τὸ ὅρος φιλαρεσκεία ὅπως εἰς τὴν ἐνδυμασίαν — ὅ, τι ἔχει μέσα ἡ κάρδιά σου τὸ εὐρίσκω πολὺ εὐμόρφον.

Σ' εὐχαριστῶ πολὺ, πολὺ διὰ τὰς ὑπὲρ τῆς διαδόσεώς μου ἐνεργείας σου, ἀγαπητέ μου Μ. Ε. Σ. (στεῖλε ἄλλο ψευδώνυμον). Ἀγαπῶ ἤδη καὶ τὸν φίλον σου ἂν καὶ δὲν τον γνωρίζω ἀκόμη· ἀρκεῖ ὅτι εἶνε φίλος σου· μία δὲ ἀρχαία παροιμία λέγει : «*φίλοι φίλοισι καὶ ἂ τῷ φίλοις φίλα*».

Αὕτη εἶνε ἡ γενικὴ γνώμη ὅλων τῶν φίλων μου περὶ τοῦ *Κληρονόμου τοῦ Ροβινσών*, *Ἀτρόμηντε Τυνηλάντα*. Ἡ ἀνυπομονή σου ἀποδεικνύει πόσον μεγάλον εἶνε τὸ ἐνδιαφέρον σου.

Ναί, ναί, *Ἀρχηγὲ τῶν Ἱερολοχιτῶν*, δύνασαι νὰ λαμβάνῃς μέρος εἰς τοὺς διαγωνισμούς ὅσον θέλεις. Βάλε λοιπὸν περισσότερη φωτιά εἰς τὴν ἀτιμομηχανὴν διὰ νὰ κερδίσῃς τὸν καιρὸν ποῦ ἔχασες.

Περιμένω προσεχῶς τὸ ὑποσχεθὲν, *Δουρνακλεῖτὲ Ἰδομενεῦ*. Εἶν' ἀληθὲς ὅτι οἱ Γάλλοι λέγουσιν *Pro mettre el tenir sont deus*, ἀλλὰ διὰ σέ πιστεύω θὰ εἶνε ἐν.

ὦ, φίλε μου Θεοφιλόπουλε, ἡξεύρεις τί εἶπεν εἰς μέγας σοφός, ὁ περιώνυμος Ὀλλανδὸς Γρότιος περὶ τῶν κακογράφων ; Ὅχι πολὺ ὑποχρεωτικὰ λόγια βέβαια. Πιστεύω ἐννοήσας τί θέλω νὰ εἰπῶ. Τῶν φρονίμων ὁλίγα.

Νὰ περιμένω ἄρ' γε περιγραφήν τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου, *Ἀρχαίε Ἑλληρ* ; Ὁ εὐχαριστήσω τόσον νὰ μοῦ στεῖλῃς τὰς ἐντυπώσεις σου !

Τὰς εὐχάς μου τὰς ἔχεις ἐκ τοῦ βάθους, ἐκ τοῦ βαθύτατου βάθους τῆς καρδίας μου, *Ἀμφιδύκη*.

Ὁ *Ἀνθισμένη Λυγαρία*, πόσον πικρὰ ἦτο ἡ ἐπιστολὴ σου ἐν τῇ βραχυλογίᾳ τῆς Γ... Τόσον εὐκόλον τὴν φαντάζεσαι λοιπὸν σὺ τὴν λήβῃ, τόσον φυσικὴν ὥστε μετὰ μικρὰν σιωπὴν νὰ ἔρχεται διὰ μίας τὸ παράπονον εἰς τὰ χεῖρά σου ;

«*Ἄν μοι ἀπαντᾷς διὰ τῆς σιγῆς διὰ νὰ με ἀναγκάσῃς νὰ μὴ σε γράφω, δὲν θὰ το ἐπιτύχῃς*». Ἀξίζω τὰς φράσεις σου αὐτάς, *Ἀνθισμένη Λυγαρία*, ἀξίζω τὴν μορφήν σου αὐτήν ; Καὶ ἐν τούτοις ἐγὼ σοῖ εἶχα ἤδη ἀπαντήσῃ· ἰδοὺ τι εἶχα γράψῃ καθ' ἣν στιγμὴν ἔλαβα «*τὸν κεραυνὸν εἰς φάκελλον κεκλεισμένον*» ὡς λέγει ὁ ποιητής ! Τόσον ὀλίγα μοῦ γράφεις, *Ἀνθισμένη Λυγαρία* ; Καὶ ἔπειτα ἀπὸ τόσον καιρὸν ! Γράφε μου λοιπὸν συχνότερα· εἰπέ μου, εἰπέ μου πολλὰ, μὲ τὴν χάριν σου ἐκείνην ποῦ τα κάμνεις νὰ φαίνονται τόσον ὀλίγα !...

Ὡστε ἡ ἐπιστολὴ σου ἀπωλέσθη μὲ ὅλον τὸ περιεχόμενον της, τὸ πλοῖον κατεποντίσθη μὲ ὅλον τὸ φορτίον του, *Λύρα τοῦ Ὁρφέως*. Ἡξεύρεις δὲ τί παρατηρῶ, καλὴ μου φίλη ; ὅτι ἐν γνώσει ἢ ἐν ἀγνοίᾳ σου θίγεις ζητήματα πολὺ σοβαρά. Αὐτὸ ὅμως τὸ ὁποῖον λέγεις ὅτι ὁ προφορικός λόγος συγκινεῖ περισσότερο τοῦ γραπτοῦ δὲν εἶνε τόσον γενικῶς ἀληθὲς ὅσον νομίζεις. Ἐξαρτᾶται πολὺ ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀπὸ τὴν τέχνην τοῦ ἀπαγγέλλοντος, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀπὸ τὴν δύναμιν τῆς φαντασίας τοῦ ἀκουόντος· ἐξαρτᾶται ἐπίσης καὶ ἀπὸ τὸ ποῖμα ἢ τὸ ἔργον ἐν γένει· ὅσον περισσύτερα αἰσθήματα περιεῖχε τοῦτο τόσον περισσότεραν ἑκφρασιν λαμβάνει ἀπὸ τὴν ζωντανὴν τοῦ ἀνθρώπου φωνήν· ὅσον ὅμως περισσότερας ιδέας περιεῖχε τόσον περισσότερον ἡ ἡρεμὸς ἀνάγνωσις καθιστᾷ αὐτάς διαυγεῖς καὶ καταληπτὰς.

Κάλλιο ἀργὰ παρὰ ποτὲ, *Ὀδυσσεὺ Πολύμητι*· διὰ τῆς μεγάλης δραστηριότητος αὐτῆς κερδίσῃς τὸν καιρὸν, τὸν ὁποῖον ἔχασες.

Ἐκλέγω τὸ «*Κύματα τοῦ Δουνάδωος*» φίλε μου Α. Α. Φ. Βεβαίως ἔλαβες ἤδη τὸ τόσον ἀναμενόμενον, ὦ *Τόξον τοῦ Φοῖβου*.

Πολὺ καλὴ εἶνε ἡ ἐπιστολὴ σου, *Δρόσος τῆς Πρωίας*. Ἡ σύντομος περιγραφή τῆς Χάλης εἶνε ἀρκετὰ νόστιμη· ἀλλὰ διατί τὰ πεῦκα τα λέγεις *τσάμια* ; Ἀκόμη καὶ τὴν λέξιν *διερωτῶμαι*, τὴν εὐρίσκω κακοχώνευτον ἐλληνικοῦραν· κατὰ τὰλλα εἶμαι εὐχαριστημένη· καὶ περιμένω ἀνυπομονῶνως τὴν περιγραφήν τοῦ Βοσπόρου.

Ἀχ, *Καλλιτέχνα Φειδία*, δια μὰζι εἰς ἓνα χαρτί, ἐπιστολὴν καὶ πνευματικὰς ἀσκήσεις καὶ παιδικὸν πνεῦμα ; ἔτσι ἐν τῇ συγχύσει τὴν ἐννοεῖς τὴν καλλιτεχνίαν ;

Ὅχι, παιδί μου, *Φιλόπατρι Κόδρε*, δὲν εἶμαι δυσηρεστημένος μαζί σου· καὶ διατί νὰ εἶμαι ;

Ἡ περιγραφή σου μοῦ ἤρρεσε, *Βόσπορε*· ἔξακολουθεῖ νὰ μοῦ γράφεις τὰς καθ' ἡμέραν ἐντυπώσεις σου, παρατηρῶν ἀκριβῶς καὶ γράφων τὰ χαρακτηριστικώτερα.

Λοιπὸν μετὰ τὰς ἐξετάσεις, *Φιλόδοξε Ἑλληρ*.

Προτιμῶ τὸ *Ἀνθηρὰ Ἀνοιξίς*, ἀγαπητὴ μου Α. Κ.

Δεκτὸς ὑπὸ τὸν θρονόν σου δὲν θὰ μετέχῃς σὺ, *Βλαδίμηρε Μορομάχε*· ἡ περιπετειώδης ἐκδρομὴ σας εἰς τὸν Βράχον τῶν Γλάρων μὲ νῆχαρίστησε πολὺ.

Ναί, ναί, νὰ προσπαθῇς ν' ἀριστεύσῃς, *Φίλερρε Λεμίδωρ*. Τὸ πρόγευμα ἐκείνο ἐπάνω εἰς τοὺς βράχους μὲ τὸ θέαμα τῆς θαλάσσης ἐμπρός καὶ τὴν ζωογόνον ὁσμὴν τοῦ ἰωδίου ἦτο δυνατόν νὰ μὴ εἶνε δρεκτικόν ;

Φαντάζομαι μὲ ποῖαν ἀγωνιώδη ἀνυπομονήσιν περιμένεις τὴν ἀπάντησίν μου, φίλη μου Σαπφὼ Καζ... μὲ ποῖαν ψυχικὴν κρίσιν περιμένεις τὴν κρίσιν μου !... ἰδοὺ ἡ ἐπίσημος στιγμὴ ἦλθε· ἀνέγνωσα τὸ χειρόγραπόν σου !... Λοιπὸν, θάρρος ! θὰ πᾶς ἐμπρόσ ! ἔχεις κατὰ μέσα σου !... Θέλει ὅμως δουλειὰ ἀκόμη, φίλη μου, πολλὴ δουλειὰ· ἄλλως τε ποῖος εἰς οἰονδήποτε κλάδον, εἰς οἰονδήποτε στάδιον ἔγινε χᾶτι χωρὶς πολλήν, χωρὶς ἀνένδοτον ἐργασίαν ; μήπως τὸ ὄρατον ἄγαλμα δὲν γίγνεται μὲ κόπον ἀπὸ τὸν ὄγκον τοῦ μαρμάρου ; Στεῖλε μου καὶ ὅ, τι ἄλλο ἔχεις. Θάρρος ! ἡ ἀπατώμαι πολὺ, ἢ τὰς γραμμὰς ταύτας ἔχεις βρέξῃ ἤδη μὲ δάκρυα συγκινήσεως...

ναστών, τῶν διευθυνομένων εἰς Αὐστράλιαν, διότι ἂν εἰσέλθουν, εἶνε κίνδυνος νὰ μὴ ἐξέλθουν πλέον.

— Διατί τὰ πλοῖα τῶν μεταναστατῶν καὶ ὄχι καὶ τὰ ἄλλα;

— Διότι εἶνε σχεδὸν τὰ μόνα ἱστιοφόρα, τὰ ὁποῖα ἀκολουθοῦν αὐτὴν τὴν ὁδὸν ἐνῶ ἄλλοτε ἐσυχνάζετο πολὺ, τώρα ἐγκατελείφθη σχεδὸν καθ' ὅλοκληρίαν. Στοιχηματίζω ὅτι δὲν περνοῦν οὔτε πέντε ἱστιοφόρα τὸν χρόνον. Ἀλλὰ ἡσυχάσετε, δεσποινίς, διότι γρήγορα θὰ τὴν ἀφήσωμεν ὀπίσω, χάρις εἰς τὸν ἑλικά μας...

— Ποῦ εἶνε λοιπὸν ὁ Χάνδος; ἠρώτησε τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἡ κυρία Ὁμολλοῦ, ἡ ὁποία ἤξευρε μετὰ πόσης προθυμίας ἤκουεν ὁ νεανίσκος τὰ γεωγραφικὰ περιέργα.

— Εἶνε ἐκεῖ μέσα εἰς τὴν ἀτμάκατον καὶ ἀναγινώσκει τὸν Ροβινσῶνα Κροῦσον, τὸν ὁποῖον ἐξετρώπωσε εἰς τὴν Βιβλιοθήκην.

Καὶ αὐθωρεῖ, ὡς διὰ νὰ ἐπαληθεύσῃ τοὺς λόγους τῆς Ἀνθῆς, ἀνεφάνη ἡ κεφαλὴ τοῦ Χάνδου ἀπὸ τοῦ χείλους τῆς λέμβου, κρεμαμένης ὀπίσθεν, εἰς τὸ αὐτὸ ἐπίπεδον ὅπου εὐρίσκετο καὶ ὁ ὄμιλος τῶν συνδιαλεγομένων.

— Πλοίαρχε, ἠρώτησεν, ἐπεσκέφθητε ποτὲ τὴν νῆσον τοῦ Ροβινσῶνος;

— Τὴν νῆσον τοῦ Ροβινσῶνος, παιδί μου; Ἄν δὲν ἀπατώμαι εἶνε ἡ Ζάν Φερνανδὲς, μία νῆσος ὄχι πολὺ μακρὰ ἀπ' ἐδῶ, ἡ ὁποία τώρα χρησιμεύει ὡς φυλακὴ τῶν καταδίκων τοῦ Περου...

Ἐπρωληθεύθη ἀπ' ἐκεῖ κάρδουνα μίαν φορὰν ποὺ ἐπήγαυα εἰς τὴν Λίμαν, καὶ ἐὰν καύσωμεν πολλὰ αὐτὰς τὰς ἡμέρας δὲν εἶνε δύσκολον νὰ προσεγγίσωμεν...

— Μὰ δὲν σας ὀμιλῶ διὰ τὴν Ζάν Φερνανδὲς, ἐπανέλαβεν ὁ Χάνδος μὲ ὕψος ἐλαφρῶς περριφρονητικὸν ὡς νὰ ἐπρόφερε τὸ ὄνομα πρῶσσου τινὸς ἐχθροῦ. Αὐτὴ εἶνε ἡ νῆσος τοῦ Ἀλεξάνδρου Σέλκιρκ, τοῦ σκώττου ναύτου. Ἐγὼ σας λέγω διὰ τὴν ἄλγην ἡ νῆσον τοῦ Ροβινσῶνος Κρούσου...

— Ὅσον δι' αὐτὴν ποτὲ δὲν τὴν ἀπήντησα ἐτὰ ταξιδιά μου, ἀπήντησε γελῶν ὁ πλοίαρχος. Μήπως ξεύρετε νὰ μου εἰπῆς ποῦ εὐρίσκεται;...

— Αὐτὸ ἴσα ἴσα εἶνε τὸ δύσκολον! ἀνέκραξεν ὁ Χάνδος. Ἡ διήγησις τοῦ Φῶς λέγει ὅτι εὐρίσκειται εἰς τὸ στόμιον τοῦ Ὁρενόκου καὶ ὅτι εἶνε μία ἐκ τῶν Καραΐων νήσων. Ἀλλ' αὐτὸ εἶνε γελοῖον, ἀφοῦ καμμία ἀπ' αὐτὰς τὰς νήσους δὲν ὁμοιάζει μὲ τὴν περιγραφὴν του. Ἄν ἦτο θὰ το ἐγνωρίζαμεν. Τὸ ναυάγιον καὶ ἡ εἰς τὴν νῆσον διαμονὴ τοῦ Ροβινσῶνος εἶνε γεγονότα πολὺ σπουδαία... Ὁ Χάνδος δὲν ἐπρόφρασε νὰ τελειώσῃ τὴν φράσιν του.

Ἐξαίφνης βοή ἰσχυρὰ ὡς κρότος τηλεβόλου

ἀντήχησεν ἐκ τῶν ἐγκάτων τῆς φρεγάδος. Συντρίμματα ξύλου καὶ σιδήρου, ἡφαίστειον ἀτμοῦ καὶ αἰθάλης καὶ σποδοῦ ἀνετινάχθη αἶφνης ἐκ τοῦ μέσου τοῦ πλοίου εἰς ὕψος καὶ ἐπανέπεσε βροχηδόν. Φοβερὸς κρότος ἀντήχησεν ἐν μέσῳ συναυλίας κραυγῶν τρόμου καὶ φρίκης.

Ἡ Ἡ ρα εἰσείσθη, συνεχλονίσθη ὀλόκληρος καὶ ὅλα τῆς τὰ ξυλώματα ἐτρίξαν ταυτοχρόνως. Ὁ ἐλιξ ἐσταμάτηεν ἀποτόμως μετὰ σφοδρὸν τιναγμόν. Καὶ αἶφνης ἐγένετο σιγὴ ἐντελής.

Ἐκ τῆς διαρραγείσης καπνοδόχης νέφη ἀτμοῦ καὶ αἰθάλης ἐξηκολούθησαν νὰ ἀνέρχωνται πρὸς τὸν αἰθέρα.

— Ἐκρηξίς τῶν λεβήτων! εἶπεν ὁ πλοίαρχος μὲ ἐντελὴ ψυχραιμίαν. Ἡσυχάσετε, κυρίαί μου, ἐλπίζω νὰ μὴν εἶνε τίποτε. Τοποθετήσατε φρουροὺς περὶ τῶν μηχανῶν, κύριε, ἐπανελάβεν ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν ἀξιωματικὸν τῆς ὑπηρεσίας... Τώρα καταβαίνω καὶ ἐγώ.

Μετά τινα δευτερόλεπτα ζώην φρουρῶν περικύκλωσε τὴν αἰθούσαν τῶν μηχανῶν ἀπωθοῦσα τοὺς περιέργους. Ὁ πλοίαρχος Μανκαρὺ εἶχεν ἤδη ἐξαφανισθῇ εἰς τὴν καπνίζουσαν ἄβυσσον διὰ τῆς σιδηρᾶς κλίμακος.

Ὅταν μετὰ ἐν τέταρτον τῆς ὥρας ἐπανῆλθεν εἰς τὸ κατάστρωμα ἦτο σύννους, καὶ προφανῶς συγκινημένος.

— Ὁ ἀρχιμηχανικὸς ἐπληρώθη ἂν καὶ ὄχι βαρέως, εἶπεν εἰς τὸν ἀξιωματικὸν τῆς ὑπηρεσίας ὅστις τὸν ἐπλησίασεν ἀνησυχῶς. Ἐνὸς τῶν θερμαστῶν ἀπεκόπη ἡ κεφαλὴ καὶ τὸ στέλεχος τοῦ ἑλίκου ἐθραύσθη. Περιμένω τὴν ἐκθεσιν τοῦ ὑπομηχανικοῦ, ὅστις ἐξετάζει τὰ ρήγματα τοῦ πλοίου. Στείλετέ μου τὸν ἀμέσως.

Ὁ πλοίαρχος διηυθύνθη εἰς τὴν πρῶραν καὶ μειδιών εἰς τοὺς ξένους τοῦ οἴτινες συνωθοῦντο περὶ αὐτοῦ,

— Μὴν ἀνησυχῆτε. Δὲν ὑπάρχει κανεὶς κίνδυνος» τοῖς εἶπεν ἀπλῶς.

Αἱ λέξεις αὗται ἤρκεσαν νὰ ἐπαναφέρωσι τὴν ἡσυχίαν εἰς ὅλων τὰς καρδίας. Ὁ πλοίαρχος διέσχισε τὴν μεγάλην αἶθουσαν καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν του, ὅπου ἐκλείσθη.

Ἀρὰ ἔμεινε μόνος, συνήθροισε μερικὰ ἔγγραφα ἐπὶ τοῦ γραφείου του, ἐξέλεξε δύο τρεῖς χάρτας, ζευγὸς διόπτρων καὶ ἕνα διαβήτην καὶ τα ἐκλείσεν ὅλα εἰς παλαιὸν ταξιδιωτικὸν σάκκον, μαζί μὲ ὀλίγα ἀσπρόρρουχα. Μετὰ ταῦτα ἔλαβε τὸ πολυκροτὸν του, ἀνενέωσε τὰ φυσίγγια καὶ τὸ ἔθεσεν εἰς τὸ θυλάκιον τῆς ρεδιγκότας του.

Ἀφοῦ ἐτελείωσε τὰς προπαρασκευὰς ταύτας, ἐκάθησε πρὸ τοῦ γραφείου του καὶ περιέμενε.

Δειλὸν κτύπημα τῆς θύρας δὲν ἐβράδυνε νὰ

τὸν ἀποσπᾶσιν ἐκ τῆς ὄνειροπολήσεώς του.

— Εἰσέλθετε » εἶπεν.

Ἦτο ὁ μηχανικὸς Βούνδενσουτς, Ἀλσατὸς γλυκεῖας φυσιογνωμίας μὲ κυανοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ξανθὴν κόμην.

— Λοιπὸν, ἠρώτησεν ὁ διοικητὴς χωρὶς οὐδὲ μὴς τοῦ προσώπου του νὰ προδῶσιν τὴν ἀγωνίαν του.

— Λοιπὸν, πλοίαρχέ μου, τὸ ρήγμα πλησίον τοῦ ἑλίκου εἶνε σοβαρὸν καὶ τὸ ὕδωρ εἰσέρχεται ἄφθονον.

— Προσδιορίσατε καλλίτερον. Ἐμετρήσατε;

— Τὸ ὕδωρ φθάνει ἤδη εἰς ὕψος πενήντα ὀκτὼ ἐκατοστομέτρων.

— Πενήντα ὀκτὼ ἐκατοστομέτρα εἰς διάστημα εἴκοσι μόνον λεπτῶν! Δὲν δυνάμεθα νὰντιπαραταθῶμεν μὲ τὰς ἀντλίας. Καλὰ, μὴν πῆς λέξιν σὲ κανένα... Ἀς σαλπίσουν σύναξιν.

Ὁ μηχανικὸς ἐξῆλθεν. Ὁ πλοίαρχος παρετήρησε τὸ ὥρολόγιον· ἦτο μεσημβρία καὶ τριακονταπέντε λεπτά. Ἐκαμε διὰ τοῦ μολυβδοκονδύλου ἐπὶ τοῦ σημειωματαρίου ταχύν τινα ὑπολογισμόν, ἔλαβε φύλλον χάρτου καὶ βυθίσας μίαν γραφίδα εἰς τὸ μελανοδοχεῖον, ἔγραψε τὰ ἑξῆς:

ΔΙΑΤΑΓΗ ΤΟΥ ΠΛΟΙΑΡΧΟΥ

«Τὴν μίαν ὥραν ἀκριβῶς ὅλαι αἱ λέμβοι πρέπει νὰ εἶνε ἐτοιμασμέναι καὶ καταβιβασμέναι εἰς τὴν θάλασσαν. Ἐκάστη θὰ ἐφοδιασθῇ μὲ τρία κιβώτια διπυρίτου, ἐν βαρέλιον οἴνου, δύο βαρέλια ὕδατος, ἑκατὸν κιλόγραμμα κρέατος παστοῦ, ἐν κιβώτιον ἱατρικῶν, ἕνα ἱστὸν καὶ ἐν πανίον, ἐν ναυτικὸν ὥρολόγιον, δύο φανούς...»

«Ἡ ἐπιβίβασις τῶν τε ναυτικῶν καὶ στρατιωτικῶν θ' ἀρχίσῃ τὴν μίαν ὥραν καὶ θὰ τελειώσῃ τὴν μίαν καὶ τριάκοντα πέντε λεπτά. Ἐκαστος θὰ τοποθετηθῇ εἰς τὴν θέσιν ἡ ὁποία θὰ τῷ ὀρίσθῃ ὑπὸ τοῦ οἰκείου ἀξιωματικοῦ. Ἐκαστος θὰ κρατῇ μίαν ἀλλαξιὰν φορέματα καὶ τίποτε ἄλλο, οὔτε σάκκους οὔτε σκεπάσματα, οὔτε δέματα οἰαδήποτε. Οἱ στρατιωτικοὶ καὶ οἱ ναυτικοὶ θαποβάλουν τοὺς σάκκους τῶν ἀλλὰ θὰ κρατήσουν τὰ ὅπλα τῶν μ' ἐξήκοντα φυσίγγια ἕκαστος. Ἐκάστη ἐπιβίβασις θὰ γίνῃ ὑπὸ τὰς διαταγὰς ἐνὸς ἀξιωματικοῦ τοῦ ναυτικοῦ.

«Πᾶσα παράβασις θὰ τιμωρηθῇ διὰ συνοπτικῆς διαδικασίας. Ζήτω ἡ Δημοκρατία!»

Ἰπογεγρ. ΜΑΝΚΑΡΥ.»

Καὶ μετὰ τὴν ὑπογραφήν, διὰ σταθερὰς χειρὸς χαρὰς ἐβίβαν, ἐξῆλθε τοῦ δωματίου τοῦ ὁ πλοίαρχος καὶ παρέδωκε τὸ ἔγγραφον εἰς τὸν ἀξιωματικὸν τῆς ὑπηρεσίας διὰ νὰν ἀγνοηθῇ εἰς ἐπήκοον, εἰτα ἐπανῆλθε πρὸς τοὺς φίλους του, οἱ ὁποῖοι τὸν ἐπερίμεναν ἐντρομοί, ὡς ἐκ τῶν ἀσυνήθων καὶ λίαν ἀνησυχαστικῶν τούτων κινήματων.

«Κυρίαί μου» εἶπεν ὁ πλοίαρχος ἀπευθυνόμενος ἀμέσως πρὸς τὴν κυρίαν Ὁμολλοῦ καὶ Ἀνθῆν, «ἔχω καθήκον νὰ σας ἀναγγείλω μίαν σοβαρὰν εἰδήσιν. Ἐπιτρέψατέ μοι νὰ πιστεύσω ὅτι θὰ τὴν ἀκούσετε μὲ τὸ θάρρος καὶ τὴν ἐνρηγητικότητά, ἡ ὁποία μόνον εἴμπορεῖ νὰντιμετωπίσῃ τὰς δυσχερείας... Ὁ κίνδυνος, σπεύδω νὰ σας εἰπῶ, δὲν εἶνε ἀμέσως... Τὸ πλοῖον ἔχει ρήγμα πλησίον τοῦ ἑλίκου, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐμβαίνει νερόν. Τὸ νερὸν αὐτὸ δὲν εἴμπορουμέν νὰ το πολεμήσωμεν μὲ τὰς ἀντλίας. Εἴμεθα λοιπὸν ἡναγκασμένοι νὰ ἐγκαταλείψωμεν τὸ πλοῖον, διότι εἰς διάστημα ὀλίγων ὥρῶν ὑπάρχει κίνδυνος, νὰ καταβυθισθῇ. Δόξα τῷ Θεῷ ἔχομεν λέμβους περισσοτέρας ἀφ' ὅσας χρειάζομεθα, ἔχομεν δὲ καιρὸν ἀρκετὸν νὰ ἐτοιμασθῶμεν μὲ τάξιν καὶ μεθοδικότητα. Ἡ θάλασσα εἶνε γαληνία· ὑπάρχει ἐλπίς νὰ συναντήσωμεν γρήγορα κανὲν πλοῖον καὶ νὰ μας παραλάβῃ. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἔχομεν ὅλα τὰ κατάλληλα μέσα διὰ νὰ φθάσωμεν εἰς τὴν πλησιεστέραν ἀκτὴν. Σὰς ἐπαναλαμβάνω: ὁ κίνδυνος δὲν πρέπει νὰ σας ἀποθαρρύνῃ. Ἡ σωτηρία ἐξαρτᾶται κυρίως ἀπὸ τὴν ψυχραιμίαν τὴν ὁποίαν θὰ δεῖξωμεν ὅλοι καὶ ἀπὸ τὴν τάξιν...»

— Οὐρρα! ἀνέκραξεν ὁ Χάνδος, πετῶν τὸν πῆλόν του εἰς τὸν αἶερα.

Ἄλλ' ἔμεινεν ἐκπληκτος, βλέπων ὅτι ὁ ἐνθουσιασμός του δὲν εὐρίσκειν ἡχώ. Πῶς; Αὐτὸς ἦτο καταγοητευμένος μὲ τὴν νέαν ταύτην περιπέτειαν! Καὶ ὑπῆρχεν ὠραιότερον πρᾶγμα παρὰ νὰ ταξιδεύῃ κανεὶς μὲ λέμβον εἰς τὸν Εἰρηνικὸν Ὠκεανόν;

«Πλοίαρχε, θὰ εἴμεθα ἡσυχοὶ ἂν θὰ εἴμεθα μαζί σας!» εἶπεν ἡ Ἀνθῆ.

«Βεβαίως θὰ εἴσθε μαζί μου!» ἀπεκρίθη ὁ πλοίαρχος. Οἱ ξένοι μου ἔχουν δικαίωμα ἐπὶ τῆς τιμητικῆς λέμβου καὶ εἰς αὐτὴν θὰ λάβουν θέσιν, ἐκτὸς ἂν θέλουν νὰ τοποθετηθοῦν ἄλλοῦ. Ἐκτὸς τούτου θὰ πλέωμεν ὅλοι μαζί, διότι, ξεύρετέ το, δὲν παρητήθη ἀκόμη ἀπὸ ναύαρχος τοῦ στολίσκου...»

Ὁ πλοίαρχος προσεπάθει νὰ στενεύθῃ, ἀλλ' ἡ καρδιά του ἦτο μεστὴ ἀγωνίας. Τὴν ἐβράδυνε πρὸ πάντων μία ὑπόνοια, τὴν ὁποίαν δὲν ἐβράδυνε νὰ ναικονώσῃ εἰς τὸν κ. Κλοακὲν καὶ εἰς τὸν Παῦλον χαμηλοφώνως:

«Δὲν μου μένει ἀμφιβολία, ὅτι ἐδῶ κρύπτεται ἐγγλήμα. Ἡ ἐκρηξίς δὲν ἦτο τυχαία. Κάποιος κακοῦργος ἢ παράφρων τὴν προπαρασκεύασε, προηέτας, ρινίσας μὲ ὑπομονὴν φοβεράν τὸ στέλεχος τὸ ὁποῖον ἐθραύσθη. Ποῖος νὰ διέπραξεν ἀρά γε αὐτὸ το κακούργημα; Ποῖα σκέψις τὸν ἤγαγε, νὰ ἐκθέσῃ εἰς κίνδυνον τὴν ζωὴν ὄχι μόνον ἐξασίων ὀδομήκοντα ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ τὴν ἰδικὴν του; Αὐτὸ μού χαλὰ τὸ κεφάλι. Γιὰ σκεφθῆτέ το

καί σεῖς! Σᾶς ἀφίνω τώρα νά υπάγω νά ἐπιθεωρήσω τοὺς ἀνθρώπους μου.»

Ἦτο μεσημβρία καὶ τεσσαράκοντα πέντε λεπτά. Τὸ ἐπίπεδον τῆς θαλάσσης εἶχεν ἤδη ἀνυψωθῇ ἐπαισθητῶς ἐπὶ τῶν πλευρῶν τοῦ πλοίου, ἐν ἄλλαις λέξεσιν ἢ φρεγὰς ἐβυθίζετο. Ὁ πλοίαρχος διέτρεξε ταχέως τὰς κανονοστοιχίας καὶ ἐβεβαιώθη ὅτι αἱ διαταγαὶ του εἶχον ἐννοηθῇ καὶ ἐκτελεσθῇ κατὰ γράμμα. Ἐκεῖ συνήντησε τὸν κ. Ρετύ, ὁ ὁποῖος τὸν ἠρώτησε ἂν εἶχον τὸ δικαίωμα οἱ μουσικοὶ νὰ συμπεριλάβουν καὶ τὰ ὄργανά των.

«Αὐτὰ εἶνε τὰ ὄπλα μας!» προσέθηκε.

— Καὶ τὴ γρανκᾶσα ἀκόμη; ἠρώτησεν ὁ πλοίαρχος καταστάλλων μειδίαμα.

— Βεβαίωτατα!» ἀπήντησε σοβαρότατος ὁ κ. Ρετύ.

— Ἔστω, εἶπεν ὁ πλοίαρχος καὶ ἀντιπαρῆλθεν.

Εἰς τὸ κατάστρωμα τὸν ἐπερίμεναν ἄλλη αἰτήσις. Ὁ κ. Ὀμολλοᾶ τὸν παρακάλεσε θερμῶς νὰ τῷ ἐπιτρέψῃ νὰ συμπεριλάβῃ εἰς τὴν τιμητικὴν λέμβον μερικὰς φιάλας οὐίσκη καὶ καμπανίτου, ὡς ἱατρικὸν κατὰ τοῦ λ ἄ τ θ ε ρ τοῦ αἰωνίου.

«Ἀδύνατον, ταγματάρχα!» ἀπήντησεν ξηρῶς ὁ πλοίαρχος. «Ἄν θέλετε, ἡμπορεῖτε νὰ πάρετε δύο μόνον φιάλας οὐίσκη, ἀλλὰ εἰς τὴν λέμβον τοῦ ὑποπλοίαρχου.»

Ὁ ταγματάρχης ἠναγκάσθη νὰ συγκατατεθῇ, ἂφ' οὗ ἔλαβε καὶ τὴν ἄδειαν τῆς συζύγου του.

Εἰς τὴν μίαν ἀκριβῶς ὅλαι αἱ λέμβοι ἦσαν εἰς τὴν θάλασσαν, ἐτοιμασμέναι καὶ ἐφοδιασμέναι κατὰ τὴν διαταγὴν, παρατεταγμέναι γύρω τῆς ἀκινήτου φρεγάδος. Ἦσαν ἐν ὅλῳ δεκαεπτὰ. Ἡ ἐπιβίβασις ἐγένετο ἐν τάξει ἀπαραμίλλῳ δι' ὅκτὼ κλιμάκων. Ἡ κυρία Ὀμολλοᾶ, ἡ Ἀνθή, ὁ συνταγματάρχης Οὐγκῶν, ὁ Παῦλος καὶ ὁ Χάνδος ἔλαβον θέσιν ἐν τῇ λέμβῳ τοῦ πλοίαρχου μετὰ τοῦ Κάζη καὶ τριάκοντα ναυτῶν μετὰ τῶν ὁποίων εὕρισκετο ὁ Κῶδικ καὶ ὁ Κομπερούσος. Ὁ ταγματάρχης, μετὰ τὰ θυλάκια ἐξωγκωμένα ἀπὸ δύο φιάλας, τὰς ὁποίας ὅλοι ἔδλεπαν καὶ ὅλοι προσεποιούντο ὅτι δὲν βλέπουν, ἔλαβε θέσιν ἐν τῇ λέμβῳ τοῦ ὑποπλοίαρχου. Εἰς τὴν μεγαλειτέραν τῶν λέμβων κατήλθον οἱ ἀσθενεῖς καὶ οἱ πληγωμένοι ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν δύο ἱατρῶν καὶ τῶν νοσοκόμων. Εἰς ἄλλην εἰσῆλθεν ὁ κ. Ρετύ καὶ οἱ μουσικοὶ του μετὰ ἑξ' αὐτῶν. Οὕτως ἀξιωματικοί, στρατιῶται καὶ ναῦται ἐτοποθετήθησαν καθεὶς εἰς τὴν ὀρισμένην του θέσιν.

Ὑπὸ τὸν γελόντα ἐκείνον οὐρανὸν καὶ ἐν τῇ ἀπαστραπτούσῃ θαλάσῃ, βλέπων τις τὴν ἡρεμίαν καὶ τὴν τάξιν μεθ' ἧς ἐγένετο ἡ ἐπιβίβασις, ἀδύνατον θὰ τῷ ἦτο νὰ πιστεύσῃ ὅτι ἐπρόκειτο περὶ τὸσον τραγικοῦ συμβάντος. Καὶ ἐν τούτοις ἡ Ἡ ρ α ἐβυθίζετο.

Αἱ λέμβοι παρετάχθησαν εἰς γραμμὴν. Ἦδη οἱ κωπηλάται εἶχον ἀνυψώσῃ τὰς κώπας καὶ περιέμενον τὸ σημεῖον τῆς ἀναχωρήσεως, τὸ ὁποῖον ὁ πλοίαρχος ἐφαίνετο διστάζων ἀκόμη νὰ δώσῃ.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐπρόβαλεν ἀπὸ τοῦ πλοίου ἐν πρόσωπον, τὸ ὁποῖον κανεὶς δὲν ἐπερίμενε, κανεὶς δὲν εἶχε σκεφθῇ. Ἦτο ὁ Τδ-Χδ, ὁ παρείσακτος, ὁ Τδ-Χδ ὁ πελάτης τοῦ Παύλου, ὁ δεσμώτης, ὁ ἀχθοφόρος, ὁ Τδ-Χδ μελανότερος, ἀσχημότερος, ἐλεεινότερος παρά ποτε.

Ἐκυψεν ἄνωθεν τοῦ στοίχου τῶν λέμβων, τὰς παρετήρησεν ἐπὶ στιγμὴν ἡλιθίως καὶ ἐξαίφνης, ριφθεὶς εἰς τὴν θάλασσαν ἐξηφανίσθη.

Μετὰ τινα δευτερόλεπτα ἀνεφάνη παρά τὴν πρῶραν τῆς τιμητικῆς λέμβου καὶ πρὶν ἀκόμη οἱ ναῦται ἐννοήσουν τὸν σκοπὸν τοῦ ἥρπασε διὰ τῶν δύο χειρῶν τὸ χεῖλος τοῦ σκάφους, προσεκολήθη ἐκεῖ καὶ ἀνυψώσας τὴν κεφαλὴν του μέχει τῶν χειρῶν ἔστη οὕτως ἀκίνητος μετὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς προσηλωμένους ἐπὶ τοῦ πλοίαρχου Μαννακῦ.

Ὁ πλοίαρχος κατ' ἀρχὰς ἐξεπλάγη, εἰτα ἠσθάνθη ἀμνηχανίαν τινὰ περὶ τοῦ πρακτεῦ. Ὁ ἐλεεινὸς αὐτὸς ἐπιβάτης δὲν ἦτο ἐξ ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἠδύναντο νὰ λάβουν θέσιν πλησίον τῶν κυριῶν. Ἀλλ' ἐξ ἄλλου θὰ ἦτο σκληρὸν νὰ τὸν ἀποδιώξῃ καὶ δύσκολον νὰ τὸν τοποθετήσῃ εἰς ἄλλην λέμβον. Ἡ διὰ τὸν ταγματάρχην ἀρχῆθην προορισθεῖσα θέσις, εἶχε μείνῃ κενή. Ἰδοὺ καὶ ἄλλος λόγος διὰ νὰ δεχθοῦν τὸν ἀδιόρθωτον αὐτὸν παρείσακτον.

Ὁ πλοίαρχος τὸ ἀπεφάσισεν ἔκων ἄκων καὶ διὰ νεύματος ἔδωκεν εἰς τὸν Τδ-Χδ τὴν ἄδειαν νὰ εἰσελθῇ.

Ὁ Τδ-Χδ δὲν περιέμενε νὰ τοῦ το ἐπαναλάβουν. Εἰσῆλθεν, ἐπήδησεν ἐλαφρὸς καὶ συνεσπειρώθη παρά τὴν πρῶραν, στρέψων πρὸς τὸν ὁμίλον τὰ νῶτα. Μέλας καὶ ἄγριος ὡς ἦτο ὠμοίαζε πρὸς τὰ τέρατα, τὰ χονδροειδῶς γεγλυμμένα, τὰ ὁποῖα φέρουσι εἰς τὰς πρῶρας τὰ κινεζικὰ πλοίαρχα.

«Ἐμπρός!» ἐφώνησεν ὁ πλοίαρχος.

Αἱ κῶπαι κατέπεσαν, αἱ λέμβοι ἤρχισαν νὰ μακρύνωνται ἀπὸ τὴν φρεγάδα. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην μόνις οἱ ναυαγοὶ κατενόησαν τὴν ἀληθῆ τῶν θέσιν καὶ αἱ καρδιὰι των ἐπλήσθησαν θλίψεως ἐπὶ τῇ ἀναχωρήσει ἐκείνῃ πρὸς τὸ ἄγνωστον.

Ἀλλ' ἀμέσως ἀντήχησαν οἱ ἐνθουσιώδεις ἤχοι τῆς Μ α σ σ α λ ι ὠ τ ι δ ο ς. ἐμπνέοντες θάρρος καὶ οἰονεὶ ἀπευθύνοντες πρὸς ὅλους τὸν ἐκ μέρους τῆς πατρίδος χαιρετισμόν. Ὁ κ. Ρετύ μεθ' ἐτοιμότητος πνεύματος, τὴν ὁποίαν θὰ ἦτο ἄδικον νὰ μὴ τῷ ἀναγνωρίσωμεν, ἐννόησεν ὅτι ἡ στιγμὴ ἦτο κατὰλληλος νὰ ποδείξῃ ὅτι τὰ μουσικὰ ὄργανα, οὐδ' αὐτοῦ τοῦ μεγάλου τυμπάνου ἐξαιρουμένου, δὲν ἦσαν περιττά...

Μόλις ὁ ἐθνικὸς ὕμνος ἐπαυσεν, ἡ ἐγκαταλείπειν φρεγὰς ἐσείσθη, ἐσφάδασε. Τὰ καταστρώματά της διαρραγέντα ὑπὸ τὴν πίεσιν τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἁέρος, τὸν ὁποῖον ἐστενοχώρει τὸ κάτωθεν εἰσρεῦσαν ὕδωρ, ἀνετινάχθησαν μετὰ κρότον ὡς ἐκ κανονοστοιχίας. Ἐπὶ στιγμὴν ἡ φρεγὰς ἐταλάντευθη, εἰτα ἀμέσως κατεβυθίσθη. Μετ' ὀλίγον ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ Ὠκεανοῦ δὲν ἐφαίνετο παρά ἡ ἄκρα τοῦ μεγάλου ἱστοῦ μετὰ τὴν τρίχρουν σημαίαν.

Ἀλλ' ἡ σημαία αὕτη δὲν ἐδράδυνε νὰ ἐξαφανισθῇ.

σθῇ. Ἡ θάλασσα ἐκλείσθη διὰ παντὸς ἐπὶ τῆς Ἡ ρ α ς, ἥτις ἐξηκολούθησε κατερχομένη βραδέως εἰς τὰ βάθη τῆς ἀβύσσου.

Ἐξακόσιοι ὀγδοήκοντα γάλλοι, ὄρθιοι ἐντὸς τῶν λέμβων καὶ ἀσκεπεῖς ἐχαιρέτισαν τὸ θλιβερὸν τοῦτο θέαμα διὰ τῆς ἀναφωνήσεως:

— Ζήτω ἡ Δημοκρατία!

Ἡ ὦρα ἦτο δευτέρα καὶ ἡμίσεια.

[Ἐπεταὶ συνέχεια]

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΥΝΗΓΙΟΝ ΤΙΓΡΕΩΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΙΝΔΙΑΣ

«Ἐπιμένετε λοιπὸν νὰ σας διηγηθῶ τὸ πρῶτον μου κυνήγιον τίγρεως; ἠρώτησεν ὁ ἄγγλος ἀξιωματικὸς Βάλκερ.

— Σᾶς παρακαλοῦμεν θερμῶς, ἀνεφώνησα» συγχρόνως πολλὰ φωναὶ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν.

Ὁ Βάλκερ εἶχεν ἐπανελθῇ πρὸ ὀλίγου ἐξ Ἰνδιῶν ὅπου εἶχεν ὑπηρετήσῃ πολλὰ ἔτη λαμπρὸν συμπόσιον παρετέθη πρὸς τιμὴν του, ἐκεῖ δὲ μετὰ τὸ τέλος τοῦ δείπνου ὅτε ἤδη ἀφθόνως εἶχε ρεῦσῃ ὁ οἶνος, ἔγινε πρὸς αὐτὸν ἡ παράκλησις ἐκείνη.

Ὁ ἄγγλος ἀξιωματικὸς ἤρχισεν ἐν μέσῳ γενικῆς καὶ βαθείας σιγῆς.

— Ἡμέραν τινα εἶχα ἐξέλθῃ εἰς ἱππασίαν μετὰ ἑνα φίλον μου ὑπολοχαγόν· ἐν ᾧ ἐπηγαίναμεν φαίτρον ἐξαφνα ἠκούσαμεν φωνάς· ἐσπεύσαμεν τὸ ὄμμα τῶν ἵππων μας καὶ εἶδομεν πλησίον τῆς ὁχθῆς ἐνὸς ποταμίου περὶ τοὺς εἴκοσι Ἰνδοὺς ἀνδρας καὶ γυναῖκας, οἵτινες ἐφώναζαν καὶ ἐθρήνουν. Πλησιάσαντες διεκρίναμεν γυναῖκα αἰματοφόρτον γονυπετὴ πρὸ τοῦ πτώματος Ἰνδοῦ ὅστις ἦτο φοβερά ἡκρωτηριασμένος.

— Νὰ τί μας ἔκαμεν ἡ τίγρις!.. ἐφώναζαν οἱ Ἰνδοὶ μετὰ ἀπελπισίαν· ἥρπασε τὸ παιδί καὶ ἐσκότωσε τὸν πατέρα... Τὴν μητέρα, βλέπετε πῶς τὴν ἔκαμε!...

Οἱ ὄνυχες τοῦ θηρίου ἂν καὶ μόνις ἐψαυσαν τὴν δυστυχῆ γυναῖκα ἐξέσχισαν τὴν σάρκα της ἀπὸ τὸν ὦμον ἕως εἰς τὸν βραχίονα.

— Ἀλλοίμονον εἰς ἡμᾶς! ἀνεφώνησεν ἑνας ἀπὸ τοὺς Ἰνδοὺς ὅταν ἡ τίγρις φάγῃ ἀνθρώπινον κρέας, ἄλλο φαγὶ δὲν νοστιμεύεται πλέον· ἐχαθήκαμεν ἂν δὲν μας εὐσπλαγγισθοῦν οἱ ἀφεντάδες καὶ δὲν τὴν σκοτώσουν τὴν λυσσασμένην.

Τότε, ἐξύπνησεν ἀπὸ τὸν λήθαργόν της καὶ ἡ πληγωμένη Ἰνδὴ, ἐγονάτισε ἱκετευτικῶς ἐμπρός μας καὶ εἶπε:

— Ὁ καϊμένος ὁ ἄνδρας μου, τὸ καϊμένο μου τὸ παιδί μου ζητοῦν ἐκδίκησι!

Ἐγὼ συγκινηθεὶς ἀπὸ τὴν ἀπελπισίαν ἐκείνην, ἀγαπῶν δὲ τοὺς κινδύνους καὶ τὰς περιπετείας ὡς νέος εἴκοσι χρόνων που ἤμην, ἀνεφώνησα:

— Ἡσύχασε, καλὴ γυναῖκα, ἡσυχάσατε ὅλοι σας· ἐγὼ θὰ κυνηγήσω τὴν τίγριν καὶ ὀρκίζομαι ὅτι εἰς ὀλίγας ἡμέρας ἢ θὰ με κατασπαράξῃ ἢ θὰ σώσω τὸν τόπον ἀπὸ τῆς θηρίου.

Φωναὶ χαρᾶς ὑπεδέχθησαν τὴν ὑπόσχεσίν μου. μόνον ὁ σύντροφός μου ὁ ὑπολοχαγὸς Μοβράης ἐφάνη ὅτι δὲν ἠὺχαριστήθη. Ἐν τούτοις δὲν μοι εἶπε τίποτε.

— Ἐδῶ μαζὶ σας, εἶπεν εἰς τοὺς Ἰνδοὺς, εὐρίσκεται κανεὶς σι λ κ α ρ ε; (κυνήγος ἐντόπιος)

Εἰς γέρον ἐπροχώρησε καὶ μας ἐχαιρέτισε:

— Ὁ Ἀλῆ Χάν εἶνε γέρος, ἀλλὰ τὸ ὄπλο του ἐσκότωσε πολλὰς τίγρεις.

— Τότε λοιπὸν μὴ χάνωμεν καιρόν· πρέπει νὰ γνωρίσωμεν ποῦ εἶνε τὸ θηρίον· πάρε δέκα χωρικοὺς νὰ εὕρετε τὰ ἔχνη τοῦ ἀν θ ρ ω π ο φ ἄ γ ο υ.

Ἀφ' οὗ ἐδόθησαν ὅλαι αἱ ὁδηγίαι, ἐπεστρέψαμεν εἰς τὴν πόλιν καλπάζοντες. Καθ' ὁδὸν ἠρώτησα τὸν φίλον μου Μοβράην:

— Εἰπέ μου, διατί σε δυσηρέστησεν ἡ ὑπόσχεσις που ἔδωκα νὰ φρονεύω τὴν τίγριν;

— Διότι ἀνέλαβες ὑποχρέωσιν ὅλως διόλου ἀπερίσκεπτον, εἶπεν οὗτος μετὰ σοβαρότητα. Ἡ τίγρις δὲν σκοτώνεται εὐκολά· θὰ ἤκουσες ἴσως ἀξιωματικούς νὰ διηγοῦνται τὰ θηρευτικὰ των κατορθώματα· ἀλλ' ἐκεῖνοι ἐπήγαγαν εἰς τὸ κυνήγι μετὰ πολλοὺς ἐλέφαντας καὶ κυνηγετικούς σκύλους, μετὰ ὀδηγούς ἡσχημένους· ἐν ᾧ ἡμεῖς, δι' ἑλλειψιν χρημάτων, ἄλλον σι λ κ α ρ ε ἀπὸ τὸν γέροντα δὲν θὰ ἔχωμεν· τοὺς Ἰνδοὺς οὐδὲ τοὺς λογαριάζω, διότι μόνις ἀκούσουν τὸ μούγκρισμα τῆς τίγρεως θὰ τραποῦν εἰς φυγὴν.

— Διατί δέν μού τα ἔλεγες αὐτὰ προτῆτερα, εἶπα μετὰ λύπης. Τώρα, ἀφ' οὗ ὑπεσχέθην, θά ἐκτελέσω τήν ὑπόσχεσίν μου. Εὐτυχῶς μόνον δι' ἐμέ εἶνε ὑποχρεωτική.

— Νά σε ἀφήσω μόνον νά κινδυνεύσης; Κατ' αὐτόν τόν τρόπον ἐκτιμᾷς σὺ τὴν φιλίαν; εἶπεν ὁ φίλος μου.

Φθάσαντες εἰς τὴν πόλιν ἐζητήσαμεν ἄδειαν ἀπὸ τὸν λοχαγὸν τοῦ ἀποσπάσματος, ὅστις μᾶς ἐμέμφθη μὲν διὰ τὴν ἀπερικοφίαν μας, μᾶς ἔδωκε ὁμῶς τὴν ζητούμενην ἄδειαν.

Ἐξεκινήσαμεν πρὶν φωτίσθαι· ἐφθάσαμεν δὲ εἰς ἰνδικὸν τι χωρίον τὴν αὐγὴν ἐν μέσῳ πυκνῆς ὀμίχλης.

Παραλάβομεν ἀρκετοὺς χωρικοὺς μὲ ἡμερομίσθιον διόμισι δραχμῶν· ἐκ τούτων τρεῖς τέσσαρες μόνον ἦσαν ὠπλισμένοι μὲ σπάθας ἢ πεσάλαιωμένες λόγχας· οἱ περισσότεροι ἐκράτουν ὅ,τι εὗρον προχειρότερον, ἄλλοι κέρας ἢ κωδωνίσκον, ἄλλοι δύο τεμάχια σανίδος· ὁ σκοπὸς ἦτο νά γίνεταί ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερος θόρυβος.

Μετὰ ἀρκετὴν πορείαν εὗρομεν τὸν σι λ κ α ρ ῆ μᾶς εἶπεν ὅτι ἀνεκάλυψε τὰ ἴχνη τοῦ θηρίου.

— Τώρα ποῦ εἶνε; ἠρώτησεν ὁ Μοδράης.

— Ἐκεῖ μέσα 'ς τὰ πυκνά, ἀπήντησεν οὗτος. Χθές βράδυ κάποιον ἔφαγε πάλιν· γιατί εἶδα κατὰ σχισμένα φορέματα εἰς τὰ κλαδιά καὶ ὀλίγα μαλλιά καὶ αἵματα κατὰ γῆς.

Ἐφρικίασα ὅταν ἤκουσα τὴν ἀπαθὴ ἐκείνην περιγραφὴν.

— Ἐμπρός! εἶπεν ὁ Μοδράης.

Ὁ Ἰνδὸς μᾶς ἔφερεν εἰς τὸ ὑποδειχθὲν μέρος· Ὁ Μοδράης διέταξε τὸν σι λ κ α ρ ῆ νά τοποθετήσῃ εἰς τὰς καταλλήλους θέσεις τοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὅποιοι θὰ ἐξεδίωκον πρὸς ἡμᾶς τὴν τίγριν.

Ὁ γέρον Ἰνδὸς, ὡς ἔμπειρος τῶν συνηθειῶν τοῦ θηρίου, ἐτοποθέτησε τὸν Μοδράην, ἐμέ καὶ τὸν λοχίαν ἀπέναντι τῆς εἰσόδου τῆς φάραγγος. Ἀνερχόμενοι ἐπ' ἀλλήλων, κρατοῦντες εἰς τὰς χεῖρας τὰ ὅπλα ἑτοιμα· ὀπισθεν ἐκάστου ἀπὸ ἡμᾶς ἦτο εἰς ὑπέρτης διὰ νά ἀλλάσῃ τὸ ὅπλον καὶ μᾶς το δίδῃ, μετὰ τὸν πυροβολισμόν, γεμάτων. Τὸ σύνθημα τῆς ἐφόδου ἔμελλε νά δοθῇ διὰ πυροβολισμοῦ· ἀμέσως δὲ θὰ ἀπελύνοντο καὶ οἱ θηρευτικοὶ σκύλοι.

Τόσον μεγάλη ἦτο ἡ συγκίνησίς μου, τόσον δυνατὰ ἐκτύπα ἡ καρδίά μου, ὥστε ἐφοβήθην μήπως δὲν ἀκούσω τὸ σύνθημα. Τέλος πάντων ἤκούσθην ὁ πυροβολισμός! μετ' ὀλίγον ἤκούσθησαν παντὸς εἶδους κρότοι καὶ γαυγίσματα σκύλων· οἱ διώκται τῆς τίγρεως ἐπλησίαζον πρὸς τὸ μέρος μας. Ἀλλὰ τὸ θηρίον δὲν ἐφαίνετο.

Ἐξαφνὰ ὁ γέρον Ἀλῆς ἐνῶ ἤρχετο πρὸς ἡμᾶς ἀφῆκεν ὅξυν συριγμὸν καὶ ἔδειξε μὲ τὸν δάκτυλο

ὅτι ἡ ξηρὰ λόχμη, ἥτις εὕρισκετο εἰς τὸ στόμιον τῆς φάραγγος ἐσείετο. — Ἡ τίγρις! ἀνεφώνησε.

Συγχρόνως ἡ τίγρις ἀνεπήδησεν ἀπὸ τὴν λόχμην εἰς τὸ ἀδενδρον μέρος, τὸ ὅποτον ἐξ ἀνάγκης, ἔπρεπε νά περάσῃ διὰ νά διέλθῃ εἰς τὸν ἀντίπεραν καλαμῶνα. Μόλις ἀπέβηκεν ἐκ τὸ μέτρον ἐσκόπευσα καὶ τὴν ἐπλήγωσα εἰς τὸ μέσον τοῦ σώματος· ἐξέβαλε τότε φοβερὸν βρυχηθμόν, καὶ ἰδοῦσα ἡ ὀσφρανθεῖσα τὸν σι λ κ α ρ ῆ, μολοντί ἀπέβηκεν ὀκτακόσια βήματα, ὥρμησεν ἐναντίον του.

Ὁ Μοδράης ἐνεκα τῆς ἀποστάσεως δὲν ἤδυνάτο νά πυροβολήσῃ· προβλέπων δὲ ὅτι ὁ γέρον, μὴ ὦν καλῶς ὠπλισμένος, δὲν θὰ ἤμπορε νά παλαίσῃ κατὰ τοῦ θηρίου, κατέβη ἀπὸ τὸ δένδρον καὶ ἔτρεξε νά προλάβῃ τὴν ἐφοδὸν τῆς τίγρεως κατὰ τοῦ γέροντος Ἰνδοῦ. Ἐγὼ ἤμην τόσον μακρὰν ἀπὸ τὸν Ἀλῆ, ὥστε δὲν ἤμπορούσα νά φθάσω ἐγκαίρως· ἐν τούτοις κατέβην καὶ ἐγὼ ἀπὸ τὸ δένδρον μου. Ἀλλ' ἀπὸ τὴν βίαν μου ἐμπερδεύθην εἰς τοὺς κλάδους καὶ ἔπεσα μέσα εἰς πυκνοὺς ἀκανθώδεις θάμνους, ἀπὸ τοὺς ὁποίους δὲν ἤμπορεσα ν' ἀπαλλαχθῶ, κατεπληγώθησαν δὲ αἱ χεῖρες καὶ τὸ πρόσωπόν μου. Ἀλλ' ἀπὸ τὸ πείσμα μου δὲν ἐνοιῶθα τοὺς πόνους· ὅτε ἐπὶ τέλους κατώρθωσα νά λυτρωθῶ ἀπὸ τὴν παγίδα ἐκείνην, ἤκουσα διπλοῦν πυροβολισμὸν καὶ εὐθὺς ἀμέσως λυσώδῃ βρυχηθμόν· ὁ Μοδράης ἐπυροβόλησε καὶ ἡ τίγρις ἔπεσε. Κραυγὴ χαρᾶς ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ στήθος μου· ἀλλ' ἡ χαρὰ ἐκείνη ἦτο στιγμιαία, διότι ἡ τίγρις ἀνηγέρθη.

Μὲ ὀλίγα πελώρια ἄλματα ἔφθασε τὸν Μοδράην, ὁ ὁποῖος μὴ ἔχων πλησίον του τὸν φέροντα τὸ δεύτερον ὅπλον ὑπέρτης ἐμενεν ἄοπλος. Καὶ ὁμῶς δὲν ἔφυγε, ἀλλὰ προτείνας τὴν κυνηγετικὴν του μάχαιραν ἐπερίμενε γενναίως τὸ θηρίον.

Ἡ τίγρις μὲ ἐν τελευταῖον πῆδημα ἐπέπεσεν ἐπὶ τοῦ Μοδράη. Καὶ οἱ δύο ἐκυλίσθησαν κατὰ γῆς· ἀλλ' ἡ τίγρις μόνον ἐσηκώθη· πατήσασα εἰς τὸ στήθος τοῦ δυστυχῆς μου φίλου, καὶ μὲ τὴν αἵματωμένην οὐράν της κτυπῶσα τὰ πλευρά της, παρετῆρει πότε μὲν τὸν σι λ κ α ρ ῆ, πότε δὲ ἐμέ, οἱ ὅποιοι ἐπλησίαζομεν τρέχοντες.

Πρὸς στιγμὴν ἐνομίσαμεν ὅτι ὁ ἀφῆσθαι τὸν Μοδράην καὶ θά φύγῃ ἢ θά ὀρμήσῃ ἐναντίον μας. Αἰφνης ἔκυψε τὴν κεφαλὴν, καὶ ἀμέσως ἤκούσθη κριγμὸς φοβερός καὶ κραυγὴ ἀνεκφράστου πόνου. Ἐπάγωσα καθὼς τὴν ἤκουσα. Ὁ σι λ κ α ρ ῆ, ὅστις εὕρισκετο πρὸ ἐμοῦ ἔφθασε πρῶτος, εἰς ἀποστασιν δὲ μόλις εἴκοσι βημάτων ἐσκόπευσε μὲ ἀταραξίαν τὴν τίγριν· ἀλλὰ σπινθῆρες μόνον ἐφάνησαν καὶ τίποτε πλέον· τότε ἡ τίγρις ἐσῆκωσε τὴν κεφαλὴν της καὶ προσήλωσεν ἐπάνω μας τοὺς φλογεροὺς ὀφθαλμούς της. Ἐν τῷ μεταξύ ἔφθασα

καὶ ἐγὼ ἀσθμαίνων καὶ παράφορος· ἀπνευστὶ καὶ χωρὶς καὶ νά σκοπεύσω ἐπυροβόλησα. Ἡ σφαῖρα συνέτριψεν ἓνα τῶν ἐμπροσθίων ποδῶν τῆς τίγρεως, ἐν ᾧ δὲ ἠτοιμάζετο νά ὀρμήσῃ κατ' ἐμοῦ ἐπυροβόλησε καὶ ὁ Ἀλῆς καὶ τὴν ἐπλήγωσε μετὰ τῶν ὤμων· μολοντί ἐπλεεν εἰς τὸ αἷμα ἔκαμε δύο τρίτα πηδήματα πρὸς ἐμέ· τότε ἐπυροβόλησα καὶ πάλιν, ἐκ τοῦ συστάδην· τέλος ἔπεσε καὶ δὲν ἐσηκώθη πλέον.

Ἐτρεξα τότε πρὸς τὸν Μοδράην. Ἀνέπνεεν εἰσέτι· ἀλλ' ἡ κατάστασίς του ἦτο ἀπελπιστική.

— Ἡ τίγρις; ἐψιθύρισε, ἐν ᾧ ἐγὼ ἐσπόγγιζα κλαίων τὸ αἷμα τὸ ὅποτον ἔρρεεν ἀφθόνως ἀπὸ τὰς πληγὰς του.

— Ἐφρονεῦθη.

— Πολὺ καλὰ· ἐσώθη ἡ τιμὴ τοῦ τάγματός μας.

Ἡ λύπη μου ἔφθανε μέχρι παραφροῶς· ἂν δὲν μου διέφευγεν ἡ ἀνόητος ἐκείνη ὑπόσχεσις, ὁ Μοδράης οὔτε καὶ θὰ ἐσυλλογίζετο νά ὑπάγῃ εἰς κυνήγιον τίγρεως.

Ὁ γενναῖος φίλος μου, ἐννοήσας τὸν πόνον τῆς ψυχῆς μου, ἐπροσπάθησε μὲ ἀσθενῆ φωνὴν νά με πείσῃ ὅτι ἐγὼ εἰς τίποτε δὲν ἔπαισα.

Μετ' ὀλίγων ὥραν ἐξήτησε νά πίνῃ· εἰς Ἰνδὸς ἔτρεξε νά φέρῃ νερόν, ἐν ᾧ ὁ λοχίας καὶ ὁ σι λ κ α ρ ῆ ἀντήλασσον βλέμμα φανερόν ἀπελπισίαν. Διέταξα τὸν ὑπέρτης μου ν' ἀναβῇ ἐπάνω εἰς τὸν ἵππον μου καὶ νά τρέξῃ εἰς τὴν πόλιν διὰ νά φέρῃ τὸν χειρουργόν.

ΟΝΟΣ ΚΑΙ ΛΥΚΟΣ

Εἰς ὄνος ἐπάτησεν ἓνα καρφί· τὸ πόδι του εἶχε πρησθῇ, ἤσθανετο φρικτοὺς πόνους καὶ ἐκούτσαί νε φοβερά. Ἐν τούτοις κατῶρθωτε σιγὰ σιγὰ νά ὑπάγῃ ἕως εἰς τὸ λιβάδι. Ἐκεῖ εὗρε χόρτα ὁρσπερὰ καὶ ἔτρωγε μὲ πολλὴν ὄρεξιν.

Ἐξαφνὰ διακρίνει ἀπὸ μακρὰν ἓνα λύκον. δὲν ἤξευρε τί νά κάμῃ, διότι ἦτο χωλὸς καὶ δὲν ἐπρόφθανε νά φύγῃ.

Ὁ λύκος ἀφ' οὗ ἐπλησίασε, εἶδε τὴν κατάστασιν τοῦ ὄνου καὶ τὸν ἠρώτησε τί ἔπαθε.

— Ἐνα καρφί ἐμβῆκεν εἰς τὸ πόδι μου, εἶπεν ὁ ὄνος· ἂν μὲ φάγῃς μὲ αὐτό, θὰ ὑπάγῃ 'ς τὴν κοιλιὰ σου καὶ θὰ ξεσχίσῃ τάντερά σου.

Ὁ λύκος ἐφοβήθη καὶ ἀπεφάσισε νά ἐκβάλῃ τὸ καρφί ἀπὸ τὸ πόδι του καὶ ἔπειτα νά τον φάγῃ.

— Ἐλα νά σοῦ το βγάλω· τῷ λέγει μὲ πονηρίαν.

— Μάταιος κόπος, ἐψιθύρισε ὁ Μοδράης. Ἐτελείωσε... τὸ αἰσθάνομαι!...

Ἀπὸ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἡ ὀμιλία του ἐγένεν ἀκατάληπτος· ἔπειτὰ τὸν κατέλαβε δυνατὸς παροξυσμός.

Μετὰ δύο ὥρας εἰς τῶν γενναϊότερων ἀξιωματικῶν ἐξ ὧν ἐγνώρισα εἰς τὴν ζωὴν μου ἔκειτο ἄπνουν πτώμα.

Τὸν μετεκομίσσαμεν εἰς τὴν πόλιν ὅπου τον ἐθάψαμεν. Ἐγὼ ἔμεινα τρεῖς ἑβδομάδας κληνῆρης, διότι ἡ τίγρις, ἐν ᾧ ἐπιπτε μὲ προσέβαλε μὲ τοὺς ὄνυχας εἰς τὸ στήθος καὶ τὸ πρόσωπον. Τὰ ἴχνη σώζονται, ὡς βλέπετε, μέχρι σήμερον.

Πρὸ τινων ἐτῶν ἀπέθανεν εἰς πλούσιος θεῖς μου καὶ με κατέστησε κληρονόμον του. Ἀμέσως τότε ἐφρόντισα ν' ἀγοράσω ἐλέφαντας καὶ κύνας καὶ ἀφιέρωσα ὅλον τὸν καιρὸν πού μ' ἐπερίσσευεν εἰς τὸ κυνήγιον τῆς τίγρεως· μοῦ ἐφαίνετο ὅτι ἐξεδικούμην τὸν φίλον μου. Παρῆλθον τέσσα ἔτη, ἐφύεσσα δεκάδας τίγρεων, καὶ ὁμῶς θὰ το πιστεύσετε; ἀκόμη καὶ τώρα ὅταν ἀκούω τὸ ὄνομα τίγρις μὲ πιάνει φρικτίαις καὶ μανία· διότι ἀμέσως μοῦ ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν μου ὁ ἀγαπητός μου, ὁ ἀλησμόνητος Μοδράης, καὶ μοῦ φαίνεται ὅτι ἀκούω τὸν φοβερὸν ἐκείνον κριγμὸν τῶν κοκκάλων του καὶ τὴν ἀνεκφράστον κραυγὴν τοῦ πόνου του...»

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

Ὁ ὄνος ἐσῆκωσε τὸ πόδι του καὶ ἐπερίμενε. Ὁ λύκος ἐσκύψε, παρετῆρησε καλὰ ποῦ εἶνε τὸ καρφί, τὰ ἔπιασε μὲ τὰ δόντια του καὶ το ἔσυρε τέλος πρὸς τὰ ἔξω καὶ το ἐξέβαλεν.

Ἀλλ' ἐν ᾧ ἀκόμη ὁ λύκος ἦτο σκυμμένος ὁ ὄνος καταιβάζει ἐν ἰσχυρὸν λακτισμα εἰς τὸ πρόσωπόν του, τοῦ πετᾷ ἀρκετοὺς ὀδόντας ἔξω καὶ σπᾶνει τὴν σιγρόνα του. Ὁ λύκος ἔξω φρενῶν ἀπὸ τὸν πόνον, λουστμένος μὲ αἵματα, ἀφίνει καὶ ὄνον καὶ καρφί καὶ τρέχει εἰς τὴν φωλεάν του νά κρατήσῃ τὸ αἷμα.

— Τί ἔπαθε; τὸν ἠρώτησεν ἡ λύκαινα.

— Καλὰ νά πάθω! ἀπεκρίθη ὁ λύκος· Ἐγὼ ἕως τώρα ἤμουν μακελλάρης καὶ ἡ δουλειά μου ἐπῆγαινε καλὰ, τί μοῦ ἐχρειάζετο ν' ἀφήσω τὴν παληάν μου τέχνην καὶ νά γίνω ἱατρός;

ΣΠΑΡΚ

ΗΤΟ ΔΥΣΚΟΛΟ!

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Ὁ Κωστάκης ἐπέστρεψεν ἀπὸ τὸ σχολεῖον· ἀλλ' ὁ Κωστάκης σήμερα δὲν εἶνε ὅπως τὰς ἄλλας ἡμέρας· εἶνε σοβαρός, πολὺ σοβαρός· εἶνε μελαγχολικός· δὲν τρέχει ἐπάνω κάτω μὲ ζωηρότητα, δὲν πηγαίνει ἐς τὴν ἀγκαλιὰ τῆς μαμμᾶς ὅπως πάντα· δὲν ἔχει οὔτε ὄρεξι νὰ φάγῃ.

Ἡ μητέρα τοῦ Κωστάκη ἀπορεῖ, δὲν ἠξεύρει τι νὰ φαντασθῇ· παρατηρεῖ τὸν Κωστάκη, βλέπει ὅτι εἶνε ὠχρός. Τὴν πιάνει ἀνησυχία.

Πλησιάζει καὶ κάθεται πλησίον του.

— Κωστάκη μου, τί ἔχεις;

Ὁ Κωστάκης δὲν ἀπαντᾷ.

— Παιδί μου, τί ἔχεις; ἐπαναλαμβάνει ἔτι μᾶλλον ἀνήσυχος ἡ μητέρα.

Ὁ Κωστάκης ἀντὶ ἀπαντήσεως κρύπτει τὸ πρόσωπόν του εἰς τὴν ἀγκαλιὰ τῆς καὶ τὸν πιάνουν τὰ κλαύματα.

— Παιδί μου, τί ἔχεις; λέγει μὲ σπαραγμὸν ἡ μητέρα.

Καὶ ὁ Κωστάκης μὲ φωνὴν βουτηγμένην ἐς τὰ δάκρυα λέγει τὸν πόνον του.

— Ἐ... πῆρα μηδενικό!

— Μηδενικό;...

— Ναί... ἐβγήκα ἐς τὸ

μάθημα! καὶ δὲν ἤξερα! Καὶ τὰ δάκρυα τὸν ἔπιασαν ἀκόμη δυνατώτερα.

Ἡ μητέρα ἐν πρώτοις προσπαθεῖ νὰ καθησυχάσῃ τὸν Κωστάκη· τὸν παρηγορεῖ, τοῦ λέγει, ὅτι ὁ διδάσκαλος, ὅταν τὴν ἄλλην φορὰν θὰ εἰπῇ τὸ μάθημά του, θὰ τοῦ σβύσῃ τὸ μηδενικό. Ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὰ δάκρυα ὀλιγοστεύουν, τέλος παύουν.

Τότε τοῦ λέγει ἡ μητέρα μὲ σοβαρὸν τόνον·

— Καὶ διατί δὲν ἤξερες τὸ μάθημά σου, Κωστάκη; — Διότι ἦτο δύσκολο!

Τότε ἡ μητέρα τοῦ Κωστάκη, ἐν ᾧ τὸν κρατεῖ ἀγκαλιασμένον μὲ τὸ ἓνα τῆς χέρι, τὸν συμβουλεύει· τοῦ λέγει ὅτι εἰς ἐκεῖνον που εἶνε ἐπιμελής, τίποτε δὲν εἶνε δύσκολο καὶ ὅτι μὲ τὸν κόπον καὶ τὰ πλέον δυσκολώτερα πράγματα γίνονται εὐκόλα.

Ὁ Κωστάκης ἀκούει καὶ λαμβάνει εἰς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς του μίαν ἀπόφασιν: Ποτὲ νὰ μὴν ἀφήσῃ ἀμελέτητον μάθημα ὅσον δύσκολον καὶ ἂν εἶνε.

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ὁ Κωστάκης ἐπιστρέφει πάλιν ἀπὸ τὸ σχολεῖον· τὸ πρόσωπόν του λάμπει ἀπὸ χαρὰν· ἐπῆρε ἄριστα.

— Καὶ σήμερα πάλιν ἦτο δύσκολο! φωνάζει μὲ καμάρι.

— Εἶδες; δὲν σοῦ το ἔλεγα; τῷ λέγει ἡ μητέρα του· καὶ τὸν σφίγγει εἰς τὴν ἀγκαλιὰ τῆς καὶ τῷ δίδει πολλὰ πολλὰ φιλιὰ.

ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ ΣΚΥΛΟΣ

— Γιαννάκη, εἶπεν ἡ θεία Σοφία, μὴ βασανίζῃς λοιπὸν τὸν καίμενον τὸν σκύλο.

Ὁ Γιαννάκης ἐκάθητο εἰς τὸ πᾶτωμα καὶ ἔπαιζε μὲ τὸν Φλώκ, ὠραιότατον σκυλάκι τῆς Νέας Γῆς, ὁλίγων μηνῶν μῶλις.

— Μά, δὲν το βασανίζω, εἶπε· παίζω μαζί του.

— Πηγαινὲ νὰ του φέρῃς ἓνα φλιντζάνι γάλα· τὸ δυστυχισμένον εἶνε καταπεινασμένον.

— Ἀς περιμένῃ λίγο· ἀπήντησεν ὁ Γιαννάκης· δὲν μπορῶ νὰ τρέχω ὅλο διὰ νὰ ὑπηρετῶ ἓνα σκύλο.

Ἡ θεία Σοφία ἐπανελάβε τὴν ἐργασίαν τῆς.

— Τί του κάμνεις πάλιν; εἶπε μετὰ τινος στιγμᾶς, ἀκούσασα ὅτι ὁ Φλώκ ἐξέβαλλε θρηνώδεις κλαυθμηρισμούς. — Τίποτε, θεία· τὸν ἔφευξα εἰς τὸ ἀμαξάκι μου· θὰ το φορτώσω μὲ πέτρας καὶ θὰ τας πᾶγῃ ἴσα με τὴν ἄκραν τοῦ κήπου διὰ νὰ κτίσω ἓνα σπιτάκι.

— Ἐνας σκύλος — καὶ πρὸ πάντων ἓνα τόσον μικρὸ σκυλάκι — δὲν εἰμπορεῖ νὰ σύρῃ πέτρας, εἶπεν ἡ θεία. Καὶ πάλιν σοῦ λέγω, μὴ τὸν πειράζῃς.

— Μὰ δὲν τὸν πειράζω, σοῦ λέγω· παίζομε μαζί· εἶνε εὐχαριστημένος.

— Εὐχαριστημένος! Σένα σ' ἀρέσει νὰ σέρῃς ἓνα ἀμάξι μὲ πέτρας:

— Τὰ παιδιὰ δὲν εἶνε σκύλοι.

— Ἦθελα νὰ σε ἰδῶ νὰ γίνῃς σκύλος γιὰ κάμποσο διάστημα διὰ νὰ ἰδῇς ἂν θὰ σου ἤρεσκε.

— Μὰ οὔτε νὰ παίζῃ κανεὶς νὰ μὴ μπορῇ! εἶπεν ὁ Γιαννάκης μουρμουρίζων.

Καὶ ἐκάθησεν εἰς τὸν καναπὲν ἐν ᾧ ἡ θεία τοῦ Σοφία ἐξηκολούθει τὸ ἔργον τῆς.

Τότε τῷ ἐφάνη ὅτι ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἡ θεία Σοφία ἐμίκρανε, ἐμίκρανε, ἐν ᾧ ἡ βελόνη τῆς ἐμάκρανε, ἐμάκρανε καὶ ἐχόνδριεν ὧς ἐωμοιάζε μὲ

«Ο ΦΛΩΚ ΕΓΙΝΕΝ ΩΡΑΙΟΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΣΩΜΟΣ ΣΚΥΛΟΣ» (Σελ. 170)

ραβδί. Ἐπροχώρησε δὲ πρὸς αὐτὸν σύρουσα τὴν οὐρὰν τοῦ μεταξωτοῦ φορέματός τῆς ἢ ὅποια ἔκαμνε φρού, φρού, φρού, φρού. Ἠγγίσεν τὸν Φλώκ μὲ τὸ ραβδί τῆς.

Καὶ... τί συνέβη; Τὸ ἀπὸ ἐρυθρὸν μαροκινὸν δέρμα περιδέριον τοῦ σκύλου μετεβλήθη εἰς λευκὸν περιλαίμιον, τὸ σῶμά του ἐκαλύφθη μὲ ἔνδυμα ἀπὸ γαλάζιαν τσόχαν

ὅπως ἦτο καὶ τοῦ Γιαννάκη, καὶ εἰς μίαν στιγμὴν ὁ Φλώκ μετεμορφώθη εἰς παιδί, καθ' ὅλα ὅμοιον πρὸς τὸν Γιαννάκη.

Ὁ Γιαννάκης ἐξέβαλε κραυγὴν χαρᾶς καθὼς εἶδεν ὅτι ὁ Φλώκ μετεμορφώθη εἰς παιδί ὅπως αὐτόν· παρετήρησεν ὅμως ὅτι ἀντὶ κραυγῆς χαρᾶς ἀπὸ τὸν λάρυγγά του ἐξῆλθε γαύγισμα.

Ἐστρεψε καὶ παρετήρησεν ἑαυτόν. Ἄλλ' ἀντὶ τοῦ γαλαζίου ἐπενδύτου καὶ τοῦ πανταλονίου του εἶδε μακρὰς μαύρας καὶ λευκὰς τρίχας· αἱ χεῖρές του ἔγιναν τριχωταί, ἀπέληξαν δὲ εἰς ὀξεῖς ὄνυχας.

Ἐξαφνα εὐρέθη μὲ τέσσαρας πόδας.

Ἡ ἐπιθυμία λοιπὸν τῆς θείας Σοφίας ἐπραγματοποιήθη· εἶχε μεταμορφωθῇ εἰς σκύλον, ἐν ᾧ ὁ Φλώκ εἶχε μεταμορφωθῇ εἰς παιδί.

Ἡθέλησε νὰ ἐκφράσῃ τὴν δυσαρέσκειάν του διὰ τὴν μεταμόρφωσιν ἐκείνην· ἀλλὰ δὲν ἤμπορεσε ν' ἀρθρώσῃ λέξιν. Μόνον νὰ γαυγίσῃ ἤμπορούσε· ἄλλο, ὄχι.

— Σιώπα, εἶπεν ὁ Φλώκ, μ' ἐνοχλεῖς μὲ τὰ γαυγίσματά σου, καὶ τὸν ἐκτύπησε δυνατὰ μὲ ἓν ραβδί.

— Μὴ κτυπᾷς τὸν σκύλον σου! εἶπε φωνή τις τὴν ὁποίαν ὁ Γιαννάκης ἀνεγνώρισεν ὅτι ἦτο τῆς θείας Σοφίας.

— Ἀ! μπᾶ, τί πειράζει; τὰ σκυλιά δὲν εἶνε παιδιὰ!

Διὰ νὰ ἀποφύγῃ ἄλλους ραβδισμούς ὁ Γιαννάκης ἢ ὁ Φλώκ, ὅπως θέλετε, ἐκρύφθη κάτω ἀπὸ τὸν καναπέν. Μετ' ὀλίγον ὅμως βρασνίζόμενος ἀπὸ τὴν πείναν ἐξῆλθε καὶ ἦλθε νὰ προστριβῇ εἰς τὸν μικρὸν τοῦ κύριον ἐλπίζων ὅτι θὰ του δώσῃ ἓνα κομματί ψωμί ἢ ὀλίγον γάλα.

— Φύγε ἀπ' ἐδῶ! εἶπε τὸ παιδί, λακτίσαν τὸν σκύλον μὲ δύναμιν.

Καὶ τὸ δυστυχὲς τετράπουν, τὸ ἄλλοτε δῖπουν, ἔφευγεν εἰς τὸν κῆπον οὐρλιάζον.

Ὁ κύριός του ἔρριψε κατ' αὐτοῦ μίαν πέτραν ἢ ὁποῖα το ἐκτύπησεν εἰς τὸ πόδι.

Ὁ Γιαννάκης ἔβαλε ἀκόμη δυνατοτέρας φωνὰς καὶ ἔτρεξε νὰ κρυφθῇ μέσα εἰς τὰ χαμόκλαδα.

— Περίμενε, περίμενε· θὰ πάγω νὰ εὕρω μίαν καταρόλαν καὶ νὰ σοῦ την δέσω εἰς τὴν

οὐράν σου, καὶ τότε νὰ ἰδῇς πῶς θὰ γαυγίσῃς.

Ὁ Γιαννάκης ἀκούσας τὴν ἀπειλὴν ταύτην ἔτρεξεν εἰς μίαν ἄκραν τοῦ κήπου διὰ νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τὸν κακὸν κύριόν του.

Ὅταν ἐνύκτωσε, τὸ δυστυχὲς ζῶον ἐπανῆλθεν εἰς τὸ σπῆτι, ἐσηκώθη εἰς τὰ ὀπίσθια του πόδια καὶ εἶδεν ὅτι ἡ τράπεζα ἦτο ἐτοιμὴ διὰ τὸ ἐσπερινὸν φαγητόν. Καὶ εἶχε μίαν πείναν!...

Ἐξέβαλε δειλὸν γαύγισμα. Ἦκουσε τότε μίαν φωνὴν (μήπως ἦτο τῆς θείας Σοφίας;) ἢ ὁποία ἔλεγε:

— Νά! ὁ Φλώκ ζητεῖ νὰ ἔμβῃ, ἀνοιξέ του.

— Ἀς περιμένῃ· δὲν ἤμπορῶ νὰ τρέχω διὰ νὰ ὑπηρετῶ ἓνα σκύλο.

Ἐπέρασεν ἓν λεπτόν, καὶ ἄλλο λεπτόν ἀκόμη, ἔπειτα μισὴ ὥρα, ἔπειτα μία καὶ ὁ δυστυχὴς σκύλος ἦτο ἀκόμη ἔξω.

— Ἀ! τὸν ἐλησμόνησα, εἶπεν ὁ ψευτογιαννάκης ἐν ᾧ ἐπλάγιαζεν εἰς τὸ ἀναπαυτικὸν κρεββατάκι του. Ἀς τα καταφέρῃ ὅπως ἤμπορέσῃ. Καὶ ἀπεκοιμήθη.

Ὁ Γιαννάκης Φλώκ ἐπέστρεψεν εἰς τὸν κῆπον ὅπου μὲ πολλὰ βάσανα — διότι ἡ κοιλία του ἦτο ἄδεια — ἀπεκοιμήθη ἐπὶ τέλους.

Πόσον καιρὸν διήρκεσεν ὁ ὕπνος του; Κανεὶς δὲν εἶνε δυνατόν νὰ το εἴπῃ. Ὅταν ἐξύπνησε, ἤρχισε νὰ τρίβῃ τοὺς ὀφθαλμούς του.

Ἐφ' οὗ τοὺς ἔτριψε καὶ τοὺς ἤνοιξε τί εἶδε;

Εἶδεν ὅτι ἡ θεία Σοφία εἰργάζετο πλησίον τῆς λάμπας· εἶδε τὸν Φλώκ πλαγιασμένον εἰς τοὺς πόδας του, καὶ — τὸ πλέον εὐχάριστον, — δὲν εἶδε πλέον τρίχας εἰς τὰς χεῖράς του· ἐπανῆλθεν εἰς τὴν προτέραν του κατάστασιν· δὲν εἶνε πλέον σκύλος, ἔγινε πάλιν παιδί.

Ἡ πρώτη του φροντίς ἦτο νὰ τρέξῃ εἰς τὸ μαγειρεῖον· ἐπέστρεψε φέρων ἓνα πιάτο γάλα καὶ κῆμποσα κόκκαλα, τὰ ὁποῖα ἔδωκε μὲ εὐγένειαν εἰς τὸν Φλώκ.

Ἐκτοτε ὁ Φλώκ ἔγινεν ὠραῖος καὶ μεγαλόσωμος σκύλος, καὶ ὁ Γιαννάκης γνωστικὸν παιδί· ἀγαπῶνται μεταξὺ των, ἡ δὲ θεία Σοφία οὐδέποτε πλέον ἀναγκάζεται νὰ λέγῃ εἰς τὸν Γιαννάκη:

— Μὴ πειράζῃς δά, τὸν καίμενο τὸ σκύλο!

ΥΠΑΤΙΑ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ

ΜΥΡΜΗΚΕΣ

Ἐν ἐκ τῶν περιεργότερων ζῶων εἶνε ἀναιτιρητήτως ὁ μύρμηξ· ἂν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὰ ἦθη τῶν μυρμηκῶν, τὸν ὁργανισμόν των κατὰ κοινότητος, τὰς κατοικίας καὶ τοὺς δρόμους τοὺς ὁποῖους κατασκευάζουν, τὰς ἐκστρατείας καὶ τὰς μάχας των θὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι ἐκ τῶν ζῶων τὰ περισσότερον εἰς τὴν πνευματικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἀνθρώπου πλησιάζοντα εἶνε οἱ μύρμηκες.

Ἡ ζωὴ τοῦ μύρμηκος διαιρεῖται εἰς τέσσαρας περιόδους· α'. ἐντὸς τοῦ ὧσ'· β' ἐν καταστάσει νύμφης, κατὰ τὴν ὁποίαν ἔχει σκωληκοειδῆ μορφήν· γ' ἐν καταστάσει χρυσαλλίδος ἢ βομβυκίου· δ' ὡς τέλειον ἔντομον.

Τὰ ὡὰ τῶν μυρμηκῶν ἔχουσιν ἐπίμηκες σχῆμα καὶ χρῶμα λευκὸν ἢ υποκίτρινον· ἐκκολάπτονται δὲ ἓνα μῆνα μετὰ τὸν τοκετόν.

Οἱ ἄρσενικοὶ μύρμηκες ὅταν γίνωσι τέλεια ἔντομα ἀποθνήσκουσιν ἀμέσως. Οἱ θήλειες ὅμως ὅπως καὶ αἱ βασιλίσσαι ζοῦν περισσότερον.

Τὸ σῶμα τῶν μυρμηκῶν ἀποτελεῖται ἀπὸ τρία μέρη: τὴν κεφαλὴν, τὸν θώρακα, καὶ τὴν κοιλίαν. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς εὐρίσκοντι τὰ κυριώτερα ὄργανα τῶν αἰσθήσεων, εἰς τὸν θώρακα οἱ πόδες καὶ αἱ πτέρυγες (ἂν ὑπάρχουν). Ἡ δὲ κοιλία περιέχει τὸν στόμαχον τὰ ἔντερα καὶ τὸ κέντρον.

Οἱ μύρμηκες ζοῦν πάντοτε πολλοὶ ὁμοῦ, εἰς ἐκάστην δὲ μυρμηκίαν εἰσι τρία εἶδη μυρμηκῶν. Οἱ ἐργάται, οἱ ἄρρενες, καὶ οἱ θήλειες. Οἱ ἐργάται, οἱ ὁποῖοι εἶνε καὶ οἱ πολυπληθέστεροι καὶ οἱ φροντίζοντες περὶ ὄλων, εἶνε ἄπτεροι.

Αἱ φωλεαὶ τῶν μυρμηκῶν εἶνε διαφόρων εἰδῶν. Τινὲς κατασκευάζουν τὰς φωλεὰς των ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, μερικὰ δὲ ἐκ τῶν δωματίων εἶνε ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους καὶ μερικὰ κάτωθεν αὐτοῦ. Ἄλλων αἱ φωλεαὶ εἶνε ἐντελῶς ὑπόγειοι.

Οἱ μύρμηκες τρέφονται μὲ ἔντομα, μέλι, νέκταρ, καὶ καρπούς. Εἶδη δὲ τινὰ ὅπως ὁ μικρὸς μύρμηξ τῶν κήπων, ἀναρριχῶνται εἰς τὰ δένδρῦλα καὶ ἀναζητοῦν τὰς φυτοφθείρας. Οἱ μύρμηκες θωπεύουσιν αὐτὰς σιγὰ σιγὰ· αὐταὶ δὲ ἐκκρίνουν ἓν σακχαρῶδες ὑγρὸν, τὸ ὁποῖον ροφῶσι μὲ ἀπληστίαν οἱ μύρμηκες.

Κατὰ τὸν χαρακτῆρα οἱ μύρμηκες εἶνε πολὺ διάφοροι ἀλλήλων. Εἶδη τινὰ αὐτῶν εἶνε δειλά, ἄλλα δὲ εἶνε προικισμένα μὲ μεγίστην ἀνδρείαν. Ὁ μύρμηξ ὁ ὀνομαζόμενος *Πολύεργος* εἶνε κατ' ἐξοχὴν ἀνδρείος· καὶ ὅταν ἔτι εὐρίσκεται μόνος περικυκλωμένος ἀπὸ ἐχθροῦς, δὲν ἐπιχειρεῖ νὰ διαφύγῃ, ἀλλὰ διατρύπῃ τοὺς ἐχθροὺς ἀτρομήτως δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ ἕως ὅτου πέσῃ καταβληθεὶς ἀπὸ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐχθρῶν· ὁ ὀνομαζόμενος *Σκαμβρινόδης* εἶνε δειλὸς καὶ κλέπτης· ὅταν οἱ ἄλλοι πολεμοῦν, αὐτὸς τρώγει τοὺς ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης νεκρούς.

Οὐδὲν ζῶον εἶνε φιλεργότερον τῶν μυρμηκῶν. Οἱ μύρμηκες ἐργάζονται νυκθήμερόν καὶ εἰς τὴν ἐποχὴν τῶν μεγαλειτέρων καυσῶνων τοῦ θέρους. Εἶνε δὲ καὶ καθαροί, ἀλληλοκαθαρίζόμενοι, πολλάκις δὲ λήχουσιν ἀλλήλους χάριν καθαριότητος.

Εἰς τὰ βόρεια κλίματα οἱ μύρμηκες δὲν συνάξουν ζωοτροφίαν· εἰς τὰ νότια ὅμως τὸ τοιοῦτο εἶνε συνθηθέστατον· ὑπάρχουν μάλιστα νόμοι ἀρχαίων ἀσιατικῶν ἔθνων οἵτινες προνοοῦσι περὶ τοῦ ἂν οἱ κόκκοι οἱ συναζόμενοι ἀπὸ τοὺς μύρμηκας ἀνήκουν εἰς τὸν κύριον τοῦ ἐδάφους ἢ εἰς τοὺς σταχυολογοῦντας· ὁ νομοθέτης παρὰδέχεται τὸ τελευταῖον, χωρὶς ν' ἀνησυχῇ διόλου διὰ τοὺς μύρμηκας, τοὺς πραγματικούς συλλέκτας.

Οἱ μύρμηκες τῶν θερμῶν κλιμάτων κατόπιν θυέλλης ἐκβάλλουν τὰς ζωοτροφίας των διὰ νὰ τὰς στεγνώσουν. Πῶς ὅμως ἐμποδίζουν κάτω ἀπὸ τὴν γῆν τὴν βλάστησιν τῶν σπόρων εἶνε ἄγνωστον. Παρατηρήθη ὅτι ὅταν ἐμποδισθῇ ἡ εἵσοδος τῶν μυρμηκῶν εἰς τὰς σιταποθήκας των οἱ σπόροι βλαστάνουν· ἄρα οἱ σπόροι διατηροῦν τὴν ιδιότητά τῆς βλαστήσεως, μόνον δὲ οἱ μύρμηκες ἐμποδίζουν τὴν βλάστησιν· τὸ πῶς ὅμως κατορθώνουν τοῦτο εἶνε ἄγνωστον μέχρι τοῦδε, ὡς εἵπομεν.

Οἱ μύρμηκες τῶν θερμῶν κλιμάτων πηγαίνουν πρὸς εὐρεσιν τροφῆς κατὰ στρατιάς· γίνονται δὲ χωρὶς νὰ το θέλωσι πολὺ ὀφέλιμοι εἰς τοὺς κατοίκους τῶν μερῶν ἐκείνων. Εἰς τὴν δυτικὴν Ἀφρικὴν π. χ. ἐμποδίζουν τὸν πολ-

λαπλασιασμόν τῶν φθοροποιῶν ἐντόμων καὶ τῶν μικρῶν ἔρπετῶν, καταστρέφουν πολλὰ νεκρὰ ζῷα τὰ ὁποῖα εὐρίσκουν παντοῦ σπηπόμενα καὶ γεμίζοντα μὲ μολυσματικὰ ἀέρια τὴν ἀτμοσφαῖραν. Μόλις οἱ μύρμηκες ἐμβαίνουν εἰς οἰκίαν τινα καὶ ἀμέσως ποντικοί, σαῦραι, κατσαρίδες καὶ πᾶν εἶδος ἀκαθάρτου ἐντόμου τρέπεται αὐτοστιγμὴ εἰς φυγὴν.

Ἐκαστον εἶδος μυρμηκῶν ζῇ ἀνεξαρτήτως ἀπὸ τὸ ἄλλο, ὑπάρχουν ὅμως καὶ ἐξαιρέσεις· μικρὸς τις μύρμηξ ὀνομαζόμενος στενάμμα εὐρίσκεται μόνον εἰς τὰς μυρμηκιάς μεγάλων μυρμηκῶν, τῶν ρούφα· ὅταν οὖν μεταβάλλουν μυρμηκίαν οἱ μικροὶ τρέχουν μαζί των, τίθενται μεταξὺ τῶν ποδῶν των, τοὺς κτυποῦν μὲ τὰς κεραίας των, πολλάκις δὲ ἀναβαίνουν εἰς τὴν ράχιν των ὡς νὰ ἵππευον· οἱ μεγάλοι μύρμηκες οὔτε κἄν φροντίζουν δι' αὐτούς. Οἱ μικροὶ λοιπὸν μύρμηκες, εἶνε ὡς νὰ εἴπωμεν, οἱ κύνες ἢ αἱ γαλαῖ τῶν μεγάλων μυρμηκῶν.

Ἄλλος μικρὸς μύρμηξ σκάπτει τὰ δωμάτια καὶ τοὺς δρόμους του εἰς τοὺς τοίχους τῶν μυρμηκιῶν τῶν μεγάλων μυρμηκῶν, εἶνε δὲ ὁ ἀσπονδότερος ἐχθρὸς τῶν φιλοξενούντων αὐτόν. Οἱ δυστυχεῖς οὗτοι δὲν εἰμποροῦν νὰ τον πειράξουν διότι δὲν δύνανται νὰ εἰσχωρήσουν εἰς τὰς στενάς στοάς του· ἀλλ' αὐτὸς μεταβαίνει εἰς τὰ δωμάτια ὅπου οἱ μεγάλοι μύρμηκες φυλάττουν τὰ νεογνά των, ἀρπάζει καὶ τρώγει αὐτά. Συμβαίνει δηλαδὴ ὡσάν ἀνθρωπίσκοι μόλις δύο ποδῶν ὕψους νὰ κατῴκουν εἰς τοὺς τοίχους τῶν κατοικιῶν μας καὶ νὰ ἤρπαζον καθ' ἑκάστην στιγμήν εἰς τὰς φρικτὰς τρώγλας των τὰ μικρὰ παιδιὰ.

Οἱ μύρμηκες φημίζονται, ὡς εἴπομεν, διὰ τὴν φιλοπονίαν καὶ τὴν ἀκούραστον δραστηριότητά των· συγχρόνως ὅμως δύνανται νὰ χρησιμεύσωσι καὶ ὡς παράδειγμα μέχρι τίνος σημείου παρακμῆς καὶ καταπτώσεως δύναται νὰ φέρῃ ἡ ὀκνηρία.

Οἱ μύρμηκες εἰς τοὺς πρὸς ἀλλήλους πολέμους συλλαμβάνουν αἰχμαλώτους· εἰς τοὺς σκλάβους των λοιπὸν τούτους ἀναθέτουν ὅλας τὰς ἐργασίας· εἰς αὐτοὺς ἀναθέτουν νὰ φροντίζουν καὶ περὶ τῶν μικρῶν των· χάνουν δηλαδὴ καὶ αὐτὸ τὸ αἶσθημα τῆς στοργῆς· ὅταν πρόκειται ν' ἀλλάξουν μυρμηκίαν οἱ εἰλωτες μύρμηκες κουβαλοῦν εἰς τὴν ράχιν των τοὺς κυ-

ρίους των εἰς τὴν νέαν κατοικίαν. Οἱ ἀρχοντομαθημένοι οὗτοι μύρμηκες λησμονοῦν ἐπὶ τέλους καὶ τὸν τρόπον τοῦ νὰ τρώγουν μόνοι. Καὶ ἂν τοὺς βάλῃ τις ἐν μέσῳ ἀφθόνων τροφῶν ἄνευ δούλων, τὰ ἡλίθια πλάσματα θὰ προτιμήσουν ν' ἀποθάνουν ἐν μέσῳ τῆς ἀφθονίας ἐκείνης παρὰ νὰ φάγουν μόνοι.

Πολλοὶ παρατηρηταὶ ἀναφέρουν παραδείγματα ἀγάπης καὶ ἀφοσίωσεως τῶν μυρμηκῶν πρὸς ἀλλήλους· οἱ μύρμηκες περιποιοῦνται τοὺς ἐλαφρὰ πληγωμένους ἢ ἀδιαθετοῦντας συντρόφους των· ὅταν δὲ εἶνε βαρέως πληγωμένοι ἢ σπουδαίως ἀσθενεῖς μεταφέρουσιν αὐτοὺς ἐκτὸς τῆς μυρμηκιάς.

Ἄλλ' ὅπως μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων ὑπάρχουν εὐσπλαγχνοὶ καὶ ἄσπλαγχοι χαρακτῆρες οὕτω ὑπάρχουν καλοὶ καὶ κακοὶ μύρμηκες.

Εἶνε δύσκολον νὰ εἴπῃ τις πῶς βλέπουν οἱ μύρμηκες καὶ οἱ διάφοροι ἐντομολόγοι συζητοῦν περὶ τούτου· τὸ βέβαιον ὅμως εἶνε ὅτι βλέπουν. Οἱ μύρμηκες διακρίνουν ἐπίσης τὰ διάφορα χρώματα, προτιμοῦν δὲ κυρίως τὸ πράσινον καὶ τὸ κίτρινον χρῶμα.

Μεταξὺ τῶν μελῶν μυρμηκιάς τινος ἐπικρατεῖ ἄκρα ἁρμονία· πᾶς ξένος θεωρεῖται ἐχθρὸς. Οὐδέποτε μύρμηξ ξένος γίνεται δεκτὸς εἰς ξένην μυρμηκίαν. Ἄν τυχόν δὲ εἰσέλθῃ τις τότε ἐκδιώκεται. Εἰς μύρμηξ, λαμβάνει τὸν ξένον ἀπὸ τὸν πόδα, ἄλλος ἀπὸ τὴν κεραίαν καὶ τον σύρουν ἐκτὸς τῆς μυρμηκιάς των.

Οἱ μύρμηκες ἀναγνωρίζουν ἀλλήλους· τινὲς ἐντομολόγοι λέγουν ὅτι κατορθοῦσι τοῦτο διὰ τῆς ὁσμῆσεως, ἄλλοι διὰ τῆς ἐπαφῆς τῶν κεραίων των· τὸ βέβαιον ὅμως εἶνε ὅτι συνεννοοῦνται πρὸς ἀλλήλους· ὁ γράφων τὰς γραμμάς ταύτας ἔκαμε τὸ ἐξῆς πείραμα ἐν τῷ ἐξοχικῷ αὐτοῦ κήπῳ· ἐσκέπασε, πρὸς στιγμήν, τὴν ὁπήν, ἥτις ἐχρησίμευεν ὡς εἴσοδος τῆς μυρμηκιάς μύρμηκες τινες ἐλθόντες ὅπως εἰσέλθουν δὲν ἠδυνήθησαν· τότε διεσκορπίσθησαν μὲ βίαν πλησιάζοντες πάντα μύρμηκα τὸν ὁποῖον συνήντων καθ' ὁδόν, προτρίβοντες δὲ τὴν κεραίαν των ἀνήγγελλον εἰς αὐτόν τὸ δυστύχημα· μετ' ὀλίγον ταραχὴ ἐπεκράτει εἰς τὸ πλῆθος τῶν μυρμηκῶν· ἔτρεχον, ἤρχοντο, ἔφευγον· μετὰ τινα λεπτὰ ἤρχισε δραστηρίως ἡ ἐργασία πρὸς ἄνοιξιν τῆς ὁπῆς.

Ο ΛΙΓΟΝ ΑΠ' ΟΛΑ

Τὸ Θησεῖον.

Τὸ ἀρχιτεκτονικὸν τοῦτο μνημεῖον, τὸ σχεδὸν σῶν διατηρούμενον, ὠκοδόμησε Κίμων ὁ υἱὸς τοῦ Μιλτιάδου διὰ νὰ θάψῃ τὰ ὅσπ' αὐτοῦ Θησεῖος ὅτε εὐρὼν αὐτὰ εἰς Σκύρον τὰ μετέφερεν εἰς Ἀθήνας.

Τὸ Θησεῖον εἶνε ναὸς δωρικοῦ ρυθμοῦ (1), περίτερος (οὗτω ἐκαλεῖτο ὁ ναὸς ὅταν εἶχε κίονας καὶ εἰς τὰς μακρὰς πλευρὰς, διότι περὶον ἐκαλεῖτο ἡ ἐπὶ τῆς μακρὰς πλευρᾶς σειρὰ κίωνων) ἐξάστυλος, ἐκ πεντελῆσιου μαρμάρου. Κατὰ τοὺς χριστιανικοὺς χρόνους μετεβλήθη εἰς ἐκκλησίαν τοῦ Ἀγίου Γεωργίου, διὰ τοῦτο δὲ μετεβλήθη καὶ ἡ εἰσοδὸς του. Ἐν ᾧ κατ' ἀρχὰς ὡς ὅλοι οἱ Ἕλληνοί ναοὶ εἶχε τὴν εἰσοδὸν του ἐξ Ἀνατολῶν, ὅτε μετεβλήθη εἰς ἐκκλησίαν ἡ εἰσοδὸς του ἠνοίχθη ἀπὸ τὴν δυτικὴν πλευρὰν (τὸν ὀπισθόδομον) ἡ δὲ ἀνατολικὴ πλευρὰ μετεβλήθη εἰς ἅγιον βῆμα.

Ὁ Καρέας.

Δύο περίπου ὥρας μακρὰν τῶν Ἀθηνῶν, εἰς τὰς δυτικὰς ὑπώρειας τοῦ Ὑμηττοῦ ἐντὸς κοιλώματος, τὸ ὁποῖον περιτριγυρίζουσι τραχεῖς καὶ ἀπορρώγες βράχοι, κεῖται ὁ Καρέας, πάλαιον μοναστήρι, τῶρα ἡρειπωμένον καὶ κατάρρειον.

Ὁ Καρέας ἤμαζεν ἄλλοτε, τῶρα ὅμως τὰ κελλία του εἶνε ἔρημα, χωρὶς μοναχοὺς, χωρὶς θύρας καὶ στέγας· κανεὶς δὲν ἀκούει τὸ ἡσύχως κελαροῦν ἐξοχὸν νερόν του... Τὸ δὲ χειρότερον, πλῆθος λίθων ἐκ τῶν πέριξ λατομεῖων ἐσκέπασαν τὴν αὐλὴν καὶ κατέστρεψαν τὴν ἐκκλησίαν. Θέλει νὰ ἔμβῃς, πατεῖς μίαν πέτραν, καὶ ἀμέσως παρασύρονται δέκα, ἐν ᾧ αἱ σαῦραι φοβισμένα πηδοῦν ζητοῦσαι ἄλλου καταφύγιον.

Οἱ οἰκονόμοι τοῦ χρόνου.

Οἱ μεγαλειότεροι οἰκονόμοι τοῦ χρόνου εἶνε οἱ Ἀγῆλοι. Ἐκτὸς ἄλλων ἀπόδειξις ἔστω καὶ τοῦτο. Εἰς τὸ ὠρολόγιον ἐνὸς τῶν Λυκείων τῆς Ὁξωνίας εἶνε γραμμένη ἡ ἐξῆς ὑπόμνησις εἰς τοὺς φοιτητάς: *Δὲ ὄναι παρέρχονται καὶ θά σας ζητηθῇ λόγος δι' αὐτάς.*

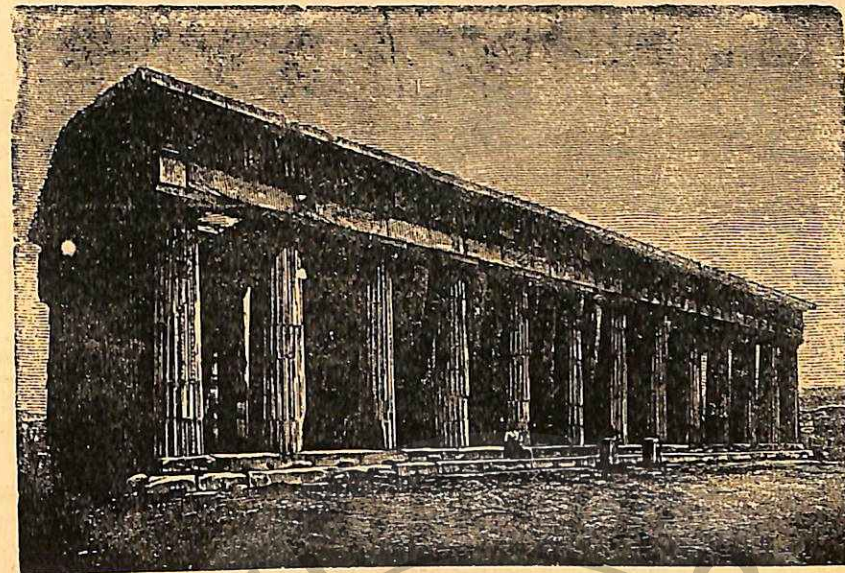
Ἡ λέξις ἀμὴν.

Ἡ ἑβραϊκὴ λέξις ἀμὴν παράγεται ἀπὸ τὸ βῆμα ἀμάν, τὸ ὁποῖον σημαίνει τὸ βέβαιον, ἀληθές, ἀξί-

πιστον. Ἡ λέξις ἀμὴν εἶνε εὐχρηστος ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὡς μόριον τὸ ὁποῖον εἰς μὲν τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου σημαίνει βεβαίωσιν, εἰς τὸ τέλος δὲ σημαίνει καὶ εὐχὴν καὶ διὰ τοῦτο ἐξηγεῖται διὰ τοῦ γένειο. Τὸ ἀμὴν ἐπεφανεῖτο ὑπὸ τοῦ λαοῦ μετὰ τὰς εἰς τὸν Θεὸν δοξολογίας, ἐντεῦθεν δὲ ἡ συνήθεια αὕτη ἐπεκράτησε καὶ εἰς τὴν χριστιανικὴν ἐκκλησίαν.

Κατὰ τῆς ὁδονταλγίας.

Λάβετε τεμάχιον χάρτου Riggolot (εὐρίσκεται εἰς

Τὸ Θησεῖον

ὅλα τὰ φαρμακεῖα) ἔχον μέγεθος πεντάρας, βυθίσατε αὐτὸ εἰς ψυχρὸν ὕδωρ, καὶ θέσατε ἐπάνω εἰς τὴν παρειάν (εἰς τὸ ἐξωτερικὸν αὐτῆς ἐννοεῖται) ἀκριβῶς εἰς τὸ σημεῖον τοῦ πάσχοντος ὁδόντος. Κρατήσατε μὲ τὸ μανδύλιόν σας τὸ καυστικὸν αὐτὸ φάρμακον ἐν τέπαρτον περίπου, ἐπαναλάβετε τὸ δὲ δευτέραν φοράν ἐν περιπτώσει κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ ἀποτέλεσμα δὲν εἶνε ἀρκετὸν. Ἐν τούτοις εἶνε σπάνιον νὰ μὴ ἀρκέσῃ μία μόνη χρῆσις. Ὁ ἔχων ὅσα ἀκούει ἀκουέτω... ἰδίως δὲ πονεμένους ὁδόντας.

Παιδί μὲ γένεια.

Εἰς γερμανικὴν ἐφημερίδα ἀναγινώσκωμεν ὅτι ὁκταετὲς παιδίον ὀνομαζόμενον Λουδοβίκος Κέρν, μαθητὴς τῆς δευτέρας τάξεως ἐνὸς τῶν δημοτικῶν σχολείων τῆς Βιέννης ἔχει ἀρκετὰ μεγάλα καὶ πυκνὰ γένεια. Τὸ παράδοξον τοῦ πράγματος κινεῖ εἰς ἐκπλήξιν πάντας· πρὸ πάντων δὲ πολλοὶ ἱατροὶ ἐξετάζουν τὸ παιδίον διὰ νὰ εὕρουν τὸν λόγον τοῦ τόσο προώρου φυτρώματος τῶν γενεῶν.

(1) Περί τῶν ρυθμῶν θὰ ὁμιλήσωμεν προσεχῶς.

Ο 'Αρσάκης.

Ο 'Απόστολος 'Αρσάκης, τού οποίου τὸ ὄνομα φέρει τὸ ἀνώτατον ἐκπαιδευτικὸν ἱδρυμα τῆς Ἑλλάδος, ἐγεννήθη ἐν Χοταχόβω, μικρῷ χωρίῳ τῆς Ἠπείρου, τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1792. Ὀκταετὴς μόλις ἐξεπατρίσθη μετὰ τοῦ πατρὸς του ὅστις τὸν παρέλαβε μετὰ τῶν ἄλλων τέκνων του εἰς Βιέννην πρὸς τελειότεραν ἐκπαίδευσιν, ἐκεῖ δὲ ἐπὶ ἑξ ἑτῆ ὑπῆρξε μαθητὴς τοῦ διδασκάλου τοῦ Γένους, Νεοφύτου Δούκα. Ο 'Απόστολος δεκαοκτὼ ἐτῶν ἐπῆγεν εἰς Γερμανίαν ὅπου ἐσπούδασε τὴν ἱατρικὴν μεγάλως εὐδοκίμως. Μετὰ τὸ τέλος τῶν σπουδῶν του ἐπέστρεψεν εἰς Βουκουρέστιον ὅπου ἐξήτησε μέχρι τοῦ τέλους τοῦ βίου του τὸ ἱατρικὸν ἐπάγγελμα.

Ο 'Αρσάκης μολοντί ἐξῆλθε εἰς τὰ ξένα, ἡγάπα τὴν πατρίδα· ἐσκέφθη λοιπὸν νὰ κτίσῃ μέγα κτίριον διὰ τὸ παρθεναγωγεῖν τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρίας καὶ νὰ προικοδοτήσῃ αὐτό. Ἡ φιλεκπαιδευτικὴ ἑταιρία εἶχε συσταθῇ ἀπὸ τὸ 1836, ἀλλ' οἱ πόροι τῆς ἦσαν μικροὶ καὶ ἀσήμενοι, καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐργασίας τῆς μικρὸν μέχρι τοῦ 1850

ὅτε ὁ 'Αρσάκης ἔκαμε νῆν μεγάλην δωρεάν του.

Ἀξίον παρατηρήσεως εἶνε ὅτι ὁ μέγας προστάτης τῆς γυναικείας ἐκπαιδεύσεως δὲν ἐπεσκέφθη τὴν Ἑλλάδα καὶ ἀπέθανε χωρὶς νὰ ἴδῃ ἐκ τοῦ σύγγενος τοῦ φιλόπατρι ἔργον του. Ἡ μαρμαρίνη εἰκὼν του, ἣτις ὀρθοῦται εἰς τὸν πρόδομον τοῦ Ἀρτακεῖον περιστείου, χουμένη ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν παριστᾷ αὐτὸν ὡς πολὺν πάππον ἐν μέσῳ τῶν φιλάτων ἐγγόνων του. Ἀλλὰ καὶ περισσότερον τῆς εἰκόνος ταύτης τὴν μνήμην του θὰ φυλάττῃ ἀληθυσμένη ἡ εὐγνωμοσύνη ὁλοκλήρων γενεῶν.

Ἡ μάλλον διαδεδομένη γλῶσσα.

Ἡ μάλλον διαδεδομένη γλῶσσα τοῦ κόσμου εἶνε ἡ κινεζικὴ, τὴν ὁποίαν ὁμιλεῖν 400 ἑκατομ. ἀνθρώπων. Μετ' αὐτὴν ἔρχεται ἡ Ἰνδικὴ ὁμιλουμένη ἀπὸ 100 ἑκατομ. ἡ ἀγγλικὴ ὑπὸ ἄλλων τῶν, καὶ ἡ γερμανικὴ ὑπὸ 57 ἑκατομμυρίων.

Τὰ τέσσαρα θηρία τῆς Ἀφρικῆς.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ. Ποῖο ἀπὸ σὰς ἡμπορεῖ νὰ μοῦ εἰπῇ τέσσαρα θηρία τῆς Ἀφρικῆς; (Εἷς μαθητὴς ὑψώνει τὸ χερί του). Λοιπόν, Κωστάκης;

Ο ΚΩΣΤΑΚΗΣ. Τρία λεοντάρια καὶ ἓνας ρινόκερος!

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἐγένετο λόγος διὰ τὴν κλήρωσιν τοῦ Λαχείου τῶν Ἀρχαιοτήτων· ἦτο παρών καὶ ὁ Κουριοκεφαλᾶκης, εἷς φίλος του δὲ τὸν ἐρωτᾷ·

— Δὲν ἀγοράζεις καὶ σύ, καίμενε, κανένα λαχεῖο· ποῖος ξέρει, μπορεῖ καὶ νὰ σου πῇ.

— Τί νὰ σου εἰπῶ, φίλε μου, ἀπαντᾷ ὁ Κουριοκεφαλᾶκης, ὅσες φορές ἐπῆρα λαχεῖο ποτὲ δὲν ἐκέρδισα· εἶπα ἄς μὴν πάρω τώρα· μπορεῖ νὰ γυρίσῃ τὸ γούρι καὶ κερδίσω.

* Ἐστᾷλη ὑπὸ τῆς Ἀντιστήνης Λυγαρίας.

Εἰς τί μας χρησιμεύει ἡ γλῶσσα, ἐρωτᾷ τὴν τριετῇ Τίτικαν ἡ μεγάλη ἀδελφὴ τῆς.

Καὶ ἡ Τίτικα·

— Νὰ γλύψωμε τὰ χεῖλη μας ὅταν μείνῃ ἀπὸ πάντων γλυκὸ.

* Ἐστᾷλη ὑπὸ τῆς Λύρας τοῦ Ορρέου.

Ο Γιαννάκης διὰ νὰ φανῇ παλληκάρι εἰς τὴν ἀδελφὴν του, τῆς λέγει·

— Σήμερα ἔκοψα τὴν οὐρὰ ἐνὸς φιδιού.

— Καὶ διατὶ δὲν ἔκοπες τὴν κεφαλὴν του, λέγει αὐτὴ

— Γιατὶ δὲν εἶχε, ἀπαντᾷ ὁ Γιαννάκης.

* Ἐστᾷλη ὑπὸ τοῦ Μεγαθύμου Κεφαλῆζου.

— Μαρία τί κάνεις αὐτοῦ; ἐρωτᾷ ὁ μικρὸς Ἰωάννης τὴν ὑπὲρτριάν των·

— Πλένω τὰ ψάρια, ἀπαντᾷ ἡ Μαρία.

— Τὰ ψάρια πλένεις! αὐτὰ ἀπὸ τότε που γεννῆθηκαν μέσα 'ς τὸ νερὸ εἶνε, τί το θέλουν τὸ πλύσιμο!

* Ἐστᾷλη ὑπὸ τοῦ Κωμικοῦ Ἀριστοφάνους.

Ο διδάσκαλος ἐρωτᾷ τὸν Τοτόν.

— Τί δουλεῖ καίμενε ὁ πατέρας σου;

— Εἶνε παυμένος.

— Πρῶτα τί ἔκαμνε;

— Ἦταν διωρισμένος!

* Ἐστᾷλη ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου Πολιτιστοῦ.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ."

Δὲν κακογραφεῖς δὲ καὶ τὸσον ἀγαπητὴ μου Τατιάνα Ζαδέ. Καὶ ἐν τούτοις μὲ δλίγην προσπάθειαν θὰ εἰσπορέσῃς ἀκόμη καλλίτερα νὰ γράφῃς. Νὰ ἤξευρες πόσον με συνεκίνησεν ἡ ἀπὸ τὸ βάθος τῆς καρδίας σου ἐξεληθούσα ἐκείνη ἀναφώνησις: «Εὐεργετριά μου Διάπλασις!»

Ο Βλαδίμηρος Μορομάχος μοῦ γράφει ὅτι τρεῖς φίλοι μου (τῶν ὁποίων μοῦ ἀναφέρει τὰ ὀνόματα, ἀλλ' ἐγὼ ἐξ ἐπεικειᾶς δὲν τ' ἀναφέρω) μοῦ ἔστειλαν πνευματικὰς ἀσκήσεις καὶ παιδικὰ πνεύματα δημοσιευθέντα εἰς αὐτὴν τὴν ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ, καὶ μοῦ παραθέτει τοὺς τόμους καὶ τὰς σελίδας. Πῶς λυποῦμαι διότι εὐρίσκοντες φίλοι μου νὰ καταχρῶνται τὴν καλὴν μου πίστιν! πῶς λυποῦμαι ὅτι μεταξὺ τῶν φίλων μου τοὺς ὁποίους φαντάζομαι ὅλους ὑψηλόφρονες καὶ εὐθεῖς τὸν χαρακτῆρα εὐρίσκοντες καὶ παιδικὰ καταπίπτοντα μέχρι τοῦ σημείου τοῦ νὰ με ἀπαοῦν!...

Λοιπὸν ἡ σύστασις ἔγινε, Κόρη τῶν Λευκῶν Ὁρέων (αὐτὸ τὸ ψευδώνυμον ἐξέλεξα ἐκ τῶν τριῶν)· θὰ εἶσαι φίλη μου ἀπὸ σήμερον, ἐλπίζω δι' ὅτι θὰ μου γράφῃς τακτικά, θὰ μου ἀνακοινώῃς τὰς ἐντυπώσεις σου, θὰ μου περιγράφῃς τὰς ἐκδρομὰς σου εἰς τὰς τοποθεσίας τῆς ὡραίας νήσου σὰς κτλ. Νὰ σε ἴδω λοιπόν!

Πάλιν ἐπιστολὴ μὲ μαῦρον περιθώριον! Σφίγγεται ἡ καρδιά μου ἐν ᾧ τὴν ἀνοίγω... Εἶνε τῆς Κρητικῆς Ἀφῆρας, τῆς ἀγαπητῆς μου φίλης. Ἀπέθανε τὸ ἀδελφάκι τῆς! καὶ ἀπέθανε εἰς τὴν ἐξοχὴν, μακρὰν τῆς, χωρὶς νὰ το ἴδῃ. Ἦτο ἄρρωστο ἀπὸ τὴν ἡμέραν ποῦ ἐγεννήθη, καὶ ὅσον ἐμεγάλωνε τόσο περισσότερον ἀσθενικὸν ἐγένετο· ὠμοίαζε, λέγεις, μὲ οὐράνιον ἄνθρωπον, τὸ ὁποῖον ἐφύτρυνεν εἰς τὴν γῆν, ἀλλὰ δὲν εἰμποροῦσε νὰ λησμονήσῃ τὴν οὐρανίαν του φύσιν, καὶ ἐμαραίνετο καὶ ἐπνίγετο εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν τῆς γῆς.

Ο Θεὸς ἔστειλε τὸν ἄγγελόν του καὶ τὸ ἀφῆρσεν ἀπὸ τὴν γῆν καὶ τὸ ἐφύτρυνεν εἰς τὴν πατρίδα του τὸν παράδεισον, καὶ ἐκεῖ χαρούμενον ἀνθεῖ μαζί μὲ μυριάδας ἄλλα καὶ σκορπίον γλυκεῖαν εὐωδίαν δοξολογεῖ τὸν Θεόν. Αὐτὰ μοῦ γράζει ἡ λυπημένη φίλη μου Κρητικὴ Λύρα.

Τί ἔχει νὰ κάμῃ, Καρυῦτις μου, ὅτι ἔχω πολλὰς φίλας; ἔμποδίζει τοῦτο νὰ σ' ἀγαπῶ πολὺ, πολὺ; Ἡθεύρεις τὸ γαυμάσιον ποίημα τοῦ Hugo τὸ ὁποῖον ἀρχίζει μὲ τὰς λέξεις:

Ge siècle avait deux ans...

ἐκεῖ ὁμιλεῖ περὶ τῆς καρδίας τῆς μητρὸς ὁ μέγας ποιητὴς καὶ λέγει ὅτι ἕκαστον τῶν τέκνων ἔχει ἐν μερίδιον ἀπὸ τὴν ἀγάπην τῆς ἀλλὰ καὶ τὸ καθὲν τὴν ἔχει ὁλόκληρον. Αὐτὸ συμβαίνει καὶ μὲ σέ, Καρυῦτις. Πῶς ἀνυπομονῶ νὰ μάθω ὅτι ἡρίστευες εἰς τὰς ἐξετάσεις!... Τὸ ὥραϊόν σου καὶ εὐκρινὲς γράψιμον μοῦ ἀρέσει πολὺ· ἐν γένει εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένη μαζί σου.

Ὅλοι ἀνεξαιρέτως, ὅλοι εἶνε ἐνθουσιασμένοι μὲ τὸ «Βιβλίον τῆς συμπεριφορᾶς», Μεγάθυμε Κεφαλῆν. Ἀπέτεινα τὰς εὐχαριστίας σου εἰς τὴν Κυρίαν Σοφίαν Δήμου, ἣτις ἐμεῖς δίδασεν ὅταν ἀνέγνωσε τὸ μέρος τῆς ἐπιστολῆς σου ὅπου λέγεις ὅτι ἀξίως φέρεται τὸ ὄνομα Σοφία.

Εἰς ὅσα λέγεις συμφωνῶ πληρέστατα, Λυκοῦργε Νομῆτα.

Στείλε σημείωσιν τῶν φυλλαδίων, Μεγάλῃ Γῇ, καὶ θὰ σοι σταλοῦν ἀμέσως. Ὡς πρὸς τὴν ἐρωτήσιν σου περὶ τῶν παιδικῶν πνευμάτων θὰ σ' ἐρωτήσω: Διατὶ δὲν βάζετε τὰ μαχαίρηφρουνα ἐκεῖ ὅπου βάζετε καὶ τὰ ἀσπρόρρουγα σὰς; — Διότι κάθῃ πράγμα ἔχει τὸν τόπο του θὰ εἴπῃς. Τὸ αὐτὸ λέγω καὶ ἐγώ. Ἄλλος εἶνε ὁ σῆκελλος τῶν ἐπιστολῶν, ἄλλος ὁ τῶν παιδικῶν πνευμάτων, ἄλλος ὁ τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων, καὶ ἄλλος ὁ τῶν λύσεων· ἂν ἦσαν ὅλα ἐπὶ ἐνὸς τεμαχίου χάρτου, ἔπρεπε τὸ αὐτὸ χαρτὶ νὰ διέλθῃ ἀπὸ τὰς χεῖράς μου τέσσαρας, ἀριθ. 4 φορές, καὶ τί σύγχυσις θὰ ἐγένετο, φαντάσου πλέον.

Ὅσα εἶνε καλὰ, δημοσιεύονται, φίλε μου Εὐσχίε Πλάτανε, ὅσα ὅμως δὲν δημοσιεύονται δὲν σημειώνονται.

Βεβαίως, Ἀττικὴ Νύξ, τὸ ὕψος εἶνε τὸσον δύσκολον πρᾶγμα ὥστε καὶ νὰ το μαντεύσῃ τις εἶνε ἡδὴ μέγα πρᾶγμα· εἰποῦσα δὲ ὅτι ἐμάντευσε τί σημαίνει ὕψος ἐνόμизα ὅτι σοῦ ἔκαμα πολὺ μεγάλον ἔπαινον· ἐννοεῖται ὅτι ὁμιλῶ περὶ ὕψους, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ ἐκφράσῃ καὶ τὰς πλέον λεπτότητας ἀποχωρώσεις τῶν ἐννοιῶν καὶ τῶν συναισθημάτων· ὑπάρχουν συγγραφεῖς οἵτινες ἀντιγράφουν ἐπὶ ὅκτω φορές τὸ ἔργον των πρὶν το παραδώσουν εἰς τὴν δημοσίωσιν· ὑπάρχουν συγγραφεῖς οἵτινες ἐδαπάνησαν δέκα ὁλόκληρα ἔτη λαβεύοντες, σμιλεύοντες, λειανόντες, καλλιτεχνούντες ἕκαστην φράσιν τοῦ βιβλίου των καὶ μόνον τότε τὸ ἔκριναν ἄξιον δημοσιεύσεως.

Ὡ Γενναῖε Θησεῦ, πολὺ εὐχαρίστως σὲ ἀπαντῶ γράφε μοῦ ὅμως περισσότερα, καίμενε!

Λοιπὸν περιμῶν τὰς περιγραφὰς τῶν τερπνοτάτων μερῶν τῆς πατρίδος σου, Ἀτρήμιτε Τηφελάρτα.

Ἐκ βάθους καρδίας μου πύχθη ὑπὲρ τῆς ἐπιτυχίας σου εἰς τὰς ἐξετάσεις, Λύρα τῆς Σαπροῦς. Βεβαίως θὰ ἐπέτυχῃς λαμπρά. Πόσον εἶμαι εὐχαριστημένη ὅτι ἀπέκτισα τὸσον καλὴν φίλην! Τώρα εἰς τὰς διακοπὰς ὅμως θέλω νὰ μοῦ γράφῃς πολλὰ, πολλὰ.

Τί ὥραία ποῦ ἦσαν τὰ ἄνθη σου, Οὐράνιον Τόξον. Ἀξίζει ἓνα θερμὸν θερμὸν εὐχαριστῶ!

Καὶ πάλιν μὲ κατευχαρίστησεν ἡ ἐπιστολὴ σου, Πικρολίτη. Τὸ δνειροπλήμῃ σου, ὅτι μετὰ τὰς ἐξετάσεις θὰ κάθῃσαι εἰς τὴν δροσερὰν σκιάν τοῦ ὥραιου κήπου σὰς καὶ θὰ με ἀνακινώσῃς, ἐν ᾧ θὰ ταλαντεύσαι γλυκὰ γλυκὰ εἰς τὴν πολυθρόναν σου, μοῦ ἐφάνη ποιητικὸν ὄχι ὅμως καὶ ἀνα-

τὸρθωτον· ἀλλὰ θὰ μουρμουρίζουν καὶ τὰ δένδρα, θὰ κελεύουν καὶ τὰ πουλιὰ; ἔχεις τόσην δύναμιν, Πικρολίτη, νὰ τα κάμῃς καὶ αὐτὰ τὴν ὥραν που θέλεις, νὰ τραγουδοῦν τὸ καθὲν εἰς τὸ εἶδος του διὰ νὰ σε διασκεδάσουν; Ἡ τὸ ἔβαλες εἰς διὰ τὴν περιγραφὴν;

Τόσον ἀγαπημένα ἀδελφάκια εἶνε τὸ Λευκὸ Περιστεράκι καὶ ὁ Ζωηρὸς Νεβρός, ὥστε μιὰ φορά που ἐκρουλόγησαν ἐκρουλόγησαν μαζί· τώρα ἔγιναν καὶ τὰ δύο καλὰ πάλιν μαζί, καὶ μοῦ γράφουν πάλιν μαζί. Τὰ φίλῳ καὶ ἐγὼ μαζί· ἀγαπημένα ἀδελφάκια.

Ἀπὸ τὰ βάθη τῆς καρδίας μου σου εὐχομαι περαστικά, φιλάτῳ μου Ἀρ. Γ. Σκληρᾷ. Πόσον εὐτυχὴς εἶμαι ὅτι ἐν μέσῳ τῶν θωπειῶν τῆς καλῆς σου μαμαῖας σὲ ἀνακουφίζω καὶ ἐνὶ λιγάκι. Ἀμα γίνῃς καλὰ, νὰ μοῦ το γράψῃς ἀμέσως. Μὴν τύχῃ ὅμως καὶ τὸ λησμονήσῃς!

Ὅχι, Ἐνενητεμμένο Πουλί, ὡς ἔσῃς μὲ ἄσῃς· δὲν ὁμοιοκαταληκεῖ· τὸ «εὐθυμία» ὁμοιοκαταληκεῖ μὲ τὸ «ὕγιαν» κυρίως ὅμως διὰ νὰ εἶνε πλουσία ἡ ὁμοιοκαταληξία ἔπρεπε νὰ ὁμοιοκαταληκεῖ μὲ τὸ «μίαν» «τιμίαν» κτλ.— Ἐξ πρὸς τὴν διάκρισιν μεταξὺ παλαιῶν καὶ νέων φίλων δὲν ἔχεις δίκαιον. Τὸν κανὸν ἱσμὸν τὸν ὁποῖον ζητεῖς θὰ προσπαθίσω νὰ τον στείλω.

Εἶσαι ἄξιος ἐπαίνων καὶ ἐνθαρρύνσεως διὰ τὴν ἀπόφασιν τὴν ὁποίαν ἔλαβες νὰ διορθώσῃς τὸν γραφικὸν σου χαρακτῆρα, Ἰω. Θεοφιλόπουλε. Ἀκόμη ὅμως πρέπει νὰ καταβάλῃς καὶ κόπον καὶ προσοχὴν· διότι τὸ γράψιμόν σου φέρει ἀκόμη τὰ ἔχνη τῶν παλαιῶν ἀμαρτιῶν. Βλέπεις πόσον μεγάλη εἶνε ἡ δύναμις τῆς ἔξεως!... Ἀνεπαισθήτως συνήθισες εἰς τὴν κακογραφίαν καὶ τώρα εὐρίσκεις τόσην δυσκολίαν νὰ τὴν ἐκδιώξῃς ἀπὸ πάνω σου· τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς τὰ ἐλαττώματα· ἄς σου γίνῃ τοῦτο παράδειγμα διὰ πολλὰ πράγματα.

Ἡ προθυμία σου ν' ἀριστεύσῃς εἰς τὰς ἐξετάσεις διὰ νὰ ευχαριστηθῇς οἱ ἀγαπητοὶ γονεῖς σου φανερώνει ὅτι εἶσαι φιλότιμος καὶ φιλόστοργος κόρη, Ἀνθηρὰ Ἀνοιξίς. Εἰς τὰς διακοπὰς πλέον νὰ σε ἴδω! Κατὰ τὰ γραφόμενά σου πρέπει νὰ περιμῶν ὁλόκληρα φορτία πνευματικῶν ἀσκήσεων καὶ παιδικῶν πνευμάτων καὶ λύσεων. Εἰς τοὺς διαγωνισμοὺς ὅμως που ἔχεις λάβῃ ἡδὴ μέρος πρέπει νὰ ἐξακολουθήσῃς μὲ τὸ πρῶτον ψευδώνυμον ἕως νὰ τελειώσῃς, διὰ νὰ μὴ γίνουν λάθη.

Καλὰ λοιπόν, Ἐαρινὴ Μυροῖνη, σὲ συγχωρῶ ἐντελῶς καὶ σβῶνῳ ἀπὸ τὴν μνήμην μου τὸ ἐπιστόδιον ἐκεῖνο· ἀλλ' ὅπως ἦτο γραμμένον τὸ γράμμα σου ἄλληλ' ἐρμηνείαν δὲν ἐπέδεχτο· καὶ ἐγὼ ἴσα ἴσα ἐπειδὴ νομίζω ὅτι μ' ἀγαπᾷς, δι' αὐτὸ μοῦ ἤλθε αὐτὴ ἡ κραυγὴ τοῦ παραπόνου εἰς τὰ χεῖλη μου. Παρηγορήσου λοιπὸν τώρα, φίλη μου. Ἐγὼ σ' ἀγαπῶ ὅπως καὶ πρῶτα γράφε μοῦ τακτικὰ διὰ νὰ δεῖξῃς ἐμπροσθέν μου ὅσα μοῦ γράφεις.

Ἡ ἐπιστολὴ σου μ' εὐχαρίστησε πολὺ, ἀγαπητέ μου Κωνστ. Κατσίγρα· τώρα ποὶ ἐμῶς εἰς τὸν καλὸν δρόμον, τράβα ἐμπρὸς μὲ θάρρος. Ἀπὸ τὴν ἐπιστολήν σου θ' ἀποσπάσω δλίγας γραμμάς. Δὲν θὰ το κρύψω ἀπὸ σέ, προσφιλῆς μου «Διάπλασις»· ἦτις μὰς διδάσκει νὰ εἰμεθα φιλαλήθεις· πρὶν σε ἀναγνώσω εἶχα μιάν ἀπέχθειαν διὰ τὰ γράμματα. Ἡ μητέρα μου ἡ καίμενη πάντοτε μ' ἐφώναζε: ἔλα νὰ μελετήσῃς καὶ ἐγὼ τῆς ἀπαντοῦσα θὰ μελετήσω, πάντοτε τὸν μέλλοντα μετεχειρίζομαι... Ὀδηγοῦμενος ἀπὸ τὰς συμβουλὰς σου ἀπεφάσισα νὰ μεταβλήθω νὰ μάθω δλίγα γράμματα. Ἡ ἀπόφασίς μου ἐτέθη εἰς πρᾶξιν. Πήρῃσα νὰ μελετῶ τοῦτο ὅμως μοῦ ἐφάνετο πολὺ δύσκολον, ἀλλὰ καὶ αὐτὴν τὴν δυσκολίαν τὴν ἐνίκησα διὰ μέσου σου, ἀγαπητῇ μου «Διάπλασις»· τὸ ὄνομά σου μοῦ εἶδε νέον θάρρος ὥστε δλίγον κατ' δλίγον ἐσυνήθισα εἰς τὴν μελέτην. Ὡ, πόσον εὐτυχὴς εἶμαι ἀναγινώσκουσα τὰς γραμμάς αὐτάς!...

τὸν τροπικὸν ἐκείνον ἥλιον. Ἦτο ἀπώλεια καθαρὰ 2 ἡμερῶν ὕδατος καὶ 4 ἡμερῶν οἴνου.

Ἀπεφάσισαν νὰ ἐλαττώσουν τὰς μερίδας· καὶ ὁμως ἡ δίψα περισσότερο τῆς πείνης ἐβασάνιζεν ἤδη τοὺς ἀτυχεῖς ἐκείνους ἀνθρώπους ἐν τῇ θερμῇ αὐτῇ ἀτμοσφαιρᾷ.

Εὐτυχῶς πρὸς τὸ ἐσπέρας ἐπνευσεν αὖρα ἐπι-
τρέψασα νὰ ναστηλώσουν τοὺς μικροὺς ἰστούς καὶ νὰ νασπετάσουν ἰστίον. Διέτρεξαν 12 ναυτικά μίλια ἄνευ τῆς βοηθείας τῶν κωπῶν. Μὲ τοιαύτην τα-
χύτητα θὰ ἤδύναντο νὰ φθάσουν ἐντὸς 48 ὥρῶν εἰς τὴν νῆσον τοῦ Πάσχα. Τῆς αὔρας ἐπωφελή-
θησαν οἱ κωπηλάται διὰ νὰ παραδοθοῦν εἰς ὕπνον νήδυμον.

Ἦτο μεσάνυχτα περασμένα, ὁ δὲ πλοίαρχος Μανκαρύ, παρὰ τὸ πηδάλιον πάντοτε, ἐφαίνετο ὁ μόνος σχεδὸν που δὲν ἐκοιμάτο εἰς ὅλην τὴν λέμβον, ὅταν μελανὴ σιὰ, καλύπτουσα τὸ πρό-
σωπον διὰ πέπλου, ὠλισθήσῃ σιωπηλῶς ἔρπουσα διὰ μέσου τῶν κοιμωμένων καὶ ἐπλησίασε τὸν κ. Κλοακέν, ὁ ὁποῖος ἐκοιμάτο στηρίζων τὰ νῦτα ἐπὶ τοῦ ἰστού. Ἦτο ὁ Τὸ-Χὸ, νομίσας ἐπὶ τέλους τὸν Κάζην ἡττηθέντα ὑπὸ τοῦ κόπου καὶ καταλη-
φθέντα ὑπὸ τοῦ ὕπνου.

Φθὰς πλησίον τοῦ ἀρχαιολόγου, κατεκλίθη πλη-
σίον του καὶ ἔμεινε ἐπὶ πολὺ ἀκίνητος. Εἴτα ἔσυρε τὴν δεξιάν του χεῖρα σιγὰ-σιγὰ μέχρι τοῦ στήθους τοῦ γείτονός του, σκοπεύων βεβαίως νὰ τῷ ἀφαιρέσῃ τὸ χαρτοφυλάκιον, ὅταν χεὶρ ἄλλη ἤρπασε τὴν ἰδικήν του καὶ τὴν ἐκράτησε σφιγκτὰ ἐντὸς παλάμης σιδηρᾶς.

Ἦτο ὁ Κάζης, ὁ ὁποῖος εἶχε προῖδη τὴν ἀπό-
πειραν καὶ ὁποῖος, ἐπωφεληθεὶς τοῦ σκότους τῆς νυκτός, εἶχεν εἰδοποίησιν τὸν κ. Κλοακέν καὶ ἀνταλλάξῃ μετ' αὐτοῦ πῖλον, φέρεμα καὶ θέσιν.

«Ἐλα δὼ! ποῦ θὰ μου πᾶς» ἐρώναξεν. Ἡ τέχνη σου δὲν σε ὠφέλησε τίποτε. Νά, σ' ἔπιασα!»

Ὁ Τὸ-Χὸ δὲν ἀπεκρίθη τίποτε. Ἐκρινε κα-
λόν, φαίνεται, νὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ προσποιῇται τὸν ἡλίθιον.

Ἀλλ' εἶχε συλληφθῇ ἐπ' αὐτοφώρῳ. Ὁ πλοί-
αρχος εἰδοποιηθεὶς ὑπὸ τοῦ κ. Κλοακέν περὶ τοῦ συμβάντος, ἀφύπνισεν ἀνθρώπους τινὰς καὶ τοὺς διέταξε νὰ δέσουν τὸν Τὸ-Χὸ, ὁ ὁποῖος ἀνέλαβεν οὕτω τὴν παρὰ τὴν πρῶραν θέσιν του.

Τὸ πρᾶγμα ἐγένετο ἀθροῦδως, ἀλλὰ τὴν ἐπο-
μένην πρωίαν ἀπετέλεσε φυσικῶς τὸ θέμα ὅλων τῶν συνδιαλέξεων. Μόνος ὁ Κάζης δὲν ἐπρόφερε λέξιν. Εἶχεν αὐτὸς τὸ σχέδιόν του, τὸ ὁποῖον ἀνεκοίνωσε μετ' ὀλίγον εἰς τὸν πλοίαρχον, ζητῶν τὴν συγκατάθεσιν του, τὴν ὁποίαν τῷ παρεχώ-
ρησεν οὗτος διὰ νεύματος τῆς κεφαλῆς.

Εἶδον τότε τὸν γηραιὸν στρατιώτην ἀναλαμβά-

νοντα ἔργον δύσκολον. Πλησιάσας τὸν Τὸ-Χὸ, τὸν ὁποῖον τὰ δεσμὰ ἀπεστέρουσαν τῆς χρήσεως τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν, ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ θυλακίου του ἐν ξυράφιον, ἐν ψαλίδιον, ἐν τεμάχιον σάπ-
νος, ἔκοψε κατ' ἀρχὰς τὴν πυκνὴν κόμην τοῦ αἰχμαλώτου, μετὰ ταῦτα ἐσαπώνισε τὸ πρόσωπόν του καὶ τὸ ἐξύρισε ὅλον.

Ὁ Τὸ-Χὸ δὲν ἔκαμνε καμμίαν ἀντίστασιν, κλείων τοὺς ὀφθαλμούς, ἐν ᾧ οἱ ναῦται παρη-
κολούθουν γελῶντες τὴν ἀστείαν ταύτην ἐργασίαν. Ἡ μεταβολὴ ὁμως τὴν ὁποίαν ὑπέστη δι' αὐτῆς ἡ φυσιογνωμία τοῦ μυστηριώδους ἀνθρώπου ἦτο θαυμαστή.

Δὲν ἦτο οὔτε μαῦρος, οὔτε μιγὰς, οὔτε κἄν πολὺ μελαγχροινός. Πυκνὸν στῆθος κόνεως ἀν-
θρακος τῷ προσέδωκε τὴν χροίαν ἐκείνην, τὴν ὁποίαν εἶχον ἐκλάβη ὡς πραγματικὴν. Ἀλλ' ἐκτὸς τού-
του εἶχεν ἀλλοίωσιν τεχνικώτατα τὰ χαρακτηρι-
στικά του δι' ἐπιχρισμάτων ἐκ γύψου καὶ παρα-
γεμισμάτων, ὅπως κάμνουν οἱ ἡθοποιοί. Τὰ ἐπι-
χρίσματα ταῦτα ξηρανθέντα καλῶς εἶχον γίνῃ ἐν μετὰ τὴν ἐπιδερμίδα καὶ ἐκ τούτου ἐδυσκολεῦθη ὁ Κάζης νὰ τὰ ποτρίψῃ. Ἀλλ' ἦτο ὑπομονητικὸς καὶ κατάρθρωσε νὰ φέρῃ τὸ ἔργον του εἰς πέρας.

Τότε μόνον ἐστάθη καὶ παρετήρησε τὸ ἀπο-
τέλεσμα.

Ὁ Τὸ-Χὸ δὲν ἦτο πλέον ὁ ἴδιος. Τώρα ἦτο ἐν
πρόσωπον τὸ ὁποῖον καὶ ἡ Ἀνθὴ καὶ ὁ Παῦλος καὶ ὁ Χάνδος καὶ ἡ κυρία Ὁμολοῶ καὶ αὐτὸς ὁ κ. Κλοακέν ἐγνώριζον καλὰ ὅσον καὶ ὁ Κάζης ἦτο ὁ διερμηνεὺς ὁ κακοῦργος τῆς Σαίγκον.

«Ὁ Κρά-Ὁγκ-Δίγκ! Δὲν εἶχα καμμίαν ἀμ-
φιβολίαν!» ἀνέκραξεν ὁ γηραιὸς στρατιώτης.

«Ὁ ἄνθρωπος που ἀναποδογύρισε τὴ βάρκα
τοῦ Χάνδου 'ς τὴν Καλκούττα!» ἀνέκραξεν ὁ κ. Κλοακέν.

Καὶ ταυτοχρόνως ὁ Κῶδικ :

«Μὰ τὴν πίστι μου, εἶνε ὁ Ἀνναμίτης πού μου
ἐπρότεινε νὰ λιποτακτῇσω.»

Εἴτα δὲ ὁ Κομπεροῦσσος :

«Αἱ σύ, τ' ἀδρέφι, μαζί σου δὲν 'πέρασα μιὰ
βραδυὰ 'ς τὴν Καλκούττα ;

— Νά ἰδθῇς που αὐτὸς θὰ εἶνε ὁ ἄνθρωπος μετὰ
τὸ φεῖδι καὶ ὁ δολοφόνος τοῦ συνταγματάρχου. Κανεὶς δὲν μού το βγάξει!» ἐπιθύρισε ὁ Κάζης.

Ὁ μυστηριώδης ἄνθρωπος ἀπεγυμνώθη τοῦ
προσωπείου φυσικῶς καὶ ἡθικῶς· τὸ ἐδλεπεν. Ἦ-
νοιξε τότε τοὺς ὀφθαλμούς, ὀφθαλμούς ἀγρίους ἀπροσπορήτους καὶ ἔρριψεν ἐφ' ὅλων, ὅσοι τον πε-
ριστοιχίζον, βλέμμα πλήρες μίσους καὶ περι-
φρονήσεως.

[Ἐπεται συνέχεια]

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΠΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΦΩΤΕΙΝΗΣ

Μεγάλῃ κίνησις ἦτο εἰς τὴν πολίχνην Μ* Ἀγορία μετὰ καθαρὰ ἐνδύματα, καλοκτενισμένα καὶ περιποιημένα, κοράσια μετὰ κάτασπρα φο-
ρέματα, μετὰ μαλλιά πλεγμένα εἰς πλεξίδας, ἢ
κατὰ εἰς τοὺς ὤμους, διευθύνοντο εἰς ἐν μεγα-
λειστέραν καὶ ὑγιεινότεραν θέσιν τῆς πολίχνης.

Τὸ κτίριον ἐκεῖνο ἦτο τὸ σχολεῖον, τὸ ὁποῖον
ἔκτισε δι' ἐξόδων του εἰς πλούσιος συμπολίτης,

ὅστις ἐπῆγε πτωχὸν παιδί
εἰς τὰ ξένα καὶ τώρα ἦτο
μεγαλέμπορος εἰς τὴν Αἴ-
γυπτον, κερδίσας μεγάλην
περιουσίαν μετὰ τὴν φιλο-
τιμίαν καὶ τὴν τιμιότητά
του. Τὸ λαμπρὸν ἐκεῖνο
κτίριον διηρέετο εἰς δύο μέ-
ρη· τὸ ἐν ἐχρησίμευεν ὡς
σχολεῖον τῶν ἀρρένων, τὸ
ἄλλο ὡς παρθεναγω-
γεῖον.

Ἐκεῖ διευθύνοντο ἀγό-
ρια καὶ κοράσια. Τί συν-
βαινε ;

Ὁ εὐεργέτης τῆς πό-
λεως, ὁ τῶς ἐξοδεύσας
καὶ τὸ σχολεῖον καὶ τὸς
ἐξοδεύων ἀκόμη ἕκαστον
ἐκτὸς διὰ τὴν συντήρησιν
τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἐ-
τάζε τούτους χρυσοὺς γά-
λους του· πενήντα δλόκληρα ἔτη εἶχαν περάσῃ
ἐκείνου ὑπανδρεύθη, πενήντα ἔτη εὐτυχίας ἔζησε
τὴν ἀγαπητὴν του σύζυγον, καὶ σήμερον μετὰ
τῆς ἐνώσεώς των. Ἦσαν μακράν, εἰς τὴν Αἴ-
γυπτον, ἀλλ' ἠθέλησαν νὰ λάβουν μέρος εἰς
τὴν χαρὰν των καὶ τὰ παιδιά, διὰ τὰ ὑποῖα
ἐν ἐφρόντιζαν, καὶ διὰ τοῦτο ἔστειλαν διὰ
τῶν δῶρα νὰ μοιρασθοῦν εἰς αὐτά. Ἐπρόκειτο
να τραγώσῃσιν τὰ παιδιά, νὰ παίξουν καὶ
νὰ λάβουν τὰ δῶρα των καὶ νὰ ἐπι-
βάλουν εὐχαριστήματα καὶ εὐτυχῇ εἰς τὰς
ἡμέρας των.

Ταῦτα πάντα συνέβησαν ὅπως εἶχαν προ-
σχεδιασθῇ· τὰ παιδιά διήλθον μίαν τῶν εὐτυ-
χεστάτων ἡμερῶν τῆς ζωῆς των· μετὰ μορφήν
ἀκτινοβολοῦσαν ἀπὸ χαρὰν ἐπέστρεπον, ἀλλ' ἐν
ᾧ διήρχοντο πρὸ μιᾶς οἰκίας τῆς ὁποίας ἡ πρό-
σοψις ἦτο στολισμένη μετὰ ἀγιόκλημα, πρὸς
στιγμὴν ἐφάνη εἰς τὸ παράθυρον ἐν κλαυ-
μένον πρόσωπον, τὸ ὁποῖον μετ' ὀλίγον ἐξη-
φανίσθη.

— Ἡ καίμένη ἡ Φωτεινὴ ! ἐπιθύρισε ἐν κο-
ράσιον πρὸς ἐν ἄλλο, τὸ
ὁποῖον ἦτο πλησίον του.
Δὲν ἦτανε νὰ μὴ περάσῃ
ἀπὸ τὴν λίμνην !

Ναί, ἡ καίμένη ἡ Φω-
τεινὴ ! Λευκονδυμένη καὶ
κομψὴ ἐστέκετο τὸ πρωῒ
ἐμπρὸς εἰς τὸν καθρέπτην
καὶ παρετήρει μετὰ φιλαρέ-
σκεϊαν τὸ χαριτωμένον
πρόσωπόν της. Ἦτο κατ-
ευχαριστημένη μετὰ τὸν ἐ-
αυτὸν της. Τόσον ὥραϊα
ὑποδηματάκια, τόσον ὥ-
ραϊας δαντέλας, τόσον ὥ-
ραϊας κορδέλας καμμία
ἄλλη βεβαίως δὲν θὰ ἐφό-
ρει. Καὶ τὸ πρόσωπόν της,
τὸ σῶμά της ἦσαν τόσον
ὥραϊα !

Τὸ δὲ βλέμμα της ἀ-
κτινοβολοῦν ἀπὸ ὑπερ-
φάνειας καὶ αὐτοθαυμασμὸν ἐξηκολούθει νὰ πα-
ρατηρῇ εἰς τὸν καθρέπτην.
— Τί κάνεις αὐτοῦ, Φωτεινὴ ; εἶπεν ἡ μή-
τηρ της, ἡ ὁποία, εἰσελθούσα τὴν στιγμὴν ἐκεί-
νην, εἶδεν μετὰ λύπην τὴν φιλάρεσκον στάσιν τῆς
θυγατρὸς της. Πήγαινε γρήγορα κάτω καὶ κόψε
μερικὰ λουλούδια διὰ νὰ κάμῃς καὶ σὺ ἀνθο-
δέσμην ὅπως τὰ ἄλλα τὰ κορίτσια. Ἀλλὰ κύ-
ταξε μὴ πᾶς εἰς τὴν λίμνην ; ἀκούς ; ἐπρόσθεσε
μετὰ ἔντονον καὶ αὐστηρὸν τόνον.

Ἡ Φωτεινὴ ἐξῆλθε ἀπὸ τὸ δωμάτιον ἐντρο-
πιασμένη. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον καὶ ἡ ἐντροπὴ
καὶ ἡ συμβουλὴ ἐλησμονήθησαν.

— Νὰ μὴν πάγω εἰς τὴν λίμνην ; καὶ διατί ;

εἶπε καθ' ἑαυτήν! Ἡ μητέρα φοβεῖται μήπως πέσω μέσα. Ἰσα ἴσα ἔς τὴν λίμνην εἶνε τὰ ὠραιότερα λουλούδια· ἂν τα κόψω χωρὶς νὰ πάθω τίποτε, τότε δὲν θὰ με μαλώσῃ ἂν το μάθῃ.

— Ὅχι! εἶπεν ἀπὸ μέσα ἡ συνειδήσις της δυνατὰ καὶ καθαρὰ· ὅχι, αὐτὸ δὲν θὰ γίνῃ! μὴν πῆξ!

Ἡ Φωτεινὴ ὅμως δὲν ἐφρόντιζε ἐκείνην τὴν στιγμήν· ν' ἀκούσῃ τί της ἔλεγεν ἡ συνειδήσις της καὶ διευθύνῃ πρὸς τὴν μικρὰν λίμνην ἣτις ἦτο εἰς τὸ ἄκρον τοῦ κήπου.

Λείρια ἐφύοντο μεταξύ ἄλλων φυτῶν, κατὰλευκα τριαντάφυλλα ὑψοῦντο μὲ χάριν· δύο πάπαι ἐκολύμβων μὲ ἡσυχίαν εἰς τὸ δικυγὲς νερόν.

Ἡ Φωτεινὴ ἐστάθη εἰς τὴν ἀπότομον ὄχθην καταδυσσηρεστημένη. Τόση ἀτυχία πάλιν! Πρὸ πολλοῦ εἶχε κάμῃ τὴν παρατήρησιν ὅτι τὰ ὠραιότερα ἄνθη, οἱ ὠραιότεροι καρποὶ, εὐρίσκοντο ἐκεῖ ὅπου ὀλιγώτερον ἤμποροῦσε νὰ τα φθάσῃ! Πάντοτε αὐτὸ της συνέβαινε· αὐτὸ της συνέβη καὶ τώρα!

Τὰ ὑδροχαρῆ τριαντάφυλλα ἐφαίνοντο ὠραιότερα· αἱ δὲ πάπαι ἐπερίπαιζαν, ἐνόμιζες, τὴν Φωτεινὴν διὰ τὰς ματαίας προσπαθείας της.

— Καλά! εἶπεν αὕτη μετὰ τινος πείσματος, καὶ ἤρχισε νὰ καταβαίνει τὴν κατηφορικὴν ὄχθην. Ἐφθασε κάτω· ἐκεῖ πλησίον ἐκολύμβων τὰ ὑδροχαρῆ τριαντάφυλλα.

— Σὰς κρατῶ ἐπὶ τέλους! ἐφώναξε μὲ θριαμβευτικὸν τόνον. Ἀλλὰ συγχρόνως ἠκούσθη δυνατὴ κραυγὴ, τὸ νερόν ἀνετινάχθη ἐπάνω μὲ παφλασμόν, αἱ δὲ πάπαι καταθρονημέναι ἐπέταξαν. Ἡ Φωτεινὴ ἔπεσεν εἰς τὴν λίμνην!

Εἰς χωρικὸς διερχόμενος ἐκεῖθεν ἤκουσε τὴν

κραυγὴν καὶ ἔτρεξεν εἰς βοήθειαν· τὸ νερόν εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο εὐτυχῶς δὲ ἦτο βαθύ. Τὴν ἐσήκωσε καὶ της εἶπε νὰ ὑπάγῃ γρήγορα εἰς τὸ σπίτι της.

Ἡ Φωτεινὴ ἐπέστρεψεν εἰς τὸ σπίτι· εἰ ποίαν κατάστασιν; Στάζουσα ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, καταλασπωμένη, χωλαίνουσα· Φαντάζεσθε τὴν ἐκπληξίν, τὴν λύπην καὶ τὴν ἀγανάκτησιν τῆς μητρός της.

Ἡ ἑορτὴ εἶχεν ἤδη ἀρχίσῃ· ἠκούοντο ἀζωηραὶ φωναὶ τῶν παιδίων· τὰ ὅποια ἐτραγουδοῦσαν. Αἶ! τί ὠραῖα περὶ θὰ ἦτο ἐκεῖ!

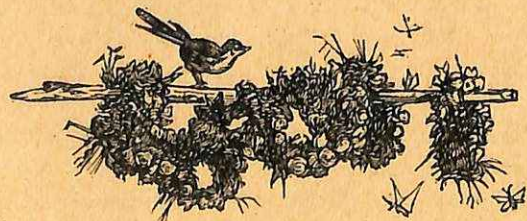
Ἀλλ' αὕτη φοροῦσα ἐν παλαιὸν φόρεμα ἐκάθητο πλησίον ἐνὸς τραπέζιου. Ἐνώπιόν της ἦτο ἀνοικτὸν τὸ τετράδιόν της. Μία σελὶς ἦτο ἤδη γραμμένη.

« Ἡ ἀλαζονεία φέρει ὄλεθρον. » « Ἡ μετάνοια εἶνε πικρὸν ἱατρικόν »· πολλάκις ἔγραψε τὰ διὰ αὐτὰ ἀποφθέγματα, ὅπως τὴν εἶχε διατάξῃ ἡ μητὴρ της, καὶ τα ἔγραψε μὲ ὠραῖον καὶ καθαρόν γραφικὸν χαρακτῆρα· μόνον εἰς τὴν τέταρτην σειρὰν τὸ γράψιμον ἦτο μισοσβυσμένον. Ὅταν τὰ παιδία διῆλθον κάτωθεν τῆς οἰκίας της ἐν δάκρυ ἔσταξεν ἐπάνω εἰς τὰ γράμματα.

— Ἀκόμη τέσσαρας σελίδας! ἐψιθύρισε Ἡ Φωτεινὴ στρέφουσα τὸ φύλλον.

Ἡσυχία ἐπεκράτει εἰς τὴν οἰκίαν· τὸ κορσὶον ἐκάθητο μόνον καὶ ἔγραφε. Ἀκόμη ἠκούοντο αἱ φαιδραὶ φωναὶ τῶν παιδίων, ἀλλ' ὁ τὸς τοῦ ἡσυχίου δωματίου ἠκούετο μόνον τριζιμιόν τῆς πέννας ἐπάνω εἰς τὸ χαρτίον καὶ ἡ μικρὰ χεὶρ, ἣτις ἤθελε νὰ κόψῃ τὰ ῥοῦπα τῆς λίμνης, ἐξηκολούθει νὰ γράφῃ τὰ διὰ αὐτὰ ἀποφθέγματα. « Ἡ ἀλαζονεία φέρει ὄλεθρον » ἢ μετάνοια εἶνε πικρὸν ἱατρικόν ».

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

Η ΑΓΑΘΟΤΗΣ ΣΩΖΕΙ...

Σήμερον θὰ ὁδηγήσω τοὺς μικροὺς μου ἀναγνώστας εἰς μικρὰν πόλιν τῆς Αὐστρίας. Αἱ οἰκίαι μὲ ὀξυγώνους στέγας εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μικραὶ μὲ ἐν ἰσόγειον καὶ ἐν πάτωμα· μόνον αἱ κατοικίαι τῶν πλουσίων ἔχουν δύο ἢ τρία πατώματα.

Ἡ πλουσία οἰκογένεια Ρατάτσκη κατῴκει εἰς τὸ πρῶτον πάτωμα μεγάλης οἰκίας πρὸ μικροῦ κατασκευασθείσης.

Μίαν κυριακὴν ὁ κύριος καὶ ἡ κυρία Ρατάτσκη ἐπῆγαν νὰ κάμουν ἐπίσκεψιν εἰς γειτονικὴν πόλιν ἀπέχουσαν περὶ τὴν μίαν ὥραν μὲ τὸν σιδηρόδρομον· ἀφῆκαν δὲ τὴν μικρὰν τῶν Ἀνναν, πενταετὲς κοράσιον μὲ γαλανὰ μάτια καὶ χρυσαὰ μαλλιά εἰς τὴν παιδαγωγόν, ἀφ' οὗ τη παρήγγειλαν ἐντόνως νὰ προσέχῃ τὸ παιδί.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῶν γονέων της ἡ Ἄννα ἐπῆγε καὶ ἐκάθησεν εἰς τὴν τραπέζιαν πλησίον μικρᾶς τραπέζης ἐπὶ τῆς ὁποίας εὐρίσκετο γευστικώτατον πρόγευμα· τουτέστι γαδάθα γεμάτη ἀπὸ νωπὸν γάλα καὶ ὠραιότατα παξιμάδια.

Ἐξαφνα θίασος ἀθιγγάνων, μὲ ἐνδύματα παρδαλὰ καὶ μὲ ἡλιοκαὴ μορφήν ἐσταμάτησε πλησίον τῆς οἰκίας· μελωδικὴ μουσικὴ ἀντήχησε μετ' ὀλίγον, πλῆθος δὲ ἀρκετὸν ἐμαζεύθη εἰς τὸν δρόμον περὶ τῶν πλανήτων μουσικῶν.

Ἡ παιδαγωγὸς γνωρίζουσα ὅτι ἡ Ἄννα ἐκάθητο ἡσυχῶς εἰς τὴν τραπέζιαν, ἀγῶνισα δὲ μὲ παραφορὰν τὴν μουσικὴν, ἐλητμόνησε τὴν παραγγελίαν τῆς κυρίας της καὶ ἐξεῆλθεν ἀπὸ τὴν οἰκίαν χωρὶς καὶ νὰ φροντίσῃ νὰ κλείσῃ τὴν θύραν. Ἀλλὰ μόλις ἐξεῆλθεν αὕτη εἰς τὴν ὁδὸν ἀνθρωπὸς τις μὲ φυσιογνωμίαν ἀποτρόπαιον ἐνεφανίσθη εἰς τὴν τραπέζιαν. Ἡ Ἄννα καθὼς εἶδε τὸν ἀνθρώπον ἔβαλε ἀγωνιώδεις φωνὰς προσκαλοῦσα τὴν παιδαγωγόν της, ἀλλ' εἰς μάτην· ὁ κακὸς ἀνθρώπος περιέφερε τὰ ὀξέα βλέμματά του ἀπὸ τὴν μικρὰν κόρην εἰς τὰ ἐπιπλα καὶ σκεύη τοῦ δωματίου.

Μετὰ τινὰς στιγμὰς, τὸ κοράσιον συνελθὼν κάπως ἀπὸ τὸν τρόμον του, εἶπεν εἰς τὸν ἀγνωστον: « Τί θέλεις, κύριε; »

Ὁ τυχοδιώκτης ἀπεκρίθη μὲ φωνὴν βραχνήν:

« Θέλω χρήματα! »

— Χρήματα; εἶπεν ἡ Ἄννα, δὲν ἔχω· τὸν κουμπάρᾳ μου τὸν φυλάγει ἡ μητέρα. Τὸν ἔχει μέσα ἔς αὐτὸ τὸ συρτάρι καὶ τὸ κλειδί το κρατεῖ ἡ μητέρα, εἶπε δεικνύουσα τὴν καρυὶν σκευοθήκην ἡ ὁποία εὐρίσκετο εἰς τὴν τραπέζιαν. Ἄν τον εἶχα, θὰ σου ἐδίδα χωρὶς ἄλλο ὅ,τι εἶνε μέσα. Λυποῦμαι πολὺ που δὲν τον ἔχω· θὰ εἶσαι χωρὶς ἄλλο πολὺ πτωχός· τὰ φορέματά σου εἶνε καταξοχισμένα, ἴσως μάλιστα καὶ πεινᾷς...

Ὁ ἀνθρώπος ἔπαυσε νὰ παρατηρῇ τὸ κοράσιον· ὅλη του ἡ προσοχὴ συνεκεντρώθη εἰς τὸ ὠραῖον ἐκ καρυᾶς σκεῦος ὅπου ἦσαν φυλαγμένα τὰ χρήματα ὅπως τῷ εἶχεν εἶπῃ ἡ μικρὰ Ἄννα. Ἐξέβαλεν ἀπὸ τὸ θυλάκιόν του πελωρίαν μάχαιραν. Τί ἐμελλε νὰ κάμῃ;

Τὴν στιγμήν ἐκείνην τὸ κοράσιον σηκωθὲν ἀπὸ τὴν θέσιν του ἐπλησίασεν εἰς τὸν κακουργόν, κρατοῦν μὲ τὴν μίαν χεῖρά του τὸ γάλα καὶ μὲ τὴν ἄλλην τὰ παξιμάδια· κυττάζον δὲ αὐτὸν μὲ τὰ γαλανὰ του μάτια τὰ τόσον γλυκά, τῷ εἶπε: « Πάρε τὸ γάλα μου καὶ τὰ παξιμάδια μου, κύριε· ἄλλο δὲν μπορῶ νὰ σου δώσω αὐτὴν τὴν στιγμήν· φάγε. »

Ἐμπρὸς εἰς τόσῃ ἀγαθότητι, εἰς τόσῃ ἀφέλειαν καὶ ἀθωότητι ὁ τυχοδιώκτης ἐσταμάτησε καὶ ἐβυθίσθη εἰς σκέψεις...

Ἐνεθυμήθη τοὺς χρόνους κατὰ τοὺς ὁποίους ἦτο παιδίον εὐτυχὲς καὶ ἀθῶον. Μὲ τὴν φαντασίαν εἶδε τὸν ἑαυτὸν τοῦ ἀθῶου παιδακίου, πίνον τὸ γάλα του, καθήμενον εἰς τὸ μικρὸν του κάθισμα, καὶ τῷ ἦλθεν εἰς τὸν νοῦν τοῦ ἡ μορφῆς τῆς μητρός του, αἱ καλαὶ συμβουλαὶ της...

Ἐν δάκρυ ἔπεσεν ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς του, ἀπὸ δὲ τὰς τρεμούσας χεῖράς του ἐξέφυγεν ἡ φρικώδης μάχαιρα, μὲ τὴν ὁποίαν ἴσως ἐμελλε νὰ διαπράξῃ ἐγκλημα.

Ἀκουμβήσας δὲ μὲ βαθεῖαν συγκίνησιν τὰς τραχείας χεῖράς του εἰς τοὺς ξανθοὺς βοστρύχους τοῦ κορασίου, τῷ εἶπε:

« Εἰπέ ἔς τὴν μαμμά σου, ἀγγελοῦδι, νὰ σε φιλήσῃ πολὺ ἀπόψε, γιατί ἡ καλὴ σου καρδιά σ' ἐγλύτωσε. »

Καὶ διὰ μιᾶς ἐγένινεν ἄφαντος.

[Κατὰ τὸ γερμανικόν]

ΦΙΛΟΜΗΛΑ

ΑΙ ΔΟΥΛΕΙΕΣ ΤΟΥ ΤΟΜ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Πρώτα πρώτα ἄς σὰς τους συστήσω. Ὁ Σταυράκης εἶνε παιδί ἕως ἐννέα ἐτῶν. Ὁ Τόμ εἶνε σκύλος ἕως δύο ἐτῶν. Ὁ Σταυράκης εἶνε ἐπιμελής μαθητής. Ὁ Τόμ εἶνε ἐπιμελής σκύλος. Ὁ Σταυράκης ἀγαπᾷ τὸν Τόμ, ὁ Τόμ ἀγαπᾷ τὸν Σταυράκη.

Ἡ οἰκογένεια τοῦ Σταυράκη ἐπῆγε νὰ περάσῃ τὸ θέρος εἰς τὴν ἐξοχὴν, εἰς τὸ ὠραῖον σπιτάκι τῶν που ἔχουν εἰς τὰ Πατήσια.

Ὁ Σταυράκης που ἦτο κουρασμένος ἀπὸ τὴν μελέτην (ἐπέτυχεν ἐξόχως εἰς τὰς ἐξετάσεις) ἄργισε εἰς τὴν ἐξοχὴ ἄλλῃ ζωῇ. Ἀφ' οὗ ἐδούλευσε τόσο μὲ τὸ μυαλό του, τώρα δουλεύει καὶ μὲ τὸ σῶμά του. Ἐπότης τὸν κῆπό τους, ποῦ ἦτον γεμάτος λουλούδια καὶ λαχανικά.

Ὁ Σταυράκης εἶχε ἓνα βαρέλι, τὸ ὁποῖον το ἐγέμιζε ἀπὸ τὸ μεγάλο πηγᾶδι τοῦ κήπου, καὶ μὲ ἓνα μικρὸ ἀμαξάκι το ἐπῆγαιεν εἰς τὸ μέρος ποῦ ἤθελε νὰ ποτίσῃ.

Ὁ Τόμ ὅσο καὶ ἂν ἀγαποῦσε τὸν Σταυράκη καὶ ὅσο καὶ ἂν ἀγαποῦσε τὴ δουλειά, ὅταν ἐβλεπεν ὅτι ὁ μικρὸς του κύριος ἐκρατοῦσε τὰ λωριά, μὲ τὰ ὁποῖα τον ἐξευγεν εἰς τὸ ἀμαξάκι τὸ πρῶτόν του κίνημα ἦτο νὰ φύγῃ μὲ μαζευμένη οὐρά, ἕως 'ς τὸ σπιτάκι του.

Τόσον κοπιαστικόν τῷ ἐφαίνετο τὸ τράδηγμα τοῦ βαρελιοῦ!

Ἄλλ' ὁ Τόμ ἤξευρε τί θὰ εἰπῇ καθήκον. Ἄμα λοιπὸν ἤκουε τὴν φωνὴν τοῦ Σταυράκη: «Τόμ, ἐδῶ Τόμ!» Ἐβγαζε ὀλίγον τὴν μύτην του ἀπὸ τὸ σπιτάκι

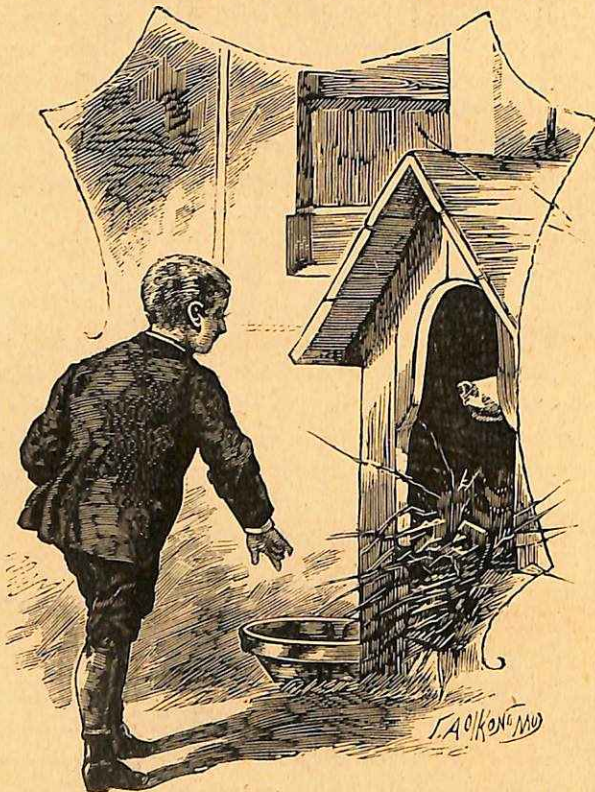
του· ἀλλ' ὁ ἴδιος ἔμενε μέσα. Ἄμα ἤκουε καὶ δευτέραν φωνήν: «Τόμ! ἐσένα φωνάζω, Τόμ!» Ἐβγαζε ὀλόκληρον τὸ κεφάλι του. Ἄλλ' ὅταν ἤκουε καὶ τρίτην φορὰ τὴν γνωστήν του φωνὴν νὰ λέγῃ: «Τόμ! ἐντροπή Τόμ!» Τότε ἐβγαίνει, ἐπῆγαιεν εὐπειθῶς εἰς τὸ ἀμαξάκι καὶ ἤρχιζε τὸ πότισμα.

Ἐκαμε πέντε, ὀκτώ, δέκα δρόμους. Ὅταν ὁ κύριός του τὸν ἐξέξευγεν ἀπὸ τὸ ἀμάξι ἦτο καταϊδρωμένος.

Τὸ βράδυ ἀφ' οὗ ἔτρωγε καλὰ, ἐξηπλῶνετο εἰς τὸ σπιτάκι του καὶ ἐκοιμᾶτο ἡσυχᾶ ἡσυχᾶ. Ἄλλ' αὐτὲς εἶνε, θαρρεῖτε, μονάχα αἱ δουλειὲς τοῦ Τόμ;

Ὦ, εἶνε καὶ ἄλλαι· συνοδεύει τὸν Σταυράκη εἰς τὸν περίπατον, φυλάγει τὴν νύκτα τὸ σπ.τι, ἔτοιμος νὰ ὁρμήσῃ ἅμα ἀκούσῃ πατήματα κοντὰ 'ς τὴ θύρα.

Ὅσο διὰ σκύλος, βλέπετε, ὁ Τόμ ἔχει ἀρκετὲς δουλειές, καὶ εἶθε νὰ κάμνουν ὅλοι τὲς ἰδικές των τόσον καλὰ ὅπως αὐτός.

ΣΑΠΦΩ ΚΑΖΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Βραβεύεῖσα εἰς τὸν 29 Διαγωνισμὸν τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ πρὸς σύνθεσιν διηγήματος ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον « Λούλη Ἑλλάς ».

Η ΕΡΓΑΣΙΑ

Ἡ ἐργασία μορφώνει τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἀνθρώπου. Διδάσκει αὐτὸν τὴν ὑπακοήν, τὴν ἐγκράτειαν, τὴν ἐπιμέλειαν, τὴν ἐπιμονήν.

Ἡ ἐργασία εἶνε ἴσως βάρος καὶ πόνος· ἀλλ' εἶνε συγχρόνως τιμὴ καὶ δόξα· χωρὶς ἐργασίαν τίποτε δὲν δύναται νὰ γίνῃ εἰς τὸν κόσμον. Ὅ,τι μέγα εἰς τὸν κόσμον προῆλθεν ἐκ τῆς ἐργασίας.

Ἡ ὀκνηρία εἶνε κατὰρα διὰ τὸν ἄνθρωπον. Ἡ ὀκνηρία κατατρώγει τὴν καρδίαν τῶν ἀνθρώπων ὅπως ἡ σκωρία τὸν σίδηρον.

Ἄν κύων διαμένων ἀργὸς γίνεται ψωραλέος, πῶς εἶνε δυνατόν νὰ μείνῃ ὑγιὲς ἄνθρωπος ζῶν ἐν ὀκνηρίᾳ;

Ἡ ἀργία τοῦ πνεύματος εἶνε πολὺ χειροτέρα ἀπὸ τὴν τοῦ σώματος. Ὅπως εἰς τὸ στάσιμον νερὸν πολλαπλασιάζονται οἱ σκώληκες καὶ τὰ ἀκάθαρτα ἐρπετά, τοιοῦτοτρόπως πολλαπλασιάζονται αἱ πονηραὶ σκέψεις εἰς τοὺς ὀκνηροὺς, ἡ ψυχὴ αὐτῶν γεμίζει βόρβορον.

Οἱ ζῶντες εἰς τὴν ὀκνηρίαν οὐδέποτε εἶνε εὐτυχεῖς. Γίνονται χαῦνοι καὶ καχεκτικοί, αἰσθάνονται πληξίν καὶ κόρον πρὸς πᾶν πρᾶγμα.

Ἡ ἀληθὴς εὐτυχία δὲν συνίσταται εἰς τὴν ἀεργίαν τῶν δυνάμεών μας, ἀλλ' εἰς τὴν ἐνέργειαν, εἰς τὴν φρόνιμον χρῆσιν αὐτῶν.

Ὁ ὀκνηρὸς εὐρίσκει πάντοτε προφάσεις: — «Αὐτὸ εἶνε δύσκολον!» — «Ἐδοκίμασα καὶ δὲν ἐπέτυχον!» — «Δὲν ἤμπορῶ νὰ το κάμω!»· ἀλλ' αἱ προφάσεις αὗται φανερόνουν ἀπλῶς ἀνικανότητα καὶ ἔλλειψιν ἐπιτηδειότητος.

Ἡ ἐργασία ἐπιβάλλεται ὡς ὑποχρέωσις εἰς ὅλας τὰς τάξεις τῆς κοινωνίας, εἰς ὅλας τὰς ἡλικίας. Ἐκαστος εἰς τὸν κύκλον του ἔχει ἔργον τι νὰ πράξῃ, μικρὸς ἢ μέγας, παιδίον ἢ ἀνὴρ. Τὰ πολλὰ ἔτη δὲν ἀποδεικνύουν τὸ μῆκος τῆς ζωῆς.

Ἡ ζωὴ ἐνὸς ἀνθρώπου μετρεῖται μὲ τὰ ἔργα τὰ ὁποῖα ἐξετέλεσεν· ὅσον περισσότερον ἐφάνη, ὅσῳ περισσότερον σκέπτεται, τῶσῳ περισσότερον ζῇ· ὁ ὀκνηρὸς καὶ ἀνωφελὲς ἄνθρωπος ὅσον πολλὰ ἔτη καὶ ἂν ζήσῃ, δὲν ζῇ βίον ἀνθρώπινον ἀλλὰ φυτικόν.

Οἱ πρῶτοι ἀπόστολοι τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐξηγνίσαν μὲ τὸ παράδειγμα των τὴν ιδέαν

τῆς ἐργασίας· «εἴ τις οὐ θέλει ἐργάζεσθαι, μηδὲ ἐσθιέτω» εἶπεν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος καὶ ἐκαυχᾶτο ὅτι νύκτα καὶ ἡμέραν ἐργάζεται διὰ τὴν μὴ ἐπιβαρύνειν τινά.

Οἱ μεγαλειότεροι νόες ὑπῆρξαν ἄνευ ἐξαιρέσεως καὶ εἰ μεγαλειότεροι ἐργάται. Ὅχι μόνον

ἐργάσθησαν περισσότερον τῶν συνήθων ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐδείξαν ὅτι εἰς τὴν ἐργασίαν τῶν εἰχον μεγαλειτέραν εὐκολίαν καὶ πνεῦμα θερμότερον. Κανὲν ἔργον μέγα καὶ διαρκές δὲν ἔγινεν ἐκ τοῦ προχείρου· μόνον ἡ ὑπομονὴ καὶ ὁ πόνος ἀπεπεράτωσαν τὰ μεγάλα ἔργα.

Η ΛΕΑΙΝΑ ΚΑΙ Ο ΝΑΥΤΗΣ

Πλοῖόν τι προσωρμίσθη εἰς ἀκατοίκητον παραλίαν τῆς Ἀφρικῆς· τὴν ἐσπέραν ὁ πλοίαρχος ἔστειλε ναύτας τινὰς εἰς τὴν ξηρὰν διὰ τὴν κόψουν ξύλα.

Εἰς ἀπὸ τοὺς ναύτας ἀπομακρυνθεὶς ἀπὸ τοὺς συντρόφους του περιεπλανήθη εἰς τὸ δάσος· ἐξάφνα βλέπει μίαν λέαιναν ἐρχομένην κατ' ἐπάνω του. Νὰ φύγῃ δὲν ἦτο δυνατόν, ν' ἀντισταθῇ ἀκόμη ὀλιγώτερον. Ἐστάθη λοιπὸν καὶ περιέμενε τὸν θάνατον.

Μετ' ὀλίγον ἡ λέαινα ἐφθασε πλησίον του· ἀλλ' ἀντὶ τὴν ὁρμήσῃ ἐναντίον του, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας του, ἔλειχε τὰς χεῖράς του, καὶ ἔβλεπεν ὁλονὲν εἰς ἓν δέδρον, τὸ ὁποῖον ἦτο ἐκεῖ πλησίον. Ἐφαίνετο ὡς νὰ παρεκάλει αὐτὸν νὰ τὴν βοηθήσῃ.

Ὁ ναύτης κατ' ἀρχὰς δὲν ἐνόησε. Ἦτο ζήλιος ἀπὸ τὸν φόβον. Ἐπειτα ὁμως καθὼς εἶδεν ὅτι ἡ λέαινα δὲν τὸν ἐσχίσεν ἀλλὰ τὸν ἐβίωπε, συνῆλθεν ἀπὸ τὸν φόβον του καὶ ἐνόησεν ὅτι ἡ λέαινα κατὰ ζητεῖ. Ἀπεφάσισε λοιπὸν νὰ τὴν ἀκολουθήσῃ.

Ὅτε ἐπλησίασαν εἰς τὸ δένδρον, εἰς τὸ ὁποῖον ἡ λέαινα δὲν ἔπαυσε νὰ ἔχῃ ἐστραμμένον τὸ βλέμμα της, ὁ ναύτης διέκρινεν ἀνάμεσα εἰς τοὺς κλάδους αὐτοῦ ἓνα πίθηκον, ὁ ὁποῖος ἐκράτει εἰς τοὺς βραχίονάς του δύο μικροὺς λέοντας.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ Κωστάκης φράζει τὸ ἓνα του αὐτὶ με κηρόν.
— Τί κάμνεις αὐτό, Κωστάκη; τὸν ἐρωτᾷ ἡ μαμμά του.
— Νά, φράζω μαμμά, τὸ ἓνα μου αὐτὶ γιὰ νὰ μὴ μὲ λές πῶς ὅτι μὰς λέγει ὁ δάσκαλος, ἀπὸ τὸ ἓνα αὐτὶ μπαίνει καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο βγαίνει.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τῆς Κόρης τῆς Δοκασμένης Ἰδης.

*

Ὁ Κουρικοκεφαλῆς δισχυρίζετο ἡμέραν τινὰ ὅτι ἡ μάμμη του ἦτο γεροντοκόρη.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Σεντεμάνου Πουλιού.

Τοὺς εἶχεν ἀρπάσῃ ὅτε ἀπουσίαζεν ἐκ τῆς φωλεᾶς ἡ μήτηρ των.

Ὁ ναύτης ἐνόησε τότε τί ἐζήτηι ἡ λέαινα καὶ ἐσκέφθη ν' ἀποκόψῃ τὸ δένδρον, τὸ ὁποῖον δὲν ἦτο καὶ πολὺ παχύ. Ἐν τῷ μεταξύ τούτῳ ἡ λέαινα παρεφύλαττε τὸν κλέπτην τῶν τέκνων της, τὴν στιγμὴν δὲ κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ δένδρον κατέπεσε, ἐφώρμησε μὲ ἓν πῆδημα κατὰ τοῦ πίθηκου καὶ ἐν ἅκαρῃ τὸν κατεσπάραξε. Ὁ ναύτης ἔβλεπε καὶ ἔτρεμεν ἀπὸ τὸν φόβον του.

Ἀφ' οὗ ἡ λέαινα ἐπανέυρεν ἀβλαβῇ τὰ νεογνά της καὶ ἀφ' οὗ ὡσφράνθη καὶ ἔγλειψε μὲ τὴν γλῶσσάν της αὐτὰ ἔτρεξεν εἰς τὸν ἐντρομὸν ναύτην καὶ ἐπροσπάθει πικροεισπράγως νὰ ἐκδηλώσῃ τὴν μεγάλην πρὸς αὐτὸν εὐγνωμοσύνην της. Ἐπεσεν εἰς τοὺς πόδας του, ἔτριψε μερικὰς φορὰς τὴν κεφαλὴν της εἰς αὐτοὺς, ἔπειτα ἔλαβεν εἰς τὸ στόμα της τὰ νεογνά της, ὅπως συνηθίζουν αἱ γάται νὰ λαμβάνουν τὰ γατάκια των, καὶ ἀπεμακρύνθη.

Ὁ ναύτης ἐδόξασε τὸν Θεὸν ὅτι ἐσώθη ἀπὸ τοιοῦτον κίνδυνον, ἔπειτα δὲ εὐρὼν τὸν ὁρόμον διηυθύνθη εἰς τὴν παραλίαν, ὅπου μετὰ χαρᾶς ἔγινε δεκτὸς ὑπὸ τῶν συντρόφων του, οἵτινες ἐνόμισαν ὅτι θηρίον τί τὸν κατεσπάραξε.

ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΗΣ ΠΟΛΥΤΡΟΠΟΣ

Οἱ μαθηταὶ Σχολαρχεῖου τινὸς συνομοτοῦν νὰ ἀπουσιάσουν πάντες ἐν σώματι ἀπὸ τὸ μάθημα τῆς Γαλλικῆς.

Ὅταν ἦλθεν ὁ ἐπὶ ἀκαθαρσία διακρινόμενος συμμαθητὴς των Λιγδερὸς ἔσπευσαν πάντες νὰ τὴν ἀνακοινώσουν τὴν ἀπόφασίν των.

— Ἐγὼ νίπτομαι τὰς χεῖρας, λέγει οὗτος· δὲν θὰ σας ἀκολουθήσω.

— Ἐπὶ τέλους! ὅλα νιφθῇ! ἀναφωνεῖ εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν σταυροκοπούμενος.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τῆς Κυανοπέλου Νύμφης.

ΑΔΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ,"

Εἰς τὰς πολλὰς, πολλὰς ἐρωτήσεις σου θ' ἀπαντήσω μὲ πολλὴν, πολλὴν εὐχαρίστησιν, *Μεγάλῃ Γῇ*. Αἱ ἐπιστολαὶ σου μ' ἀρέσουν πολὺ (καὶ ὁ γραμμικὸς σου χαρακτὴρ ἐπίσης, ἔδεν εἶνε δὲ τοῦτο μικρὸν προτέρημα). Λάθῃ σχεδὸν δὲν εὐρίσκω. Κάπου κάπου μόνον μερικὸς ξενισμός—ὅχι ὁμως πολὺ συχνά—προερχομένους ἐκ τοῦ ὅτι ὁμιλεῖς πολὺ ξένας γλώσσας ἢ ὅτι γεννηθεῖσα ἐκτὸς τῆς ἑλληνικῆς ἴσως ὡς μητρικὴν κυρίως ἔχεις ἄλλην γλῶσσαν. Ποία ἐκ τῶν δύο ὑποθέσεων μου εἶνε ὁρθὴ νὰ μοῦ το γράψῃς τὴν προσεχῆ φοράν, σε παρακαλῶ· παραδείγματός χάριν ἡ φράσις «κρίμα ὅτι μανιφέσται μόνον δις τοῦ μηνὸς» εἶναι ξενικὴ· διὰ τοῦ ἐμφανίζεσθαι μεταφράσεις χωρὶς ἄλλο τὸ γαλλικὸν *paraître* ἢ τὸ γερμανικὸν *erscheinen*· ἑλλήϊστί τὸ λέγομεν ἐκδηλοῦμαι. Εἰς τὴν ἄλλην ἐρώτησιν ἀπαντῶ ὅτι φίλους ἔχω εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς χώρας τῆς Εὐρώπης.

Ὅχι, ἀγαπητὴ μου Σαπφὼ Καζ... (ἂν θέλῃς, ἄλλαξε ψευδώνυμον) δὲν ἐνόησες καλὰ τί σου ἐγράψα· δὲν εἶπα ὅτι τὸ χειρόγραφόν σου ἔχει πολλὰς ἐλλείψεις, ἀλλ' ὅτι διὰ νὰ γίνῃς συγγραφεὺς ὅπως ἐγὼ ἐνόησα τὴν λέξιν ἀπαιτεῖται πολλὴ δουλειά· προὑποθῶ, ὡς βλέπεις, τὴν προδιόθεσιν, ἄνευ τῆς ὁποίας ἡ πολλὴ δουλειὰ δὲν ὠφελεῖ· σοῦ εἶπα ἀπλῶς· διὰ νὰ φθάσῃς ἐκεῖ που φαντάζομαι χρειάζεται νὰ κάμῃς πολλὸν δρόμον· μ' αὐτὸ δὲν σου εἶπα ὅτι ἀργοπατεῖς, ἀλλ' ὅτι τὸ μέρος ποῦ ἐνόησα ἐγὼ εὐρίσκεται ὑψηλὰ. Εἶνε πλέον καιρὸς νὰ ἐννοηθῇ καὶ ἀπὸ ἡμῶς αὕτη ἡ ἀλήθεια· ὅποιος θέλει νὰ κρατῇ τὴν πένναν πρέπει νὰ χῆρ γαμέτο τὸ κεφάλι του· ὁ καιρὸς τῶν ἀνορθογράφων ποιητῶν ἐπέρασε πλέον· σήμερον ποιηταὶ καὶ συγγραφεῖς πρέπει νὰ ἔχουν μόρφωσιν, παιδείαν, ὅπως εἰς τὰ ἄλλα ἔθνη· ὅσον ὑψηλὰ ἀναβαίνει κανεὶς εἰς τὸ βουνόν, ὅπως καὶ εἰς τὰς γνώσεις, τόσον εὐρύνεται καὶ ὁ ὁρίζων του· αὐτὰ εἶχα εἰς τὸν νουν μου γράψασα ὅτι «θέλει δουλειὰ ἀκόμη»· ἀλλὰ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου καὶ τῆς σχέσεως τῆς φυσικότητος πρὸς τὰς γνώσεις—τῆς σχέσεως τῶν συναισθημάτων πρὸς τὰς παραστάσεις ὅπως λέγομεν εἰς τὴν ψυχολογίαν—θὰ γράψω ἄλλην φοράν· τὸ ζήτημα εἶνε πολὺ σπουδαῖον βεβαίως ἢ σπουδὴ μόνον δὲν κάμνει ἓνα ποιητὴν νὰ γράφῃ μὲ αἴσθημα· δὲν τὸν κάμνει νὰ εὐρίσκῃ τοὺς τόνους· ποῦ δονοῦν τὰς χορδὰς τῆς καρδίας· ἀλλ' ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ἓνας ὅστις δὲν ἔχει τὴν ἀπαιτουμένην μόρφωσιν δὲν ἡμπορεῖ νὰ παραστήσῃ τί γίνεται μέσα του· δὲν ἔχει μάτια νὰ ἰδῇ τί συμβαίνει εἰς τὴν καρδίαν του, δὲν ἔχει λέξεις νὰ ἐκφράσῃ ὅ,τι αἰσθάνεται· εἰς ἄνθρωπος τοῦ ὄχλου οὐρλιάζει ἀπὸ τὸν πόνον, ἀλλὰ δὲν εἰμφορεῖ νὰ τὸν περιγράψῃ.

Τώρα λοιπὸν, *Καλλιτέχνη Φειδία*, ἀφ' οὗ θὰ εἶσαι προσεκτικώτερος εἰς τὸ ἐξῆς εἶμαι καὶ ἐγὼ εὐχαριστήμενη μαζί σου. Καλὰ τὸ ἔλεγα ἐγὼ πῶς εἶσαι καλὸ παιδί!...

Πολὺ ἀπορῶ διὰ τὴν βραδύτητα περὶ τῆς ὁποίας μου γράφεις, *Εὐαίσθητος Καρδία*. Βεβαίως ἡ ἀνυπομονή σου σοῦ τὴν παριστᾷ ἀκόμη μεγαλειτέραν ἀφ' ὅ,τι εἶνε. Περιμένω λοιπὸν πολλὰς, πολλὰς ἐπιστολάς σου.

Θὰ ληρθοῦν ὑπ' ὄψει ὅσα γράφεις. *Ἀνδρεῖς Στρατιώτα*· ἄλλοτε ὁμως νὰ εἶσαι προσεκτικώτερος, παιδί μου.

Πολὺ μοῦ ἤρρεσεν ἡ περιγραφοῦλα σου, *Λευκὴ Μαργαρίτα*. Δεκτὸν τὸ ψευδώνυμόν σου, *Πυραμίδες τῆς Αἰγύπτου*.

Με πολλὴν εὐχαρίστησιν παρακολουθῶ τὸ θερμόν σου ἐνδιαφέρον διὰ τὰ γραφόμενά μου, *Ἑλληνικὴ Σημεία* (δεκτὸν τὸ ψευδώνυμόν). Κῦτταξε πλέον αἱ προσπάθειά σου νὰ στεφθοῦν ἀπὸ ἐπιτυχίαν.

Βέβαια, καλὴ μου *Φαλαίνια*, νὰ μοῦ τα στείλῃς τὰ αἰνίγματα «τὰ ὁποῖα ἔκαμες μόνη σου» νὰ μοῦ γράψῃς καὶ συχνά· πολὺ καλὰ τὸ ἐνόησες· ἐγὼ ποτὲ δὲν βαρυνομαι ὅταν μοῦ γράφουν αἱ φίλαι μου.

Σοῦ εὐχόμαι λοιπὸν ἐπιτυχίαν εἰς τὰ σγέδιά σου, *Μέλωρ Ναυαρχε*. Περί τοῦ «Βιβλίου τῆς συμπεριφορᾶς»

καλὰ ἐνόησες τί συμβαίνει· ὑπάρχουν ἄλλα δύο μέρη, τῶν ὁποίων τὸ καθὲν εἶνε μάλιστα μεγαλιτέρον ἀπὸ τὸ ἐκδοθὲν· φυσικὰ αὐτὰ δὲν θὰ τα χαρίσῃς· ἀλλὰ θὰ τα δώσω εὐθηνότερα εἰς τοὺς ἀγαπητοὺς μου φίλους, ἅμα ἐκδοθούν.

Ὁ παλαιὸς μου φίλος, *Αἴλιος Ἀριστέιδης*, τελειώσας τὰς ἐξετάσεις του μοῦ γράφει πάλιν· ἐκφράζει δὲ τόσον θερμὰ τὴν πρὸς με εὐγνωμοσύνην του ὥστε συνεκινήθη βαθείως. Ὅταν τις συντελῇ εἰς τὴν μόρφωσιν τοιοῦτων καλῶν παιδιῶν εἶνε δυνατόν νὰ μὴ εἶνε εὐτυχής;

Θέλει καὶ ἐρώτημα, παιδί μου *Ἐθφος τοῦ Δαμοκλέους*, ὅτι σ' ἀγαπῶ καὶ ὅτι λίαν εὐχαρίστως θὰ σε ἴδω νὰ λάβῃς μέρος εἰς ὅλους τοὺς διαγωνισμούς;

Τώρα πλέον νὰ με ἀποζημιώσῃς διὰ τὴν τὴν σου σιωπὴν καὶ νὰ μοῦ γράψῃς τακτικά, *Φιλότατρι Κόδρε*.

Νόστιμη εἶνε ἡ περιγραφοῦλα σου, *Βόσπορε*, καὶ μοῦ φέρει εἰς τὸν νουν μου τῶσας ἀναμνήσεις, διότι καὶ ἐγὼ ἐγνώρισα τὰ μέρη, τὰ ὁποῖα περιγράφεις καὶ τὰ ἐνθυμούμαι μὲ πόθον· ὡς πρὸς τὰς πνευματικὰς ἀσκήσεις δὲν ἔχεις δίκαιον· ἐως τώρα δὲν ἔστειλες τὰς λύσεις· στείλε τώρα μὲ τὰς λύσεις καὶ ἂν εἶνε καλὰ αἱ ἀσκήσεις σου θὰ δημοσιευθοῦν.

Ἡ ἔξυπνὴ σου καὶ γοργὴ ἐπιστολὴ μοῦ ἤρρεσε, *Λύρα τοῦ Ὁρφέως*· αὐταὶ αἱ διακρίσεις καὶ αἱ προτιμήσεις, πῶς δὲν μ' ἀρέσουν!... προσέχει ἡ μητέρα μήπως τὴν μίαν ἡμέραν θωπεύει περισσότερον τὸ ἓνα τῆς παιδὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο; δὲν ἀρκεῖ ὅτι τ' ἀγαπᾷ; πότε θωπεύει τὸ ἓν, πότε τὸ ἄλλο; ἀναλόγως τῆς περιστάσεως· ἐν γένει ὡς ἀρχὴν μοῦ ἔχω· ὅσοι μου δώσουν ἀφορμὴν γὰ τοὺς ἀπαντήσω, τοὺς ἀπαντῶ, ὅσοι δὲν μου δώσουν ἀφορμὴν δὲν τοὺς ἀπαντῶ.

Μ' ἐνθυμήθηκες πάλι, *Κασιόκακη τῆς Μάρης*; ἐχάρηκα πολὺ ὅτι διασκεδάσεις τόσον ὥραϊα· ἀλλὰ λυπήθηκα διὰ τὴν ἀρρώστειαν τῶν ἰδικῶν σου· νὰ μὴν ἀργήσῃς νὰ μοῦ γράψῃς. Τοῦ *Βιβλιοφάγου* νὰ του τῆς περαστικῆς, καὶ νὰ τὸν φιλήσῃς ἀπὸ μέρου μου.

Πολὺ καλὰ, *Ἰωνικὴ Ἀστὴρ*· ἀπὸ τοῦδε εἰς τὸ στερέωμα τῆς *ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ* θ' ἀνατέλλῃς μὲ τὸ νέον σου ψευδώνυμον.

Ἡ ἀκροστιχίς σου, *Ἐαρινὴ Μυρσίνη*, ὡς πρὸς τὰς γνώσεις σου καὶ τὴν ἡλικίαν σου εἶνε καλὴ· ἀλλ' ἔχεις μερικὰ λάθη· εἰς τὸν στίχον· *καὶ με τοὺς στίχους μου σοῦ στέλλω*, περισσεύει μία συλλαβή, ἡ δὲ ὁμοιοκαταληξία ἀγροῦς μὲ τὸ *παντοῦ* εἶνε ἀτυχής. Ὅπως ὅποτε ἐργάζου, καὶ στείλε μοῦ καὶ ὅ,τι ἄλλο ἔχεις διὰ ν' ἀποφανθῶ ὁριστικῶς περὶ τῆς ἀξίας τῶν γραφόμενων σου.

Πῶς ἡμπορῶ νὰ κρίνω ἡμιτελὲς ἔργον, *Δουρουκλυτὴ Ἰδομενεῦ*; στείλε τὸ ὁλόκληρον· σοῦ εἶπα ἐγὼ ὅτι δὲν κρατεῖς τὰς ὑποσχέσεις σου; μοῦ φαίνεται ὅτι ὁλως διόλου τὸ ἐναντίον εἶπα. Βεβαίως ἡ φιλοτιμία εἶνε τὸ μέγιστον τῶν προτερημάτων, ἀλλὰ νὰ πειραζόμεθα πάλιν ἀδίκως εἶνε ἐλάττωμα. Καὶ τὰ καλὰ παιδιὰ δὲν πρέπει νὰ ἔχουν ἐλαττώματα, καλέ μου φίλε.

Μάλιστα, νέε μου φίλε Ν. Α. Κουτσογιάννη, ὅσα μου φανοῦν καλὰ θὰ τα δημοσιεύσω.

Περιμένω νέας σου ἐιδίσεις, *Ἀνθισμένη Ἀναγρία*.

Σὲ ἀποκαλῶ λοιπὸν *Πιεράν τῆς Ἀνοίξεως*, ἀγαπητέ μου Δ. Ν. Ν. κῦτταξε νὰ ἐπιβεβαιώσῃς τὴν καλὴν ιδεάν τὴν ὁποίαν ἐσχμάτισα περὶ σοῦ.

ἡμπορεῖ νὰ ὀνομασθῇ *Θαλασσομάχος*, φίλε μου *Βλαδίμηρε Μορομάχε*· ἀφ' οὗ ἔχετε τὸ αὐτὸ ἐπίθετον ἐν τῇ πραγματικότητι ἔχε-ε τοῦλάχιστον δύο συλλαβὰς κοινὰς εἰς τὸ ψευδώνυμόν σας.

Μετ' ἄκρας εὐχαριστήσεως ἀναγγέλλω ὅτι ἡ λαμπρά μου φίλη *Λεοβία Ἀηδών*, ὡς γενικὸν βαθμὸν ἔλαβεν Ἄριστα. Ἐκοπίασε πολὺ, ἀλλ' οἱ κόποι τῆς δὲν ἐπῆγαν χαμένοι. Τίποτε δὲν προξενεῖ εἰς τὸν κόσμον τόσην χαρὰν ὅσον τὸ ν' ἀνταμειβεταὶ κανεὶς δικαίως ἀναλόγως τῶν κόπων του καὶ νὰ ἐκτιμᾶται ἀναλόγως τῆς ἀξίας του. Εὐγε, *Λεοβία Ἀηδών*.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[Αἱ λύσεις τῶν κάτωθι πνευματικῶν ἀσκήσεων εἶνε δεκταὶ μέχρι τῆς 31 Ἰουλίου 1893]

228. Συλλαβογράφοις.

Ποταμόν τινα θά εὕρης ὅστις ἔχει τρία μέρη.
 Μὲ τὰ δύο του τὰ πρῶτα ἄνθρα εὖσσημα προσφέρει.
 Ἄν τὸ δευτέρον του θέλῃς μὲ τὸ τρίτον νὰ ἐνώσῃς,
 Χώρας κάτοικον γνωστῆς σοι, ἀναγνώστα, θὰ δηλώσῃς.
 Μὲ τὸ τρίτον ἂν συνδέσῃς δύο γράμματα τῶν ἄλλων,
 Ποταμὸς προβαίνει πάλιν, ἀλλ' οὐχὶ ἐκ τῶν μεγάλων.

Ἑστέλη ὑπὸ Σοφίαν Ν. Νεράντζη.

229. Λεξιγράφοις.

Ἐπίρρημα τὸ πρῶτον μου, τὸ ἄλλο μετοχή.
 Θεὸν τὸ ὅλον μου δηλοῖ τῇ πάλαι ἐποχῇ.
 Ἑστέλη ὑπὸ τῆς Ἑαρῖνης Μυρσίνης.

250. Στοιχειογράφοις.

Μ' ἀποτελοῦσι μόνον ἑξ στοιχεῖα
 Καὶ εἶμαι τῆς Ἑλλάδος ἐπαρχία.
 Τὰ τρία γράμματά μου πρὸς τὸ τέλος
 Εἶνε μικρὸν τοῦ σώματός σου μέλος.

Ἑστέλη ὑπὸ τῆς Λευκῆς Περιστερᾶς.

251. Στοιχειογράφοις.

Μὲ κεφαλὴν καὶ μὲ οὐρὰν πολὺ ἤγλα πετῶ
 Χωρὶς κεφάλι καὶ οὐρὰν ἀδιόκοπα ζητῶ.

Ἑστέλη ὑπὸ τῆς Κόρης τῆς Δοξασμίνης Ἰδης.

252. Ἀνιγνιμα.

Ἡ ἄσπρη πέτρα σκάζει
 καὶ ζωντανὸ το βγάξει.
 Νεκροὺς ἂν ἀνασταίη
 ὅταν γλυκοφωνάξῃ,
 ὅμως κι' αὐτὸ πεθαίνει.

Ἑστέλη ὑπὸ τοῦ Ἀτρομήτου Εὐζώνου.

253. Ἀνιγνιμα.

Ὡς ἀρχηγὸς εὐρίσκειαι εἰς ὅλους τοὺς λαούς.
 Οἱ φρόνιμοι δὲν μ' ἔχουσι, βρίθω εἰς τοὺς τρελλούς.
 Ἀπὸ τὴν δόξαν χάνομαι, ἔς τὸν πλοῦτον δὲν ὑπάρχω,
 Ὡς τὴν λύσιν τοῦ αἰνίγματος, ὦ φίλε, ἐγὼ ἄρχω.

Ἑστέλη ὑπὸ τοῦ Φιλοπότρου Κεδρῶν

254. Ἀστέρι.

+ + + Ν' ἀντικατασταθῶσιν οἱ σταυροὶ δ' ἄ
 + + + γραμμῶν, οὕτως ὥστε νὰ ἀναγινώσκε-
 + + + ται καθέτως μὲν πᾶν γράμμα χρησιμώτατον
 + + + εἰς τὰ πλοῖα, ὁριζοντίως ἀρχαῖον ὄπλον,
 + + + καὶ διαγωνίως τὰ ὀνόματα δύο νήσων.

Ἑστέλη ὑπὸ τοῦ Καλαϊτέρου Φειδίου.

255. Πρόβλημα.

Ἐντὸς κήπου ὑπῆρχον δένδρα· πτηνὰ δὲ ἐλθόντα ἐκάθη-
 σαν ἅνα ἐν ἐπὶ ἐκάστου δένδρου, καὶ ἐν πτηνὸν ἔμεινεν
 ἄνευ δένδρου. Μετ' ὀλίγον ἐπέτοξαν καὶ πάλιν ἐκάθησαν,
 ἀλλὰ ἅνα δύο ἐφ' ἐκάστου δένδρου, καὶ ἐν δένδρον ἔμεινεν
 ἄνευ πτηνοῦ. Πόσα πτηνὰ ἦσαν καὶ πόσα δένδρα;

Ἑστέλη ὑπὸ τοῦ ...

256 240. Μαγικὴ συλλαβή.

Τῇ προσθήκῃ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς συλλαβῆς εἰς ἐκάστην
 τῶν κάτωθι λέξεων σχηματίζονται ἄλλες τόσας.

Μέλος, γλαυρός, ὕς, στόμα, οἶος.

Ἑστέλη ὑπὸ Ἰ. Θ. Δημητροπούλου.

241-242. Μεταμορφώσεις.

Α') Ἡ Σῶρος δι' 6 μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ κήπος.
 Β') Ὁ ὄνος δι' 7 μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ ἥρωας.

Ἑστέλη ὑπὸ Β. ἀδμήτου τοῦ Μονομάχου.

243—246. Κεκρυμμένα ὀνόματα νήσων.

Α') Ὁ Ἀλέξανδρος ὑπῆρξε μέγας.
 Β') Οἱ περὶ τὸν Λεωνίδα τριακόσιοι μαχόμενοι ἄνδρες
 ἐτελευτήσαν.
 Γ') Ὁ Ἀρισεΐδης καὶ Ἀλκιβιάδης ὑπῆρξαν ἄριστοι στρατηγοί.
 Δ') Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες διάσημοι διὰ τὴν φιλοπατρίαν καὶ
 τὴν ἀνδρείαν τῶν ὑπῆρξαν. Ἑστέλη ὑπὸ τῆς Καρυατίδος.

247. Κρυπτογραφικόν.

1 2 3 4 5 3 2 6 7 = Πόλις τῆς Ἑλλάδος.
 2 4 3 7 = Ἀρχαία θεά.
 3 2 4 2 6 7 = Λάτρης τοῦ Θεοῦ.
 4 3 7 = Μέρος τοῦ προσώπου.
 5 7 3 5 = Ἡπειρος.
 6 1 2 4 = Πρόβεςις.
 7 2 4 4 5 3 = Πόλις τῆς Μακεδονίας.

Ἑστέλη ὑπὸ τοῦ Κωμικοῦ Ἀριστοφάνους.

248. Φιλολογικὴ ἐρώτησις.

Ποῖος ποιητὴς τῆς συγχρόνου Ἑλλάδος ἐγεννήθη ἐν Πά-
 τραις, πότε, ποῦ δὲ καὶ πότε ἀπέθανε καὶ ποῦ ἐτάφη;
 Ἑστέλη ὑπὸ τῆς Ἀδελφίνης Λυγαριάς.

249. Ἀκροστιχίς.

Διὰ τῶν ἀρχικῶν γραμμάτων: νήσου τῆς Ἑλλάδος, πό-
 λεως τῆς Τουρκίας, πελάγους ἑλληνικοῦ, ποταμοῦ τῆς Ἀ-
 φρικῆς, ὅρους τῆς Θεσσαλίας καὶ κόλπου τῆς Ἑλλάδος,
 σχηματίζονται τὰ ὀνόματα ἄνθους εὐώδους.

Ἑστέλη ὑπὸ τοῦ Φιλολογικοῦ Ἑλλήνου.

250. Ἑλλητισμῶν.

Ὁ—ύαο—ευωέο—ύααι—ά—αή—άαα—ευωέο—εί—ῆ
 —ώη—ῆ—όο—υιό. Ἑστέλη ὑπὸ τοῦ Ἀτρομήτου Ἐγγλέτου.

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν ἐν τῇ συλλογῇ τῆς 15 Μαΐου πνευματικῶν ἀσκήσεων.

154. Ἀάκρουν, κρῖνον.—155. Λαγός, μάγος.—156. Τρο-
 φός, προχός.—157. Ὁ ὑδράργυρος.—158. Κάμηλος (τὸ
 ζῶον καὶ κάμηλος (τὸ σκηνί).—159. Τὸ κλῆμα, τὸ στα-
 φύλι καὶ τὸ κρῖ.—160. Τὸ κάρβουνον.—161. ΕΥΚΑ-
 ΛΥΠΤΟΣ, υἱός, κάκτος, ἄλας, λύκος, Πέλλα, τέλος,
 λῶς, Ὀπούς, Σέλευκος.—162—166. Τῇ προσθήκῃ τοῦ σ
 σχηματίζονται αἱ λέξεις: συρτός, στενός, μαστός, σταῦλος,
 ἄρσις.—167—168. Α') Σοφία Β') Ἰουλία.—169. Τῷ
 1859 ὑπὸ τοῦ Ὁθωνος.—70. Κατὰ τὴν ἀτυχή εἰς Σικε-
 λίαν ἐκστρατεῖαν τῶν Ἀθηναίων οἱ αἰχμαλωτισθέντες ἀπαγ-
 γέλλοντες περὶ τὰ τῶν τραγωδιῶν τοῦ Εὐρυπίδου εἰς τοὺς
 Συρακοῦσιους, οἵτινες ἐθαύμαζον τὸν μέγαν ποιητὴν, ἀπηλευ-
 θεροῦντο καὶ ἐπέστειλον εἰς τὴν πατρίδα τῶν οἱ δ' ἐπι-
 στρέψαντες εἰς Ἀθήνας ἐνηγκαλίζοντο καὶ ἐφίλουν τὸν σω-
 τῆρά τῶν.—171. Ὁ Ἀλέξανδρος καὶ ὁ Παναγιώτης Σοῦ-
 τος, ἀποθανόντες ὁ μὲν πρῶτος ἐν Σμύρνῃ τῷ 1863, ὁ δὲ
 δευτέρως ἐν Ἀθήναις τῷ 1873.—172. Ὅπου δὲν πίπτει
 λόγος πίπτει ῥάβδος (λαμβάνομεν ἀλληλοδιαδόχως ἐν γράμμα
 ἐκ τῆς δευτέρας στήλης καὶ ἐν ἐκ τῆς πρώτης, τὰ συμμετρι-
 κῶς κείμενα, καὶ προχωροῦμεν ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω).
 —173. ΦΕΡΑΙ, ΣΑΡΡΑ (1, Φάρσαλος 2, Ἐδεσσα.
 3, ΡηξήνωΡ. 4, ἈλέκτωΡ. 5, ἸάνειραΔ.—174. Εἰς
 πάντα τὰ ἔργα σου νὰ ἐνθυμῇσαι ὅτι ὁ Θεὸς ἐπιτελεῖ τὰς
 πράξεις σου.